

KOLENDAR

(Vestnik)

==== **XXVIII.** =====

šolske Družbe sv. Cirila in Metoda

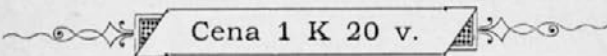
v Ljubljani

za navadno leto

1914.

Izdalo in založilo vodstvo.

Cena 1 K 20 v.

V Ljubljani.

Tisk „Narodne tiskarne“.

1913.

030024054

II. C. 33.564c

Leto 1914.

Je navadno in ima 365 dni (med temi 66 nedelj in praznikov);
začne se s četrtkom in konča s četrtkom.

Začetek leta 1914.

Občno in drž. leto se začne novega leta dan, 1. prosinca.
Cerkveno leto se začne 1. adventno nedeljo.

Godovinsko število.

Zlato število	15	Rimsko število	12
Epakta ali lunino kazalo III		Nedeljska črka	D
Solnčni krog	19	Letni vladar: Merkur.	

Letni časi.

Začetek pomladi 21. sušca. | Začetek jeseni 23. kimavca.
Začetek poletja 22. rožnika. | Začetek zime 22. grudna.

Znamenja za lunine premene.

Mlaj ☉ Prvi krajec ☽ Ščip ☿ Zadnji krajec ☾

Solnčni in lunini mraki leta 1914.

1. Solnce se zmrači v kolobaru dne 24. in 25. svečana; začetek mraka dne 24. ob 10. uri 54 min., kolobar se prične dne 25. ob 12. uri 26 min., neha ob 1. uri 57 min., mrak neha ob 3. uri 40 min. ponoči. Ta mrak se bo videl ob južnem koncu Južne Amerike in v južni polovici Tihega morja.

2. Luna se deloma zmrači dne 12. sušca. Mrak se začne dne 12. sušca ob 3. uri 42 min. ponoči, neha ob 6. uri 44 min. zjut. Vidi se ta mrak v Mali Aziji, Evropi (tudi v naših krajih), Afriki, na Atlantiškem morju, v Ameriki in na vzhodnem Tihem morju.

3. Popolnoma se solnce zmrači dne 21. vel. srpana. Mrak se prične dne 21. ob 11. uri 22 min., neha ob 3. uri 57 min. Ta mrak bo viden v severovzhodni Ameriki, v severnem Atlantiškem morju, v Evropi (tudi pri nas), v severni Afriki in zapadni Aziji.

4. Deloma se luna zmrači dne 4. kimavca. Pričetek mraka dne 4. kimavca ob 1. uri 16 min., konec ob 4. uri 33 min. Ta mrak bo viden v zapadni Ameriki, na Tihem morju, v Aziji in vzhodni Afriki.

Cerkveni prepovedani časi.

Ženitve so prepovedane od 1. adventne nedelje do razglašnja Gospodovega, in od pepelnice do bele nedelje.

Državni prepovedani časi.

Igre v gledališčih, javni plesi in bali so prepovedani: na veliki četrtek, veliki petek, veliko soboto, na Telovo in božični dan. — Druge veselice, n. pr. koncerti, besede, godbe i. dr. so prepovedane: zadnje tri dni velikega tedna in dne 24. grudna.

PROSINEC * JANUARIJ

Hrv.-srbsko: Siečanj.

Češko: Leden. ↻ 31 dni. ↻

Luž.-srb.: Wulki rózlk.

Poljsko: Styczeń.

Rusko: Январь.

Bolgarsko: Януари.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.	
1	Čet. Novo leto. Obrez. Gosp.		
2	Pet. Makarij, op.; Zlatan.		
3	Sob. Genovefa, d.; Slavimir.		
Ko je bil Herod umrl. Mat. 2.			
4	Ned. V osmini N. L. Dobromir. ☾		
5	Pon. Telesfor, p. m.; Grozdana.		
6	Tor. 3 kralji ali razgl. G. Darin.		
7	Sred. Valentin, šk.; Svetoslav.		
8	Čet. Severin, op.; Bogoljub.		
9	Pet. Julijan, m.; Nikosava.		
10	Sob. Pavel I., p.; Dobroslav.		
12letni Jezus v templju. Luk. 2.			
11	Ned. 1. po razgl. G. Božidar, op.		
12	Pon. Arkadij, m.; Bodigoj ☽		
13	Tor. Veronika, d.; Bogomir.		
14	Sred. Hilarij, šk.; Neda.		
15	Čet. Pavel, pušč.; Radoslav.		
16	Pet. Marcel, p.; Tmislava.		
17	Sob. Anton p.; Boleslav.		
O ženitnini v Kani Gal. iv. 2.			
18	Ned. 2. po razgl. G. Ime Jez.		
19	Pon. Kanut, kr.; Hranimir. ☾		
20	Tor. Fab. in Sebast., m.; Živojin.		
21	Sred. Agna, d. m.; Janja.		
22	Čet. Vinko, m.; Sviloj.		
23	Pet. Zaroka M. D.; Voljica.		
24	Sob. Timotej, šk.; Milislava.		
Jezus ozdravil gobavega. Mat. 8.			
25	Ned. 3. po razgl. G. Izpreob. Pavla		
26	Pon. Polikarp, šk. m.; Vsevlav. ☽		
27	Tor. Ivan Zlatoust; Dušana.		
28	Sred. Julijan, šk.; Dragomil.		
29	Čet. Fran Sal., šk.; Gorislava.		
30	Pet. Martina d.; Desislav.		
31	Sob. Peter Nol, sp.; Divna.		

Dan vzraste za 1 uro 1 min.

Dan je dolg 8 ur 22 min. do 9 ur 23 min.

SVEČAN ★ FEBRUARIJ

Hrv.-srbsko: Veljača.

Češko: Únor. ↔ 28 dni. ↔

Luž.-srb.: Maly rózň.

Poljsko: Luty.

Rusko: Февраль.

Bolgarsko: Февруариј.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
Jezus pomiril vihar na morju. Mat. 8.		
1 Ned.	4 po razgl. G. Ignacij, šk.	
2 Pon.	Svečnica. Dar. G.	
3 Tor.	Blaž, šk.; Bojmir. ☾	
4 Sred.	Andrej K.; Daroslav.	
5 Čet.	Agata, d. m.; Jagoda.	
6 Pet.	Doroteja, d. m.; Zalimir.	
7 Sob.	Romuald, op.; Malina.	
O delavcih v vinogradu. Mat. 20.		
8 Ned.	7Onica Ivan Mat., sp.	
9 Pon.	Apolonija, d. m.; Blagoslava.	
10 Tor.	Šolastika, d.; Vojmil. ☽	
11 Sred.	Adolf, šk.; Dobrana.	
12 Čet.	Evlalija, m.; Zvonimir.	
13 Pet.	Jordan, sp.; Vrativoj.	
14 Sob.	Valentin, m.; Borigoj.	
Prilika o sejalcu in semenu. Luk. 8.		
15 Ned.	6Onica. Favstin in Jov.	
16 Pon.	Julijana, d.; Strahomir.	
17 Tor.	Donat in tov., m.; Vesela. ☾	
18 Sred.	Simeon, šk.; Dobroneg.	
19 Čet.	Julijan, sp.; Bratomil.	
20 Pet.	Elevterij, šk.; Dragovan.	
21 Sob.	Maksimilijan, šk.; Mitoslav.	
Jezus ozdravil slepca. Luk. 18.		
22 Ned.	5Onica. Stol sv. Petra v A.	
23 Pon.	Peter D., šk.; Čudomil.	
24 Tor.	Pust. Matija, ap.; Vladoj.	
25 Sred.	† Pepelnica. Krašimir. ☽	
26 Čet.	Porfirij, šk.; Nikna.	
27 Pet.	Leander, šk.; Inoslav.	
28 Sob.	Roman, op.; Sodka.	

Dan vzraste za 1 uro 28 min.

Dan je dolg 9 ur 26 min. do 10 ur 54 min.

SUŠEC * MARCIJ

Hrv.-srbsko: Ožujak.

Češko: Březen. ☞ 31 dni. ☞

Luž.-srb.: Nalětnik.

Poljsko: Marzec.

Rusko: Мартъ.

Bolgarsko: Мартъ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
Hudobni duh izkušal Jezusa. Mat. 4.		
1 Ned.	1. postna. Albin, šk.; Belin.	
2 Pon.	Simplicij, p.; Milena.	
3 Tor.	Kunigunda, c.; Mislav.	
4 Sred.	† Kv. Kazimir, sp.; Sladoje.	
5 Čet.	Agapeta, m.; Danica. ☾	
6 Pet.	† Kv. Fridolin, op.; Zvezda.	
7 Sob.	† Kv. Tomo Ak.; Kosana.	
Jezus se na gori izpremenil. Mat. 17.		
8 Ned	2. post. (kv.) Ivan božji.	
9 Pon.	Frančiška R.; Danimir.	
10 Tor.	40 muč.; Stana.	
11 Sred.	Heraklij, m.; Radoja.	
12 Čet.	Gregor I., p.; Božana. ☽	
13 Pet.	Rozina, vd.; Svetovid.	
14 Sob.	Matilda, kr.; Desimir.	
Jezus izgnal hudiča iz mutca. Luk. 11.		
15 Ned.	3. postna. Longin; Velislav.	
16 Pon.	Hilarij, m.; Ljubislava.	
17 Tor.	Jedert, d.; Budimir.	
18 Sred.	Ciril Jer., šk.; Slavoljub. ☾	
19 Čet.	Josip, ž. D. M. Zlata.	
20 Pet.	Feliks; Vlada.	
21 Sob.	Benedikt, op.; Tuga.	
Jezus nasitil 5000 mož. Ivan 6.		
22 Ned.	4. postna (sredp.) . Benvenut.	
23 Pon.	Viktorin, m.; Dražislav.	
24 Tor.	Gabrijel, v. a.; Družiljub.	
25 Sred.	Oznan. M. D. Predrag.	
26 Čet.	Emanuel, m.; Srdan. ☽	
27 Pet.	Rupert, šk.; Stanimir.	
28 Sob.	Ivan Kap., sp.; Uma.	
Judje hoteli Jezusa kamenjati. Iv. 8.		
29 Ned.	5. post. (tiha). Ciril; Branivoj.	
30 Pon.	Angela F., vd.; Pribislav.	
31 Tor.	Modest, šk.; Mojmir.	

Dan vzraste, za 1 uro 44 min.

Dan je dolg 10 ur 58 min. do 12 ur 42 min.

MALI TRAVEN ★ APRIL

Hrv.-srbsko: Travanj.

Češko: Duben. ☾ 30 dni. ☽

Luž.-srb.: Jutrownik.

Poljsko: Kwiecień.

Rusko: Апрель.

Bolgarsko: Април.

Dnevi		Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške. <hr/>
1	Sred.	Hugon, šk.; Mutimir.	
2	Čet.	Fran. Pavl.; Gojmir.	
3	Pet.	D. M. 7 žal.; Žarko. ☾	
4	Sob.	Izidor, šk.; Dušica.	
Jezusov prihod v Jeruz. Mat. 21.			
5	Ned.	6. postna (cvetna). Vinko.	
6	Pon.	Sikst, p.; Čudna.	
7	Tor.	Herman, sp.; Radivoj.	
8	Šred.	Albert, šk.; Viljenica.	
9	Čet.	† Vel. čet. Marija Kl.; Ljuban.	
10	Pet.	† Vel. pet. Ezek.; Srčanica. ☽	
11	Sob.	† Vel. sob. Lev I. p.; Rada.	
Jezus vstal od smrti. Marko 16.			
12	Ned.	Velika noč. Vstaj. Gosp.	
13	Pon.	Vel. poned. Hermenegild, m.	
14	Tor.	Justin, m.; Jelača.	
15	Šred.	Helena, kr.; Gestirad.	
16	Čet.	Turibij, šk.; Božislava.	
17	Pet.	Rudolf, m.; Radojca. ☾	
18	Sob.	Apolonij, m.; Gradislava.	
Jez. se prikazal pri zaprtih vratih. Iv. 20.			
19	Ned.	1. povelik (bela). Lev IX. p.	
20	Pon.	Marcelin, šk.; Dragislav.	
21	Tor.	Anzelm, šk.; Dragomira.	
22	Šred.	Soter in Kaj, p., m.; Ljutomer.	
23	Čet.	Vojteh, šk.; Dobrica.	
24	Pet.	Jurij, m.; Jurislav.	
25	Sob.	Marko, ev.; Tugomir. ☽	
Jezus, dobri pastir. Iv. 10.			
26	Ned.	2. povelik. Klet, p.; Sekana.	
27	Pon.	Peregrin, duh.; Raduna.	
28	Tor.	Pavel kriški; Slavica.	
29	Šred.	Peter, m.; Tankoslava.	
30	Čet.	Katarina S., d.; Samorad.	

Dan vzraste za 1 uro 38 min.

Dan je dolg 12 ur 45 min. do 14 ur 23 min.

ROŽNIK * JUNIJ

Hrv.-srbsko: Lipanj.

Češko: Červen. ☾ 30 dni. ☽

Luž.-srb: Smažnik.

Poljsko: Czerwiec.

Rusko: Июнь.

Bolgarsko: Юний.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	
		Beleške.
1	Pon. Binkoštni pon. Juvencij. ☽	
2	Tor. Marcelin, m.; Velimir.	
3	Sred. † Kv. Klotilda, kr.; Radosava.	
4	Čet. Fran Kar., sp.; Dika.	
5	Pet. † Kv. Bonifacij, šk.; Dobromil.	
6	Sob. † Kv. Ncrlbert, šk.; Milutin.	
Meni je dana vsa oblast. Mat. 28.		
7	Ned. 1. pobink. Sv. Trojica.	
8	Pon. Medard, šk.; Višeslav. ☽	
9	Tor. Prim. in Fel., m.; Kalina.	
10	Sred. Marjeta, kr.; Dostana.	
11	Čet. Telovo. Barnaba; Rusmir.	
12	Pet. Ivan Fak., sp.; Hrvoje.	
13	Sob. Anton P., sp.; Zorica.	
Prilika o veliki večerji. Luk. 14.		
14	Ned. 2. pobink. Bazilij; Zlatana.	
15	Pon. Vid, m.; Vidoslav. ☽	
16	Tor. Fran Reg., sp.; Dragimir.	
17	Sred. Adolf, šk.; Tratomir.	
18	Čet. Feliks in Fort.; Bodin.	
19	Pet. Srce J. Gerv. in P.; Volkosava.	
20	Sob. Silverij, p.; Milava.	
Prilika o izgubljeni ovci. Luk. 15.		
21	Ned. 3. pobink. Alojzij; Vekoslav.	
22	Pon. Ahacij, m.; Miloš.	
23	Tor. Cenon, sp.; Gostimir. ☽	
24	Sred. Kres. Janislav.	
25	Čet. Viljem, op.; Grlica.	
26	Pet. Ivan in Pavel, m.; Hrana.	
27	Sob. † Hema, vd.; Ladislav, šk.	
O velikem ribjem lovu. Luk. 5.		
28	Ned. 4. pobink. Rojst. Ivana Krst.	
29	Pon. Peter in Pav., ap. Peroslav	
30	Tor. Spomin sv. Pav.; Predislav. ☽	

Dan vzraste do dne 22. za 19 min. in se zopet skrči do konca meseca za 4 min.

Dan je dolg 15 ur 42 min. do 15 ur 57 m.

MALI SRPAN * JULIJ

Hrv.-srbsko: Srpanj.

Češko: Červenec. ↔ 31 dni. ↔

Luž.-srb.: Pražnik.

Poljsko: Lipiec.

Rusko: Юли.

Bolgarsko: Юли.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	
1 Sred.	Teobald, pušč.; Bogoslav.	Beleške.
2 Čet.	Obisk. M. D.; Dragonama.	
3 Pet.	Helijodor, šk.; Nada.	
4 Sob.	Urh, šk.; Belizar.	
O farizejski pravičnosti. Mat. 5.		
5 Ned.	5. pobink. Ciril in Metod , šk.	
6 Pon.	Izaija, pr; Domogoj.	
7 Tor.	Vilibald, šk.; Negoda. ☿	
8 Sred.	Elizabeta, kr.; Milolika.	
9 Čet.	Anatolija, d.; Hvalimir.	
10 Pet.	Amalija, d.; Ljubica.	
11 Sob.	Pij I., p.; Medo.	
Jezus nasitil 4000 mož. Mark. 8.		
12 Ned.	6. pobink. Mohor in Fort.	
13 Pon.	Marjeta, d. m.; Dragan.	
14 Tor.	Bonaventura, šk.; Svobodin.	
15 Sred.	Henrik I, ces.; Vladimir. ☾	
16 Čet.	Dev. Marija Karm.; Bogdan.	
17 Pet.	Aleksij, sp.; Držislav.	
18 Sob.	Kamil Lel., sp.; Miroslav.	
O lažnjivih prerokih. Mat. 7.		
19 Ned.	7. pobink. Vinko P.; Radoš.	
20 Pon.	Marjeta, d. m.; Česlav, sp.	
21 Tor.	Danijel, pr.; Olga.	
22 Sred.	Marija Magd., sp.; Pribina.	
23 Čet.	Apolinar, šk.; Brana. ☿	
24 Pet.	Kristina, d. m.; Ratimir.	
25 Sob.	Jakob, ap.; Boljedrag.	
O krivičnem hišniku. Luk. 16.		
26 Ned.	8. pobink. Ana; Jana.	
27 Pon.	Pantaleon, m.; Dušan.	
28 Tor.	Inocencij, p.; Svetomir.	
29 Sred.	Marta, d.; Dobrila.	
30 Čet.	Abdonjin Senen; Vitadrag. ☽	
31 Pet.	Ignacij Loj., sp.; Jelenica.	

Dan se skrči za 54 min.

Dan je dolg 15 ur 56 min. do 15 ur 02 min.

VELIKI SRPAN ★ AVGUST

Hrv.-srbsko: Kolovoz.

Češko: Srpen. ☞ 31 dni. ☞

Luž.-srb.: Žnjeć.

Poljsko: Sierpień.

Rusko: Августъ.

Bolgarsko: Августъ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Sob.	Vezi Petra, ap.; Dedomir.	
Jezus plakal nad Jeruzal. Luk. 18.		
2 Ned.	9. pobink. Porc.; Alf.; Bojan.	
3 Pon.	Najdba sv. Štef.; Mirača.	
4 Tor.	Dominik, sp.; Ljubačica.	
5 Sred.	Marija D. Snež.; Predobra.	
6 Čet.	Izpreobraž. G.; Vlastica. ☽	
7 Pet.	Kajetan, sp.; Vidojka.	
8 Sob.	Cirijak in tov. m.; Godeslav.	
O farizeju in cestinarju. Luk. 18.		
9 Ned.	10. pobink. Roman; Našemir.	
10 Pon.	Lovrenc, m.; Jurica.	
11 Tor.	Tiburcij, m.; Bolemir.	
12 Sred.	Klara, d.; Dobrogost.	
13 Čet.	Hipolit in Kas.; Davola.	
14 Pet.	† Evzebij, sp.; Dobrina. ☾	
15 Sob.	Vel. gosp. Vnebovz. M. D.	
Jezus ozdravil gluhton. Mark. 7.		
16 Ned.	11. pobink. Rok, sp.; Nemira.	
17 Pon.	Liberat; Radigoj.	
18 Tor.	Joahim; Branislava.	
19 Sred.	Ludovik Tol.; Ljudevit.	
20 Čet.	Štefan, kr.; Žarka.	
21 Pet.	Iv. Frančiška, v.; Mirjana. ☽	
22 Sob.	Timotej, m.; Ostrivoj.	
O usmiljenem Samarijanu. Luk. 10.		
23 Ned.	12. pob. Srce M.; Bogovoljka.	
24 Pon.	Jernej, ap.; Borivoj.	
25 Tor.	Ludovik, sp.; Dragorad.	
26 Sred.	Cefirin I, p.; Perunika.	
27 Čet.	Josip K., sp.; Ljubidrag.	
28 Pet.	Avguštin, šk.; Milogaj. ☽	
29 Sob.	Obgl. Ivana Kr.; Želided.	
Jezus ozdravil 10 gobavih. Luk. 17.		
30 Ned.	13. pobink. Angel. Roža Lim.	
31 Pon.	Rajko, sp.; Mildrag.	

Dan se skrči za 1 uro 33 min.

Dan je dolg 14 ur 59 min. do 13 ur 26 min.

KIMAVEC * SEPTEMBER

Hrv.-srbsko: Rujan.

Češko: Září.

Luž.-srb.: Požnjeńc.

☞ 30 dni. ☞

Poljsko: Wrzesień.

Rusko: Сентябрь.

Bolgarsko: Септември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.	
1 Tor.	Egid, op.; Mladin.	Beleške. <hr/>	
2 Sred.	Štefan, kr.; Miljeva.		
3 Čet.	Evfemija in tov., m.; Lepa.		
4 Pet.	Rozalija, d.; Nedamisel. ☞		
5 Sob.	Lovrenc Just., šk.; Nedeljka.		
O božji previdnosti. Mat. 6.			
6 Ned.	14. pobink. Herm. Radonica		
7 Pon.	Bronislava, n.; Mrena.		
8 Tor.	Mala gospojnica. R. M. D.		
9 Sred.	Korbinijan, šk.; Vsemir.		
10 Čet.	Nikolaj Tol., sp.; Rakita.		
11 Pet.	Prot in Hijacint; Slaven.		
12 Sob.	Macedonij, šk.; Večedrag. ☾		
Jez. obudil mladeniča v Najmu Luk. 7.			
13 Ned.	15. pobink. Ime M. Zremil.		
14 Pon.	Poviš. sv. križa. Znanoslav.		
15 Tor.	Nikomed, m.; Petkana.		
16 Sred.	† Kv. Ljudmila, vd.; Sodimir.		
17 Čet.	Lambert, šk., m.; Prvan.		
18 Pet.	† Kv. Tomo Vil.; Sokolica.		
19 Sob.	† Kv. Januvarij; Vitodrag. ☾		
Jez. ozdravil vodeničnega. Luk. 14.			
20 Ned.	16. pobink. Evstah.; Morana		
21 Pon.	Matej, ap.; Blagoslav.		
22 Tor.	Mavricij in tov., m.; Celimir.		
23 Sred.	Tekla, d. m.; Slavna.		
24 Čet.	Marija D. reš. uj.; Sadivoj.		
25 Pet.	Kleofa, sp.; Uroš.		
26 Sob.	Justina, m.; Stojslava. ☽		
O največji zapovedi. Mat. 22.			
27 Ned.	17. pobink. Kozma in Dam.		
28 Pon.	Venčeslav, kr.; Vidica.		
29 Tor.	Mihael, v. a.; Stojan.		
30 Sred.	Jeronim, c. uč.; Jekica.		

Dan se skrči za 1 uro 40 min.

Dan je dolg 13 ur 23 min. do 11 ur 43 min.

VINOTOK ★ OKTOBER

Hrv.-srbsko: Listopad.

Češko: Říjen ☞ 31 dni. ☜

Luž.-srb.: Winowc.

Poljsko: Październik.

Rusko: Октябрь.

Bolgarsko: Октомври.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Čet.	Remigij, šk.; Semislava.	
2 Pet.	Leodegar, šk.; Miran.	
3 Sob.	Kandid, m.; Vitomir.	
Jez. ozdravil mrtvoudnega. Mat. 9.		
4 Ned.	18. pobink. Rož. v.; Fran S. ☺	
5 Pon.	Placid in t, m.; Dumnuka.	
6 Tor.	Brunon, sp.; Brunoslav.	
7 Sred.	Justina, d.; Dragonika.	
8 Čet.	Brigita, vd.; Dragosta.	
9 Pet.	Dionizij, šk. m.; Svetina.	
10 Sob.	Fran Borg, sp.; Stremil.	
Prilika o kralj. ženitnini. Mat. 22.		
11 Ned.	19. pob Nikazij; Negoslava.	
12 Pon.	Maksimilijan; Drugislav. ☾	
13 Tor.	Edvard, kr.; Rosica.	
14 Sred.	Kalist, pap.; Sestrena.	
15 Čet.	Terezija, d.; Radislav.	
16 Pet.	Gal, op.; Velená.	
17 Sob.	Jadviga, kr.; Mira.	
Jezus ozdravil kraljičevega sina. Iv. 4.		
18 Ned.	20. pobink. Posv. c.; Luka.	
19 Pon.	Peter Alk., sp; Stojgoj. ☉	
20 Tor.	Ivan Kanc, sp.; Raša.	
21 Sred.	Ursula, d.; Stojslav.	
22 Čet.	Kordula, d. m.; Zorislav.	
23 Pet.	Ivan Kap. sp.; Živka.	
24 Sob.	Rafael, vel. ang.; Blagota.	
Prilika o kraljevem računu. Mat. 18.		
25 Ned.	21. pob. Krisant; Zlatija. ☽	
26 Pon.	Evarist, p m; Vranica.	
27 Tor.	Frumencij, šk.; Srebra.	
28 Sred.	Simon in Juda, ap.; Mila.	
29 Čet.	Narcis, šk.; Gradimir.	
30 Pet.	Klavdij, m.; Vladika.	
31 Sob.	† Volbenk, šk.; Srečko.	

Dan se skrči za 1 uro 40 min.

Dan je dolg 11 ur 39 min. do 9 ur 59 min.

LISTOPAD * NOVEMBER

Hrv.-srbsko: Studeni.

Češko: Listopad. ☾ 30 dni. ☽

Luž.-srb.: Nazymnik.

Poljsko: Listopad.

Rusko: Ноябрь.

Bolgarsko: Ноемврий.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
Dajte cesarju, kar je ces. Mat. 22.		
1 Ned.	22. pobink. Vsi svetniki.	
2 Pon.	Verne duše. Just; Zdanila.	
3 Tor.	Viktorin, šk.; Bogomil. ☽	
4 Šred.	Karol Bor., šk.; Dragotin.	
5 Čet.	Caharija; Savina.	
6 Pet.	Lenart, op.; Ratislav.	
7 Sob.	Prosdocim, šk.; Zdenka.	
Jezus obudil Jajrovo hčer Mat. 9.		
8 Ned.	23. pobink. Bogomir; Nežir.	
9 Pon.	Božidar, m.; Sebislav.	
10 Tor.	Andrej Av., sp.; Golobica.	
11 Sred.	Martin, šk.; Višnjica. ☾	
12 Čet.	Martin, p. m.; Davorin.	
13 Pet.	Stanislav K., sp.; Nevenka.	
14 Sob.	Jozafat K., šk.; Borislava.	
O gorčičnem semenu. Mat. 13.		
15 Ned.	24. pobink. Zavet. D. M.	
16 Pon.	Edmund, šk.; Veligoj.	
17 Tor.	Gregor, šk.; Ljubava. ☽	
18 Šred.	Odon, op.; Oliva.	
19 Čet.	Elizabeta, kr.; Jelisava.	
20 Pet.	Feliks Val., sp.; Vladiboj.	
21 Sob.	Darov. M. D.; Grmislav.	
O razdejanju Jeruz. in o sodbi Mat. 24		
22 Ned.	25. pob. Cecilija; Jezdimir.	
23 Pon.	Klemen, p. m.; Raviojla.	
24 Tor.	Ivan kriški, sp.; Jeca. ☽	
25 Šred.	Katarina, d. m.; Kolomir.	
26 Čet.	Silvester, op.; Zdedrag.	
27 Pet.	Virgil, šk.; Vedrana.	
28 Sob.	Sosten, m.; Lelija.	
O poslednji sodbi. Luk. 21.		
29 Ned.	1. adv. Saturnin; Skoromir.	
30 Pon.	Andrej, ap.; Hrabroslav.	

Dan se skrči za 1 uro 18 min.

Dan je dolg 9 ur 55 min. do 8 ur 37 min.

GRUDEN * DECEMBER

Hrv.-srbsko: Prosinac.

Češko: Prosinec. ☾ 31 dni. ☽

Luž.-srb: Hodownik.

Poljsko: Grudzień.

Rusko: Декабрь.

Bolgarsko: Декември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Tor.	Eligij, šk.; Rajka.	
2 Šred.	Bibijana, m; Tihomir.	
3 Čet.	Fran Ks., sp.; Drago.	
4 Pet.	Barbara, d. m; Velika.	
5 Sob.	Sava, op.; Stojana.	
Ivan Krstnik v ječi. Mat. 11.		
6 Ned.	2. adv. Nikolaj; Vladovita.	
7 Pon.	† Ambrož, šk.; Veselin.	
8 Tor.	Brzm. sp. M. D. Moislav.	
9 Šred.	Peter For., šk.; Savica.	
10 Čet.	Melhijad, p. m; Dražič. ☾	
11 Pet.	Damaz, p.; Gojica.	
12 Sob.	Sinezij, m.; Široslav.	
Ivan Krstnik pričeval o Kristu. Iv. 1.		
13 Ned.	3. adv. Lucija, d. m.; Vitača.	
14 Pon.	Spiridijon, šk.; Vojmir.	
15 Tor.	Kristina, d.; Cvetana.	
16 Šred.	† Kv. Evzebij, šk.; Jaronega.	
17 Čet.	Lazar, šk.; Strojslav. ☽	
18 Pet.	† Kv. Gracijan; Ljubonega.	
19 Sob.	† Kv. Nemezij, m.; Uglješa.	
Ivan Krst poklican v prorok. Luk. 3.		
20 Ned.	4. adv. Liberat; Boživoj.	
21 Pon.	Tomo, ap.; Tomislav.	
22 Tor.	Cenon, m.; Zvezdana.	
23 Šred.	Viktorija, d.; Ozrislav.	
24 Čet.	† Adam in Eva; Dunja. ☾	
25 Pet.	Božič. Rojstvo Gosp.	
26 Sob.	Štefan , m.; Zlatka.	
Simeon in Ana v templju. Luk. 2.		
27 Ned.	Ned. pred nov. letom. Ivan.	
28 Pon.	Ned. otročiči; Zorica.	
29 Tor.	Tomo, šk.; Vrhoslav.	
30 Šred.	David, kr.; Branimir.	
31 Čet.	Silvester, p.; Blažena.	

Dan se skrči do dne 21. za 20 minut in zopet vzraste do konca meseca za 4 min.

Dan je dolg 8 ur 36 min. do 8 ur 20 min.

Petindvajsetletnica Ciril Metodovih podružnic.

1914.

Kranjska: Cerklje nad Kranjem.
Kamnik in okolica.

Štajerska: —

Koroška: —

Primorska: Gorica, ženska.
Greta poleg Trsta.

Navedenim podružnicam je bilo ustanovno leto
1889.

Poštna določbe.

I. Določbe za pisemsko pošto.

Navadno pismo v Avstro-Ogrsko, v Bosno in Hercegovino ter v Nemčijo ne sme prekoračiti 20 *gr* (gramov). Na v a d n o pismo v vse avstro-ogrsko, bosenske in hercegovinske kraje (izvemši sandžak Novi Bazar) in vso Nemčijo z Helgolandom, mora imeti tuzemsko znamko za 10 v (vinarjev). — Za lastni kraj, kjer se odda pismo (za »mestna pisma«), je pisemsko-poštna znamka tudi za 10 v.

Pismo n a d 20 *gr* do vračunši 250 *gr* v vse avstro-ogrsko kraje, v Bosno in Hercegovino ter v Nemčijo mora imeti poštno znamko za 20 v.

Pisem n a d 250 *gr* težkih ne sprejema pisemska pošta. Take odpošiljatve se odpravljajo po vozni pošti. — Le uradna, poštnine prosta dopisovanja sprejema pisemska pošta tudi v domačem prometu do 2½ *kg* (kilograma); taka pisma, namenjena na Ogrsko, v Bosno in Hercegovino, pa le do 1 *kg*.

Pisma v inozemstvo. V Nemčijo stanejo pisma do 20 *gr* 10 v, nad 20 do 250 *gr* 20 v; v Črno goro in Srbijo za vsakih 20 *gr* 10 v; v druge države do 20 *gr* 25 v; za vsakih nadaljnjih 20 *gr* 15 v več.

Pri priporočenih (rekomandiranih) pismih se plača kot priporočilna pristojbina brez razločka teže tako za tu- kakor za inozemstvo poleg navadne pisemske pristojbine še 25 v. Priporočiti se morejo vse pisemsko-poštne pošiljatve.

Povratni listi (retur-recepisi) se pridevajo pismu le na izrečno zahtevanje. Za to plača oddajnik 25 v.

Dopisnice so dovoljene v vsem obsežju svetovno-poštnega društva in stanejo v vse kraje Avstro-Ogrske in vse Nemčije 5 v, v Črno goro in Srbijo 5 v, v druge k svetovno-poštnemu društvu spadajoče dežele 10 v.

Dopisnice s plačanim odgovorom stanejo dvakrat toliko kakor navadne dopisnice; dovoljene niso samo v notranjem prometu Avstro-Ogrske, marveč v vse dežele svetovno-poštnega društva.

Tiskovine. Kakor tiskovine proti znižanim pristojbinam za take pošiljatve se dopuščajo: knjige, mehko in trdo vezane, slike, karte, objave i dr., tiskane, kamenopisane in fotografované, Zavite morajo biti tako, da se lahko pregleda njihova vsebina, ter ne smejo obsegati nikakršnih pisanih prilog ali dostavkov. Dovoljeno pa je pri ceninikih lastnoročno vpisovanje cen in podpisovanje imen; pri korekturnih polah korekturni dostavki, celo na posebnih lističih; pridevati se sme tudi rokopis. V notranjem prometu, potem v onem z Nemčijo

ne smejo prekoračiti teže 1 kg, v ostalem svetovno-poštnem prometu pa ne teže 2 kg. Nefrankovane ali kot tiskovina pretežke pošiljatve pošta zavrača.

Pristojbina za tiskovine v notranjem prometu Avstro-Ogrske, z Bosno in Hercegovino ter z Nemčijo je 3 v do 50 gr; 5 v do 100 gr; 10 v do 250 gr; 20 v do 500 gr; 30 v do 1 kg. V vse ostale dežele svetovno-poštne društva je za vsakih 50 gr 5 v.

Obrazci in poizkušnje blaga. Poizkušnje blaga se morajo v vrečice, zabožke ali zavoje, ki se dajo odpreti, tako zaviti, da se lahko pregleda vsebina. Imeti ne smejo nobene kupne vrednosti in nobenih drugih pisanih opazk, nego le ime ali trdko odpošiljalčevu, naslov prejemnikov, tovarniško ali trgovsko znamenje, številke, cene, težo in mero blaga, ter koliko ga je na razpolago. Dalje ne smejo poizkušnje blaga presehati 30 cm v dolžnosti, 20 cm v širokosti in 10 cm v visokosti, kakor tudi ne teže 350 gr.

Pristojbina za obrazce in poizkušnje blaga v notranjem prometu Avstro-Ogrske in v onem z Bosno, Hercegovino in Nemčijo je 10 v do 250 gr, od 250 do 350 gr 20 v. V ostalem svetovno-poštnem prometu 5 v za vsakih 50 gr, najmanj pa 10 v.

Ekspresna pisma morajo imeti jako natančen naslov in opazko »pr. ekspres«. Ekspresna pristojbina znaša v kraju oddajnega poštne urada vedno le 30 v. Ako pa naj se izroči pismo zunaj oddajnega kraja (mestne proge), zaračuni se vročina z 1 K za vsakega $7\frac{1}{2}$ km za prejemnika, odtegnivši že plačanih 30 v.

Poštno-denarne nakaznice (komad po 3 v) do zneska 1000 K mora sprejeti vsak poštni urad. Pri navadnih (ne brzajavnih) poštne nakaznicah v Avstro-Ogrsko in Liechtenstein se plača za zneske do vračunši 20 K 10 v, do 100 K 20 v, do 300 K 40 v, do 600 K 60 v, do 1000 K 1 K.

V Bosno in Hercegovino je od denarnih nakaznic plačati: do 50 K 20 v, do 100 K 30 v, do 300 K 60 v, do 600 K 90 v, do 1000 K 1 K 50 v.

V Nemčijo in Luksemburg je plačati od poštne nakaznic: do 40 K 20 v, za vsakih nadaljnjih 20 K 10 v; v Črnogoro, Srbijo in Turčijo (c. kr. poštne urade) je plačati do 50 K 20 v, do 100 K 40 v, do 300 K 80 v, do 600 K 1 K 20 v, do 1000 K 2 K.

Pristojbina za denarne pošiljatve po nakaznici v druge vnanje države znaša: za vsakih 50 K 25 v. — Na Angleško, Irsko, Mehiko, Peru, Rusijo: za vsakih 25 K 25 v.

Za denarne pošiljatve po nakaznici izven Avstro-Ogrske so porabiti »mednarodne poštne nakaznice« katerih kom. stane 3 v.

Za brzajavne denarne nakaznice se morajo poleg teh pristojbin plačati tudi še posebne za brzajavno odpošiljatev.

Zallepke (po 11 v) se rabijo kakor pisma.

Kdor hoče navadna pisma **nazaj vzeti** iz poštne urada pred odhodom ali po odhodu pošte, mora naznaniti to dotičnemu

poštnemu uradu pismeno ter se obvezati, da bo odgovoren za vsako škodo, ki bi mogla nastati iz tega, da se je pismo nazaj vzelo. Prav tako se tudi naslov že odposlanega pisma ali druge pošiljatve lahko izpremeni. Pokazati se mora dotičnemu poštnemu uradu lastnoročno pisan, popolnoma enako glaseč se naslov, in ako je pismo zapečaćeno, tudi pečat. Pri priporočenih pošiljativah se mora na vsak način pokazati in oddajnemu uradu izročiti prejemni list. Pristojbina za že odposlana pisma je v notranjem prometu 35 v, v dežele svetovno-poštnega društva 50 v. Zgodi se to lahko tudi brzojavnim potom.

II. Določbe za vozno pošto.

Vozna pošta odpošilja: Denarna pisma in zavojčke (pakete) z denarjem; listine z navedeno vrednostjo; zaveznice in dr.; pisma brez vrednosti, ki tehtajo nad 250 gr; vozno blago, naj je vrednost navedena ali ne, do 50 kg; pošiljatve proti poštnemu povzetju; vrednostna pisma in poštne zavojčke.

Naslov pri voznopoštnih pošiljativah mora biti popolnoma jasen; naveden mora biti kraj, dežela, kakor tudi mestni okraj, ulica in hišna številka.

Denarna pisma se morejo oddajati zaprta ali odprta; odprta le do teže 250 gr in v vrednosti od 1000 K naprej. Pri rabi poštneuradnih zavitkov za denarna pisma (komad po 2 v) zadostuje zapečaćenje z dvema pečatom; ako se rabijo pa drugi zavitki, spravljati se morajo denarna pisma v navzkrižne zavitke in zapreti s petimi pečati. — Zavita denarna vsota se mora na naslovu navesti po svojih delih. Pošta jamči pri zaprtih pismih le za izročitev nepokvarjenega pisma, ne za njegovo vsebino. — Na ovoj denarnega pisma se ne sme nalepi narodni kolek na nobeno stran.

Vrednostni papirji, dolžna pisma, delnice i dr. se morajo oddati vedno zaprti; navesti se mora njihova vrednost, zapečaćijo naj se s petimi pečati, ako se porabi navzkrižni zavitek.

Vozno - poštne pošiljatve se morajo vsebini primerno zaviti in trdno zapreti, da se ne more priti do vsebine, ako se ne odpró ali poškodujejo zavojčki. Na zaklepe zavoja (šive, špranje, konce vrvice i dr.) se morajo pritisniti pečati v zadostnem številu.

Vsem voznim pošiljativam, se mora pridejati poštna spremnica (komad stane 12 v). Kupon poštne spremnice se sme porabiti za pošiljalčeva priobčila ter ga sme prejemnik odrezati.

Brez navedene vrednosti se morejo vozno-poštne pošiljatve tudi pošiljati v notranjem prometu. V slučaju, ako se izgubi pošiljatev ali pa poškoduje, povrne poštni zavod od dokazane škode za 3 kilograme 15 K, za 5 kilogramov 25 K in za vsak nadaljni kilogram 5 do 6 K.

S poštnim povzetjem smejo vozno-poštne pošiljatve do zneska 1000 K pošiljati vsi avstrijsko-ogrski ter bosensko-

hercegovinski poštni uradi in do istega zneska tudi v Egipt. Denarni znesek, katerega ima plačati prejemnik pošiljatve poštnemu uradu, mora navesti oddajnik na obeh naslovih (na zavojčku in na spremnici) pod zaznamkom v vrednosti z besedami: »povzetje . . . K . . v«, natančno s števkami in črkami, in sicer pri pošiljativah v inozemstvo tudi v veljavi dotične države.

Spremnica za poštno povzetje je različna od navadne poštne spremnice in stane komad 12 v.

Povračilo za poštno povzetje znaša za Avstrijo, Ogrsko, okupirane dežele, Črno goro in Srbijo po $\frac{1}{2}\%$, to je 1 v od vsakih 2 K, najmanj pa 12 v.

Ekspresne pošiljatve. Tudi vozno-poštne pošiljatve se dostavljajo na zahtevanje takoj po njihovem prihodu s posebnim slom naslovniku v stanovanje. Na zavojček kakor tudi na poštno spremnico se mora razvidno zapisati beseda »ekspres« ali »s posebnim slom«. Pristojbina za ekspresno vročitev pri pošiljativah v mestne okraje znaša 50 v. Za pošiljatve v deželne okraje znaša ta pristojbina 1 K na daljavo $7\frac{1}{2}$ km za prejemnika, odračunši že plačane pristojbine.

Dostavnine je plačati za denarna pisma do 1000 K 10 v, nad 1000 K za vsakih 5000 K ali del tega 20 v; za zavoje do 5 kg teže in do 1000 K vrednosti 10 v, nad 5 kg teže in do 1000 K vrednosti 20 v; za poštne nakaznice do 1000 K 6 v.

Za samo obvestitev (aviso) denarnega pisma ali zavoja se plača 5 v.

Lestvice za pristojbino štempljev ali kolkov.

I. Kolek za menice.

čez	Do	150 K	— K 10 v
	150	300	„	— „ 20 „
„	300	600	„	— „ 40 „
„	600	900	„	— „ 60 „
„	900	1.200	„	— „ 80 „
„	1.200	1.500	„	1 „ — „
„	1.500	1.800	„	1 „ 20 „
„	1.800	2.100	„	1 „ 40 „
„	2.100	2.400	„	1 „ 60 „
„	2.400	2.700	„	1 „ 80 „
„	2.700	3.000	„	2 „ — „
„	3.000	6.000	„	4 „ — „
„	6.000	9.000	„	6 „ — „
„	9.000	12.000	„	8 „ — „
„	12.000	15.000	„	10 „ — „
„	15.000	18.000	„	12 „ — „

čez	18.000	do	21.000	K	14	K	—	v
„	21.000	„	24.000	„	16	„	—	„
„	24.000	„	27.000	„	18	„	—	„

II. Kolek za pisma.

čez	Do	4	K	—	K	—	v
„	4	„	40	„	—	„	14	„
„	40	„	80	„	—	„	26	„
„	80	„	120	„	—	„	38	„
„	120	„	200	„	—	„	64	„
„	200	„	400	„	1	„	26	„
„	400	„	600	„	1	„	88	„
„	600	„	800	„	2	„	50	„
„	800	„	1.600	„	5	„	—	„
„	1.600	„	2.400	„	7	„	50	„
„	2.400	„	3.200	„	10	„	—	„
„	3.200	„	4.000	„	12	„	50	„
„	4.000	„	4.800	„	15	„	—	„
„	4.800	„	6.400	„	20	„	—	„
„	6.400	„	8.000	„	25	„	—	„
„	8.000	„	9.600	„	30	„	—	„
„	9.600	„	11.200	„	35	„	—	„
„	11.200	„	12.800	„	40	„	—	„
„	12.800	„	14.400	„	45	„	—	„

III. Kolek za pogodbe.

čez	Do	20	K	—	K	14	v
„	20	„	40	„	—	„	26	„
„	40	„	60	„	—	„	38	„
„	60	„	100	„	—	„	64	„
„	100	„	200	„	1	„	26	„
„	200	„	300	„	1	„	88	„
„	300	„	400	„	2	„	50	„
„	400	„	800	„	5	„	—	„
„	800	„	1.200	„	7	„	50	„
„	1.200	„	1.600	„	10	„	—	„
„	1.600	„	2.000	„	12	„	50	„
„	2.000	„	2.400	„	15	„	—	„
„	2.400	„	3.200	„	20	„	—	„
„	3.200	„	4.000	„	25	„	—	„
„	4.000	„	4.800	„	30	„	—	„
„	4.800	„	5.600	„	35	„	—	„
„	5.600	„	6.400	„	40	„	—	„
„	6.400	„	7.200	„	45	„	—	„
„	7.200	„	8.000	„	50	„	—	„

Razkaznica za obresti.

Obresti po 4 od sto					Obresti po 5 od sto					Obresti po 6 od sto				
kapital	za 1 leto	za 1 mesec	K	v	kapital	za 1 leto	za 1 mesec	K	v	kapital	za 1 leto	za 1 mesec	K	v
K	K	v	K	v	K	K	v	K	v	K	K	v	K	v
1	—	4	—	—	1	—	5	—	—	1	—	6	—	—
2	—	8	—	1/8	2	—	10	—	5/8	2	—	12	—	1/2
3	—	12	—	2/8	3	—	15	—	1 1/8	3	—	18	—	1 1/4
4	—	16	—	3/8	4	—	20	—	1 1/4	4	—	24	—	2 1/4
5	—	20	—	4/8	5	—	25	—	2 1/8	5	—	30	—	3 1/2
6	—	24	—	5/8	6	—	30	—	2 1/2	6	—	36	—	4 1/2
7	—	28	—	6/8	7	—	35	—	2 1/2	7	—	42	—	5 1/2
8	—	32	—	7/8	8	—	40	—	3 1/8	8	—	48	—	6 1/2
9	—	36	—	8/8	9	—	45	—	3 3/4	9	—	54	—	7 1/2
10	—	40	—	9/8	10	—	50	—	4 1/4	10	—	60	—	8 1/2
20	—	80	—	18/8	20	—	100	—	8 1/2	20	—	120	—	17 1/2
30	—	120	—	27/8	30	—	150	—	12 1/2	30	—	180	—	26 1/2
40	—	160	—	36/8	40	—	200	—	16 2/8	40	—	240	—	35 1/2
50	—	200	—	45/8	50	—	250	—	20 5/8	50	—	300	—	44 1/2
60	—	240	—	54/8	60	—	300	—	25	60	—	360	—	53 1/2
70	—	280	—	63/8	70	—	350	—	29 1/8	70	—	420	—	62 1/2
80	—	320	—	72/8	80	—	400	—	33 1/8	80	—	480	—	71 1/2
90	—	360	—	81/8	90	—	450	—	37 1/2	90	—	540	—	80 1/2
100	—	400	—	90/8	100	—	500	—	41 3/8	100	—	600	—	89 1/2
200	—	800	—	180/8	200	—	1000	—	83 1/8	200	—	1200	—	179 1/2
300	—	1200	—	270/8	300	—	1500	—	125	300	—	1800	—	269 1/2
400	—	1600	—	360/8	400	—	2000	—	166 2/8	400	—	2400	—	359 1/2
500	—	2000	—	450/8	500	—	2500	—	208 1/8	500	—	3000	—	449 1/2
1000	—	4000	—	900/8	1000	—	5000	—	416 1/8	1000	—	6000	—	899 1/2
5000	—	20000	—	20000/8	5000	—	25000	—	10000/8	5000	—	125000	—	2249 1/2

Narodnemu delu

Ivan Fabjančič.

In v kočah, ne v palačah še vsekdar
človekoljubi so se porodili.

A. Aškerc.

Menda se še niso nikdar uresničile te besede tako, kakor pri možu, ki so mu posvečene te vrstice — pri pokojnem Ivanu Fabjančiču. Njegovo ime je danes znano po vsej naši domovini in kjer se glasi slovenska govorica, tam se spoštljivo izgovarja ime velikega dobrotnika Družbe sv. C. in M. Ivana Fabjančiča. Pač si ni nikdo mislil, da biva v tej skromni, tihi, na videz odurni osebi, v Ivanu Fabjančiču, ki ga je poznal njegov rojstni kraj Logatec kakor tudi vsa njegova okolica le pod imenom „Dacarjev Janez“, taka zlata duša, tak navdušen človekoljub, velikan v zatajevanju samega sebe, a tudi velikan v ljubezni do svojega trpečega naroda.

Težko je pisati posmrtnico možu, ki je bil neznan svetu in je živel življenje, ki je bilo takorekoč le vrsta gosto nanizanih samozatajevanj, nekakšno negiranje lastnega jaza. Bil je pač tujec med znanci! Toda sodeč ga po činu, ki ga je storil s svojo poslednjo oporoko, lahko trdimo, da je bivala pod njegovo raskavo obleko duša, ki je živela svoje posebno življenje in to njegovo notranje življenje je bilo osredotočeno na edino točko — na ljubezen do slovenskega naroda. Geslo njegovega življenja je bilo pač: Po mojih delih me boste spoznali.

Pokojni Ivan Fabjančič se je rodil v Dolenjem Logatcu lšt. 26 na domu svojega očeta, ki je bil polzempljak, dne 21. prosinca 1840. Do svoje šolskogodne dobe je živel kakor žive kmetski otroci na deželi. Njegovi vrstniki ga opisujejo, da je bil že v onih letih nekako samostojen; ostali otroci so ga spoštovali in smatrali za nekaj „več“; imeli so ga za nekakega poveljnika, ki se je smelo lotil vsakega podjetja.

Bistroumnega dečka je oče poslal leta 1850. v Ljubljano v tedanjo normalko, kjer je ostal do leta 1854. in dovršil 4. razred s prav dobrim uspehom, kajti bil je po pridnosti sedmi. Nato se je vrnil domov, kjer je očetu pomagal pri gospodarstvu do leta 1861. Tedaj je bil potrjen v vojake, kjer je zvesto služil cesarju 3 leta. In tu pri vojakih je prvokrat stopila na površje njegova skromnost. Vsa tri leta je ostal prostak; do povišanja mu ni bilo, čeravno bi bil lahko postal kaj več. Ko je slekel vojaško suknjo, je ostal nekaj časa doma, a nato je dobil službo dacarja, pozneje preglednika pri užitninskem zakupu Gorup-Dekleva-Lavrenčič. Krog leta 1882. je pustil omenjeno službo in odšel domov. V kratkem je postal samostojen gospodar, kajti oče mu je kmalu po njegovi vrnitvi umrl. Odslej je vodil gostilno in kmetijo, kakor tudi vinsko kupčjo. A ker je bil samec, ni mogel vsega tako opravljati, kakor si je želel, zato je opustil kaj kmalu gostilno in se poprijel z vso vnemo kmetije in vinske kupčije. Rajnik je bil izvrsten poznavalec pristne vinske kapljice. Kjer so njegovo vino točili, so pivci javno priznavali, da je vino „Dacarjevega Janeza“ dobro. Vsem starejšim Logatčanom je še živo v spominu, kako skromno, naravnost beraško je živel v tem času narodni dobrotnik Ivan Fabjančič. Njegov dom je bil ljudem skoro nedostopen. Živel je prav samotarsko. Sploh je bilo znano, kako je imel pokojnik zabita okna svoje hiše. Edino le zgornjo polovico veternic desnega okna poleg hišnih vrat je imel napol odprto in tu notri mu je morala metati poštna Lenka in pozneje rajni pismonoša Kogoj po domače Kopit vsakdanjo pošto, ki je najčešče

obsegala list „Slovenski Narod“ in vsak teden še „Rodoljub.“

„Slovenski Narod“ je bil pokojniku tako rekoč evangelij. Prepričani smo, da je ravno „Slovenski Narod“ dajal Ivanu Fabjančiču pravec, da je ostal do svoje smrti narodnjak v pravem pomenu besede. Mnogo je ta list pripomogel, da se danes sveti na obzorju slovenskega naroda trojica velikih narodnih dobrotnikov — Notranjcev: **Fabjančič, Kotnik in gospa Vilharjeva.**

In prav iz te dobe samotarskega življenja blagega pokojnika pribijemo javno dva značilna dogodka, ki jasno pričata, kako veren in rahločuten je bil pokojnik. Kakor znano, je pokojni „Dacarjev Janez“ opravljal gospodarska kakor tudi poljska dela večinoma sam. In še sedaj ga vidimo v duhu, kako je hodil na polje, večinoma golorok, slamnik na glavi, a preko rame grablje. Če je pa malo pozneje odšel od doma, mu je navadno gledal iz hlačnega žepa list „Slov. Narod“. V dobi mnogega poljskega dela, posebno v jeseni je jemal na delo tudi delavce, a vedno le hribovce iz Zaplane in okolice. Ti delavci so navadno prenočevali na domačem kozolcu. Ker je glas o čudaku Fabjančiču došel tudi v hribe, so imeli ti delavci o svojem gospodarju kaj čudne pojme. Ker so videli pogostoma brleti pozno v noč luč v njegovi sobi, so bili radovedni, kaj mož dela. Nekoč se splazi neki radovednež k oknu, hoteč na vsak način videti, kaj počne Janez. In videl ga je klečečega pred podobo Matere božje; molil je s sklenjenima rokama. Mož se je pač ravnal po znanih svetopisemskih besedah. Poslej so imeli njegovi delavci še mnogo boljše mnenje o pokojniku.

Bilo je leta 1897., ko je priredila delavna ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Logatcu — pomnožena z moško — veselico v prid glavni družbi. Slavnostni govornik je bil sedanji kranjski dekan Anton Koblar. Ko je pisec teh vrstic po slavnostnem govoru opazil pokojnika sedečega pri najoddaljenejši mizi zatopljenega v misli, je stopil k njemu in videl, kako

si je obrisal dve debeli solzi. Na vprašanje, kako mu je govor ugajal, je kratko odgovoril: „Tega ne pozabim do svoje smrti“. In mož je držal dano besedo. Pozneje je bil vselej navzočen na sličnih veselich. In prav otroško vesel je bil, ako je slišal, da se je prireditev obnesla. Nekako med l. 1901. do 1903. sta imela skupaj gostilno s pokojno vdovo gospo Marijo Hodnikovo v njegovi hiši, a ko je omenjena gospa umrla dne 27. svečana 1903, je popustil Fabjančič vso kupčijo in se bavil edino le s kmetijo do leta 1905. Tedaj je vse prodal in zapustil Logatec. Nekaj časa je bival v Šiški poleg Ljubljane, kjer mu pa ni ugajalo. Vračal se je pogostoma v Logatec. Zahajal je najrajši v Gorenji Logatec k Ferjančiču, kjer je ostajal dalje časa. Tam ga je vezalo posebno prijateljstvo s trgovcem Maksom Japljem. Kmalu po letu 1905., morda spomladi leta 1906. si je kupil hišo v Podgori poleg Gorice, kjer je mislil preživeti svoje stare dni. A ni mu ugajalo tam. Ko je videl, kako postopajo Italijani s Slovenci, je kaj hitro prodal omenjeno hišico in sicer za slepo ceno in odšel v Ljubljano, kjer je prebil blizu 4 leta.

Zadnje njegovo stanovanje je bilo na Dolenjski cesti v Plankarjevi hiši pri tako zvanem rdečem križu. Kakor je bilo skromno vse njegovo življenje, tako skromno je živel tudi tu — on — bogatin. Tam je imel majhno sobico z enim oknom; vanjo je moral hoditi skozi skladišče. Sobica je bila vlažna, brez peči in vsa oprava je obsegala tole: ubožno posteljo, mizo, par stolov, nekako skrinjo, kamor je spravljal svojo obleko. Postrežbe ni imel nobene; poskrbel si je sam vse in živel prav samotarsko. Zjutraj je šel vsak dan k maši — to lepo navado je imel še od svoje mladosti — potem pa v Prešernovo kavarno. Obedoval je v najskromnejši gostilni; popoldne se je šetal. Zadnji čas se je najrajši ustavljal pri Čadu na Sp. Rožniku.

Kakor je živel tiho in skromno, tako tiho in skromno je izginil s sveta. Na njegovem stanovanju niti vedeli niso, da je šel v bolnico in tam umrl. Neki

znanec njegov je slučajno čital v „Slov. Narodu“ med umrlimi njegovo ime; poizvedoval je po njem in dognal, da je Ivan Fabjančič umrl in da je že pokopan. Niti en pogrebec ni šel za njegovo krsto. Šele, ko je bil pokopan, je šel notar gledat na njegovo stanovanje in našel v zaboju oporoko in hranilnične knjižice lepo povezane v ruto. Pokojnik je testament lepo in natančno lastnoročno spisal. V zaboju so našli tudi znano navodilo za sestavljenje testamenta in dr. J. Tavčarjevo knjigo „Slov. Pravnik“, kar kaže, kako vestno je pokojnik pazil, da sestavi pravilno oporoko.

In ta oporoka je izraz vroče domovinske ljubezni in narodne zavednosti, iz nje odseva mišljenje blagega pokojnika. Iz nje podajamo najznačilnejše podatke, ki pač jasno in glasno pričajo, da je veliki pokojnik pisal svoje zadnje sporočilo pri polni zavesti.

Ker sem jaz samec neoženjen in nimam nikakih svojih telesnih naslednikov, to je nujnih dedičev, sem sklenil z dobro voljo brez vsakega pritiska in preklica svoje premakljivo in nepremakljivo premoženje v celem obsegu vse za dobrodelne namene podariti in zapustiti po moji smrti. Moje truplo naj se pokoplje v tistem kraju, kjer umrjem; moj pogreb naj bo priprost, vendar po šegi in navadi tistega kraja; za svete maše po moji smrti za mojo dušo prosim in zahtevam, da se berejo na Rakovniku v salezijanskem zavodu v Ljubljani in volim zato 30 kron.

Svojemu premakljivemu premoženju, to je vsem hranilničnim bukvicam s terjatvami vred, sedaj znašajo približno 60.000 kron in če se ta omenjena svota še kaj pomnoži, več ali manj, imenujem s trdnim sklepom in dobro voljo za svojega glavnega dediča sv. Cirila in Metoda družbo v Ljubljani.

Sv. C. in M. družba v Ljubljani kot glavni dedič mojega premakljivega premoženja mora takoj po prejemu denarja sledeča volila izplačati: 1. Za mestne ljubljanske reveže bolehne stare 6000 K; 2. Društvu Sokolu v Ljubljani 1000 K; 3. Slovenski Matici v Ljubljani 500 K; 4. Glasbeni Matici v Ljubljani 500 K;

5. Narodni čitalnici ali bralnemu društvu v Ljubljani 1000 K; 6. Zavodu za gluhoneme v Ljubljani 500 K; 7. Zavodu za slepce v Ljubljani 500 K; 8. Narodnemu domu v Ljubljani 1000 K; 9. Občini Ricmanje pri Trstu na Primorskem za reveže, stare bolehnje 5000 K; 10. Za sodni okraj Senožeče Notranjsko Kranjsko za reveže, bolehnje in stare 5000 K; 11. Za sodni okraj Ilirska Bistrica na Notranjskem Kranjsko za reveže, bolehnje stare 5000 K; 12. Za reveže stare bolehnje v podobčini Zaplana blizu Vrhnike 200 K. Dalje sledi nekaj manjših volil raznim osebam, ki za javnost nimajo pomena. Vso mojo obleko in posteljno opravo naj Ciril Metodova družba, ako ji je drago, revnim tiste občine podari, v kateri umrjem, ako se pa pri moji smrti v sobi najde v gotovini kaj denarja, potem naj se ta denar porabi za stroške mojega pogreba, in če od pogreba kaj denarja preostane, potem je ta ostali denar last Ciril Metodove družbe.

Oporoko je Fabjančič sam spisal in podpisal v Ljubljani dne 18. kimavca 1911.

Zlata duša, bodi Ti lahka slovenska zemljica, ki si jo tako iskreno ljubil. Večna Ti pomlad!

Pripomnimo, da je Družba sv. C. in M. omislila blagemu pokojniku na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani kamenit nagrobnik z napisom: Ivan Fabjančič, rojen dne 21. I. 1840, umrl dne 16. XII. 1911, velik dobrotnik Družbe sv. Cirila in Metoda. Pomnik Ti večni bo — Tvoj slavni čin.

Pričujočemu spisu bi bili radi dodali pokojnikovo sliko; a je ni bilo moči nikjer stakniti. Vse kaže, da se skromni Ivan Fabjančič ni dal nikdar fotografirati.

Ivan Šega.

Za rodno grudo!

V uvaževanje predlaga F. S. Šegula.

„Mogla umreti ni stara Sibila,
da so prinesli ji z dóma prsti;
ena se tebi je želja spolnila,
v zemlji domači da truplo leži!“

(V spomin Andreja Smoleta.)

Zdi se, da je le priložnostna pesmica, pa veliki misleci kakor John Stuart Mill in Thomas Carlyle bi bili lahko ponosni na njo. Takih proizvodov ima le malo svetovno slovstvo! Vkljub vsem nezgodam in bridkostim . . . če torej dosežemo le to edino: počitek v naročju rodne matere zemlje! S tem nam je postavil naš pesnik Prešeren velik vzor za vse večne čase.

V „Čitanki za slovenske srednje šole“ beremo

„Če me tudi grob zakrije,
in ne dojdem v kraje tvoje,
zvon mrtvaški naj zapoje,
da za dom mi srce bije.“

(Hrepenenje po domovini.)

Res vzvišene misli razvija pesnik „Hrepenenja“, konča pa celo v nasprotju s Prešernovimi vzori. Resignacije, ki se izraža v navedenem sklepu lepe pesmice, naj bi se pač le ne navzela slovenska srednješolska mladina!

Uvažujmo!

I.

„A gorjé mu, kdor po svetu mora, kdor nima več doma prostora!“ je bolešno zastokal slovenski pesnik Anton Aškerc, ko je zapuščal prvotni svoj poklic in ožjo svojo domovino.

„Kovček lahek nese mi v levici“, pa se sprašuje:

„Potok bistri, veš li razodeti,
čemu pač smo reveži na sveti?“

„Dosti potok vidi, koder hodi“, vedel pa je pesniku povedati edino to:

„Prvi nisi — zadnji ne na sveti!“

Slaba tolažba! Pa tako je. Po svetu moramo, poedinci . . . selili so se celi narodi.

Na Libanonu živi narod Maronitov, ki šteje kakih 300.000 duš. Hvalijo se, da edini izmed Jutrovcev niso nikdar odstopili od katoliške vere. Še večja je slava njihove ljubezni do domovine. Pusti Libanon jih ne more preživeti, po svetu morajo. Razkropijo se kot delavci, učitelji, uradniki po vsej Turčiji; mnogi odidejo celo v Ameriko, v Avstralijo. Pa kakor hitro ima kateri kaj prihranjenega, pobegne domov v svoje ljubo pogorje. Reče se, da še nobeden Maronit ni umrl izven svoje drage domovine.

Na Ogrskem živijo Slovaki, do 3 milijone duš. Ni ga bolj stiskanega naroda na zemlji . . . sedaj jim jemljejo še zadnje slovaške ljudske šole. Trumoma se selijo v Ameriko intrumoma prihajajo domov, nesoči v pesti stisnjene dolarje, plodove krvavih žuljev — in že cela polja in gore so odkupili zapravljivim domačim renegatskim plemičem (zemanom). Slovak žrtvuje za kosček ljubljene zemlje vse, nobena cena mu ni previsoka.

Tako naj store Slovenci širom sveta! Bratje, domov, domov z denarjem, z vsem premoženjem v naročje „matere“!

Kos za kosom naše zemlje prehaja v tuje roke, tla se nam rušijo pod nogami. Pridite, kupujte, rešite rodno grudo!

II.

Pa kaj denar! Velike duševne moči je dobrotljivi Stvarnik odmeril ravno slovenskemu narodu; širom sveta prihajajo naši ljudje v vse mogoče visoke, lepe, bogate službe, ne glede niti na nepregledno število naših v nižjih službah širom cele Avstrije.

Tu ne rečem domov, domov! Domovina bi jim niti zdaleč ne mogla nadomestiti tega, kar jim daje bogata tujina. Pa iz železa nismo . . . za vsakega pride delopust, po domače povedano: penzija. Tedaj pa domov z napetimi jadri! Res, pokojnina ni „zastonj“. Telo je utrujeno, upehano, vpognjeno; vid je opešal, sluh ne služi več . . . ali koliko duševnih sil je v naših upokojencih! Koliko znanja, skušenj! In vse to bi lahko prišlo še domovini v prid! Tu se ni bati tistega mladeniškega škodljivega pre nagljenja; malo trdovratnosti pa daleč odtehta svetovno izbrušena dobrohotnost.

Pa mi je rekel lani nekdo: „Svet je sedaj celo drug, ko pred štiridesetimi leti. Tujec sem v domači vasi!“ Ni res! Svet je isti, le mi smo se mu odtujili. Pa kar je pokvarila doba dolgih let, popravi lahko en sam javen nastop. Kri ni voda!

Žetev je velika, delavcev pa je malo. **Podružnice naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda potrebujejo povsod neodvisnih in uglednih predsednikov, blagajnikov in tajnikov**; da ne rečem podpornikov, mecenov! Cele vrste naših bralnih, izobraževalnih, pevskih, ognjegasnih, domobrantskih društev kriče po skušenih sotrudnikih. Občinskim, okrajnim zastopom treba modrih svetovalcev, volilcev, veleposestnikov, častnih občanov. In tako dalje.

Pridite torej od zahoda in izhoda, od juga in severa, čez pustinje in „neskončno“ morje, pridite na pobrežja Mure, Drave, Save . . . na obali sinje Adrije slovanske . . . prihitite v svojo domovino! V njenih hladnih gajih, tihih vaseh, ob potokih in po vinorodnih hribočkih kraj belih cerkvic se da zadovoljno prebivati in delovati. Oj naša zemlja — naš zaklad!

Le **pregnanec** nima tega zaklada!

Dne 28. sušca 1668 je bilo v neki hiši glavnega holandskega mesta Amsterdama veselo in glasno. To hišo je kupil takrat pred ednajstimi leti Holandec Lovrenc Geer za Jana Amosa Komenskega, želeč dragemu prijatelju pripraviti za stara leta mirno zavetišče. Komensky, rodom moravski Slovak, je bil poslednji škof cerkve čeških bratov, katere je zatrl cesar Ferdinand II. po bitki na Beli Gori leta 1621. Komensky, pisatelj in najslavnejši vzgojitelj mladine morda vseh dob, je moral z mnogo tisočeriimi somišljeniki zapustiti rodno zemljo, ker se niso hoteli odpovedati veri češko-bratovski. Blodil je po vsej Evropi, bil slavljen in odlikovan v Angliji, Švediji in Holandiji; le njegova domovina ga ni hotela in ni smela poznati. In vendar jo je Komensky še vedno tako zelo ljubil. V svojih spisih — tujini na korist — mislil je le na svojo domovino. Onega dne leta 1668. torej je slavil Komenius svoj 75letni rojstni dan. Sešlo se je mnogo prijateljev, da bi mu izkazali svojo vdanost in ljubezen. Ko je bil končan slavnostni del, sedli so k mizi in slednjič tudi napivali slavljenču. Zdaj vstane Komensky in spregovori: „Dragi prijatelji! Ko vas vidim vse tako lepo zbrane, sem sklenil vam pokazati zaklad, ki mi je dražji nego biseri in dragulji, nad zlato in srebro!“

Med zbranimi je zavladala velika tihota, in na obrazih vseh se je pojavilo začudenje. O zakladih govori Komensky, ki je vse zgubil, celo svoje knjige in še neizdane rokopise — ki je bil tako ubog! — Potem je odšel, pa se za kratek čas zopet vrnil, v rokah precej veliko skrinjico in z močno ključavnico na njej, katero začne svečano odpirati. In kaj je skrival v tisti skrinji poslednji škof čeških bratov? Bila je do vrha napolnjena — s prstjo, črno prstjo in glino. — Komensky jo poljubi in solza mu zaigra v očesu.

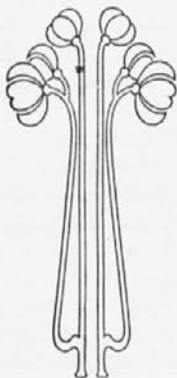
Prijatelji, to je edini zaklad, ki ga imam, ki ga stražim, kakor punčico svojega očesa; z zlatom bi si ga ne dal odtehtati. Ta črna suha glina je del tiste svete zemlje, kjer sem se rodil . . ., katere veren sin

sem . . . , zaradi nje se moram potikati kot pregnanec v tujini. Ko smo bežali od doma, vzel sem s seboj ta kosček domovine, kjer so živeli moji predniki. Ko sem včasih obupoval, tu sem se razjokal in našel tolažbe. Prijatelji moji, ko mi namigne Gospod, tedaj vas prosim, položite mi v krsto to drago zemljo, da spim večno spanje na njej — na rodni zemlji!“

Ko je potem umrl, pokopali so ga prijatelji v Naardenu. Tam spi v tujini, ali na rodni zemlji, katero je tako zelo ljubil.

* * *

Živeti in umreti morati izven domovine so smatrali blagi ljudje vseh dob za veliko kazen. Ne bodimo torej prostovoljni pregnanci! Kdor more naj se vrne v domače kraje z vsem, kar ima, z dušo in s telesom; — naj se, vsaj ko začne zahajati solnce življenja, vrne ves! .

Dr. Fran Košmelj,

c. in kr. višji štabni zdravnik.

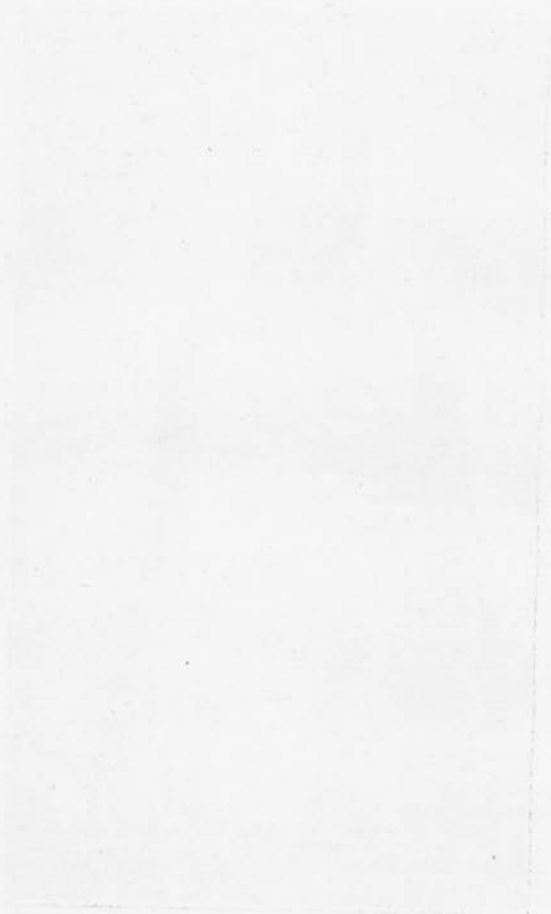
Bilo je dne 13. malega srpana 1913 okoli 2. ure popoldne, ko je v pritlični sobi deželne bolnišnice v Ljubljani na nevrizmi t. j. raztegnjeni srčni žili hudo trpeč in v zadnjih zdihljajih se nahajajoč bolnik s povzdignjenima rokama poprosil, da ga poneso pod modrojasno nebo, kjer je kmalu na to pod košatim javorom za vedno nehalo utripati preblagočutno in nad vse blagorodno srce resničnega slovenskega rodoljuba.

Za vedno je zatisnil trudne oči dr. Fran Košmelj, c. in kr. višji štabni zdravnik v pokoju, čigar truplo se je dne 15. malega srpana ob dveh popoldne v slovesnem vojaškem pogrebu z vojaško godbo na čelu prepeljalo skozi obljudene ulice bele Ljubljane do pred Šiško; tam je dal vojaški oddelek zadnje pozdravne strele (dešaržo); potem pa ga je mrtvaški voz odpeljal v rojstni kraj Železnike pri Škofji Loki, kjer so ga drugi dan po slovesni službi božji „v zemlji domači“ položili k večnemu počitku. —

Pokojnik se je rodil v Železnikih dne 1. malega travna 1846. Njegovi roditelji so bili ugledni tržani, pri hiši je bila irharska obrt. Fran je imel še dve polsestri in dva brata, Ivana in Josipa. Poslednji je prevzel po očetu posestvo in obrt in preminil dne 31. velikega srpana 1913 — malo tednov za Franom. Vsi so se šolali v Škofji Loki. Fran in Ivan sta nadaljevala šolo v Ljubljani. Za dve leti starejši mu brat Ivan, živeč sedaj kot vpokojeni župnik v Ljubljani, je bil svoje dni šolski vodja in katehet v Postojni, potemka pelan v Radovljici in v Št. Juriju nad Kranjem, naposled mnogoletni dušni pastir v Begunjah na Gorenjskem — on je bil

Dr. Fran Košmelj,
mecen Družbe sv. Cirila in Metoda.

ves čas ljubljanskih gimn. študij Franov izvrsten in ljubeznjiv nastavnik in mentor. Fran Košmelj je bil vedno izvrsten dijak; pohvaljenec že v prvem gimnazijskem razredu je bil v 2. in 3. šoli prvi premijant, v četrtem razredu pa tretji obdarovanec. Z odliko je dovršil tudi vse višje razrede, dasiravno mu je poučevanje drugih dijakov (višjesodni svetnik pri senatu dr. I. Schwentner, rodom Ljubljančan, je bil njegov učenec) jemalo mnogo dragega časa. Izmed njegovih sošolcev naj so navedeni: dvorni svetnik in dež. šolski nadzornik Fran Levec, deželni glavar pl. Fr. Šuklje, sokrajan župnik Lev Lotrič, veležupnik dobrepoljski Andrej Ramoveš in senatni predsednik pri upravnem sodišču Karol Marija Truxa, ki je bil svoje dni v kombinaciji za deželnega predsednika na Kranjskem. Truxa je bil v 8. razredu in pri zrelostni skušnji prvak.

Fran Košmelj je prebil leta 1867. zrelostno skušnjo z odliko in bil sprejet kot gojenec tačas še obstoječega c. kr. zavoda za vojaške zdravnike „Josefinuma“. Na tem vzornem zavodu mu je bil tovariš in součenec rojak, sedaj v Ljubljani živeči dr. Anton Stare, c. in kr. generalštabni zdravnik v p. On priča, da je bil pokojni Košmelj v mladih letih jako živahne in vesele narave ter imel zdrav zmisel in razum za vse pojave neskončno lepega stvarstva. Ljubil je že v mladosti gledališke predstave — pred vsem pa se mu je priljubila „nebeško lepa glasba“! —

Dokončavši na c. kr. zavodu medicinske študije, je služil kot vojaški zdravnik v raznih vojaških posadkah Avstro-Ogrske in Bosne: na Dunaju, v Budapešti, v Ljubljani, Kopru, Rablju, Zadru, Temešvaru in nazadnje kot voditelj c. in kr. vojaške bolnišnice v Sarajevu, od koder je šel v pokoj za stalno naselivši se v Ljubljani.

Pri domačih krdelih, t. j. pešpolku šte. 17. in lovskim bataljonu šte. 7. je služil pokojnik v Beču, Ljubljani, Kopru in Rablju, kjer je bil radi svoje službene vestnosti in skrbljive obzirnosti tako pri predpostavljenih kakor tudi zaupajočih mu podložnih vedno

čislán in priljubljen! — Pri prestopu v pokoj kot pravi c. in kr. višji štabni zdravnik I. razreda je bil od Nj. veličanstva odlikovan s podelitvijo reda „železne krone“ III. vrste in bi imel priliko prositi pozneje za povišanje v „viteški stan“, a radi svoje skromnosti tega ni hotel storiti. —

Podlimbarski končuje svoj spis: „Slovenec na tujem“ z jako značilno pripombo: „Najlepši trenutek življenja je oni, ko se človek srečno vrača v svojo domovino!“

In tudi dr. Fran Košmelj je bil ves srečen povrnivši se po dolgotrajnem in večkrat nemirnem romanju po širnem in mnogojezičnem avstro-ogrskem cesarstvu v svojo čez vse ljubljeno, a vse premalo čislano slovensko domovino! Naselil se je v središču Slovenije, v beli Ljubljani, kjer si je najel jako udobno stanovanje v Tavčarjevi hiši poleg kavarne „Evropa“.

Ker je imel v svojem rojstnem kraju svojo hišico z vrtom, je preživel večji del poletja na svojem „Tusculum“ v Železnikih v sredi svojih sorodnikov in starih znancev. Čisto po Horacijevim receptu je tudi on sadil rastline, a ne „zelenjave“, ampak veliko veselje je imel s sadnim drevjem. Ker sva bila oba redna člana c. kr. kmet. družbe ter imela pravico, dobivati na leto po štiri sadna (cepljena) drevesca brezplačno, sem mu rade volje več let zaporedoma odstopal tudi svoj delež, kar je on poplačal radodarno s tem, da je daroval po večkrat na mesec po 20 v za C. M. družbo ali pa za Sokolski sklad. —

Pokojni rodoljub je bil priden in marljiv, kakor delovzorna čebelica. Zbiral je najprej duševnih zakladov, kojih ne uniči noben mrčes in jih rja ne razje! Bil je mirnega in tihega značaja; malo in le redkokrat je govoril, a veliko mislil. Točno ob štirih popoldne je dohajal v „Čitalnico“ in se pozabaval pri igralcih na kartah ali domino. Nemirno skoro bi rekel je pričakoval 5. ure, ko navadno prihajajo domači dnevnik. Prečitavši v naglici brzojavne in dnevne vesti, napravil si je vedno svojo lastno ralsodbo, — ta pa je bila,

kadar jo je slučajno razodel svojim ožjim prijateljem in znancem vselej markantna in točna, kakor bi bila izklesana iz trdega mramorja! Vse njegove misli, težnje in delo pa so bile obrnjene na to: „kako sveto služiti preljubljeni domovini!“

Njemu je bila zanemarjena in zaostala domovina ona „zvezda voditeljica“, za katero je vedno mislil, delal in se trudil, srčno želeč, da bi postala deležna vedno večje kulture in napredka.

Kako vzorno je ljubil blagi pokojnik svojo zanemarjeno in zaničevano domovino in svoj materni jezik, pokazala je njegova oporoka, v kateri je volil naši vsestransko požrtvovalno delujoči šolski **družbi sv. Cirila in Metoda osem tisoč kron** z namenom, da se ohrani posebno na ogroženih mejah tudi še pri daljnih potomcih tako mila in nad vse draga mu govorica slovenska.

Kakor veliko drugih blagih in za narodno probujo delujočih mož n. pr. Vodnik, Vilhar, i. dr., je bil tudi naš šolski mecen v nekem oziru naroden mučenik. Bilo je o priliki prebite zrelostne izkušnje (mature), ko so se odhodniki iz srednje šole poslavljali nastopajoč težavno pot določenega si življenjskega poklica. Kakor običajno so si napravili „valeto“. Po Kraljevem Gradcu ali Sadovi in po odločnem nastopu Madjarov za samostojno državo je bila čisto naravna posledica, da je tudi naše dijaštvo prekipevalo narodne navdušenosti. Pri omenjeni priliki je tudi Fran Košmelj kot odličnjak imel nekak slavofilski govor; pela se je tudi takrat strogo prepovedana ruska himna — in posledica temu je bila, da so bili vsi abiturijenti stanujoči v Ljubljani na Žabjaku zaslišani, pri Košmelju pa, bivajočem doma v Železnikih, se je izvršila stroga hišna preiskava. Poslana „hermandada“ ni našla pri tej priliki nič „državi nevarnega gradiva“, pač pa tri pisma tedanjega poveljujočega generala FML. Josipa Maroičiča barona del Monte, pri čigar dveh sinovih (Ambrozij je pesnik in

pred kratkim vpokojen vicenamestnik v Zadru) je bil Košmelj hišni učitelj.

Visoki vojaški dostojanstvenik (bil je korni poveljnik južnih krdel in je stanoval v Kolizeju v I. nadstropju proti Šiški ležečega oddelka) je lahko ublažil vso mučno zadevo in je brez vsake sumnje po svojem velikem vplivu tudi dosegel, da je bil značajni in izvrstno izšolani mladenič Košmelj sprejet v tedanji c. kr. vojaški zavod „Josefinum“ na Dunaju, iz katerega je bil izšolan kot c. kr. vojaški zdravnik, kakor je bilo že zgoraj povedano. —

Sedaj pa še nekaj besed o njegovem sedanjem počivališču. Nahajajo se v naši domačiji tako prijazno ležeča pokopališča, da bi človek kar velel grobokopu: „Tu mi izkoplji jamo, tukaj hočem počivati!“ Visoka gora tam v obližju, temni, mirni lesovi ob njej, pod njo živahno žuboreč potok; tam za potokom pa človeška naselbina, toliko oddaljena, da ne moti pokopališkim prebivalcem večnega pokoja! Ej kako bi se dalo počivati v takem zatišju! Pod košatim Ratitovcem ždi tak prostorček miru za Železnike na Gorenjskem. Na njem počiva eden najblažjih sinov matere Slovenije. Blizu tam, kjer mu je pred leti tekla zibelka, je našel blagi pokojnik posmrtno, mirno zavetje.

Po svojem velikodušnem prispevku si je dr. Fran Košmelj postavil v srcih teptanemu narodu ohranjene slovenske mladine hvaležen spomenik za vselej. Njemu veljajo prelepe vrstice našega slavnega pesnika mučenika, ki veli:

Kaj mar možú spomenik, kaj odlike?
možato delo prva je odlik,
s tem mož si trajne spleta lavorike,
gradi si v srcih — večen spomenik.

Večna slava in zahvala bodi preblagemu vzornemu rodoljubu!

J. I. Štefanov.

O važnosti narodnoobrambnega slovstva.

Živimo v jako resnih časih. Naš narod najbrže ni imel v svojem razvoju tako važne dobe, kakor je sedaj nastopajoča. Narodnostni boj se je razvil na vsej črti in je prevzel že široke plasti ljudstva. Kdo bi bil slutil pred kakimi desetimi leti, da bode ta boj že v teh letih zavzemal prvo mesto v življenju narodov. Razvil se je takorekoč kar čez noč iz slabotnega deteta v silnega velikana, ki zahteva dan na dan novih žrtev. Brezobzirno vlada na vse poljih in v vseh strokah. Vse se mora umakniti njegovemu trdnemu koraku.

Gotovo je, da se bliža narodnostni boj svojemu višku. Kdaj doseže vrhunec, še ne moremo vedeti, niti slutiti. Morda pride odločitev prav kmalu, morda se zavleče še za dolgo vrsto let, kdo ve. Vemo samo to, da odločitev mora priti. Zato se moramo z vsemi silami pripravljati na njo; zakaj gorje nam, če nas najde nepripravljene. Sedanja doba je tako važna zlasti za manjše narode, ker se bode odločila njihova prihodnost, njihov obstoj in življenje, ali pa njihova smrt.

Kljub številni in denarni premoči večjih narodov pa je lahko obstoj tudi manjšim narodom zagotovljen, če jih najde pripravljene oni veliki odločilni trenutek. Zakaj zmagala ne bodeta sila in denar, dasi sta sedaj glavno orožje večjih narodov, ampak zmagala bode — narodna zavest in probujenost posameznih narodov. Zato je v nas samih končna odločitev, čeprav moramo sedaj odbijati — kolikor moremo — udarce z istim orožjem, s katerim nas napada nasprotnik.

Končna odločitev v narodnostnem boju bode torej taka, kakršne bode vredno takratno ljudstvo, ki jo do-

čaka. Ljudstvo bode pa tako, kakršno si bomo vzgojili mi in naši zanamci. Zato moramo delati z vsemi silami na to, da se ljudstvo zave samo sebe, da spozna svoj položaj in ceni svojo moč. **Narodno zavedno ljudstvo je nepremagljiva armada.** In tako armado je nam mogoče tekom časa ustvariti, morda lažje nego našim nasprotnikom.

Velikansko moč ima dandanašnji tiskana beseda, ki roma od kraja v kraj, iz roke v roko in si najde pot v zadnjo kočico siromaka trpina. Povsod zapusti svojo sled, povsod se opaža njen vpliv. Njeno moč vporablajo vsi, ki hočejo doseči kaj posebnega, velikega. Vporablamo jo tudi mi pri svojem narodno-obravnem delu in, kakor se kaže, ne brez uspeha. Naša narodnoobrambna armada raste od leta do leta na zunaj. Pa tudi njena notranja sila se večja in strnjuje. — Ko bi mogli njeno moč še boljše izkoristiti, imeli bi še lepše uspehe.

Naše narodnoobrambno slovstvo je še jako mlado. Komaj nekaj let sem delujemo na tem polju. Prisilil nas je nasprotnik. Vendar smo že v teh kratkih letih lepo napredovali kljub raznim težkočam tudi na tem polju. Začrtali smo si jasno pot, po kateri stopamo naprej. Preje smo tavalili in tipali, kakor v temi. Sedaj vemo, kaj hočemo. Imamo cilje in tudi pot, ki nas privede do njih, če le vztrajamo na njej. Večina narodnoobrambnega dela se je smotreno uredila in se vedno izpopolnjuje.

Velike zasluge za našo narodno obrambo ima naš „Slovenski Branik“,*) ki je sicer še le šest let star; a vendar starosta naših narodnoobrambnih listov. V tem kratkem času se je tako razvil in izpopolnil, da nam dela vso čast in ga lahko brez skrbi uvrstimo v družbo njemu sorodnih slovanskih in tudi drugih listov, ki so mnogo starejši od njega. Da je

) Slov. Branik izhaja 1. dne vsakega meseca in stane na leto 3 K; dijaki ga dobivajo za 1 K 80 v. Naročnina se pošilja upravništvu „Slov. Branika“ v Ljubljano.

naša Družba sv. Cirila in Metoda danes to, kar je, je nekoliko tudi njegova zasluga. On roma redno širom slovenske domovine in opozarja njene sinove in hčere na nevarnost, ki jim preti od nasprotnika. Koliko mlačnih in brezbriznih src je oživila in podžgala njegova beseda, da so znova vzplamtela v ljubavi do rodne grude in materinega jezika! Koliko radodarnih rok se je odprlo na njegovo prošnjo, ki so polagale žrtve domovini na altar! On nas bodri, da ne omagamo sredi težavnega pota, nego da vztrajamo in gremo naprej. On kaže naše rane in svetuje uspešna zdravila. „Slovenski Branik“ nas seznanja z našim resničnim položajem in s položajem naših slovanskih bratov na severu in jugu.

Mnogo, mnogo je storil „Slovenski Branik“ za narodno obrambo. Njegove žrtve zdaleka odtehtajo njegovi uspehi. Storil bi bil pa lahko še več, ako bi mu ne zapirali lastni bratje duri. Zato je naravnost dolžnost vsakega narodno zavednega Slovenca, ki mu je obstoj našega naroda pri srcu, delovati na to, da se ta list razširi čimbolj med ljudstvom. Naj se mu polagoma odpro tudi ona vrata, ki so mu bila dosedaj zaprta. Prečitane lista pa ne vrzimo v kot, ampak ga dajmo naprej! Naj pride v roke tudi priprostemu človeku, čeprav ni naš ožji somišljenik! Naj bere in sodi! Če mu ne bode koristil, škodil gotovo ne bo.

Razen „Slovenskega Branika“, moramo omeniti še naše narodno časopisje, ki se redno zavzema za narodnoobrambno delo in seznanja širše občinstvo z njegovimi smotri, kolikor mu pripušča čas in prostor. Še predno je prišel „Branik“ na dan, je samo časopisje oralo ledino na tem polju in vzdrževalo zanimanje za narodnoobrambno delo.

V zadnjih letih smo dobili nekaj samostojnih del o jezikovnih mejah na Štajerskem in Koroškem, katere je sestavil po lastnem opazovanju in na podlagi statističnih podatkov naš Ante Beg. Upamo pa, da najde ta prvi narodnoobrambni pisatelj še več posnemovalcev, kakor jih je že našel do sedaj med sotrud-

niki „Slovenskega Branika“, ki je naša praktična in znanstvena narodnoobrambna revija.

Pač pa pogrešamo narodnoobrambne smeri v našem leposlovju, v črticah, povestih, novelah, romanih in igrah. Častno izjemo dela Janko Osojnik z „Ribičevim Jurkom“, ki je vrlo uspelo delo zlasti za našo mladino, kateri je namenjeno. Naj bi ne bilo slovenskega mladeniča, ne slovenske mladenke, ki bi ne čital te knjižice — verne slike naših narodnostnih bojov na jezikovni meji! Na narodnoobrambno polje je srečno stopil pesnik Fran Ks. Meško s povestjo „Na Poljani“ in še bolj z igro „Na smrt obsojeni“, ki je pravi biser našega narodnoobrambnega slovstva. Tudi nekateri drugi naši pisatelji n. pr. Milan Pugelj „Zemljica sveta“ (Lj. Zvon 1913) jemljo tvarine svojim leposlovnim spisom iz narodnega boja.

Znanstvene in statistične razprave so jako utrudljive celo za izobraženca, kaj še le za prosto ljudstvo. Zanimajo sicer znanstvenika in statistika, a pri širših slojih ne najdejo tistega odmeva, kakor bi ga zaslužile, kar je lahko umevno. Zato moramo gledati, da spravimo tudi v leposlovje misel narodne obrambe, zlasti v tisto leposlovje, ki je namenjeno pred vsem našemu ljudstvu. Naj ljudstvo spoznava samo sebe, naj se seznanja s svojimi brati p krvi in jeziku, naj spozna pa tudi zavratnega nasprotnika, ki komaj čaka, da bi nas pregнал z rodne grude.

Življenje nudi povsod obilico snovi pozornemu opazovalcu in spretnemu peresu. Nad vse zanimivo pa je ondi, kjer se merita dva nasprotnika z vsemi svojimi najboljšimi silami. To je v narodnostnem boju. Ali si morete misliti večje tragike, kakor tiste, ki se vrši na jezikovnih mejah? Naš človek je prebival na tej zemlji sto in stoletja, napojil jo je z znojem in krvjo. Priklenjen je na njo z vso svojo dušo. Ona mu je življenje. In vendar jo prepušča dan na dan močnejšemu nasprotniku . . .

Že kot dijak sem čital razna leposlovna dela nemških pisateljev, ki slikajo Slovane v skrajno slabi

luči. Ako je kje nastopil Slovan, bil je vselej intrigant in podlež prve vrste. In vendar se je v tistih časih šele rojeval narodnostni boj. Zato ni čuda, da je prešlo našim narodnim nasprotnikom v meso in kri neko divjebesno sovraštvo do nas in do vsega, kar je naše. To sovraštvo jih je docela oslepilo, da ne vidijo v nas več ljudi, ki imajo dobre in slabe lastnosti. Edino na tem potu je bilo mogoče, da je našlo Hans Bartschevo zmašilo „Das deutsche Leid“ na desetisoče čitateljev in toliko pohvale, dasi ne zasluži, da bi ga vzel dostojen človek v roko; zakaj toliko nakopičene laži in svinjarije prenese malokdo. In vendar je doseglo kljub vsem napakam svoj namen: vnelo je stotisoče nasprotnikov za njihova napadalna društva in vpliv tega dela čutimo tudi mi na svoji koži.

Noben prijatelj našega leposlovja ne more želeti, da bi padli na tako nizko stopinjo v tem oziru, kakor je zašel omenjeni pisatelj. Saj imamo dovolj resnične tragike v narodnoobrambnem delu in naš nasprotnik mora ostati še vedno človek tak, kakor je v resnici, ki skuša nas premagati z vsemi mogočimi sredstvi. Leposlovje ne sme in ne more nikdar postati dekla nemoralnim in nepoštenim namenom posameznih prenapetežev.

Med narodnoobrambno slovstvo moramo kolikor toliko prištevati tudi veliko Finžgarjevo delo „Pod svobodnim solncem“, ki nam kaže moč slovanstva davno minulih časov in nam budi narodni ponos. Ko sem čital to zanimivo delo, sem se nehote spomnil zgodovinske igre „V znamenju križa“, ki je tolikrat napolnila prostore mariborskega Narodnega doma z najširšimi sloji našega ljudstva. Srečno izvedena dramatizacija dela „Pod svobodnim solncem“ bi imela silno moč, moč narodne misli in zavesti. Brez dvoma se bode nekoč izvedla. Naj bi bila res srečna!

Kompoljski.

Sredi izgubljenih.

I.

Krajina je vse naokrog, kar nesejo oči, ravna in zalita z močno lučjo poznega poletja. Med polji po stezi stopajo kmetje in kmetice z orodjem na ramah, med drevjem stoji bogata vas z belimi zidanimi hišami in visokim zvonikom, tostran nje leže prostrane njive rdečecvetoče ajde, a onostran se razlivajo zeleni travniki kakor široko morje.

Vlak leti po ravnini nezamudno naprej, naenkrat zavije med visoke meje, ki zapro ves razgled. In postarni popotnik z osivelo brado, ki sedi v kotu tretjega razreda, obrne oči od okna po ljudeh, sedečih okoli njega. Ženska, suha in priletna, nepretrgoma kramljajoča o dunajski družini, kjer službuje, vleče izpod klopi visoko nadelano košaro, odgrinja prt in potegne iz omota mrzlo kurjo gnjat in otep belega domačega kruha. Po kolenih razgrne belo rutico, iz žepa izvadi droben nožič in prične s slastjo jesti. Mlada, prijazna žena govori s še mlajšim možem in se dotika pri tem s konci prstov njegovih kolen. Možu sije iz oči dobrohotnost; videti je kakor človek, ki je delal ves teden in si je pridelaril denar in zadovoljnost. Majhen je, na glavi ima ozkokrajnen klobuk s širokim zelenim trakom, a na topih, izdelanih rokah debele rumene prstane. Tik njega sedi sinček, droben, plah, star kakih pet let.

— Pri nas, pravi ženska, ki obira gnjat, ne smemo govoriti v našem jeziku. Gospod ne pusti tega. A medve z gospo — ona je lepa in mlada, enega samega otročička imajo, sinčka — takole, kadar sva same —

— V našem jeziku, jo zmoti mož, v katerem jeziku je to?

— No, v štajerskem, ali kakor pravijo dandanašnji: v slovenskem.

— Saj to ni naš jezik. Mi smo avstrijski državljani in naš jezik je avstrijski jezik, a ta je nemški.

Mlada žena ga hvaležno in veselo pogleda, kakor vselej, kadar sliši njegovo besedo. Njene oči se mu sproti zahvaljujejo.

— Takole kadar sva sami, govori naprej ženska, ne da bi se dala motiti, jaz in gospa, pa pravi ona, zapojva kako našo. In zapojemo tisto:

Po gorah je ivje,
v dolini je mraz;
o kje je moj fantič,
oh, kje sem pa jaz!

A naš fantek sliši in si zapomni, in ko se vrne iz urada gospod, stopi predenj in poskuša zapeti:

Po gorah je ivje,
v dolini je mraz.

Gospod je hud, jako hud je, a medve v smeh. A to ni prav! Zakaj bi bil hud, si mislim jaz.

Mož prične govoriti nemško.

— Ima prav, pravi. Na ta način se samo otroke meša. Midva sva dala najinega fanta za eno leto k njeni materi. Prišlo je tako, neke razmere. In zdaj, vidite, ne zna več nemško. No, se obrne k fantku, Toni, kaj si delal pri stari mami?

Fantek se strahoma ozre, odpre ustka in gleda s široko odprtimi plahimi očmi v resen očetov obraz.

— Oče te vpraša, tolmači zardela mati naglo in prijazno, kaj si delal pri stari mami, Toni? Povej mu!

— Imel sem jančka, takega belega, kosmatega, a tudi muco, črno in z repom . . .

— Nič tako, govori oče nemško, prime ga in si ga posadi na koleno. Kje si pa spal, to mi povej, če me imaš kaj rad!

Fantek odpira zopet češnjeva ustka in gleda s čistimi in širokimi očmi. Naenkrat se ozre na mater.

— Kje si spal, ga vpraša ta slovensko in ga poboža po licu.

— V posteljici, a pri meni kužek.

— Vidite, tako je to, povzame mož. Ravno pravi čas sem ga vzel, da bo lahko še vse to pozabil. Če bi ga pustil še par let, pa bi mu ostalo nekaj v glavi in tisto bi se pletlo po njem vse življenje. Tako pa bo trd Nemeec. Ali ni res, sinko?

— Seveda, pritrди mati. Kakor bo hotel naš očka, tako bo.

In vsi govorijo nemško.

— Jaz ne vem, pravi ženska, čemu se pulijo ljudje za jezik. Eni so za tega, drugi so za drugega. Meni je vse eno, vendar se mi zdi najlepše po nemško.

— Nič najlepše, pravi mož, temveč edino pravo. Pravijo, Slovenec sem, Slovenec sem, kaj pa imaš od tega? Drugega ne, kakor to, da te ljudje, ki so kaj in ki kaj imajo, ne marajo. To je sama nadutost. Nekateri ljudje so še tako neumni, da gonijo svojo in ne popuste. No, v mojem kraju prihajajo k pameti. Otroci obiskujejo nemške šole in kmetje so vsi za Nemce. Zato pa jim tudi gre, kakor bi jim ne rodila žita zrnja, temveč gotove denarje. Res, kako lepo je to, ko zapoje vaški fantje nemško pesem takole zvečer, ko je že vse tiho po vasi. To je drugače kakor tisto, kakor so peli poprej. Te besede so vse lepše.

— Naš gospod, pravi ženska, pride včasih v kuhinjo, sede in se meni z menoj. Pripoveduje, da bodo prišli z Dunaja nekega dne z velikim omelom, pa bodo pomeli Slovence kakor pepel iz peči.

— Zadnji čas, kima mož. Kaj se godi tam v Ljubljani, to je od sile! Naša država je potrpežljiva, naša država vse prenese. Tam se navdušujejo za Serbijance. In nihče jim noče ničesar za to.

— Naš gospod, pripoveduje ženska svoje stvari, pa se je nekoč izdal. Pride preprosta kmetiška ženska; toliko, da je nisem zapodila. Mislila sem, glejte, beračica je. Pove pa mi naenkrat tako, da se je izkazalo, da je mati našega gospoda. Stopila je v prvō sobo in

bilo je res. Naš gospod je obstal in pobledel, njo so oblile solze. Stopila je k njemu in mu poljubila roko. In naenkrat je govoril on z njo v njenem jeziku, kakor ga govore po naših trdih kmetih. Bilo je čudno. Tako gladko je govoril kakor jaz in ona, mati. Ostala je pri nas še par dni, kupili so ji obleke in dali so ji piti dobrega vina. In ko so bili zvečer vsi v sobi in govorili nemško, ni razumela nič in je vprašala: Pa kako, da ne govorite po naše? Je že tako, je rekel sin, naš gospod, in starka je kimala: O seveda, seveda! A pri tem so ji tekle po licih solze. In ko je hotela govoriti s sinčkom, je pričela zopet po svoje, kakor bi že prejšnje pozabila: Pa kako, da ne razume sinček, kaj ga niste nič učili našega jezika? Nič, je rekel gospod, veste, mati, mi moramo tako! In bilo je kakor prej. Pritrdila je s seveda, seveda, a naenkrat so jo oblile vnovič solze. In ko je odhajala, ni mogla drugače, kakor da se je obrnila k meni in mi zašepetala jokaje: Mene ne bo nikoli več sem; ne razumejo me, ne razumejo me.

— Stari ljudje so čudni, je razlagal mož. Njim se ne da ničesar več dopovedati. A mladi imajo še prožno pamet in to velja. Vse se obrača naglo, ker naglo živimo, dosti bolj naglo, kakor so živeli naši dedje in očetje. Tak čas je, kaj hočete. Ali vi poznate Celovec?

— Kako ne, služila sem že tam!

— No, pogledjte. Prej je bil ves slovenski, zdaj je ves nemški. Haha, tako gre ta reč. Saj ne more biti drugače. Nемеc ima tovarne, Nемеc ima denar, Nемеc ima moč, a ti, kaj imajo ti? Nekaj njivic za krompir in nekaj vrtičkov za češnje in hruške!

Mirni postarni popotnik v kotu drži v roki knjigo, a ne čita. Poslušá pogovor, gleda na odprte strani in ne obrne lista naprej. Njegov obraz je truden, trpeč, kakor bi bil bolan. Po temni, s sivimi nitmi prepreženi bradi, po obrvih nad zlatimi naočniki in po visokem belem in vlažnem čelu leži tiha resnoba in bolešt. V pogovor se ne meša.

Govorica preneha, vlak se ustavi in sprevodniki kličejo pred njim ime postaje. Po peronu šeta par mladih deklet, mičnih in živahnih. Iz vlaka vrže nekdo vanje šop polvelih rdečih rož. Postajno poslopje je veliko, sivo, podobno staremu gradiču. V tisto smer, kamor pelje vlak, prehajajo zeleni travniki preko holmov v smrekove gošče in gozde. Tam zadaj se dvigajo modre gore visoko pod nebo in v dolinici se beli mestece.

Solnce zahaja in na zapadu je obzorje vse rdeče kakor zažgano. Od nasprotne strani priropota in priropiha nenadoma visok in težek parni stroj, ki izžarja vročino in strašno živo moč.

V kupe pride mati s tremi hčerkami. Sedejo nasproti popotniku in poleg ženske, ki šara košaro pod klopjo za seboj. Vse govore nemško. Mati je močna in visoka. Njen obraz kaže sledove tiste lepote, ki razcveta na licih starejše hčerke. Oči so temne, lasje črni, polt zagorela, trepalnice goste in velike, a zobje zdravi in močni. Obleka je preprosta.

Najmlajša hčerka prosi grozdja.

— Tukaj, vzemi si, pravi mati in odpre papirnato škatljo. Zasvetijo se polne in sočne jagode, dolgi, težki grozdi, ki se blešče kakor motno steklo.

Malemu fantku pri oknu zažare oči in ozre se proseče v mater. Došla žena to vidi in se stegne proti njemu z dolgim grozdom.

— Na, mali! pravi.

— Reci: hvala!

— Odkod je grozdje?

— Iz Slovenskih goric.

— A iz nemških vinogradov? vpraša mož.

— O da, iz nemških Slovenskih goric, se smehlja prijazno žena.

Po dolgem hodniku, vodečem mimo kupejev, se rinejo potniki s težkimi ogromnimi kovčegi. Vlak se zdrsrne in prične počasi pomikati dalje.

II.

Pomenek se plete naprej.

— Tudi s počitnic, kajne? vpraša mati in se ozre po vseh sopotnikih.

— Tudi, tudi, kimajo vsi.

Mene že ni bilo deset let doma. Vse se je silno izpremenilo. Prej ni razumel nihče nemško, zdaj bo prav kmalu narobe. Vidite, tale moja najstarejša hčerka ni znala, ko je bila majhna, niti besede nemško, zdaj pa slovensko niti več ne razume. Tudi sama že težko govorim. Kar jezik mi je nekako trd.

— Tudi jaz, govori ženska, ki se je najedla in otepa drobtine iz naročja — tudi meni se zadira, ko pridem med domače ljudi. To je pa res. Naj reče kdo, kar hoče, nemški jezik je vse glajši. In koliko besed ima! Vsako reč lahko imenuješ na deset načinov.

— Tako, nadaljuje mati, kakor z mojo hčerko, je tudi pri nas. To prinese čas, nič drugega ne. Nekaj je še takih, ki se upirajo, pa nič ne izda.

— Pri nas, pravi mož, je prišla neka gostilna v nemške roke, kar je prav. Postrežba zdaj in prej, veste, to je kakor noč in dan. Prej po kmetiško, nepregrnjene mize in tako, a zdaj vse mestno kakor pri gospodi. In — kakor ste omenili — tisti, ki se upirajo, so se tudi pri nas pokazali. Prej so hodili redno vsak večer v gostilno, naenkrat ne in ne. Zato, ker jo je prevzel nemški krčmar. Poteče teden, dva, nobenega ni na spregled. Ali kako se zgodi? Po treh tednih pride prvi. Par dni za njim drugi in pet dni nato sedijo vsi skupaj kakor prej. In še smejejo se drug drugemu. Pravijo: Poglej, saj ta nemški krčmar ne grize! In eden se šali: Saj še zob nima. Vidite, vse gre samo od sebe, ker je le tako naravno.

In mati prične naenkrat gledati na najstarejšo hčerko in se smejati.

— No, Maridelj, obljubila sem ti, da se bom maščevala nad teboj, zdaj se bo pa zgodilo!

Hčerka se ozre vanjo s svojimi lepimi, čistimi očmi in zardi preko ušes in vrata.

— Ne, pravi, ne!

— Obljuba dela dolg. Bodi ti za kazen!

Hčerka vstane in stopi na hodnik.

— Veste, pripoveduje mati, v našem kraju je bil tudi študent iz višjih šol, eden izmed tistih, ki se upirajo. Dosti čeden fant in tudi ne slabega vedenja. Ali neko neumnost je gonil brez konca in kraja. Ni si dal miru. Nemško je znal — kako bi bil drugače mogel priti na višje šole — a ta trmasti človek ni hotel govoriti drugače kakor po slovensko. In naenkrat prične hoditi okoli naše hiše, okoli vrta in sploh na ta način. Če mi napravimo kak izlet, je tudi on v tistem kraju, če gremo mi v gorice, je tudi on nekje v goricah. In mladi ljudje — nič slabega ne — se naenkrat najdejo. Moja hčerka — ta le Maridelj — in on. Zvečer sedim tako za rožami pri oknu in slišim z vrta smeh, govorico, zopet smeh. Skrivaj pogledam, pa jih opazim na vrtu za trto. A kaj slišim? Študent govori nemško! In še kako sadi rožice!

Žena in ženska se smejata. Mož poseže v besedo.

— Taki so, ravno taki. Unesejo se, da sami ne vedo kdaj.

— Ne! Čakajte! Zdaj pride glavno. Takole čez tri ali štiri dni stopi predme Maridelj in me vpraša: Ti, mama, zakaj pa me nisi dala v slovensko šolo? Slovenka sem in še slovensko ne znam! Kaj si ti, sem se norčevala iz nje, kaj si ti? A ona je gledala resno in govorila naprej, češ, saj sem jaz, njena mati, Slovenka, torej je tudi ona, moja hči, Slovenka. In kaj je še rekla: Kri moje krvi! Da, prav zares, tako je dejala: Kri moje krvi! A jaz v smeh in nazadnje sem jo nagnala.

Hčerka se je pojavila med vrati in vprašala: No, ali si že gotova?

— Že!

— Nekaj lepega smo čuli od vas, je popretila prijazno mlada žena in vzela v naročje svoježa fantka, ki je zadremal.

Hčerka je zamahnila z roko.

— A tisto? Malenkost. Saj je vendar to res, kar sem rekla jaz materi, in ne tisto, kar je govorila ona meni. Ko pridem v mesto, si kupim slovenske knjige. Gotovo. Naučim se slovenščine.

— Čemu? vpraša mož. Kam boste pa potovali z njo. Povsod vas prodajo pred zajutrkom.

— To je moja materinščina.

— Jaz govorim vendar nemško! je rekla mati. Kakšna je torej tvoja materinščina?

— Veste, gospodična, je povzel mož, jezik je sredstvo. In čim bolj je to sredstvo razširjeno, tem dalje pridete z njim, tem bolje se okoristite. Slovenščina je za par vasi, a nemščina, ta je za svet, za ves svet.

— Hehehe, se razrezgeče ženska in poseže naglo in vedro v besedo. Naš gospod pravi, da bodo Kranjce, „zavedne Kranjce“, tako pravi on, zapičili v zelnike za fižolnike, da se bo fižol ovijal po njih. Za drugega niso. Šali se, da so še daleč za Tirolci. A ti, Tirolci, so neumni do štiridesetega leta; takrat jih nenadoma spreleti pamet, a samo za en dan. Drugi dan pa so spet bebasti, kakor so bili prej. Kakor poje tista pesem:

Jaz pa pojdem na Tirol,
tam ti kupim parazol!

Mož nekam misli, kakor bi hotel vprašati, kam spada ta pesem, zamahne naenkrat z roko in prične važno, zroč v mater med hčerkami.

— Veste, kaj se je pripetilo v mojem kraju?

— Ne! odgovore vse z očmi.

— Poslušajte, tole: Pred blagajno na postaji stopi mlad boljši človek in govori slovensko. Uradnik ga vljudno opozori, da ga ne razume. A ta, dasi zna nemško, govori nalašč slovensko in se naenkrat razrepenči nad uradnikom, češ, kakšna nesramnost je to, ker ne zna slovensko.

— Da! pravi mati. Take stvari so kar na dnevnem redu.

— In naprej! Ta predrzni človek vzame pot pod noge in se tebi nič in meni nič pritoži na direkciji.

Ženska se zgraža: Glejte si, glejte si! O ti rogovilež rogovilasti!

— In zdaj pride najhujše! Direkcija mesto da bi ga naznanila oblasti in dala zapreti, kaznuje nedolžnega uradnika in ga prestavi nekam v hribe.

Mati maje glavo in reče prijazno.

— Tak slučaj mi je znan. Samo konec je bil pri nas drugačen. Uradnika so na zunaj nekaj pokarali, a v isti sapi so ga imenovali za načelnika večje postaje.

— Pokarali, kaj? In na zunaj? se začudi mož. Koga se pa bojimo mi nemško misleči v nemški državi?

— In še neki tak slučaj poznam, pripoveduje mati. Prišel je mlad železniški uradnik, tak, ki se upira, in naenkrat je zbral krog sebe ljudi. Shajali so se zvečer. Rekli so, da so pevci, on pa da je dirigent.

— Poznamo take pevske zборе!

— No, poslali so ga po svetu, predno je mogel prirediti otvoritveni koncert.

— Mama, se je oglasila naenkrat najmlajša hčerka in rekla po slovensko: Prosim grozdja.

Vsi so se spogledali. Stari in tihi popotnik v kotu je globoko zasopel, kakor bi si oddahnil.

— Odkod se je pa ta vzela? je vprašal mož.

— Kdo ti je pa velel, tako prositi? se je čudila mati.

— Gospod Brodar!

— A tisti, ki je govoril z Maridljem?

— Da, gospod Brodar!

— Hahaha, se je smejala mati, da se ji je treslo telo in so se svetili veliki in lepi zobje. Vse mi je zmešal ta presneti študent. Dobro, da nisem še jaz ponorela. Ta bi bila lepa!

Vsi se smejejo.

— Mala, ne smeš tako reči, uči ženska. To ni lepo, to je grdo. Če bi naš fantek tako rekel na Dunaju, ne bi dobil nikoli več cukerečka. Poslušaj, kako moraš reči!

In skloni se k njej in izgovarja počasi isto po nemško: Prosim lepo, mama, daj mi grozdek!

Punčka ponovi, mati ji da lep košat grozd in jo pohvali: Ti si jako pridna, jako, jako pridna, ti si moja mala bebica! In še k drugi manjši hčerki se obrne, stisne ji obrazek in jo vpraša: Kaj pa ti tako molčiš, Mimči? Zapoj nam, pokaži kako znaš!

Punčka zdrsne naglo s klopi, stopi na sredo in prične peti z drobnim in tenkim glaskom kakor komarček:

Kje so moje rožice,
pisane in bele?

In vsi prasnejo v smeh.

— To je zopet on, študent, se smeje mati. Ta je pa res celo famijijo postavil na glavo. No, Mimči, tako ni lepo, moraš drugače zapeti!

Punčka pogleda začudeno po obrazih, našobi drobne in rdeče ustnice in prične vnovič zardela in zmedena:

Kje je tista deklica,
pisana in bela?

— Ne te, ne te, jo lovi mati za roke in se vije od smeha. Ono daj o svetem Avguštinu!

In deklici gre že na jok, a poje vseeno:

O ti ljubi Avguštin,
Avguštin, Avguš —

In naenkrat se ji nagrbanči obrazek, ustne se raztegnejo in vriščeč jok se zagriže po kupeju.

III.

Mračí se.

Vlak stoji izredno dolgo na postaji, kjer gore že luči. Sprevodniki prižigajo drobne svetiljke, vdelane v nizke lesene strope. Skozi odprta okna prihaja oster in mrzel zrak, da se potniki zavijajo v ogrinjala. Okrog in okrog molči zelena gorska krajina, porasla s tihimi, visokimi in strmečimi smrekami. Naprej se pno mračna

rebra više in više in se izgublajo v somraku nekje visoko zgoraj kakor tik molčečega in oblačnega neba.

Vlak se zopet zgane, zadnja vrata loputnejo v zatvor, vozovi se stresajo in prehajajo v enakomerno guganje in drdranje.

Popotnik v kotu je še bolj mrk, kakor je bil. Ne gleda več po sopotnikih, ne posluša jih več, sloni v znak in strmi nekam kvišku gor proti stropu. Nenadoma mu vzvihrajo pred očmi domači kraji, rodna tla, vinske gorice, bele zidanice po njih, tista množica solnca, ki se razliva med holmi, naenkrat mu je, ko da posluša domačo pesem, ki jo pojo dekleta nekje med mejami, ki se raztaka po zraku otožna in mila. In sliši svoj jezik, brni mu po ušesih materina beseda, kakor bi vstala iz groba davno pokojna mati, iztegnila roko za njim in tekla k njemu iz neke silne dalje, neprenehoma kliče: Sin, sin, sin! In vidi svoje dekle in sliši njen prvi, sladki „ti“ in „lubi“, kakor bi ne bilo to že davno, temveč kakor bi se godilo v tem hipu. In svojega sinka sliši govoriti prve besede in vsi trije — mati, žena in sinček, gledajo vanj iz stene, in vsi govorijo milo in blago in vsi ga kličejo v jeziku njegovem. O jezik očetov, o jezik materin, ti jasni, zveneči zvon, ti mila pesem, ki te duša pije z žejnimi ustmi, ti odmev srca, ki te uho srečno sreblje, kdo je, ki te meče iz svojih ust, kdo je, ki ti zatiska uho, kdo je, ki odklanja tvojo milino? Kdo izdaja svoje dede, kdo so, ki teptajo grobe svojih mater, molče kričeče ruše, visoke žalne križe, ki se iztezajo iznad rakev naših milih? Zemlja, zemlja, naše solnce, tebe prodajajo za judeževe groše, ljubezen gre iz src, izseljuje se in nas pušča revne in izgubljene. Sreča naša ostavlja naše domove, preko praga stopa naš ponos in se izhlapeva pod nebo kakor plaha meglica.

Popotnik misli in misli in iz oči mu nenadoma prisili solza, zdrsrne po razoranem licu in se posveti v siveči bradi. In za njo že teče svetla sestra in za sestrico zopet grenka sestra.

Najprej opazi to mati, potem mož in njegova žena in vsi umolknejo. Luč trepeče izpod stropa, a solze tečejo.

— Vprašajte, pravi mož, kaj je gospodu!

In mati vpraša nemško, a popotnik se je brani z roko.

— Vprašajte slovensko!

Mati vpraša in popotnik se oglasi, dušič se s sapo in jokom.

— Kaj mi vemo, kaj je na mejah . . . Saj si ne moremo predstavljati! Zdaj sem vas slišal, zdaj vem.

— Ne razumem, pravi mož.

— Tudi jaz ne, branim se, nočem razumeti, ali moram. Kako zabada v nas tujina svoje kremplje, a mi doma se bijemo med seboj, brat bratu koplje oči in razmesarjeni smo od lastnih rok. Kam hočemo, ljudje, kje je naša rešitev, kam teko naši dnevi? O, mi nesrečni, o mi zaslepljeni, ki nam veže slepa strast oči, ki se pijanimo s trupom lastnega sovraštva, ki kopljemo sami sebi bobneče grobe!

In vsi molče, vsi ga razumejo, le ženska vpraša: Ali bi mu dali malo žganja? Imam naturnega.

Mladi mož zamahne z roko in se ozre jezno na svojo ženo. Drobni hčerki, ki sedita tik matere, pričneta jokati nenadoma na ves glas; v kupeju je tesno in mučno, kakor bi zrak davil in dušil. Vsi se zamislijo in vlak ropoče z njimi v hladno gorsko noč.

Milan Pugelj.

Narodnostno stanje beneških Slovencev sedaj in nekdanj.

Statistično-zgodovinski očrt.

V novejši dobi je bujno vzcveto naše narodno-obrambno vprašanje in si osvojilo vedno še naraščajoči krog prijateljev, poznavateljev in pospeševalcev; tudi vprašanje naših prekmejnih Slovencev — bodisi beneških, o katerih tu izpregovorim, kakor tudi ogrskih — postaja čez dalje bolj pereče in zato se mi zdi povsem umestno, da se naša javnost, zanimajoča se za narodnoobrambne stvari, točno obvesti o narodnostnem stanju na naših skrajnih jezikovnih mejah, da more potem potrebi primerno svoje delovanje in požrtvovalnost podvojiti, uvažujoč svrhu uspešne protiuteži in odpora tujinskim navalom.

V naslednjih vrstah sem se namenil podati čim točnejše poročilo o narodnostnem stanju beneških Slovencev in o vzrokih upadanja in utesnjevanja njihovih mej. V drugem delu tega spisa pa pojasnim v par odstavkih nekdanje slovenske nasebine na Furlanskem.

* * *

Beneška Slovenija, zavzemajoča severoiztočni del videmske pokrajine, meri površine 415 km². Ker bivajo

Slovinci skoro izključno v goratem delu, so redkeje poseljeni nego Italijani, ki se držijo bolj ravnine. Gostota prebivalstva je od 50—100 oseb na km^2 . Celotno število prebivalstva prav točno določiti je težje, ker podatki, ki jih imamo tu iz prejšnjih štetij, se ne nanašajo izključno na slovenski del, pa tudi meje so se zelo izpreminjale tako, da so bila kaj različna okrožja; vsekakor pa hočem mestoma, ko navajam kak podatek, potrebno pojasniti in izključiti po možnosti število italijanskega prebivalstva, da se s tem ugotovi čim točnejše število slovenskega.

Radi boljše razvedbe si dovolim za uvod navesti opredelitev beneške Slovenije z ozirom na zemljepisno lego in glavna narečja na štiri oziroma pet okrajev, in sicer: Čedad, Št. Peter Slovenov, Tarčent, Humin (Genoma) in Možnica (Moggio) za Rezijo.

Kčedadskem u okraju spadajoče slovenske občine so one ob naši državni meji ob reki Idriji, kakor tudi one na severozahodni strani Čedada v okolici laških krajev Torrean in Fojda. Sem uvrščamo občine ob Idriji: Prapotno; v drugem delu pa: Torreano, Fojda in Ahten (Attimis), ki so pa dandanašnji popolnoma laške, le zaselki, ležeči na severni strani imenovanih krajev, so slovenski. Šempeterski okraj, ležeč ob Nadiži in njenih pritokih, je popolnoma slovenski. Tukaj je narodnostno stanje že stoletja neizpremenjeno, edino Št. Peter sam kaže na zunaj laško lice, v prvi vrsti radi napisov na gostilnah in trgovinah. Slovenski napisi niso v navadi, obično ni tudi drugod nobenih slovenskih napisov. Tarčentski okraj ima dve čisto slovenski občini: Brdo in Platišče, in mešani občini Čižerje in Neme. V tem delu beneške Slovenije napreduje poitalijančevanje uspešneje. O vzrokih pozneje. Huminški okraj ima razen samih laških eno mešano občino: Gorjani (Montenars). Vas sama na sebi se je poitalijančila približno pred 100 leti, ima pa po gorah raztresenih več čisto slovenskih zaselkov. V možniškem okraju je slovenska občina Rezija.

Najstarejše podatke ljudskega štetja iz beneške Slovenije imamo iz one dobe, ko je bila pod beneško republiko 1410—1797. Prvo štetje, izvršeno po naročilu čedadskega proveditorja (namestnika), nam daje naslednji izid: 72 zaselkov s 33 vasmi v goratem delu in 6 vasmi v ravnini z 2569 prebivalci, v ostalih neslovenskih občinah 6985 prebivalcev.

Pozneje se je vršilo še več štetij, ki pa nimajo za nas tolike važnosti; zato se omejim na ono iz leta 1766., ki je tudi jako zanesljivo, ker takrat je Serenisima izvršila svoje prvo uradno ljudsko štetje za vse svoje dežele. Razdelili so kraje na župe in šteli vsako župo za se. Ker pa dandanašnji ne obsegajo slovenske župe istih vikarij ali kaplanij kot takrat, zato omenim v naslednjem to izpremembo: Breginj (sedaj pod goriško višjo škofijo) je spadal k nemski župi, Logje k ahtenski, k prapotski pa naslednji kraji v Brdih: Golobrdo, Mirnik, Skrljevo, Vrhovlje, Senik. Drugače bi bilo pri starem.

Ljudsko štetje iz leta 1766. nam daje naslednje številke: čedadski okraj 25.995, šempeterski okraj 9645, tarčentski okraj 13.044, huminski okraj 14.638, skupno 63.322. Od tega števila smemo za slovensko prebivalstvo šteti le podatek šempeterskega okraja, od čedadskega okraja dobro tretjino, tarčentskega boljšo polovico in huminskega četrtino in v Reziji nekaj nad 3000 duš; torej okroglo 31.500 prebivalcev. V dobi 1806—1814 je bila beneška Slovenija pod Napoleonovo vlado, dodeljena pasajerskemu departementu in razdeljena na kantone; kraji Čedad, Šempeter in Fojda so tvorili nadižki okraj. Pri ljudskem štetju leta 1810. so se dobili naslednji izidi: Čedad 21.951, Šempeter 13.044, Fojda 8663. Leta 1839. imamo tale uspeh: Čedadski okraj in mesto 23.652, Šempeter 13.497, Fojda 13667. Leta 1881. čedadski okraj 38.637, šempeterski 14.239, Tarčent 27.678 in končno leta 1901., Čedad 44.745, šempeterski okraj 15.699, Tarčent 33.653.

Kakor omenjeno so vsi naštetni okraji izimši šempeterskega pretežno laški, zato posnamem v sledečem

podatke prebivalstva v šempeterskem okraju iz vseh štetij: leta 1766.—9645, leta 1810.—13.044, leta 1839.—13.497, leta 1881.—14.239, leta 1901.—15.699. Od prvega štetja do drugega, v razdobju 44 let, se je zvišalo število prebivalstva za 26%, v zadnjih dvajsetih letih pa za 9·3%. Da ne moremo beležiti razmerno boljših uspehov, je pripisovati temu, da se v zadnjem času Slovenci zelo izseljujejo. Sicer pa je prirastek od leta 1766.—1810. ali 1881.—1901., razmeroma enak. V obče se slovensko prebivalstvo izdatneje množi nego furlansko, pa je tudi bolj vztrajno, le žal da se tako izseljuje in s tem po večini odtegne domovini in ako ne ostane v slovanskih zemljah, je za slovenstvo izgubljeno. Ker sem prišel baš do tega poglavja, tičočega se tudi socialnih razmer beneških Slovencev, naj navedem tudi tu nekaj podatkov o izseljevanju v tujino, o njegovih vzrokih, o škodi, oziroma prednosti.

Videmska pokrajina ima med vsemi italijanskimi deželami največ izseljencev, in sicer stalnih največ v goratem delu dežele, torej po beneški Sloveniji. Večje pa je izseljevanje začasno le v gotovi dobi leta. Svoječasno so se izseljevali res v prvi vrsti radi pomanjkanja, v boju za obstanek, sedaj pa je prišlo tako v navado, da gredo od doma brez ozira na pravo potrebo; vidijo namreč, da se da v tujini veliko lažje prislužiti večja svota, nego doma toliko, da se komaj izhaja. Zemlja v domovini ni nerodovitna, dobra je ponekod, a obdelovanje je trudapolno, ker se nahajajo zemljišča po strmih pobočjih, kamor morajo vse znositi, kar potrebujejo za obdelovanje (gnoj, les) in istotako tudi sena ne morejo prevažati s strmih planin.

Kar je sinov ubožnejših družin, ako le morejo, gredo v tujino. Ako jim je sreča mila in pridejo do blagostanja, ostanejo trajno tam naseljeni.

V nekem članku lista „La Patria del Friuli“ iz leta 1909. čitam naslednje podatke. Izseljencev je bilo leta 1907. iz čedadskega okraja 3690 ali 7·5⁰/₀, 2026 ali 11·8⁰/₀ iz šempeterskega, 7056 ali 18·4⁰/₀ iz tarčent-skega, 9150 ali 19·35⁰/₀ iz huminskega. Ti podatki so

posneti po številu izdanih potnih listov. Ker so pa potni listi veljavni 3 leta in jih potem navadno obnove, je umevno, da je število izseljencev še večje.

Izseljujejo se največ v Nemčijo, Avstroogrsko, in sicer v prvi na Bavarsko in v zadnji na Hrvatsko. V lepem številu se selijo tudi na Balkan, v Švico, v Francijo, v Rusijo in iz nekaterih laških okrajev gredo celo v Sibirijo, na Kitajsko in v Siam.

Izseljevanje povzročuje doma nedostatek delavnih moči in posledica temu je draginja. Da se beneški Slovenci izseljujejo začasno t. j. le v gotovi dobi leta, ima tudi svoje prednosti. Posebno tisti, ki se ustavijo v slovanskih pokrajinah, spoznavajo druga slovanska plemena in uvidijo, da se z njimi po govoru dobro razumejo; s tem se jim utrjuje narodna zavest. Vidijo, da niso s svojim narečjem osamljeni, s Hrvati in Srbi se celo bolje razumejo nego mi. To radi priznavajo sami.

Na Slovenskem se stalno naseljujejo le Rezijani, sicer pa imamo v naših obmejnih pokrajinah nekaj beneškoslovenskih družin, ki se odlikujejo po svoji zavednosti. Njihov upliv se prav dobro pozna v sorodstvu tistih družin na Beneškem.

Na Ruskem, v Vladikavkazu je tudi več rodbin iz beneške Slovenije, in sicer iz občine Dreke, najbolj znana je rodovina Rutarjevih, ki ima blizu Vladikavkaza veliko posestvo. Rutar je privabil tudi nekaj drugih izseljencev in če bi ne bilo tako daleč tja, gotovo bi jih šlo več. —

* * *

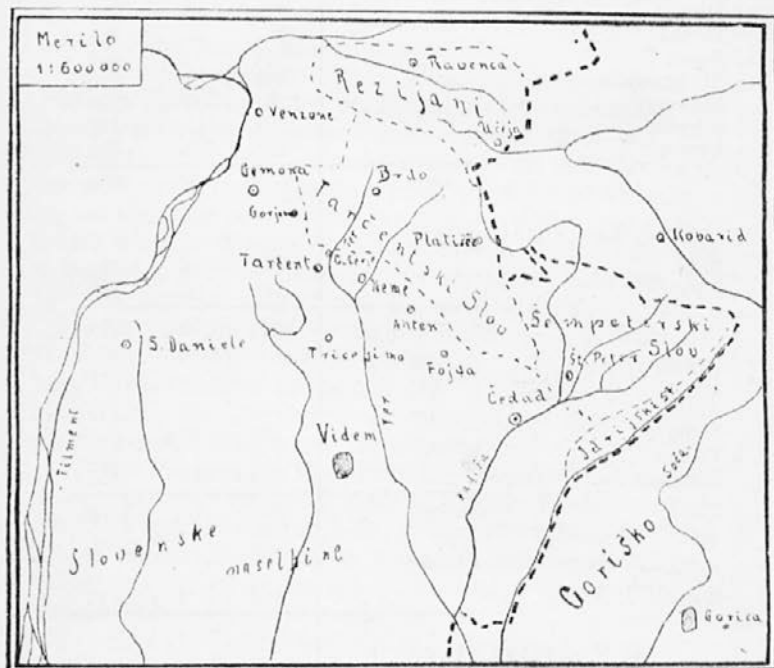
Obrnimo se k statističnim podatkom! Da morem, kakor sem v začetku omenil, ugotoviti kolikor mogoče točno število prebivalstva v beneški Sloveniji, navajam niže nekaj točnih podatkov o stanju slovenskih družin po ljudskem štetju iz leta 1901.

Ime občine in okraja	družin		skupno
	sloven.	ital.	
<i>a) Šempeterski okraj:</i>			
Št. Peter Slovenov	573	16	589
Dreka	218	—	218
Grnek	261	—	261
Ronec	254	3	257
Št. Lenard	448	1	449
Sovodnje	297	2	299
Srednje	294	—	294
Landar	328	1	329
skupno	2673	23	2696
<i>b) Tarčentski okraj:</i>			
Brdo	469	15	484
Platišče	540	20	560
skupno	1009	35	1044
<i>c) Čedadski okraj:</i>			
Ahten	295	16	311
Fojda	280	40	320
Torean	122	—	122
Prapotno	208	147	355
skupno	905	203	1108
<i>d) Huminski okraj:</i>			
Gorjani	112	3	115
<i>d) Možniški okraj:</i>			
Rezija	1077	6	1083

Vseh slovenskih družin je 5776.

Ako vzamemo povprečnico 5,5 članov na vsako družino, kar ni še mnogo, dobimo 31.768 duš. V resnici jih je več; v razpredelnici se nista navedli dve jezikovno mešani občini tarčentskega okraja, namreč občina Čižerje, ki ima popolnoma slovenske vasi Smardeča s 578 prebivalci in Stele s 476. V Malmežeriji

govore slovensko prebivalci v starosti od 12 let dalje (vpliv cerkve in šole). V Koji (Coia slava) nad Tarčentom umejo skoro vsi slovensko, govore pa oni, ki so nad 30 let stari, istotako je tudi pri Cedilih. Naštete vasi so ob Teru tam, kjer prehaja v ravnino pred Tarčentom.

Benaška Slovenija.

Najbolj vpliva na poitalijančevanje to, da nimajo dovolj slovenskih duhovnikov. V tem delu benaške Slovenije se vrši potujčevanje, ki pa napreduje zelo počasi. V šolah je vse italijansko, potem še v cerkvi, ker nimajo povsod slovenskih duhovnikov — ni čuda torej, ako se vrši poitalijančevanje, pa še

to nekako prisiljeno. Da nedostaja slovenskih duhovnikov je krivo uboštvo, ki ne zmore sredstev za šolanje naraščaja; navadno je v vsej gimnaziji, liceju in sementišču 10 dijakov in bogoslovcev; potrebe pa so večje. Sedanji nadškof se zelo zanima za Slovence in tudi sam je tega prepričanja, da spada v slovenske vasi edino le slovenski duhovnik. Vseh mest za slovenske duhovnike bi bilo kakih 50. Sedaj so izključno slovenski duhovniki v šempeterskem okraju in ob Idriji, v tarčentskem okraju so pa po večini laški duhovniki izvzemši, kolikor mi je znano, Prosnida, Platišča, Čaneble in Brezja.

V nemski občini so slovenske vasi: Gorenja Čarnejca s Podbregom 86 prebivalcev, Vizont 408 p., Krnice 321 p. in deloma tudi Romandol. So pa tudi nekatere družine, bivajoče na ravnini proti Nemam, ki govore doma slovensko, drugače v občevanju pa jim rabi furlanščina. **Vseh slovensko govorečih v Italiji** utegne biti sedaj nekaj **nad 35.000** skupno z Rezijani in onimi iz Učeje (318).

Slovinci štejejo $\frac{1}{5}$ prebivalstva petih okrajev (Čedad, Šempeter, Humin, Tarčent in Sv. Danijel), po površju pa zavzemajo polovico tega ozemlja — umevno, ker so naseljeni v goratem delu teh okrajev.

* * *

Ako premotrimo krajevna imena z ozirom na njihov postanek (toponomastično), opazimo posebno pri nekaterih sestavljenih imenih v tarčentskem in fojdskem okraju, ladinsko-furlanski vpliv, ko obe imeni t. j. slovensko in furlansko nimata nobenega stika glede na etimologijo, n. pr. Valle slovensko Pod cerkvijo, Costalunga slov. Vile, Clap slov. Podrata, Canal del Grivo slov. Podklap, Canal del Ferro slov. Pod Vilo, Chialminis slov. Vizont, Monteperta slov. Viškorša, Pradielis slov. Ter, Nongruella slov. Dobje, Vendronza slov. Njivica, Cesariis slov. Podbrdo, Lusevera slov. Brdo, Pers slov. Breg, i. dr. Nasproti pa je v nadiški

dolini, ki je bila že v prazgodovinskih časih naseljena, omembe vredno obeležje nekaterih krajevnih imen s prav negotovo etimologijo, ki so potem slovenskim prilagojena po eni in laškimi po drugi strani n. pr. Vernasso slov. Barnas, Azzida slov. Ažla, Rodda slov. Ronec (Ruonac), Pulfero slov. Podbuniesac, Brischis slov. Brišče, Pegliano slov. Ofijan, Spagnut slov. Spanjut, Arbezzo slov. Arbeč, Oculis slov. Naukula, Mersino slov. Mersin, Miersa slov. Mjersa idr. Prav v tej dolini oziroma v sodolinah je precej krajevnih imen popolnoma latinskega izvora prikrojenih in premenjenih po slovenskem izgovoru: Sorzenta slov. Sorženta, Biarzo slov. Biarč, Costa slov. Kousta, Mezzano slov. Mecana, Tercimonte slov. Trčmun, Montemaggiore slov. Matajur, v drugem slučaju Brezje, S. Giovanni d' Antro slov. Landar in dvostavne besede Monte fosca slov. Črni vrh, Castelmonte slov. Stara gora. V dolinah više proti avstrijski strani (proti Volčam in Tolminu) prevladujejo krajevna imena čisto slovanske prvotnosti brez italijanskega vpliva bodisi naravnostnega ali vzporednega: Topolovo, Klobučarji, Prapotnica, Oblica, Klodiči, Jelina, Grmek, Čeplesišče idr.

Prof. Rutar piše v svoji „Beneški Sloveniji“, da kraji, katerih imena ne kažejo slovenskega izvora, so bili naseljeni pred prihodom Slovencev, italijanskim oblikam sedanjih slov. krajevnih imen pa išče vzrok v tem, da so javni uradi prevajali slovenska imena ali pa po možnosti prilagojali romanskemu izvoru, n. pr. Landar, Neme, Tarčent, Faedis (Fagus) iz Bukovje, iz slov. Studenec Sarženta, Rebra Costa, Podbreg Pecoll, Pradielis Predil, Grič Cuel, Percotto Prehod itd. Prof. Musoni („Guida delle Prealpi Giulie“ Udine 1912) je ravno nasprotnega mnenja. Oba pa sta enih misli, da so našli Slovenci prišedši v Italijo tamkaj že neko ljudstvo, ki so se z njim pomešali, prevzeli krajevna imena in si jih po svoji izgovorjavi prilagodili.

Ker govorim že o postanku krajevnih imen na Beneškem se mi zdi najumestneje, da omenim tu nekoliko o **slovenskih naselbinah** na Furlanškem, v

okolici Vidma in ob Tilmentu. Krajevna imena v teh bivših naselbinah, ki so ohranjena še dandanašnji, seveda pokvarjena, nam dovolj jasno svedočijo, kod je bival slovenski rod. Sicer pa nam vestni zgodovinarji tudi mnogo povedo o tem.

Malo pred prihodom Slovencev v te kraje so prišli Longobardi v Italijo in ustanovili v Čedadu prvo longobardsko vojvodino. Za Longobardi so se pojavili na italijanskih mejah Obri. Ti so bivali skupno s Slovenci v Panoniji (na Ogrskem) in zelo verjetno je, da so hodili skupaj na vojne pohode in boje. Prvikrat so prišli Slovenci z Obri vred v Italijo leta 610. t. j. takrat, ko so Obri šli na pomoč kralju Agilulfu. Opustošili so Furlansko in vzeli Čedad. Od takrat so se smeli Slovenci svobodno naseljevati na Furlanskem. Zelo verjetno je, da so se s to priliko okoristili; krasna lega, plodna zemlja, milo podnebje — to so bili uveti, katerih je želel vsak v prvi vrsti poljedelski narod, kakršni so bili Slovenci. Slovenci so bili res poljedelci; s tem pa še ni rečeno, da so bili vseskozi miroljubni, kakršne hočejo imeti nekateri nemški pisatelji. Ako je prihrumel sovražnik, jim delal krivico, opustoševal polja, požigal domove, vendar tega niso mirno giedali, ampak so se mu postavili v bran. Ker so videli, kako je rodovitna zemlja v Furlaniji, so se začeli kar zaporedoma naseljevati in raztegnili naselbine v VII. stoletju celo preko Tilmenta do mesta Pordenone. Seveda se ni to naseljevanje vršilo brez bojev. Največja slovenska naselbina je bila pri mestu Lauriana (sedaj vas Lavariano, Lavarjan 14 km pod Vidmom). Slovenci niso prodirali na Furlansko, oziroma v sedanjo Benečijo le od vzhodne strani, ampak tudi iz Koroške preko Pontebe. Kajpada so se ustavljali Longobardi takim navalom, a bili so čestokrat premagani.

Slovenska naselbina Lavarjan pod Vidmom se je širila; saj so tam v okolic bližnji in daljnji čisto slovenska imena: Ronek (Ronchi), Bičnik (Bicinico), Hlevljani (Claulan), Gonarji (Gonars). To so najstarejše naselbine.

Pozneje v XI. stoletju so nastale večje naselbine ob Tilmentu. Sedanja vas ob dolnjem Tilmentu pod Codroipom Belgrado (Belgrad) je tvorila cel okraj, ki so ga podedovali goriški grofi od Furlanskega vojvode Verihena. Vasi, ki so spadale pod ta okraj in so njihova imena ohranjena še dandanašnji so: Seljani (Sedegliano), Gradišče (Gradisca), Goričica (Goricizza), Beljan (Bean), Slavnik, Lestica, Loka (Lonca), Plavče (Biauzo), Hlevnik (Glaunicco), Gorica (Gorizzô), Stražice ob Tilmentu (Stracis), Robedišče (Revedischia), Sela, Prečnik (Precenicco) idr.

Po teh imenih se pač lahko sodi, kdo bi bil ustanovitelj teh krajev. Te naselbine so tvorile nekake jezikovne otoke, ki z ostalimi Slovenci niso bili v nobeni zvezi, zato ni čuda, da so se polagoma, menda že ob koncu srednjega veka jezikovno spojili s sosednjimi Furlani. Dandanašnji ni drugega sledu kot navedena imena prikrojena po italijansko, vsekakor pa ne tako spretno, da bi se ne mogla spoznati njihova prvotnost.

Tudi ob desnem bregu Tilmenta imamo slovenske naselbine z vasi pod Spillimbergom: Gradisca, Provezan, Sv. Jurij, Postonzicco. Najdalje proti zahodu so prodrli do Pordenona proti Trevisu, tam imamo vasi Sclavons in v bližini, kjer so stanovali Furlani (Romani), pa Romans. Na desnem bregu dolnjega Tilmenta so vasi: Prodolon, Borjana (Boreana), Potoki, še dalje proti reki Livnici (Livenza): Gonziz (Gončice) in Puoja (Polje).

Naselbine so bile tudi v videmski okolici in sicer na zahodni in severozahodni strani.

V avstrijski Furlaniji je bilo ob levem bregu Dolenje Soče vse razen Tržiča (Monfalcone) in S. Canziana slovensko: Ronek (Ronchi), Dobje (Dobbia), Beljan, Turjak, pod Pierisom pristava Studenec. Na desnem bregu Soče: Topoljan, Vilež, Kravelj, Višek. Le Romans je bil kraj s furlanskim prebivalstvom, pa tudi v tej občini je eno slovensko ime, namreč travnik ob Teru se zove Dolina.

Te naselbine niso bile samostojne, ampak so pripadale ponajveč takim knezom, ki so imeli svoja

glavna posestva v slovenskih zemljah. Prav malo jih je bilo neposredna lastnina patrijarhov. Goriški grofi, Sponheimovci, gornjegrajski samostan so imeli mnogo kmetov v teh naselbinah. V tistih časih je bil na Furlanskem slovenski jezik splošen, govorili so ga celo na dvoru furlanskih vojvod v Čedadu. Longobardski vojvode so živeli v prijaznosti s Slovenci.

Koliko slovenskega prebivalstva je bilo v teh naselbinah, se da težko določiti; zgodovina nam o tem nič ne omenja. Število je bilo najbrže nestalno, kakor naselbine same, ki niso bile naenkrat ustanovljene.

Dasi imamo nepobitne dokaze, da so bile gorenje naselbine slovenske, hočejo vendar nekateri laški zgodovinarji (Lirutti) utajiti to.

* * *

K sklepu se drznem izreči še besedo o bližnji bodočnosti beneških Slovencev. V teku zadnjega polstoletja ne moremo o poitalijančevanju beležiti mnogo novega ali kakih večjih izprememb. Najhitreje se je vršilo poitalijančevanje v huminskem okraju (Gemona), kjer smo izgubili večjo vas Gorjani (Montenars) z zaselkom Zornik (Sornicco). Ne more se trditi, da je s tem poitalijančevanje ustavljeno, ne, nadaljuje se, toda zelo polagoma, komaj vidno; toda temu poitalijančevanju ne moremo pripisovati onega tendencioznega uspeha; tu se ne vrši potujčevanje sistematično, ampak potom asimilacije. Slovensko ljudstvo v tarčentskem in huminskem okraju, ki meji na furlanske občine, se oprijema furlanščine, da se tem potom razume s sosedi, s katerimi je v vednem stiku. Zemljepisna lega je tu taka, da se gričevje, po katerem je naseljeno slovensko prebivalstvo, spaja z ravnino, kjer so večje furlanske vasi, trgi in mesta in Slovenci, naseljeni v ozadju na hribih in pobočjih gora, prihajajo po opravilu, kupčiji v dotiko s Furlani; kajpada to medsebojno razmerje ni nikakor v prilog utrjevanju narodnosti, pač

pa narobe. Ako nimajo slovenskega duhovnika, namestijo furlanskega, ki pridiga in uči krščanski nauk italijansko oziroma furlansko in slovenska govorica je potisnjena le v okolico domačega ognjišča.

Gorovje, ki se dviguje v ozadju beneške Slovenije, posebno v tarčentskem okraju, ovira stik z avstrijskimi Slovenci. Ako se stanje tarčentskih Slovencev ne izboljša n. pr. v tem, da bi povsod imeli slovenske duhovnike, in da napreduje poitalijančevanje tako kakor sedaj, bi se vsekakor ves okraj do avstrijske meje, do kobariškega kota, ne poitalijančil v 150 letih, ako bi ne uporabili kakih profilaktičnih sredstev, česar se pri italijanski komodnosti ni nadejati. Stanje šempeterskih, idrijskih Slovencev — Rezijanov, pa je ostalo skoro celo stoletje neizpremenjeno, izvzemši par vasi ob Idriji v ravnini, onstran avstrijske državne meje, ki so bile pred 50 leti poitalijančene. Dokler bodo po slovenskih vaseh v beneški Sloveniji slovenski duhovniki, se ne more govoriti o kakem uspešnem napredovanju potujčevanja.

Šola ne deluje naravnost na poitalijančevanje. Ker so med Slovenci po večini triletne šole enorazrednice z učiteljicami, ne dosežejo znatnih uspehov; otroci se nauče le za silo čitati in pisati.

Ne sodim optimistično, opiraje se na poznavanje razmer beneških Slovencev in na izjave njihovega velezaslužnega voditelja, ako trdim, da nam beneški Slovenci ostanejo vsekdar ohranjeni. Naj bi le ne bilo razmerje slabše na naših severnih mejah, potem bi ne mogli govoriti o krčenju slovenskega ozemlja.

Zastavimo krepko svoje moči v odpor tujemu prodiranju na naših mejah, izobrazimo ljudstvo, da postane zavedno in se bo moglo ustavljati sovražniku, vzgojimo značaje, ki naj nadalje vplivajo na širje kroge, potem lahko porečemo, da se udejejujejo one želje in načrti, ki jih goji vsak narodno samozavesten Slovenec.

Rihard Orel.

Vestnik

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

XXVIII.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna XXVIII. velika skupščina

dne 8. kimavca 1913 v Domžalah.

Posvetovanje dne 7. kimavca.

Kakor lani se je tudi letos tisti večer pred skupščino po § 2. društv. z. vršilo zaupno posvetovanje podružničnih zastopnikov in zaupnikov v mali dvorani ljubljanskega Narodnega doma. Ob 8. uri se je zbralo tamkaj lepo število družbenih prijateljev. Prvomestnik vladni svetnik g. Andrej Senekovič jim je pojasnil delovanje Družbe sv. C. in M., njene namere v bližnji bodočnosti in ovire, ki se jej na poti. Iz živalne razprave tega večernega zborovanja omenjamo obširni in temeljiti govor g. dr. Frana Rosine iz Maribora, v celoti pa navajamo

poročilo potovalnega učitelja g. A. Bega

o petletnem delovanju. Poročilo slove:

Po naročilu slavnega vodstva mi je podati kratek pregled o svojem 5letnem poslovanju kot potovalni učitelj in organizator Družbe sv. C. in M. Poročilo najbrž se bo zdelo marsikomu suhoparno, toda ker sem uverjen, da se vsi č. navzočni zanimate za vse, kar je v zvezi z našo ljubljeno šolsko družbo, pričakujem blagohotnega potrpljenja. Hkrati prosim, naj se kdo ne spotika nad tem, ker se poročilo glasi ponekod kakor samohvala. Temu se ne morem izogniti, ker pač poročam o sebi, dasi mi je v splošnem vsako osebno priznanje in hvalospevanje zoprno, nasprotno mi je pravična kritika dosti ljubša. V vsej Sloveniji menda ni javnega služabnika, ki bi bil tako vsestransko odvisen in pod tako mnogobrojno kritiko, kakor je organizator Družbe sv. C. in M. Njegovo delo je odvisno od zaupnikov po vseh slovenskih pokrajinah, v vseh slojih in stanovih. Vsi ti zaupniki, sploh vsi, ki pomagajo z aktivnim sodelovanjem, z nasveti in prispevki drževati našo obrambno organizacijo, so tudi upravičeni odobravati ali kritikovati moje korake. Zavedam se človeških slabosti in nepopolnosti, eno zavest pa imam čisto, da sem stopil v službo z ljubeznijo za plemenito stvar, z idealnim namenom, koristiti narodnim smotrom. Ta namen mi je pri vsem

poslovanju neprestano pred očmi. Ako so bili moji uspehi tudi povoljni in zadovoljivi, o tem naj sodi slovenska javnost. Pri tej priliki se z veliko hvaležnostjo spominjam vseh svojih sotrudnic in sotrudnikov, vseh zaupnikov in prijateljev Družbe širom slovenske domovine. Zaupnike in pomočnike sem dobil v vseh stanovih, a največ med uradništvom, posebno pa med spoštovanim učiteljstvom. Ako upoštevamo sramotne plače tega zaslužnega stanu in nečuvno strahovanje, moramo naše narodne pionirje res občudovati zaradi brezprimerne požrtvovalnosti in neustrašenega delovanja za narod. Imamo za to več ginljivih dokazov. Med prvimi priglašenci za obrambni sklad najdemo zastopnika tako beraško plačanega učiteljstva. Naravnost od ust so si pritrgali za nje ogromni dar domu na altar. Tako se je eden teh velikodušnih bojevnikov prijavil z dopisom, da se odpove nedeljskim izletom in topli večerji, dokler ne plača 200 K — in plemeniti rodoljub je res denar v pravem pomenu besede pristradal. O neustrašenosti pa nam priča dogodek iz neke dolenske župe ob hrvatski meji, kjer je župnik očitno v cerkvi smešil obe gospodični učiteljici, ker sta zbirali za C. M. podružnico, rekoč: „Namesto, da naši gđni. učiteljici zbirata denar za Cirila in Metoda, naj bi si kupili večerjo, da bi ne hodili lačni spat“. A to nečuvno sramotenje ni splašilo naših vrlih somišljenic v nadaljnem delovanju za Družbo. Ni je skoraj podružnice, kjer bi ne bilo zastopano učiteljstvo, a mnogo podružnic zdržuje le učiteljstvo. Navedel sem mimogrede teh par zgledov, ne da bi mislil s tem kratiti drugim stanovom in slojem istotako lepih zaslug za moralno in gmotno propevanje naše šolske družbe.

Toda k stvari! Svojo sedanjo službo sem nastopil dejansko z novim letom 1909., dasi sem že koncem l. 1908. obiskal par zborovanj. Za delokrog so mi bile nakazane vse slovenske pokrajine, razen Štajerske. Podružnic sem našel lepo število v koledarju, toda le malo pri življenju. Prevzel sem na Kranjskem 73, na Koroškem 19, na Goriškem 22, v Trstu 6, v Istri pa 1 podružnico, torej skupaj 121 podružnic. Toda izmed 73 podružnic na Kranjskem 22 sploh odbora ni več imelo, a od teh je bilo 14 zopet takih, ki so se že leta in leta vodile le na papirju. Treba jih je bilo črtati (1. Brdski okraj, 2. Boh. Bistrica, 3. Cerknica ž., 4. Kostanjeviški okraj, 5. Gorje, 6. Loški potok, 7. Meniševska v Begunjah, 8. Naklo, 9. Prem, 10. Radomlje, 11. Selce, 12. Smednik, 13. Stari trg ž., 14. Št. Vid nad Ljubljano.) Ostalo jih je torej le 59. Toda že tekom prvega leta se je ustanovilo 17 novih podružnic (Dob. Dobrunje, Domžale, Dovje-Mojstrana, Grosuplje, Št. Jernej, Jesenice ž., Kočevje, Kostanjevica, Mengeš, Moravče, Moste, Posavska, Sodražica, Šiška ž., Trojane, Vinica) tako, da je bilo koncem leta že 79 delavnih podružnic, t. j. 6 več nego prej z mrtvimi vred, a danes imamo 107 podružnic, torej 48 novih. — Izmed 22 goriških je bilo brez odborov 10, a 4 je bilo treba sploh črtati tako, da jih je ostalo le 18. Danes imamo na Goriškem 50 delavnih podružnic, torej je bilo ustanovljenih 32. — Na Tržaškem sem našel 6 podružnic, a danes jih je 19, torej novih 13. — V Istri smo še

edino podružnico v Podgradu prepustili hrvatski posestrimi, vendar so se pozneje ustanovile 3 nove podružnice za našo Družbo (Klanec, Kozina, Breg). — Slabše je na Koroškem. Tam sem našel sicer 19 podružnic, toda bile so le na papirju. Samo 3 so imele veljavne odbore in kakih 5 je sploh pošiljalo nekaj prispevkov. Večina podružnic je bila tako zanemarjena, da merodajnim osebam v kraju ali sploh ni bilo ničesar znanega o kaki podružnici ali vsaj zvedeti nisem mogel, kdo so bili zadnji odborniki; nekateri so že davno pomrli ali pa so bili med tem že v odborih — Schulvereina in Südmarke. Torej bilo je tako, da smo morali izmed 19 podružnic takoj črtati 12, ker ni bilo najmanjšega upanja, da bi jih bilo mogoče oživiti. Ostalo jih je 7. Od teh 7 sta se dve kmalu sami razpustili (Celovec in Šteben v Ziljski dolini). Po takem je ostalo še samo 5 podružnic. Posrečilo se je ustanoviti 5 novih podružnic (Blače, Celovec, Glinje, Prevalje in Šmarjeta v Rožu) tako, da imamo 10 živečih, ki dajejo več letnih prispevkov kakor prejšnjih 19. O vzrokih neuspehov na Koroškem glede na našo Družbo kakor v političnem življenju sploh sem razpravljaval v letošnjem družbenem koledarju. — Naj ponovim! Tekom zadnjih 5 let se je ustanovilo v področju mojega delokroga novih podružnic na Kranjskem 48, na Goriškem 32, na tržaškem ozemlju 13, v Istri 3, na Koroškem 5 in letos na Štajerskem 15, torej skupno 116 novih podružnic. S tem pa ne smem reči, da bi bilo vse to moja zasluga. Večino podružnic so ustanovili moji prijatelji in zaupniki vsled prošnje in potrebnih navodil, a nekatere so ustanovili naši somišljeniki sploh sami, posebno v Trstu in Istri.

Moja potovanja so bila ali na izrecno naročilo vodstva, ali na povabila k zborovanjem, sestankom in veselicam, ali zaradi potrebnih priprav, vzpodbude in pouka. Prvo leto t. j. 1909 sem bil na Koroškem 12krat, vselej po več dni. Govoril sem na treh ustanovnih zborovanjih in na dveh veselicah. Obiskal sem vse podružnice. Istotako sem obiskal skoraj vse podružnice — v prvi vrsti zaspane na Kranjskem in Primorskem. Govoril sem v zadnjih 2 deželah na 17 ustanovnih zborovanjih, na 4 letnih občnih zborih in na 8 veselicah, torej 39krat. Leta 1910 sem nastopil na 15 ustanovnih zborovanjih, na 6 občnih zborih in 5 veselicah, torej 26krat. Leta 1911. sem govoril na 11 ustanovnih zborovanjih, na 4 letnih občnih zborih in 8 veselicah, torej 23krat. Leta 1912. sem obiskal 8 ustanovnih zborovanj, 6 letnih občnih zborov in 7 veselic, torej 21 nastopov. Letos sem imel do danes zborovanj in veselic 36, in sicer na Štajerskem 20, na Kranjskem 10, na Goriškem 4 in na Koroškem 2 nastopa. Opetovano sem obiskoval obmejne kraje na Kočevskem. Zbiral sem gradivo za narodni kataster Koroške in Gorenjske in za jezikovno mejo na Koroškem in Kočevskem, kar je izšlo v dveh knjižicah.

Posebno pažnjo sem posvečal razširjanju družbenega blaga, spisov in nabiralnikov. Pridobil sem nad 300 oskrbnikov za nabiralnike.

Mnogo časa mi je vzelo dopisovanje, a sem si na ta način mnogokrat prihranil stroške potovanja. Več ko si pridobim zanes-

ljivih zaupnikov, več je treba dopisovanja, a zato je vedno manj potov in stroškov. Prvo leto sem odposlal 595 pisem, drugo leto 880, tretje leto 896, lani 920, letos pa do danes že 770 pisem. O dopisovanju vodim vložni zapisnik z registrom.

Nadalje sem zasledoval vse, kar je v moralni in gmotni prospeli Družbe in naše narodne obrambe sploh. O tem sem poročal v vse nam prijazne časopise posebno v „Slov. Branik“. O zgodovini slovenskega šolstva na Koroškem sem izdal pregled v posebni knjižici. — Mnogo časa mi vzame vsako leto sestavljanje podružnične statistike za koledar, posebno ker je treba od vseh strani opetovano prositi in urgirati poročil o odborih, članih itd.

Kakor dosedaj, prizadeval si bom tudi v bodoče, da izpolnim ne samo nalogo, ki mi jo nalaga služba, temveč tudi narodna dolžnost Seveda, dokler bo zadovoljno slavno vodstvo, dokler bom užival zaupanje in pomoč glavnega odbora, naših sodrudnic in sodrudnikov in sploh vse poštene slovenske javnosti.

V Domžale.

Skupščinarje — nad 600 iz vseh slovenskih pokrajin jih je utegnulo biti — je odpeljal z ljubljanskega državnega kolodvora poseben vlak o poldeseti uri dne 8. kimavca dopoldne. Radostno razpoloženje vladajoče med njimi je pomnožilo iznenadenje na postaji v Trzinu, kjer se je vlak ustavil. Otroci razpostavljeni v vrste so tamkač z živioklici in mahaje z narodnimi trobojnicami pozdravljali prišelce. Prisrčen pozdrav trzinskih malčkov je vzbudil navdušen odziv presenečenih skupščinarjev.

Sprejem.

Nekaj minut po 10. uri je dospel vlak v Domžale. S hiš zavednih narodnih Slovencev so vihrale slovenske zastave. Na kolodvoru so pričakovali goste domžalski Sokol, ondotna C. M. podružnica, mnogo rodoljubnega občinstva, med njim domžalska dekleta in gospodične, ki so obsipale skupščinarje s cvetjem. Domača godba je zaigrala „Naprej.“

Skupščinarje in družbeno vodstvo je pozdravil predsednik domžalske C. M. podružnice in starosta Sokola g. Andrej Slokar z naslednjimi besedami:

Blagorodni g. prvomestnik, velečenjeni skupščinarji! V čast si štejem, da Vas v imenu tukajšnje podružnice Družbe sv. C. in M. pozdravljam kar najsrčneje. Družba sv. C. in M. je ono mogočno drevo, ki širi svoje veje preko vseh pokrajin, ki se po njih čuje slovenska govorica. Mala vejica na tem plodonosnem drevesu je tudi naša mlada, skromna podružnica, zato si štejem v tem večjo čast, da ste si zbrali za svojo glavno skupščino ravno naše Domžale. S srčno željo, da obrode sklepi današnje velike skupščine

obilo sadu v prospeh celokupnega našega naroda, Vam kličem iskreno: dobro došli!

Prvomestnik g. A. Senekovič:

Prišli smo v Domžale, da razkrijemo rane na našem šolskem polju, da povemo, kako smo prisiljeni na svoji lastni zemlji braniti svoje otroke potujčevanja, da razkrijemo, kako moramo sami skrbeti za svoje šolstvo in kake težave se nam stavijo na tem polju. Toda nismo prišli samo tožiti in zdihovat, prišli smo v prvi vrsti zato, da se med seboj izpodbudimo in da dobimo novič moči za nadaljni boj in za bodoče delovanje, ki mora biti plodonosno, ako služimo vsi plemeniti ideji Družbe sv. C. in M. Ko se bodo vsi Slovenci zavedali svoje dolžnosti, bo slovenska stvar zmagovala ne samo ob obali Jadranskega morja, nego tudi na severu.

Deklica Cilika Adamičeva spremljana od tovarišic Minke Ravnikarjeve in Minke Slokarjeve je izročila g. prvomestniku poklonivši se mu krasen šopek cvetic in ga nagovorila:

Velespoštovani g. prvomestnik! Pozdravljam Vas in vse, ki ste prihiteli z vse naše slovenske zemlje v ta lepi naš domači kraj, ki ga mi tako ljubimo, ker tudi po njem že stega tujec svoje roke, hoteč se ga polastiti. Sprejmite ta šopek kot znak našega iskrenega veselja, da vidimo tu v Domžalah Vas in vse one, katerih združeno delo stremi za tem, da rešuje srca naše dece tam, kjer se je že veselil sovražnik našega naroda, da bo nalil vanje strup sovraštva do vsega, kar je nam Slovencem sveto. Bog živi Vas in prekristno Družbo sv. C. in M.!

Prvomestnik se je zahvalil deklici in otrokom sploh in poudaril, da oni še ne vedo, kako se godi ob mejah slovenski deci, ki trpi muke v tujih šolah, kjer jo hočejo sovražniki izneveriti našemu narodu. Prísrčni pozdrav mladine je napravil ginljiv vtisk na vse navzočne.

Pred Sokolskim domom, kamor so krenili skupščinarji s kolodvora, jih je iznova obsula ploha cvetja iz dekliških rok. Tamkaj je pozdravil prišelce podstarosta domžalskega Sokola šolski vodja g. Tomo Petrovec:

Velespoštovani skupščinarji! Ko je Sokol domžalski pred 2 letoma otvarjal ta svoj dom, pozdravljal je z iskrenim veseljem svoje brate, ki so pohiteli k njemu iz vseh slovenskih logov in gajev. Istotako radostnim srcem pozdravlja danes vodstvo in zastopnike Družbe sv. C. in M., one družbe, ki si je stavila vzvišeno prelepo nalogo, da otima naš najdražji zaklad, našo deco iz rok tistih, ki jo žele odtujiti slovenskemu rodu in domu. Došli ste k nam iz vseh krajev, kjer odmeva slovenske pesmi glas; vsi z željo v srcu, da sodelujete na današnji skupščini, ki ima namen začrtati jasno pot, ki bo hodila po njej Družba v bodočem poslovnem letu, da čim več koristi slovenskemu narodu. Z iskreno željo, da živi, raste in procvita naša miljenka Družba sv. C. in M., Vas kar najsrčneje pozdravljam in kličem krepek sokolski: Na zdar!

Zahvaljevaje se je naglašal g. prvomestnik, da izvajata Družba sv. C. in M. in Sokol podobna si dela v prospeh slovenstva.

Obema je krasen smoter: razvoj naroda. Družba izvršuje nalogo, da ohranjuje narodu najdražji zaklad — deco v šoli, Sokolu pa je naloga, da krepí slovensko mladino telesno in jo vzgoji v krepke, neomahljive, vztrajne značaje. Družba sv. C. in M. in Sokol sta si v narodnem delu vredna tovariša. Nadaljujmo vzporedno svojo pot v probujo in krepitev svojega naroda, zato Vam kličem iskreno: Na zdar!

Godba je zasvirala „Lepa naša domovina“. Navdušena množica se je odkrila in pevala. Vzklik g. prvomestnika: „Živela slovenska zemlja!“ je našel vsestranski odmev.

Govor prvomestnikov.

Kmalu po 11. uri je otvoril g. prvomestnik v sokolski telovadnici 28. skupščino, ugotovil sklepčnost in nagovoril zborovalce:

Srčen pozdrav vsem Vam, ki ste prihiteli na to veliko skupščino od obali sinjega Jadranskega morja, iz Goriške, zelene Štajerske, tužnega Korotana in iz Kranjske. Ne morem imenovati vseh, ki bi jih rad pozdravil, njih število je preveliko, omejim se samo na malo število markantnih oseb. Pred vsem pozdravljam naše brate Čeha, ki so pohiteli na našo veliko skupščino, imenoma gg. Skalo in Skalickega, prvega, ki se udeležuje naše skupščine tudi kot zastopnik „Ustředni matice“. (Gromoviti klici: Živio!) Pozdravljam državnega poslanca g. dr. Vladimírja Ravniharja. (Viharno pozdravljanje.) Pozdravljam župana ljubljanskega g. dr. Ivana Tavčarja. (Navdušeni klici: Živio!), podžupana g. dr. Karola Trillerja (gromovito pozdravljanje), tržaška dež. poslanca gg. Frlugo in dr. Slavika (srčni pozdravi). Omeniti moram še tri markantne osebe, ki vedno posečajo vse prireditve Družbe sv. C. in M., te so: notar g. Luka Svetec, ki je stal ob zibelí Družbe in se je udeleževal vsake njene seje in vseh njenih velikih skupščin. (Dolgotrajni klici: Slava! Živio!) Posebej moram pozdraviti gospodično Mankočevo, ki je pred kratkim praznovala 25 letnico svojega delovanja pri tržaški podružnici. (Gromoviti klici: Živio!) Pozdravljam gospo Dimnikovo iz Trbovelj (Viharno odobravanje.), ki je prebila z nami tudi težke ure v Ptujú. Pozdravljam vse zastopnike korporacij in društev, ki bi jih bilo predolgo naštevati. Družbeno vodstvo polaga danes račun o svojem delovanju leta 1912. Koliko je Družba dosegla, bosta poročala gg. tajnik in blagajnik, rada bi dosegla še več, toda ovirale so jo gmotne razmere in različni nasprotniki, ki imajo vso oblast, ne pa toliko moči, da bi prisilili navadnega kmečkèga župana, da stori, kar je dolžan storiti. Kritika je v Vaših rokah in od Vas pričakujemo poleg kritike tudi nasvetov, kako zvišati Družbi dohodke. — Naš narod se bori že sto in sto let za svoj obstanek, hlapec je bil Lahom in Nemcem. Privadil se je hlapčevanju, toda vse tlačanstvo ni moglo zatreti našega naroda. Zato sta poskusila naša soseda z drugimi sredstvi, odtujiti nam hočeta našo deco v svojih šolah. Pričeli so ustanavljati šole in loviti deco. Schulverein in Lega pravita, da vršita obrambno delo, njuno delo pa je napadalno. Po

mojem mnenju je za razvoj človeka in za vzbujo narodne zavesti najvažnejša doba, doba ljudskošolskega obiska. V tej dobi se otrok lahko privadi sovražiti svoj materin jezik ali pa se položi temelj za njegovo zvestobo v poznejšem času. Ni čudno, da postane otrok, ki sliši v nemških in laških šolah vedno le, da ni njegov jezik za nič, ako niti prvih molitvic ne sme moliti v svojem materinem jeziku, sovražnik svojega naroda. Tudi otroci iz takozvanih utrakvističnih šol se nam prav lahko odtujijo; prav malo pa se odtuji onih, ki so hodili v naše šole. Kdor je postal renegat, se k svojemu narodu prav težko povrne. Ta veliki pomen šole so spoznali Nemci in Lah. Nemci so zadnji čas pridobili za svojo idejo dva stara moža s slovitim imenom: Kernstocka in Roseggerja. Roseggerjev sklad je dosegel sedaj že nad tri milijone kron. Lah imajo Lego nazionale z enakim namenom kakor Nemci Schulverein. Tudi mi smo ustanovili obrambni sklad, ki smo ga hoteli povzdigniti do 200.000 K. Izprva so se mnogi oglašali za ta sklad in tudi sedaj še ta sklad polagoma narašča. S priglašanjem za obrambni sklad pa ne hodijo enako brzo dohodki sklada. Glede na letne dohodke se naša Družba nikakor ne more primerjati s Schulvereinom in Lego. Ti imajo na razpolago stotisoče, kjer imamo mi komaj tisoče. — Nemcem in Lahom stoje tri slovenska društva nasproti: 1. Slovensko šolsko društvo v Celovcu, ki ima ljudsko šolo pri Sv. Jakobu v Rožu. 2. Slovenska straža, ki ima par otroških vrtcev, in 3. Družba sv. Cirila in Metoda, na kateri sloni vse obrambno delo na našem šolskem polju. To pa vzdržuje samo napredni del Slovencev, medtem, ko so jej takozvani klerikalci ali naravnost nasprotni, ali pa so proti Družbi apatični. Jasno je, da ena sama stranka, ki ima na tisoče drugih potreb, ne more zmagati vsega. — Leta 1912. so dohodki zaostali za 4640 K za dohodki leta 1911. To žalostno dejstvo se da razlagati s tem, da smo Slovenci to leto zbirali za svoje jugoslovanske brate, za njih Rdeči križ in zbrali za nas naravnost zelo veliko svoto okroglo 100.000 kron. Potreba pri naših jugoslovanskih bratih je velika, zato je Slovenec z radostnim srcem storil, kar je bilo v njegovi moči. Mimogrede omenim, da je isto nazadovanje prispevkov zadelo tudi našo posestrimo Družbo sv. C. in M. za Istro, ki je letos zaostala za 20.000 kron. Enako je zaostala za več tisoč kron tudi češka šolska družba. — Radostnim srcem pa moram konstatirati, da se naša ideja širi od leta do leta in da imamo sotrudnike v vseh slojih. Mnogo je slučajev, da si ljudje od ust pritrjujejo, samo da morejo položiti Družbi svoj dar na žrtvenik. Da pa se ideja vedno bolj širi, k temu so pripomogli zlasti slovenski dnevnik, predvsem „Slovenski Narod“ in „Edinost“. Tudi ameriški Slovenci se nas redno vsako leto spominjajo z darovi. Zamolčati pa ne gre dejstva, da je med naprednjaki tudi še mnogo ljudi, ki bi lahko pogrešali par kron na leto, pa so apatični. So ljudje, ki Družbi očitajo, da ne vrši svoje dolžnosti, in so ogorčeni, če Družba ne more ustreči njihovim željam. Toda upajmo, da bo takih, ki samo kritizirajo, od leta do leta manj. — Kar je postavila Družba do sedaj, stoji na trdni skali in se dobro razvija. Zlasti v Trstu je

družbeno delo uspešno. Družbi očitajo časih, da denarja, ki ga ima, ne potrosi takoj. Res je, da imamo po zaslugi raznih dobrotnikov nekaj skladov, ta glavnica pa deloma ni porabljiva, deloma ne sme biti porabljiva. Tako je s Polakovo in z Vilharičino zapuščino in tako je tudi prav. Če se nam letni dohodki zmanjšujejo, kar se prav lahko ponavlja, mora Družba vendar še naprej vzdrževati svoje šole in vrtnice in mora vzeti potrebni denar iz teh zakladov.

Kakor vsako leto, nam je tudi letos ugrabila smrt mnogo naših sodelavcev. Ne morem vedeti imen vseh, ker nas je krog 20.000 širom slovenske zemlje, nekateri pa so mi v spominu, posebno oni, ki so mislili še na smrtni postelji na svoj narod in na Družbo. Spominjam pa se še nekaterih drugih, katere so častili njihovi sorodniki s tem, da so darovali ob njihovi smrti večje ali manjše vsote za Družbo. Družba je prejela od umrlih svojih dobrotnikov sledeče vsote: Habe 200 K, Celestina 50 K, Korošec 198, Sinko 1000 K, Potokar 40 K, Žagar 200 K, Fabjančič 31.850 K 28 vin., Pikel 200 K, neizplačana so še volila: Repič 40 K, Ivana Šebenikova 100 K, dr. Fr. Košmelj 8000 K in Fr. Babič, ki je volil Družbi hišo na Dolenjski cesti. Prijatelji in dobrotniki Družbe pa so darovali večje vsote o smrti sorodnikov. Spominjam se nadalje umrlih dobrotnikov: Praprotnik (sorodniki darovali 1000 K), Ivan Murnik, soustanovnik in mnogoletni odbornik Družbe C. M., Krisper (sin daroval 1000 kron), Koprivnik, Muha (sorodniki 220 K), Serneck (sorodniki 200 K), Lapajne, Robič. Če darujejo sorodniki in prijatelji umrlim svojim dragim vence, je to hvalevredna navada; a cvetke trajajo le malo časa, dar domovini na altar pa je trajen. Vsem umrlim hočemo ohraniti hvaležen spomin. Slava jim! (Zborovalci so zaklicali umrlim stoje trikrat: Slava!)

Prvomestnikovo poročilo je bilo sprejeto z dolgotrajnim odobranjem.

Pozdravi.

V imenu Češke šolske matice je pozdravil g. učitelj Skala skupščinarje. Češka šolska matica ima iste smotre kakor Družba — obrambno delo proti ponemčevanju. Ustanovljena je bila pred 33. leti in je ohranila češkemu narodu na tisoče otrok na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Danes potrebuje na leto nad milijon kron, ki jih mora zbirati, kakor pri nas, med narodom. Schulverein je trdil do sedaj, da vrši obrambno delo. To ni res. Schulverein je bojna družba. To je priznal Moravec v Hamburgu, ko je odkrito povedal, da ima Schulverein namen, gospodarsko uničiti Čehe. V ta namen mu rabi trimilijonski Roseggerjev sklad; toda mi se ne vdamo. Niti gospodarsko, niti duševno nas ne bodo uničili. Težko je živeti v Avstriji. V ponemčenih krajih na Češkem nas zasledujejo, še če imamo na sto in sto otrok v šolah in naravnost vzorna poslopja; zapirajo nam jih pod raznimi pretvezami, dočim je dejstvo, da se vzdržuje nemška šola in učitelj samo za enega nemškega dijaka, drugod za 5 dijakov, izmed katerih pa sta dva

še učiteljeva otroka. Govornik je bičal nato preganjanje češke narodnosti v največjem češkem mestu na Dunaju. Češka šolska palača tamkaj je naravnost vzor šole, kljub temu so jo zaprli. Mislijo, da bodo Čehi kar pohrustali na Dunaju in enaka nesreča grozi na Dunaju vsem Slovanom. To hočejo doseči z glasovitim zakonom Kolisko za Nižjo Avstrijsko. Dolžnost vseh slovanskih državnih poslancev bodi, da z najodločnejšim protestom zabranijo potrditev tega zakona, ki bi uničil vse češke šole na Nižjem Avstrijskem. Seveda drugače je z Nemci! Za par Nemcev se vzdržuje nemška šola v Solunu in v Carigradu, z isto pravico bi se morala vzdrževati na Dunaju turška šola, toda vlada, ki ima ginljivo ljubezen do Albancev, v svoji državi zatira svoje lastne narode. Govornik je naposled zaklical Družbi: Naša je deca, naša je prihodnost, ne obupajmo! Naprej! (Burno odobravanje).

Kot zastopnik češkega učiteljstva je govoril potem g. Skalic ki. Opisal je križev pot dunajskih čeških šol, kjer morajo hoditi učitelji šol Komenskega od hiše do hiše, da poučujejo otroke v materinem jeziku. Zakon je sicer za Čeha, toda Čehi ne morejo dobiti svojih pravic, ker jih država ovira. Država pa smo tudi mi! Na Dunaju je več nego 50.000 čeških otrok, ki bi morali imeti nad 100 šol, toda Dunaj je veliko slovansko pokopališče. Tako pokopališče pa vidimo tudi na jugu v tužnem Korotanu. — Tudi govoru g. Skalickega je sledila navdušena pritrditev.

V imenu tržaškega akademičnega društva Balkan je govoril nato g. Milan Kolar, v imenu štajerske akademične skupine član „Ilirije“ g. Vane Radej in v imenu Prosvete g. Pekle, ki je opozarjal na drugo narodnoobrambno razstavo in prosil zborovalce, naj nabirajo gradivo za njo. Otvorjena bo leta 1914.

Tajnikovo poročilo.

Družbeni tajnik profesor g. dr. Jan ko Šle binger je poročal takole: Slavna skupščina! Najvažnejši dogodek v kroniki naše šolske družbe izza lanske skupščine je slovesna otvoritev nove slovenske šole pri Sv. Jakobu v Trstu dne 12. vinotoka 1912. S to veličastno palačo, ki odgovarja vsem modernim pedagoškimi in higijeničnim zahtevam, je Družba najdoslej proslavila svoje 25letno delovanje med tržaškimi Slovenci. Da je danes ob Adriji nov rod, navdušen, zaveden, delaven, to je v prvi vrsti njena zasluga; Družba je bila njegova rešiteljica, katere se tudi ob vsaki priliki hvaležno spominja. Skromni so bili početki: s 74 učenci se je leta 1888. otvoril prvi razred, s 1722 učenci v 31. razredih so zaključile letos tržaške šole svoje šolsko leto. Koliko tisoč slovenskih otrok je bilo v tem prvem četrtoletju rešenih narodne smrti! — S tem še delo Družbe v Trstu seveda ni končano. S pričetkom prihodnjega šolskega leta se razširijo družbene šole za štiri razrede, tako da bomo imeli na Acquedottu popolno petrazredno deško šolo, ki naj dobi sčasoma samostojnega vodjo; na dekliški šoli na Acquedottu se otvori 7. razred. Z osmim razredom

leta 1914./5. bo torej meščanska šola v bistvu dosežena. Velikansko breme je učna uprava Družbi vsaj nekoliko olajšala s tem, da je izmed 37 tržaških učnih moči prevzela do sedaj 15 v državno službo. — Tržaški otroški vrtci so prenapoljeni. Novo zavetišče naši nežni deci se je slovesno otvorilo dne 15. kimavca 1912 pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji, letošnje jesen se otvori v ulici de Amicis nov družbeni vrtec. Tako bo imela Družba v Trstu in njegovi okolici osem vrtcev. — Ugodno se razvija družbeno šolstvo tudi na Goriškem. Mešana dvorazrednica v Krminu je dobila začetkom minulega šolskega leta pravico javnosti in enako pred kratkim družbena dvorazrednica na Blanči v Gorici. Tako imajo torej vsi družbeni zavodi pravico javnosti razen naše štirirazrednice v Št. Rupertu pri Velikovcu. S to šolo smo zapustili solnčni jug, kjer rodi narodova požrtvovalnost in vztrajna rodoljubna delavnost lepe sadove, in stopili na mračno, tužno severno mejo Slovenstva. Edino svetlo točko lahko imenujemo dvorazrednico na Muti, ki je naša trdna postojanka kljub sovražnemu navalu. Iz Koroške prihajajo le žalostni glasovi. „Šolske razmere naj Koroškem“, „Iz koroškega vilajeta“ itd., tako se glasijo običajna zaglavja v našem narodnem časopisju, ki nam odkrivajo uničevalno delo deželnega šolskega sveta nad Slovenci, kjer so bili zavedni starši kaznovani, ker so se drznili zahtevati, da naj se poučuje njihova deca v materinem slovenskem jeziku. Križev pot v zadevi stavbenega dovoljenja nameravane slovenske šole v Vodičji vasi še ni končan, in Bog ve, ako kdaj dočakamo njegov konec. Nič manjše „naklonjenosti“ nam ne izkazuje občinski zastop v Studencih pri Mariboru, ki nam navzlic interpelacijam in prizivom ne dovoli na lastne stroške za lastne otroke zgraditi šolo. Mnogo truda še čaka družbeno vodstvo in rodoljube ob meji, predno bomo mogli zreti svoje načrte vsaj deloma uresničene. — Letos je Družba vzdrževala 8 šol z 42 razredi, katere je obiskovalo ob sklepu minulega šolskega leta 955 dečkov in 1251 deklic, skupno 2206 otrok, torej 309 otrok več kakor lani. Na teh zavodih je poučevalo 53 učnih moči, med temi je bilo posvetnih 18 učiteljev in 20 učiteljic, 5 redovnic in 10 katehetov. Učne uspehe lahko imenujemo ugodne, kajti za višji razred sposobnih je bilo 1761 učencev, nesposobnih 344. — Otroških vrtcev je štela Družba 20, izmed katerih jih je vzdrževala 19. Koncem šolskega leta jih je obiskovalo 696 dečkov in 790 deklic, skupno: 1486 otrok, kar znači 78 otrok prirastka od lani. Šolskih vrtnaric je bilo 20, med temi 1 redovnica. Po takem je Družba C. M. reševala v minulem šolskem letu 3692 slovenskih otrok, in vršila s tem veliko narodno delo... Klevetniki in sovražniki Družbe, pri teh številkah obmolknite, ako Vam bije le še najmanjša žilica za svoj narod, ako Vam politična strast ni popolnoma zastrupila srca! —

Da je moglo vodstvo vršiti svojo vzvišeno nalogo in razpolagati s potrebnimi sredstvi, to je v prvi vrsti zasluga družbenih podružnic, ki so z neznatnimi izjemami pridno delovale. Na Kranjskem se je ustanovila izza lanske glavne skupščine le ena nova podružnica, namreč za Zalog, Vevče in okolico, ki pa je tako jaka

po številu članov in po vztrajnem delovanju, da odtehta par drugih. Sploh bo snovanje novih podružnic na Kranjskem kmalu zaključeno, ker se je v zadnjih petih letih ustanovilo 45 novih podružnic. Le nekateri kraji na levem bregu Save bi mogli dati še par novih podružnic, ko se politične razmere izpremenijo. Skupno imamo torej na Kranjskem 107 podružnic z okrog 8000 člani. — Na Štajerskem se je ustanovilo 15 novih podružnic; posebno živahno življenje ob vzhodni jezikovni meji obljubljuje lepšo bodočnost. Sv. Jakob, Marija Snežna, Sv. Ana na Krembergu, Sv. Trojica-Sv. Anton, Sv. Juri ob Ščavnici, Sv. Barbara-Sv. Martin-Vurberg . . . so najnovjše postojanke naše Družbe, trdnjave narodne zavesti v rajskih Slovenskih goricah. Najvzornejši sta podružnici Dol in Zidan most, ki štejeta po sto in več članov. Vseh podružnic na Štajerskem je danes 95 s približno 4800 člani. — Na Koroškem se število podružnic krči, a novih ni mogoče ustanoviti. Imamo sicer na papirju 10 podružnic, od teh pa jih deluje le sedem, (Beljak, Blače, Borovlje, Celovec, Kotmaravas, Prevalje in Velikovec). — Na Goriškem je delovanje za našo narodno obrambo stalno živahno in se stopnjuje. Ustanovile so se štiri nove podružnice, in sicer: Kostanjevica na Krasu, Št. Peter pri Gorici, Pliskovica in Sovodnje. Posebno vzorni sta Pliskovica in Št. Peter. Pliskovica, ki obsega le 2 revni kraški vasi Pliskovico in Gabrovico, ima več članov in da več dohodkov, kot marsikatero gorenjsko mesto. Samo v Pliskovici ima 100 članov in v Gabrovici 30, dasi štejeta le 500 prebivalcev; torej je vsak peti prebivalec Cirilmetodar, kar znači prvenstvo na vsem Slovenskem. Vseh podružnic na Goriškem je danes 50 s približno 2800 člani. — V Trstu se je ustanovila nova podružnica za Kolonjo, tako da je vseh podružnic 19 s približno 2800 člani. — V Istri, ki je na prvem mestu narodne požrtvovalnosti, so tri jako marljive podružnice. Tudi obe dunajski marljivo delujeta. — Število vseh podružnic je torej naraslo na 286. Ceravno jih še mnogo za letos ni prijavilo števila svojih članov, vendar smemo reči, da šteje danes Družba nad 18.000 vrlih sotrudnic in sotrudnikov. Tu pa niso vštet naša ameriški rojaki, ki prav pridno prispevajo potom svojih samostojnih organizacij. Tudi v Bosni in na južnem Tirolskem živeči rojaki se redno spominjajo Družbe na svojih sestankih. Le redke so podružnice, ki so zaradi izpremenjenih razmer začasno umolknile. Treba jih bo zdraviti iz spanja ali pa jih razpustiti in spojiti s sosednjimi. Posebno marljive so bile letos podružnice s prirejanjem veselic, cvetličnih dnevov, božičnic in narodnih zbirk za družbeni praznik. V tem oziru gre prvenstvo kranjskim in primorskim podružnicam, a tudi štajerske so začele letos hvalevredno tekmovati. Posebno krasne in plodonosne so bile jubilejne proslave moške v Mariboru in Slovenjem gradcu in šentlenarške v Slovenskih goricah. V bodoče naj razvijajo še večjo delavnost v razpečavanju narodnega blaga in v oskrbovanju družbenih nabiralnikov; v ogroženih krajih naj vplivajo na občine, da se povzdigne narodno šolstvo, pred vsem pa naj poleg veselice s predavanji budijo narodno zavest. Kar so dre-

vesu veje in vejice, to so podružnice naši Družbi: njena moč, njen kras, njeno življenje!

Od lanske skupščine je Družbi priraslo 28 novih pokroviteljn in 75 obrambnih kamenov in sicer 26 na Štajerskem, 23 na Kranjskem, 12 na Goriškem, 8 v Trstu, 1 na Koroškem in 5 zunanjih. Vseh pokroviteljev šteje Družba 616, za obrambni sklad pa je do danes vplačalo 724 prijaviteljev. — Ako pomislimo, da Nemci zbirajo že 4. milijon Roseggerjevega sklada, vidimo, da bo treba našo požrtvovalnost v tem oziru podvojiti. Kajti brezobzirni boj zoper slovensko narodnost stopa z vso silo na dan; z ogromno glavnico razpolagajo naši nasprotniki, in tako se nadaljuje ponemčevanje naše severne meje, celo na Kranjskem sega Schulverein brez ovire dalje, in Lega nazionale, ki šteje trikrat toliko članov kakor naša Družba, ogroža nevarno slovanski jug. Naši nasprotniki nam kažejo pota — le v uspešnem obrambnem delu je rešitev in bodočnost našega naroda!

Tajnikovo poročilo je sprejela velika skupščina s soglasnim odobranjem.

Blagajnikovo poročilo.

Nato je podal družbeni blagajnik gospod notar Aleksander Hudovernik blagajniško poročilo:

Slavna velika skupščina! K naši bilanci za leto 1912., dovolim si naslednje pripomniti: Redni dohodki so znašali K 146.305·14, redni stroški K 511.803·06; bilo je torej za K 365.803·92 več stroškov, nego dohodkov. Te ogromne stroške so prizadele nove šolske stavbe in se je dotični primanjkljaj pokril iz Kotnikovega sklada in z najetim posojilom. Če primerjamo redne dohodke iz leta 1911. v znesku K 150.945·48 z onimi iz leta 1912. v znesku K 146.305·14 vidimo, da smo v preteklem letu nazadovali za K 4640·34. Če pa upoštevamo vse dohodke lanskega leta brez volil in prehodnih prejemkov v znesku K 175.929·39 z onimi iz leta 1911. v znesku K 179.973·85, smo nazadovali za K 4044·56. Nasproti pa so znašali redni stroški v preteklem letu K 511.803·06 v primeri z onimi iz leta 1911 v znesku K 234.972·79 za K 276.830·36 več. Pribiti moramo, da so družbeni redni stroški dosegli lansko leto vrhunec. — Dohodki podružnic so se leta 1912. tudi zmanjšali. Dočim so leta 1911. prispevale podružnice Družbi K 72.289·18, so dale lansko leto le K 71.157·08, nazadovali smo torej za K 1132·10. Če pa upoštevamo, da je imela podružnica pri Sv. Mariji Magdaleni že prejšnje leto prihranjenih K 9832·07, in je ta znesek dogovorno z vodstvom izdala za stavbo vrtca, smemo trditi, da so podružnice leta 1912. za okroglo 10.000 K manj prispevale, nego leta 1911. Kranjske podružnice so v dohodkih napredovale v minulem letu za K 2977·95, koroške za K 386—, dočim so nazadovale primorske za K 1981·90. Prvenstvo med podružnicami gre onim v Trstu, ki so prispevale lansko leto glavni Družbi K 28 145·86. Po prispevkih, ki so jih oddale glavnemu vodstvu, pristoja prvenstvo, moški po-

družnici v Trstu, ki je prispevala Družbi K 9914:43. Po prispevkih so bile lansko leto najbolj delavne: Na Kranjskem podružnica na Savi z letnim prispevkom 15.551 K 34 vin.; na Štajerskem: moška podružnica v Mariboru z letnim prispevkom 1209 K 66 vin.; na Koroškem: podružnica v Celovcu z letnim prispevkom 157 K; na Goriškem: moška podružnica s prispevkom 1119 K 17 vin.; v Istri: podružnica za Klanec in Materijo s prispevkom 319 K 67 vin. — Prodaja v žigalic je ostala prilično na istem površju, kakor l. 1911.; dočim pa so dohodki iz prodaje narodnega kolka padli prilično za 1000 kron in ravno za toliko dohodki iz prodaje računskih listkov. Če bi v vseh gostilnah, kamor zahajajo prijatelji Družbe, energično zahtevali naše računске listke, bi se morali dotični dohodki najmanj podvojiti. — Slovenski časniki so nabrali za Družbo K 4062:96, tedaj v primeri z letom 1911. v znesku 3112:82 K za K 950:14 več. Od teh dohodkov gre prvenstvo „Slovenskemu Narodu“, ki je izkazal 3737 K 85 vin., tedaj dobrih 90%, za njim pa „Narodnemu Listu“, ki je izkazal 317 K 11 vin. — Za nove šolske stavbe smo izdali K 322.909:11, vzdrževanje šol pa nas je stalo prilično 134.000 K. — Za obrambni sklad se je vplačalo K 29.761:94, torej za K 2532:11 več nego leta 1911. in je taisti z naraslimi obrestmi vred znašal koncem leta 1912. K 150.387:31. — Končno stanje ni tako žalostno, kajti čista imovina je znašala koncem leta 1912. K 1.223.611:52, koncem leta 1911. je šela K 1.139.700— se je tedaj pomnožila za K 83.911:52. — Ta ugodni izid je pripisati raznim volilom, ki so znašala K 41.368:08 in prispevkom za obrambni sklad. To je prilična podoba o našem denarnem gibanju.

Družba ima še mnogo načrtov zasnovanih, katere hoče udejestviti; to pa bo le mogoče, ako bo imela dovolj gmotnih sredstev na razpolago. Morala bo še tu in tam vmes poseči, ako hoče nakane naših narodnih nasprotnikov preprediti, ali vsaj zaježiti.

Da bodele videli, kako deluje nemški Schulverein, evo vam nastopne podatke: Za šolske stavbe je dovolil in deloma že izplačal leta 1912. iz Rosseggerjevega sklada: za Štajersko K 246.212—, za Koroško K 121.950—, za Kranjsko 112.160—, za Primorsko K 104.000—, skupaj torej K 584.322—. Kakor sem imel čast Vam na lanski skupščini poročati, šteje nemški Schulverein svoje delo na Spodnjem Štajerskem za končano. Na letošnjem občnem zboru nemškega Schulvereina pa je njegov podpredsednik dr. Wotawa med splošnim odobravanjem naznanil, da smatrajo kot glavni namen nemškega obrambnega dela na jugu, napraviti Nemcem prosto pot od nemškega dela Štajerske do drugega največjega mesta (to je do Maribora). (Wir müssen es als ein Hauptziel der deutschen Schutzarbeit im Süden betrachten, den Weg von dem deutschen Teile Steiermarks zur zweitgrössten Stadt des Landes frei zu machen). Po neprevidnosti je prišlo tudi v javnost, da se misli Schulverein sedaj s podvojenjo silo lotiti ponemčevalnega dela na Kranjskem, ki je po ogromnem številu slovenska dežela. Moška podružnica Schulvereina v Ljubljani je namreč predlagala med drugim glavnemu

vodstvu: 1. da naj prevzame v svojo upravo od ljubljanskega šolskega kuratorija šolo v Šiški; 2. da naj ustanovi novo šolo v Srednji vasi pri Dragi na Kočevskem, kjer se sedaj 50 nemških otrok iz Srednje vasi in Drage poučuje skupno s slovenskimi; 3. da naj obrne svojo pozornost na šolstvo na Kranjskem sploh in naj v naslednjih petih letih ustanovi nemške šole v Stalah in Dolini (Tiefenbach) — nadalje, **čujte in strmite, v Novem mestu, v katerem se nahaja nemška manjšina, ki se bo po naselitvi nemških železničarjev precej ojačila, in bi se s tem posrečilo, večje število nekdanjih Nemcev zopet pridobiti, in končno na Krškem ali pa v Vidmu na Štajerskem.** Na ta način bi se ta okraj zopet pridobil za nemštvo. V Novem mestu bi mogel vse pristne Nemce na prste prešteti, reprezentirajo namreč tako malo število, da se o manjšini niti govoriti ne more. Na Krškem pa sploh Nemcev ni, pravtako tudi ne na Vidmu. S tem je izdal nemški Schulverein že davno javno tajnost, da mu ni za to, da bi preskrbel svojim nemškim otrokom nemške šole, temveč za to, da bi izvabil našo ubogo slovensko decó v svojo past in jo izneveril slovenskemu rodu. — Kakor so poročali nemški in tudi nekateri slovenski časniki, so potovali uprav v zadnjih dneh člani društva za nemštvo v inozemstvu po naših krajih in si ogledali nemške naselbine: Šent Ilj na Štajerskem, Maribor, Celje, Ljubljano in Kočevje, kjer so jih njihovi bratje slovesno pozdravili. Ti možje gotovo niso prišli v naše kraje gledat na uro, temveč so se gotovo na svoje oči hoteli prepričati, kako da nemštvo pri nas napreduje.

S temi črticami sem Vas, častiti skupščinarji, hotel opozoriti na nevarnost, ki preti našemu narodu. Zato pa moramo napeti vse sile, da se nakane naših nasprotnikov ne posrečijo, in da rešimo narod svoj pogina. Ni treba, da smo zategadel malodušni. Če bomo oprezni in požrtvovalni, se nam ni bati, da bi naš narod propal. Okleniti se moramo še z večjo ljubeznijo naše Družbe sv. C. in M., ki je doslej ne glede na razne zapreke izvrševala enotni svoj program. Družba si je vedela s svojim delovanjem pridobiti zaupanje v vseh slovenskih krogih. Najboljši dokaz temu so razna volila v prilog Družbi. Meseca malega srpana tega leta zamrli plemeniti rodoljub dr. Fran Košmelj, višji štabni zdravnik v p., ki se je do svojega zadnjega zdihljaja zanimal za družbeno delovanje, volil je Družbi 8000 K. Na letošnjem občnem zboru nemškega Schulvereina na Dunaju dne 11. vel. travna 1913 je naznanil predsednik, da se je našel dobrotnik, ki je za lastni dom nemškemu Schulvereinu namenil 400.000 K, od katerih je vplačal prvi obrok 100.000 K. In glejte tudi med nami se je našel mož, ki je v svoji plemenitosti preskrbel Družbi sv. C. in M. lastni dom. Dne 22. vel. srpana t. l. v Ljubljani zamrli Fran Babič je zapustil Družbi svojo hišo št. 14. na Dolenjski cesti, na kateri bode skromen napis naznanjal našim potomcem, da jej je v svoji veliki ljubezni in požrtvovanju zapustil ta dom blagi za napredek in procvit svojega naroda navdušeni Fran Babič. Ne morem pa prikriti, da po nekod mnogo premalo uvažujejo delovanje naše Družbe, Nemški Schulverein,

ki se je zavezal nabrati za obrambni sklad milijon, je doslej z lahkoto nabral tri milijone. Mi pa še sedaj nismo spravili za svoj obrambni sklad določnega zneska 200.000 K, dasi v to svrlo dani obrok petih let poteče s 1. malim srpanom prih. leta. Kdor ljubi svoj narod, mora to svojo ljubezen pokazati tudi v dejanju! Slava našim mecenom, ki so s svojimi velikodušnimi darili podkrepili Družbo, srčna hvala vsem tistim, ki podpirajo po svojih močeh z gmotnimi žrtvami naše delovanje. Prosim Vas pa vse Slovenke in Slovence, da pridobite Družbi še nove prijatelje in nove viře dohodkov, ako hočete, da Družba z uspehom nadalje zasleduje svoj smoter in ako Vam je na tem, da ostane naš narod na površju in gospodar na svoji zemlji do konca dni.

Odziv blagajnikovega poročila je bilo iskreno odobravanje skupščinarjev.

Potovalni učitelj g. Ante Beg je pojasnil, da tudi „Edinost“ in „Soča“ izkazuje družbene darove, a ne pošiljata sprejetih prispevkov vodstvu nego podružnicama. Nato je blagajnik g. notar Hudovernik navzočnemu uredniku „Edinosti“ g. Cotiču izrekel najlaskavejše priznanje listu „Edinosti“ za vneto delovanje v prid Družbi.

Nasveti.

Deželni poslanec g. Štefan Ferluga je prosil vse prijatelje Družbe sv. C. in M., da naj se na vseh zabavah, tudi pri igrah, vedno spominjajo Družbe.

G. Ivan Rebek je svetoval, da naj podružnice in sploh vsa društva ne izplačujejo trgovcem in obrtnikom računov, ako niso kolkovani z narodnim kolkom. Oba nasveta sta bila odobrena.

Poročilo nadzorništva.

V imenu nadzorništva je poročal nato državni poslanec g. dr. Vladimir Ravnihar in vgotovil, da je nadzorništvo večkrat pregledalo družbene denarne knjige, se vdeleževalo vodstvenih sej, skontroiralo blagajno in našlo vse v vzornem redu. Pri zadnjem pregledovanju je bilo hkratu navzočnih vseh pet članov nadzorništva. Imovina je v varnih rokah; nalaga se z največjo štedljivostjo tako, da noben vinar ne ostane brezploden. Govornik je predlagal absolutorij vsemu odboru in posebno zahvalo prvomestniku, glavnemu blagajniku, družbeni pisarni, posebno pa še knjigovodji g. E. Josinu. Njegov predlog je bil sprejet ob burni pohvali.

Volitve.

Per acclamationem so bili potem izvoljeni:

1. v **vodstvo** gg. Andrej Senekovič, dr. Josip Abram, Ivan Kejžar, dr. Karol Koderman in dr. Ivan Tavčar;

2. v **nadzorništvo** gg. dr. Anton Božič, dr. Fr. Ilešič, Matej Kante, dr. Vladimir Ravnihar in Matija Rode.

3. v **razsodništvo** gg. Matija Marinček, Fran Pahernik, dr. Fran Rosina, dr. Fran Tekavčič in dr. Karol Triller.

Proračun.

Blagajnik g. A. Hudovernik je prečital proračun za prihodnje leto. Prosil je Slovenke in Slovence, naj se ozirajo nanj in naj vneto delujejo za prosep Družbe sv. C. in M. Proračun je natisnjen v koledarju.

Sklep.

Ker je bil dnevni red izvršen, je zaključil g. prvomestnik 28. veliko skupščino Družbe sv. C. in M. in pristavil pomenljiv opomin: Ponesite na svoje domove zavest, da bo Družba delovala za rešitev naroda! Z dušo in srcem v boj za domovino sveto!

Veselica.

Ob požrtvovalnem sodelovanju I. slovenskega pevskega društva „Lire“ iz Kamnika, domžalske godbe, Sokola, gospe Ane Podkrajšekove, mnogih gospâ in gospodičen iz Domžal in okolice je napravila domžalska Č. M. podružnica po skupščini popoldne na prijaznem, primerno ozaljšanem vrtu g. Slokarja veliko veselico, ki je mnogobrojne udeležnike popolnoma zadovoljila.

Darovi o veliki skupščini.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela o veliki skupščini naslednje darove: 1.) g. R. Perušek, c. kr. prof. v p., 20 K; 2.) g. dr. Jos. Tičar iz Kranjske gore 10 K; 3.) pozdrav iz Koroške 2 K; 4.) g. Iv. Vrhovnik 20 K; 5.) g. Fran Orel, nadučitelj iz Kort-Portorose 5 K; 6.) g. Fr. Treiber, župnik iz Št. Ruperta 10 K; 7.) g. L. Fürsager iz Radovljice 2 K; 8.) g. J. Višnikar, c. kr. višjesod. svetnik, 4 K; 9.) g. Iv. Hribar, ravnatelj, bivši mestni župan 10 K; 10.) g. Dr. K. Janežič iz Voloska 10 K; 11.) g. Otmar Skale, c. kr. okrajni višji živinozdravec iz Novega mesta 10 K; 12.) g. Ivan Breznik, meščan in posestnik v Kamniku, kamen za obrambni sklad 200 K; 13.) neimenovan 3. kamen za C. M. obr. sklad 200 K; 14.) neimenovan za obr. sklad kamen 200 K; 15.) ženska podružnica v Trstu 200 K; 16.) podr. Bazovica 50 K; 17.) asistent g. Rupar iz Ljubljane 1 K; 18.) ga. Franja dr. Tavčarjeva in gdč. Milka Mankočeva sta se peljali namesto v II. razr. v III. razr. po žel., vsaka po 1 K, skupaj 2 K; 19.) gdč. Gizela Majhenova, nabrala v Domžalah v gostilni Kebrovi

12 K; 20.) mladenke: Lavra Pogačnikova, Minka Šlibarjeva in Minka Učakarjeva v Moravčah nabrale 11 K; 21.) podružnica v Rocolu 15 K; 22.) tridentinski Slovenci nabrali za obrambni sklad 50 K; 23.) g. Ivan Maselj, prof. v Ljubljani, nabral v gostilni na Vratih v Novem mestu 10 K; 24. ženska podružnica v Kamniku prodajala cvetke na skupščini in iztržila 28 K; 25.) ga. Ana Podkrajšekova iz Ljubljane je razpečala po gospodičnih Babičeve razglednice in pridobila Družbi K 50·20; 26.) podružnica Sv. Križ, Dobravlje in Vel. Žablje 4 K; 27.) podružnica v Domžalah od veselice 400 K.

Zahvala.

Vodstvo Družbe sv. C. in M. izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je XXVIII. glavna skupščina v Domžalah dne 8. kimavca t. l. izvršila tako sijajno. Imenoma se zahvaljuje sl. upraviteljstvu Narodnega doma v Ljubljani, ki je prepustilo malo dvorano za zaupno zborovanje na večer pred glavno skupščino, dalje podružnici v Domžalah, ki je oskrbela tako prisrčen pozdrav in splošno anranžirala vso pripravo naravnost vzorno. Hvala ljubkemu pozdravu v Trzinu in prav tako prisrčni ovaciji mladine v Domžalah! Hvala za topli pozdravni govor podružničnega predsednika g. I. Slokarja! Zahvala trojici dekliški: Cilki Adamičevi, Minki Ravnikarjevi in Milki Slokarjevi za nežno cvetje in za v srce segajoči govor! Zahvala vrlemu Sokolu v Domžalah za brezplačno prepustitev dvorane za glavno skupščino! Zahvala podstarosti domžalskega Sokola za vzneseni pozdravni govor! Zahvalo izrekamo tudi vrlemu pevskeemu zboru Liri iz Kamnika, ki je neumorno prepevala rodoljubne pesmi in s tem povzdignila skupščinarsko slavje in netila v srcih zborovalcev in ljudstva žar domovinske ljubezni; hvala bodi izrečena tudi vrli domžalski godbi, ki je poveličevala splošno veselo razpoloženje! Hvala tudi vsem cenjenim zborovalcem, vsem cenjenim delegatom naših podružnic in zastopnikom pokroviteljstev in sploh vsem, ki so vsak po svojih močeh pripomogli k prelepo uspelemu zborovanju letošnje velike skupščine! Hvala končno tudi vsem domačinom, ki so okrasili svoje domove z zastavami in tako naredili praznično lice prijaznemu kraju skupščini v pozdrav!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dne 11. kimavca 1913.

Andr. Senekovič l. r.
prvomestnik.

Anton Berce l. r.
tajnik.

Bilanca

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
za leto 1912.

Prejemki.

Blagajniški ostanek dne 31. grudnia 1911. l. . . . 5.093 K 42 v

Dohodki leta 1912.

1.) Račun prispevkov podružnic in sicer udnine, pokroviteljnine, darila, veselice i. t. d.	
a) Kranjska	22.770 K 64 v
b) Štajerska	10.954 „ 57 „
c) Koroška	621 „ 24 „
d) Primorska i. s.	
Goriška	7.735 K 81 v
Trst	28.145 „ 86 „
Istra	778 „ 96 „ 36.660 „ 63 „
e) Nižje Avstrijska	150 „ — „
Skupaj	<u>71.157 K 08 v</u>
2.) Račun dohodkov izvenpodružničnih veselic	47 „ 61 „
3.) Račun dohodkov daril, in podpor občin	2.220 K — v
posojilnic	960 „ — „
društev	435 „ 20 „
Skupaj	<u>3.615 „ 20 „</u>
4.) Račun darov Mohorjanov	6 „ 24 „
5.) „ Slovencev v Ameriki	2.809 „ 70 „
Odnos	<u>77.635 K 83 v</u>
Odnos	<u>5.093 K 42 v</u>

	Prenos . . .	5.093 K 42 v
	Prenos . . .	77.635 K 83 v
6.)	Račun dohodkov raznih darov	12 023 „ 65 „
7.)	„ „ „ iz družbenih nabiralnikov	12.512 „ 44 „
8.)	Račun zbirke časnikov i. s.	
	„Slov. Narod“	
	Ljubljana	3.737 K 85 v
	„Nar. List“,	
	Celje	317 „ 11 „
	„Jutro“, Ljubljana	6 „ — „
	„Dan“, Ljubljana	2 „ — „
	Skupaj	4.062 „ 96 „
9.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih vžigalic	7.319 „ 20 „
10.)	Račun dohodkov družb. kave (za 1. polletje 1912)	1.000 „ — „
11.)	Račun dohodkov družbenega cigaretnega papirja	223 „ 09 „
12.)	Račun dohodkov družbenega čistila (kreme) za čevlje	150 „ — „
13.)	Račun dohodkov družbenega platna	200 „ — „
14.)	Račun dohodkov družbenih cilindrov za svetilke	500 „ — „
15.)	Račun dohodkov družbenih drož	121 „ — „
16.)	Račun dohodkov družbenega čaja in ruma	130 „ — „
17.)	Račun dohodkov družbenega mazila za kovine in tla, ter vazelina za čevlje	500 „ — „
18.)	Račun dohodkov iz prodaje narodnih znakov	150 „ — „
	Odnos	116.528 K 17 v
	Odnos	5.093 K 42 v

	Prenos . . .	5.093 K 42 v
	Prenos . . .	116.528 K 17 v
19.)	Račun dohodkov družbenega toaletnega mila	300 „ — „
20.)	Račun dohodkov družbenih šolskih knjig	943 „ 02 „
21.)	Račun dohodkov družbenih knjig.	61 „ 38 „
22.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenega koledarja i. s. za leto 1912.	1.791 K 17 v
	„ 1913.	2.133 „ 35 „
	Skupaj . . .	3.924 „ 52 „
23.)	Račun dohodkov iz prodaje narodnega kolka	3.639 „ 18 „
24.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih razglednic.	1.685 „ 46 „
25.)	Račun dohodkov iz prodaje računskih listkov	5.922 „ 50 „
26.)	Račun obresti od naloženega denarja.	4.462 „ 60 „
27.)	Račun dohodkov iz družbenih poslopij in posestev	3.677 „ 64 „
28.)	Račun dohodkov narodnega davka	315 „ — „
29.)	Račun dohodkov iz prodaje starih znamk	65 „ — „
30.)	Račun dohodkov vrnjenih predujemov.	535 „ — „
31.)	Račun raznih prejemkov	1.720 „ 99 „
32.)	Račun dohodkov podružnice Rojan kot povrnjeno najemnino	2.286 „ 99 „
33.)	Račun dohodkov prebodnih.	2.605 „ 99 „
34.)	Račun dohodkov za obrambni sklad.	29.761 „ 94 „
	Odnos . . .	178.535 K 38 v
	Odnos . . .	5.093 K 42 v

	Prenos . . .	5.093 K 42 v
	Prenos . . .	178.535 K 38 v
35.) Račun dohodkov iz volil i. s.		
Ivana Fab-		
jančiča . . .	39.761 K 22 v	
Razna volila	1.606 „ 86 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>41.368 „ 08 „</u>
Dohodki znašajo torej leta 1912	219.903 „ 46 „	
L. 1912. dvigneni zneski i. s.		
iz K. Kotnikovega sklada	75.125 K 66 v	
„ pokojninskega sklada	874 „ 86 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>76.000 „ 52 „</u>
Prodano posestvo l. 1912 v Slov. Bistrici za	1.000 „ — „	
Najeto posojilo pri posojilnici in hranilnici v		
Trstu	291.696 „ — „	
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>593.693 K 40 v</u>

Izdatki.

1. Račun stroškov deške ljudske šole v Trstu.

a) Plače in remuneracije učiteljem in katehetom	7.986 K 43 v	
b) Plača slugi	633 „ — „	
c) Najemnina	7.897 „ 39 „	
d) Razna dela in popravila	1.214 „ — „	
e) Kurjava	500 „ — „	
f) Učila, tiskovine	400 „ — „	
g) Nova šolska oprava	13.483 „ 95 „	
h) Božičnica in drugi stroški	1.841 „ 32 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>33.956 „ 09 „</u>

2. Račun stroškov dekliške ljudske šole v Trstu.

a) Plače in remuneracije učiteljskemu osebju. in katehetom	12.259 K 92 v	
b) Plača strežnici	720 „ — „	
	<u>Odnos . . .</u>	<u>12.979 K 92 v</u>
	<u>Odnos . . .</u>	<u>33.956 K 09 v</u>

	Prenos . . .	33.956 K 09 v
	Prenos . . .	12.979 K 92 v
c)	Najemnina	4.646 „ — „
d)	Razna dela in popravila . .	1.100 „ — „
e)	Kurjava	400 „ — „
f)	Učila, tiskovine	549 „ 36 „
g)	Nova šolska oprava	13.483 „ 95 „
h)	Božičnica in drugi stroški .	1.841 „ 32 „
	<u>Skupaj . . .</u>	35.000 „ 55 „

3. Račun stroškov dekliške ljudske šole v Trstu (ulica Acquadotto).

a)	Plače in remuneracije učitelj. osobju in katehetom . . .	7.138 K 22 v
b)	Plača slugi	630 „ — „
c)	Najemnina	3.972 „ 61 „
d)	Razna dela in popravila . .	847 „ 91 „
e)	Kurjava	230 „ 80 „
f)	Učila, tiskovine	497 „ 50 „
g)	Božičnica in drugi stroški .	1.056 „ 79 „
	<u>Skupaj . . .</u>	14.373 „ 83 v

4. Račun stroškov za novo stavbo šolskega poslopja pri Sv. Jakobu v Trstu.

Leta 1912. izplačani znesek skupaj 289.760 „ 56 „

5. Račun stroškov otroškega vrtca v Rojanu.

a)	Plača vrtnarici	1.200 K — v
b)	Najemnina	3.700 „ — „
	<u>Skupaj . . .</u>	4.900 „ — „

6. Račun stroškov otroškega vrtca pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

a)	Plača vrtnarici	1.200 K — v
b)	Najemnina	300 „ — „
	<u>Odnos . . .</u>	1.500 K — v
	Odnos . . .	<u>377.991 K 03 v</u>

	Prenos . . .	377.991 K 03 v	
	Prenos . . .	1.500 K — v	
c)	Plača strežnici	100 „ — „	
d)	Učila in drugo	188 „ 22 „	
	Skupaj . . .	1.788 „ 22 „	

7. Račun stroškov otroškega vrtca v Rocolu.

a)	Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b)	Najemnina	320 „ — „	
c)	Plača strežnici	72 „ — „	
d)	Razno	66 „ 01 „	
	Skupaj . . .	1.658 „ 01 „	

8. Račun stroškov otroškega vrtca v Škednju.

a)	Plače vrtnaricama	1.560 K — v	
b)	Plača strežnici	260 „ — „	
c)	Oprava, kurjava i. t. d.	267 „ 13 „	
d)	Dež. pristojbina od kuplje- nega posestva	1 116 „ 50 „	
	Skupaj . . .	3.203 „ 63 „	

9. Račun stroškov otroškega vrtca v Verdeli.

a)	Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b)	Najemnin	300 „ — „	
	Skupaj . . .	1.500 „ — „	

10. Račun stroškov otroškega vrtca pri Sv. Mariji Magd. v Trstu.

a)	Plača vrtnarici	366 K 66 v	
b)	Učila, inventar	224 „ 46 „	
c)	za stavbo poslopja	19.780 „ 05 „	
d)	Razni stroški	25 „ 56 „	
	Skupaj . . .	20.396 „ 73 „	
	Odnos . . .	406.537 K 62 v	

Prenos . . . 432.190 K 56 v

14. Račun stroškov otroškega vrtca v Trziču.

a) Plača vrtnarici	1.000 K — v	
b) Najemnina	480 „ — „	
c) Učila in drugo	<u>47 „ 46 „</u>	
Skupaj		1.527 „ 46 „

15. Račun stroškov otroškega vrtca na Savi.

a) Plača vrtnaricama	1.943 K 66 v	
b) Plača strežnici	144 „ — „	
c) Božičnica	473 „ 92 „	
d) Razne adapt. pri poslopju	907 „ 42 „	
e) Razno	<u>80 „ 86 „</u>	
Skupaj		3.549 „ 86 „

**16. Račun stroškov otroškega vrtca na Jese-
nicah.**

a) Plača vrtnarici	800 K — v	
b) Učila	47 „ 69 „	
c) Božičnica	<u>305 „ 40 „</u>	
Skupaj		1.153 „ 09 „

**17. Račun stroškov šolskega poslopja v Rož-
nem dolu pri Črnomlju.**

Kupljeno zemljišče, i. dr. 829 „ 52 „

**18. Račun stroškov šolstva v Št. Rupertu pri
Velikovcu.**

Plačani zneski i. s.

a) Za leto 1911:		
Šolskim sestram za učila in vzdržavanje poslopja	495 K 50 v	
b) Za leto 1912:		
Šolskim sestram plačo,	3.600 „ — „	
zavarovalnina, davki	173 „ 28 „	
Za stavbo poslopja, ostanek	<u>788 „ 13 „</u>	
Skupaj		<u>5.056 „ 91 „</u>
Odnos		444.307 K 40 v

Prenos . . . 444.307 K 40 v

19. Račun šolstva stroškov v Mariboru.

a) Otroški vrtec.

Plače šolskim sestram za šolsko l. 1911/12 1.000 K — v
Božičnica in
izlet 68 „ — „

Skupaj 1.068 K — v

b) Stroški za 2. razred
ljudske šole.

Plače šolskim sestram za šolsko l. 1911/12 800 K — v
Nagrada kate-
hetu 200 „ — „

Skupaj 1.000 „ — „

Skupaj 2.068 „ — „

20. Račun stroškov ljudske šole na Muti.

a) Plače učiteljstvu 3.200 K — v

b) Plača strežnici 100 „ — „

c) Učila in božičnica 132 „ 80 „

d) Razne adaptacije pri poslo-
pju, davki i. dr. 844 „ 64 „

Skupaj 4.277 „ 44 „

21. Račun stroškov otroškega vrtca v Celju.

a) Plača šolskim sestram 720 K — v

b) Najemnina 360 „ — „

c) Božičnica 186 „ 92 „

d) Kurjava in drugo 156 „ 77 „

Skupaj 1.423 „ 69 „

22. Račun stroškov otroškega vrtca v Gabrju.

Plača vrtnarici 1.040 „ — „

Odnos 453.116 K 53 v

Prenos . . . 453.116 K 53 v

23. Račun stroškov otroškega vrtca v Hrastniku.		
a) Plača vrtnaricama	1.840 K — v	
b) Učila	62 „ 27 „	
c) Božičnica	100 „ — „	
	<hr/>	
Skupaj		2.002 „ 27 „
24. Račun stroškov otroškega vrtca v Ormožu.		
a) Plača vrtnarici in suplentki		1.249 „ 98 „
25. Račun stroškov posestva v Studencih.		
a) Razne adaptacije pri poslopljih, davki itd.	387 K 62 v	
b) Državna pristojbina	623 „ — „	
	<hr/>	
Skupaj		1.010 „ 62 „
26. Račun stroškov posestva v Slov. Bistrici.		
Razne adaptacije, davki, zavar. itd.		597 „ 37 „
27. Račun stroškov posestva v Vodičji vasi.		
Davki		5 „ 12 „
28. Račun raznih podpor		5.361 „ 80 „
29. Račun od družbe najetih in povrnjenih posojil		456 „ 57 „
30. Račun plačanih obresti od najetih posojil in dolgov		7.848 „ 71 „
31. Račun stroškov za družbeni koledar 1913		2.283 „ 75 „
32. Račun stroškov za narodni kolek		198 „ 80 „
33. Račun stroškov za računske listke		185 „ 24 „
34. Račun stroškov za razglednice		1.392 „ 82 „
35. Račun stroškov za nabiralnike		603 „ 90 „
36. Račun stroškov za šolske knjige in učila		149 „ 03 „
37. Račun stroškov za mladinsko knjižnico		110 „ 64 „
38. Račun stroškov družbene pisarne.		
a) Plače štirim uradnikom	4.080 K — v	
b) Plača dvema, ozir. enemu potovalnemu učitelju	3.600 „ — „	
	<hr/>	
Odnos	7.680 K — v	
	<hr/>	
Odnos		476.573 K 15 v

	Prenos . . .	476.573 K 15 v
	Prenos . . .	7.680 K — v
c)	Plača slugi	170 „ — „
d)	Potni stroški	3.277 „ 30 „
e)	Najemnina, razsvetljava in kurjava pisarniških prostorov	851 „ 41 „
f)	Poštnina, ekspedicija družb. blaga, knjig, itd.	895 „ 90 „
g)	Tiskovine, papir in druge pi- sarniške potrebščine . . .	<u>1.050 „ 79 „</u>
	Skupaj . . .	13.925 „ 40 „
39.	Račun izplačanih predujemov	550 „ — „
40.	Račun stroškov za pokojninski sklad.	
a)	Prispevek družbe	8.730 K 35 v
b)	Izplačana pokojnina	<u>874 „ 86 „</u>
	Skupaj . . .	9.605 „ 21 „
41.	Račun raznih stroškov	8.543 „ 31 „
42.	Račun raznih izrednih stroškov.	
a)	Po pok. K. Kotniku izplačana osebna doho- darina	4.638 „ — „
43.	Račun prehodnih stroškov	<u>2.605 „ 99 „</u>
	Izdatki znašajo torej leta 1912 skupaj	516.441 K 06 v
	Leta 1912 plodonosno naloženi zneski i. s.	
a)	na glavnico (pokroviteljine, razna volila in prodano po- sestvo)	4.275 K 16 v
b)	na obrambni sklad	29.561 „ 94 „
c)	na sklad Iv. Fabjančiča	<u>39.761 „ 22 „</u>
	Skupaj . . .	73.598 „ 32 „
	Blagajniški ostanek dne 31. grudna 1912	<u>3.654 „ 02 „</u>
	Skupaj . . .	593.693 K 40 v

Družba je imela leta 1912. i. s.

1.) Dohodkov (brez prebitka iz l. 1911.)	
a) rednih	146.305 K 14 v
b) izrednih t. j. volila, pokro- viteljnine in za obrambni sklad	73.598 „ 32 „
Skupaj	219.903 K 46 v
2.) Stroškov :	
a) rednih	511.803 K 06 v
b) izrednih	4.638 „ — „
Skupaj	516.441 „ 06 „
torej primanjkljaja	296.537 K 60 v
Ako pa primerjamo redne dohodke	146.305 „ 14 „
z rednimi stroški	511.803 „ 06 „
vidimo, da je bilo pri rednih dohodkih primanj- kljaja	365.497 K 92 v
Primanjkljaj se je pokrila iz K. Kotnikovega sklada in najetih posojilom.	
Rednih dohodkov je bilo	
leta 1911	150.945 „ 48 „
„ 1912	146.305 „ 14 „
torej so se redni dohodki leta 1912 zmanjšali za	4.640 K 34 v
Družba je imela dohodkov brez volil in prehodnih prejemkov i. s.	
leta 1911	179.973 „ 85 „
„ 1912	175.929 „ 39 „
prejela je torej leta 1912. brez volil manj	4.044 K 46 v

Račun družbene glavnice.

Stanje dne 31. grudnia 1911. l.	52.260 K 48 v
Prirastek leta 1912.	
1.) Odpovedana in na novo naložena vloga	
	200 K — v
2.) Naložene pokroviteljnine in volila	
	4.275 „ 16 „
Odnos	4.475 K 16 v
Odnos	52.260 K 48 v

	Prenos	52.260 K 48 v
	Prenos	4.475 K 16 v
3.) Povrnjeni zneski iz V. Polakove zapuščine	3.128 „ 33 „	
4.) Posojilo društvu „Mladika“ v Ljubljani	<u>20.930 „ — „</u>	
	Skupaj	<u>28.533 „ 49 „</u>
	Skupaj	80.793 K 97 v

Odpadek leta 1912.

1.) Odpovedana in dvignena vloga	200 K — v	
2.) Dvignena vloga radi izplačila društvu „Mladika“ v Ljubljani	<u>20.930 „ — „</u>	
	Skupaj	<u>21.130 „ — „</u>
Stanje dne 31. grudna 1912. l.		59.663 K 97 v

Račun pokojninskega sklada za učitelje i. t. d.

Stanje dne 31. grudna 1911. l.	25.040 K 44 v
--	---------------

Prirastek leta 1912.

1.) Prispevki učiteljstva	1.659 K 35 v	
2.) Prispevki družbe	8.730 „ 35 „	
3.) Kapitalizirane obresti	<u>901 „ 41 „</u>	
	Skupaj	<u>11.291 „ 11 „</u>
	Skupaj	36.331 K 55 v

Odpadek leta 1912.

Dvignene vloge radi izplačil pokojnine, oziroma zavarovalnine	<u>874 „ 86 „</u>
Stanje dne 31. grudna 1912. l.	35.456 K 69 v

Račun obrambnega sklada.

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 116.023 K 20 v

Prirastek leta 1912.

1.) Leta 1912. prejeti ter nalo- ženi zneski	29.561 K 94 v	
2.) Dne 31. grudna 1912. l. pre- jeta, še ne naložena gotovina	200 „ — „	
3.) Kapitalizirane obresti	4.602 „ 17 „	
	<u>Skupaj</u>	<u>34.364 „ 11 „</u>
Stanje dne 31. grudna 1912. l.		150.387 K 31 v

Račun V. Polakove zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 177.914 K 96 v

Prejemki, oziroma prirastki leta 1912.

1.) Prejete obresti od obveze proste imovine	5.194 K 77 v	
2.) Posojilo društvu „Mladika“ v Ljubljani	29.070 „ — „	
	<u>Skupaj</u>	<u>34.264 „ 77 „</u>
	<u>Skupaj</u>	<u>212.179 K 73 v</u>

Izdatki, oziroma odpadki leta 1912.

1.) Družbeni glavnici povrnjeni znesek v ostanku	3.128 K 33 v	
2.) Obresti na tekoči račun . . .	2.066 „ 44 „	
3.) Dvignena vloga radi izplačila „Mladiki“ v Ljubljani	29.070 „ — „	
	<u>Skupaj</u>	<u>34.264 K 77 v</u>
Stanje dne 31. grudna 1912. l.		177.914 K 96 v

Račun K. Kotnikove zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 326.842 K 78 v

Prirastek leta 1912.

1.) Prejete in naložene obresti	8.457 K 80 v	
2.) Prejeti in naloženi znesek od odpovedanih vlog in terjatev	56.644 „ — „	
Skupaj	65.101 „ 80 „	
Skupaj	391.944 K 58 v	

Odpadek leta 1912.

1.) Odpovedane vloge in terjatve	56.644 K — v	
2.) Dvignene vloge radi izplačila naknadno odmerjenega in plačanega davka iz K. Kotnikove zapuščine ter delno pokritje stavbnih in drugih stroškov	75.125 „ 66 „	
Skupaj	131.769 „ 66 „	
Stanje dne 31. grudna 1912. l.	260.174 K 92 v	

Račun M. Vilharjeve zapuščine.**A. Aktivna imovina.**

Stanje dne 31. grudna 1911. l.	112.400 K — v
Prirastek, oziroma odpadek	— „ — „
Stanje dne 31. grudna 1912. l.	112.400 K — v

B. Pasivna imovina.

Leta 1912. odmerjena, še ne plačana zapuščinska pristojbina	6.937 „ 70 „
C. Čista imovina	105.462 K 30 v

Račun Ivan Fabjančičeve zapuščine.

A. Aktivna imovina.

Leta 1912. prejeta zapuščina	65.329 K 60 v	
po odbitku izplačanih volil	<u>25.568 „ 38 „</u>	
	Torej	39.761 K 22 v
Prirastek		<u>— „ — „</u>
Stanje dne 31. grudna 1912. l.		39.761 K 22 v

B. Pasivna imovina.

Še ne poravnane zapuščinske pristojbine in drugi stroški		<u>7.910 „ 94 „</u>
C. Čista imovina		31.850 K 28 v

Družbena imovina

dne 31. grudna 1912. l.

A. Aktivna imovina.

I. Posestva.

a) Posestvo vložna št. 2204 katastralne občine mesto Trst, vredno	430.000 K — v
b) Graščina Kienhofen (Muta), vložna št. 114 deželne deske za Šta- jersko, vredno	18.000 „ — „
c) Posestvo vložna št. 211 katastralne občine Veli- kovec, vredno	100.000 „ — „
d) Posestvo vložna št. 30 katastralne občine Veli- kovec, vredno	20.000 „ — „
e) Posestvo na Savi, vložna št. 463 katastralne občine Jescnice, vredno	24.000 „ — „
f) Posestvo vložna št. 1768 kat. obč. Krmin, vredno	15.600 „ — „
g) Posestvo vlož. št. 56 kat. občine Studenci, vredno .	10.800 „ — „
h) Posestvo vlož. št. 204 kat. obč. Studenci, vredno .	17.800 „ — „
i) Posestvo vložna št. 1755 in 1756 katastr. občine Gorica, vredno	<u>47.000 „ — „</u>
Odnos	683.200 K — v

Prenos . . .	683.200 K — v	
k) Posestvo in stavb. materijal pri vlož. št. 112 kat. občine Vodičja vas, vredno	10.000 „ — „	
l) Posestvo vložna št. 84 katastralne občine Slov. Bistrica, vredno	13.100 „ — „	
m) Posestvo vložna št. 624 in 629 pri Sv. M. Magd. v Trstu, kat. obč. Trst, vredno	21.000 „ — „	
n) Posestvo vložna št. 332 v Škednju, katastralna občina Trst, vredno	29.000 „ — „	
o) Posestvo v Rožnem dolu pri Črnomlju, vložna št. 312, kat. občina Prbišje, vredno	10.000 „ — „	
p) Posestvo v Ljubljani, vl. št. 553 kat. obč. Trnovsko predmestje vredno	160 „ — „	
	<u>Skupaj . . .</u>	766.460 K — v
II. Šolski inventar in učila	35.244 K	25 v
III. Inventar družbene pisarne	1.295 „	70 „
IV. Zaloga družbenih knjig	60 „	20 „
V. Zaloga družbenih razglednic	390 „	— „
VI. Terjatve (gotove) i. s.:		
a) za koledar	1.472 K	— v
b) „ narodni kolek	789 „	90 „
c) „ razglednice	282 „	65 „
d) „ računske listke	671 „	60 „
e) razne terjatve	2.028 „	95 „
	<u>Skupaj . . .</u>	5.245 „ 10 „
VII. Brezobrestna posojila	11.600 „	— „
Odnos	820.295 K	25 v

Prenos . . . 820.295 K 25 v

VIII. Družbena glavnica.

a) Vložna knjižica Kmetске posojilnice v Ljubljani št. 3560 pr.	14.659 K 19 v
b) Vložna knjižica posojilnice v Mariboru št. 2386 pr.	200 „ — „
c) Vložna knjižica posojilnice v Mariboru št. 10.492 pr.	100 „ — „
d) Vložna knjižica zadruge „Lastni dom“ v Celju št. 490 pr.	1.000 „ — „
e) Vložna knjižica posojilnice v Materiji vasi, št. 42 pr.	512 „ 78 „
f) Brunšviška srečka serija 7690 št. 16 pr.	70 „ — „
g) Vink. 4 ⁰ / ₀ avstr. kronska renta z dne 1./3. 1910 št. 82.789 pr.	21.700 „ — „
h) Delnica Ljub. kreditne banke v Ljubljani, št. 1422 pr.	400 „ — „
i) Intab. terjatev pri društvu „Mladiki“ v Ljubljani 50.000 K; pri glavnici delni znesek . . .	20.930 „ — „
j) 3 kom. ogrski Jozsif srečk št. $\frac{4690}{64}, \frac{1486}{50}, \frac{4222}{2}$ à 4 K	12 „ — „
k) zadružna knjižica posojilnice in hranilnice v Trstu št. 6022 pr. . . .	60 „ — „
l) zadružna knjižica posojilnice v Mariboru, šte. 5631 pr.	20 „ — „
	<hr/>
Skupaj . . .	59.663 „ 97 „
Odnos . . .	879.959 K 22 v

Prenos . . . 879.959 K 22 v

IX. Pokojninski sklad za učitelje itd.

Vložna knjižica kmetske posojilnice v
Ljubljani, št. 14.399 pr. 35.456 „ 69 „

X. Ciril-Methodov obrambni sklad.

b) Vložna knjižica kmetske
posojilnice v Ljubljani,
št. 120 pr. 146.187 K 31 v

a) Vložna knjižica ljubljans-
ke mestne hranilnice št.
72.982 pr. 1.000 „ — „

c) Vlož. knjiž. ljudske posojil-
nice v Gorici, št. 4105 pr. 2.000 „ — „

d) Vložna knjižica posojil-
nice v Mariboru, šte-
v. 10.579 pr. 1.000 „ — „

e) nenaloženi znesek pr. 200 „ — „

Skupaj . . . 150.387 K 31 v

XI. Zapuščinski sklad V. Polaka.

a) obveze prosta imovina:

1.) Vložna knjižica ljubljanske
mestne hran. št. 60.758 pr. 106.000 K — v

2.) Vložna knjižica posojilnice
v Radovljici, št. 6221 pr. 8.500 „ — „

3.) 2 zadolžnici priv. avstr.
zavoda za zemljiški kredit
i. s. serija 97, št. 4 in se-
rija 3055 št. 16 à 200 K
nom. vrednost, skupaj 400 „ — „
s kuponi od 1./6. 1913. l.

4.) 2 zadolžnici posojila za re-
gulovanje Tise, serija 851
št. 61 in serija 1624 št. 99
à 200 K nom. vrednost 400 „ — „
s kuponi od 1./4. 1913. l.

Odnos . . . 115.300 K -- v

Odnos . . . 1,065.803 K 22 v

	Prenos . . .	1,065.803 K 22 v
	Prenos . . .	115.300 K — v
5.)	Turška srečka št. 385.276 pr. 400 fr., v kron. vred.	382 „ — „
6.)	30 delnic delniške družbe kranjskih parnih opekarn št. 392—421 à 500 K — 15.000 K — 30 ⁰ / ₀ t. j.	4.500 „ — „
7.)	$\frac{1}{3}$ vrednosti od 2 kreditnih srečk dto. Dunaj 31./3. 1888 serija 2527 št. 43 in serija 3273 št. 70 à 200 K — skupaj 400 K — družbi pripade $\frac{1}{3}$ vrednosti t. j.	133 „ 33 „
8.)	Intabulirana terjatev pri društvu „Mladika“ v Ljub- ljani 50.000 K — pri V. Polakovem sklada delni znesek pr.	29.070 „ — „
	Skupaj	149.385 K 33 v

b) obveze ne prosta
imovina:

1.)	Vlož. knjižica kmetске po- sojilnice v Ljubljani št. 9146 pr.	6.279 K 63 v
2.)	10 k. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ obvez. bos.- herc. žel. pos i. s. serija B št. 3060-3069 à 1000 K — sk. 10.000 K, serija C, št. Odnos	6.279 K 63 v
	Odnos	149.385 K 33 v
	Odnos	1,065.803 K 22 v

	Prenos . . .	1,065.803 K 22 v
	Prenos . . .	149.385 K 33 v
	Prenos . . .	6.279 K 63 v
	št. 4863-4867	
	à 2000 K —	
	sk. 10.000 K	
	<hr/>	
	Skupaj . . .	20.000 „ — „
3.)	Terjat. J. K.	1.050 „ — „
4.)	„ G. P.	1.200 „ — „
	<hr/>	
	Skupaj . . .	28.529 K 63 v
	Skupaj . . .	177.914 K 96 v
XII Zapuščinski sklad K. Kotnika.		
1.)	Vlož. knjižica kmetske pos. na Vrhniki, št. 7672 pr.	50.000 K — v
2.)	Vlož. knjižica kmetske pos. v Ljubljani, št. 14.160 pr.	122.138 „ 42 „
3.)	9 kom. srečk ljub. mesta št. 3006, 3059, 3165, 3166, 3216, 3218, 3287, 3321, 68.889 à 40 K nom. vred- nosti, skupaj	360 „ — „
4.)	1 bilet II. ruskega notr. po- sojila iz leta 1866, serija 14.075 št. 7 pr. 100 rubljev, v kronski veljavi	254 „ 50 „
5.)	Delnica Narodnega doma v Rudolfovem, št. 166/118 v nom. vrednosti	100 „ — „
6.)	Vložna knjižica ljubljanske mestne hranilnice št 86.150	5.904 „ — „
7.)	Vložna knjižica ljubljanske mestne hranilnice, št. 86.151	740 „ — „
8.)	Vložna knjižica (konto ko- rent) ljub. kreditne banke v Ljubljani št. 323 pr.	678 „ — „
9.)	Intabul. terjatev	80 000 „ — „
	<hr/>	
	Skupaj . . .	260.174 „ 92 „
	Odnos . . .	1,503.893 K 10 v

Prenos . . . 1,503.893 K 10 v

XIII. Zapuščinski sklad M. Vilharjeve.

1.) Vložna knjižica ljubljanske mestne hranilnice, št. 42.104	48.400 K	— v
2.) Vložna knjižica ljubljanske mestne hranilnice št. 44.502.	31.000	„ — „
3.) Vložna knjižica kmetске posojilnice v Ljubljani, št. 3.889 pr.	33.000	„ — „
	<u>Skupaj . . .</u>	112.400 „ — „

XIV. Zapuščinski sklad Iv. Fabjančiča.

1.) Vložna knjižica posojilnice v Logatcu, št. 2274 pr. . .	29.776 K	61 v
2.) Vložna knjižica posojilnice v Logatcu, št. 354 pr. . . .	7.536	„ 02 „
3.) Vložna knjižica kmetске posojilnice v Ljubljani, št. 17.052 pr.	1.016	„ 59 „
4.) Terjatev do F. M.	1.432	„ — „
	<u>Skupaj . . .</u>	39.761 „ 22 „

XV. Blagajniški ostanek dne 31. grudna 1912. l. i. s.:

a) pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju, ček. konto št. 810.153	2.295 K	31 v
b) pri kmetски posojilnici v Ljubljani, št. 55 (tek. račun)	1.358	„ 71 „
	<u>Skupaj . . .</u>	3.654 „ 02 „
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>1,659.708 K 34 v</u>

B. Pasivna imovina.

I. Posojila pri posojilnicah in hranilnicah . .	323.704 K	84 v
II. Dolgovi pri stavbah in posestvih	87.688	„ 69 „
	<u>Odnos . . .</u>	411.393 K 53 v

	Prenos . . .	411.393 K 53 v
III. Naporavnana zapušč. pristojbina po pok.		
M. Vilharjevi	6.937 „ 70 „	
VI. Naporavnana zapuščinska pristojbina po pok.		
IV. Fabjančiču	7.910 „ 94 „	
V. Po poštno-ček. prometu dne 31. grudna 1912. l, za obrambni sklad prejeti, pri tem skladu še ne naloženi znesek pr.	200 „ — „	
VI. Razni naporavnani računi	9 654 „ 65 „	
	Skupaj . . .	<u>436.096 K 82 v</u>

C. Čista imovina.

Ako od aktivne imovine	1,659.708 K 34 v
odštejemo pasivno imovino	<u>436.096 „ 82 „</u>
dobimo čisto imovino dne 21. grudna 1912. l.	<u>1,223.611 K 52 v</u>

Družbene imovine dne 31. grudna 1911. l. je bilo i. s.

Aktivna imovina	1,198.250 K 66 v
Pasivna imovina	<u>58.550 „ 66 „</u>
Čista imovina	<u>1,139.700 K — v</u>

Ako primerjamo čisto imovino z dne 31.

grudna 1911. l.	1,139.700 K — „
s čisto imovino z dne 31. grudna 1912. l.	<u>1,223.611 „ 52 „</u>
vidimo, da se je čista imovina pomno-	
žila za	<u>83.911 K 52 v</u>

Vodstvo:

Andrej Senekovič l. r., prvomestnik.	Aleksander Hudovernik l. r., blagajnik.
---	--

Za nadzorstvo:

Dr. Vladimir Ravnihar l. r.

Proračun

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
za leto 1914.

Stroški.

1. Deška ljudska šola pri Sv. Jakobu v Trstu	22.000 K — v
2. Dekliška ljudska šola pri Sv. Jakobu v Trstu	25.500 „ — „
3. Dekliška ljudska šola v Trstu (Acquedotto)	15.000 „ — „
4. Otroški vrtec v Rojanu	5.100 „ — „
5. „ „ „ Sv. Ivanu	1.800 „ — „
6. „ „ „ Rocolu	1.700 „ — „
7. „ „ „ Vrdeli	1.600 „ — „
8. „ „ „ Škednju	2.900 „ — „
9. „ „ „ Mar. Magd., Trst	2.000 „ — „
10. „ „ „ Pevmi	1.400 „ — „
11. Šolstvo v Krminu	6.200 „ — „
12. „ „ „ Gorici	6.000 „ — „
13. Otroški vrtec v Trziču (Gorenjsko)	1.700 „ — „
14. „ „ „ na Savi	3.800 „ — „
15. „ „ „ na Jesenicah	1.100 „ — „
16. Šolstvo v Mariboru	2.300 „ — „
17. Šolstvo na Muti	6.900 „ — „
18. Otroški vrtec v Celju	1.400 „ — „
19. „ „ „ Ormožu	1.200 „ — „
20. „ „ „ Gaberju pri Celju	1.200 „ — „
21. Otroška vrtca v Hrastniku	2 200 „ — „
22. Za šolstvo na Koroškem	6.000 „ — „
Odnos	<u>119.000 K — v</u>

	Prenos . . .	119.000 K — v
23.	Vrnjena posojila in obresti	19.200 „ — „
24.	Družbeni koledar	2.400 „ — „
25.	Narodni kolek	400 „ — „
26.	Računski listki	600 „ — „
27.	Razglednice	1.200 „ — „
28.	Nabiralniki	600 „ — „
29.	Šoske knjige in učila	1.000 „ — „
30.	Mladinska knjižnica	500 „ — „
31.	Družbena pisarna	13.000 „ — „
32.	Pokojninski sklad	8.600 „ — „
33.	Razna posojila in podpore	14.000 „ — „
34.	Razni stroški	6.000 „ — „
35.	Nove šolske stavbe	110.000 „ — „
36.	Nove šolske moči	10.000 „ — „
	Skupaj . . .	<u>306.500 K — v</u>

Dohodki.

1. Podružnice	60.000 K	— v
2. Izvenpodružnične veselice	200	„ — „
3. Podpore občin, posojilnic itd.	4.000	„ — „
4. Razni darovi	14.000	„ — „
5. Nabiralniki	10.000	„ — „
6. Časniki	4.000	„ — „
7. Vžigalice	7.000	„ — „
8. Razno družbeno blago	3.600	„ — „
9. Družbeni koledar	3.000	„ — „
10. Družbena posestva	2.000	„ — „
11. Narodni kolek	4.000	„ — „
12. Računski listki	6.000	„ — „
13. Razglednice	2.000	„ — „
14. Obresti od naloženega denarja	20.000	„ — „
15. Narodni davek	300	„ — „
16. Razni dohodki	6.000	„ — „
	<hr/>	
Skupaj	146.100 K	— v

Stroški za leto 1914	306.500 K	— v
Dohodki za leto 1914	146.100	„ — „

Primanjkljaja torej **160.400 K** — v

Primanjkljaj se bode pokrila deloma iz glavnice, oziroma zapuščinskih skladov, deloma iz najetih posojil.

Podružnice.

A.

Doneski podružnic leta 1912.

I. Kranjska.

1. Sava, Javornik, Koroška Bela	K	1.551·34
2. Ljubljana, šentpeterska ž.	„	1.494·97
3. Logatec, m.	„	910—
4. Krško, m.	„	831·59
5. Ljubljana, šentjakobsko-trnovska, m.	„	764—
6. Vipava	„	729·70
7. Velike Lašče	„	703·10
8. Brdo	„	680—
9. Vič	„	651·87
10. Novo mesto, ž.	„	615—
11. Škofljica in okolica	„	548·12
12. Matenja vas in okolica	„	512·78
13. Ljubljana, šentpeterska, m.	„	418—
14. Velika Dolina z okolico	„	408·90
15. Ljubljana, I. ljubljanska, m.	„	40—
16. Poljanska dolina	„	400—
17. Medvode in okolica	„	357·54
18. Jesenice, ž.	„	305·40
19. Senožeče in okolica	„	303·55
20. Cerknica in okolica	„	302—
21. Idrija, ž.	„	294·49
22. Spodnja Šiška, m.	„	292·98
23. Ljubljana, šentjakobsko-trnovska, ž.	„	282—
24. Zagorje ob Savi	„	280—
25. Spodnja Šiška, ž.	„	274·20
26. Mengeš in okolica	„	263·22
27. Ljubljana, mestna, ž.	„	262—
28. Črnomelj, ž.	„	252·70
29. Ilirska Bistrica-Trnovo, m.	„	252·05

Odnos K 5.341·50

	Prenos	K 5.341:50
30.	Postojna, ž.	247.—
31.	Novo mesto, m.	245:95
32.	Št. Vid, Podraga, Vrabče	243—
33.	Črnomelj, m.	229:09
34.	Kranj, ž.	217—
35.	Grosuplje	203:24
36.	Kranj, m.	200:30
37.	Zatična, Višnja gora, Št. Vid	200—
38.	Ribnica in okolica, ž.	199:16
39.	Postojna, m.	198:77
40.	Bistriški okraj, ž.	194:58
41.	Raka in okolica	189:17
42.	Sodražica in okolica	178:93
43.	Bled	167:16
44.	Metlika	167—
45.	Kropa, Kamna gorica, Dobrava	166:18
46.	Kamnik, ž.	160—
47.	Cerklje in Čatež	155:78
48.	Trebnje in okolica	155:22
49.	Idrija, m.	148:80
50.	Logatec, ž.	147—
51.	Posavska pri Ljubljani	144:55
52.	Kamnik in okolica, m	139:60
53.	Pivka s sedežem v Št. Petru	137—
54.	Tržič in okolica	135—
55.	Stari trg pri Ložu	131:87
56.	Trojane in okolica	126:80
57.	Bohinjska Bistrica	124:60
58.	Kostanjevica	124:40
59.	Št. Rupert	118—
60.	Krško in okolica, ž.	113:20
61.	Litija	112—
62.	Prem in okolica	111:35
63.	Vrhnika	100—
64.	Mokronog	97:36
65.	Radeče in okolica	97—
66.	Dobrunje in okolica	95:50
67.	Gorenjska dolina	92—
68.	Begunje in Breznica	91—
69.	Školjica in okolica	90:45
70.	Košfanska dolina	89—
71.	Žuženberk in okolica	89—
72.	Ledina in okolica	87:86
73.	Št. Janž in okolica	85—
74.	Planina in okolica	80—

	Prenos . . .	K 21.967·37
75.	Žiri in okolica	„ 75·85
76.	Borovnica	„ 74·33
77.	Loški potok, Draga in Trava	„ 70—
78.	Št. Jernej	„ 59—
79.	Železniki	„ 55·77
80.	Knežak in okolica	„ 55—
81.	Toplice	„ 55—
82.	Jeseniška občina	„ 53—
83.	Cerklje pri Kranju	„ 51·70
84.	Unec	„ 50—
85.	Vinica in okolica	„ 50—
86.	Vrem	„ 39·60
87.	Turjak	„ 30·42
88.	Dovje-Mojstrana	„ 29·40
89.	Bučka	„ 21—
90.	Radovljica, m.	„ 17·40
91.	Zgornja Šiška	„ 15·80
	Skupaj . . .	K 22.770·64

II. Štajerska.

1.	Maribor, m.	K 1.209·66
2.	Celje, ž.	„ 1.082—
3.	Celje m.	„ 552—
4.	Maribor in okolica, ž.	„ 459—
5.	Središče in okolica	„ 420·46
6.	Št. Pavel pri Preboldu, ž.	„ 318·51
7.	Trbovlje in okolica, m.	„ 302—
8.	Ormoški okraj, ž.	„ 281·64
9.	Gradec, izvenakadem.	„ 275—
10.	Fram in okolica	„ 256·17
11.	Gradec, akadem.	„ 238—
12.	Gradec, ž.	„ 237—
13.	Hrastnik-Dol	„ 226·70
14.	Št. Jurij ob južni železnici, ž.	„ 220—
15.	Ptuj, ž.	„ 213—
16.	Slovenji Gradec in okolica, ž.	„ 209·80
17.	Rogaški okraj	„ 200—
18.	Vransko	„ 185·50
19.	Lembah in okolica	„ 163·42
20.	Vuzenica, Muta in okolica	„ 159·50
21.	Sevnica	„ 156·08
	Odnos . . .	K 7.365·44

	Prenos . . .	K	7.365:44
22. Ormoški okraj, m.	„		155:62
23. Šmartin in Rečica ob Paki	„		155:22
24. Mozirje, gornjesavinjska, ž.	„		153:20
25. Vuhred, marenberški okraj	„		136:22
26. Rajhenburg, Videm in okolica	„		136—
27. Braslovče	„		132:90
28. Slovenji Gradec in okolica, m.	„		132—
29. Trbovlje in okolica, ž.	„		130—
30. Gornji grad	„		123:72
31. Ptuj, m.	„		117:30
32. Bočna pri Gornjem gradu	„		103:06
33. Št. Jurij ob južni železnici, m.	„		95—
34. Šmarje in okolica, ž.	„		90—
35. Št. Pavel pri Preboldu, m.	„		88:29
36. Planina in okolica	„		85:40
37. Velenje	„		85—
38. Kozje in kozjanski okraj	„		83—
39. Ruše in okolica, ž.	„		81—
40. Ksaverij in Ljubno	„		80:40
41. Ljutomer, ž.	„		78:11
42. Ribnica na Pohorju	„		78—
43. Dravinjska za Poljčane, Studenice in Makole	„		73:92
44. Brežiški okraj	„		71—
45. Konjice	„		70:65
46. Šmarje pri Jelšah, m.	„		70—
47. Gabrje pri Celju	„		66:66
48. Žalec poleg Celja, m.	„		64:50
49. Ljutomer in okolica	„		64:40
50. Laški trg in okolica	„		64—
51. Polzela	„		62:10
52. Brežice, ž.	„		60—
53. Sv. Križ-Vržej	„		56:28
54. Gornji grad, ž.	„		56—
55. Polenšak	„		54:80
56. Ptujška gora	„		54—
57. Sv. Lenart v Slov. Goricah	„		53:15
58. Sv. Peter pod Sv. Goro	„		53—
59. Petrovče	„		47:40
60. Slovenska Bistrica	„		47—
61. Podčetrtek	„		46:80
62. Dobova	„		37—
63. Leoben in okolica	„		30—
64. Dramlje	„		29:13
65. Podsreda in okolica	„		20—
66. Kapele pri Brežicah	„		10:90
67. Fala, Puščava, Selnica	„		7—
	Skupaj . . .	K	10 954 57

III. Koroška.

1. Celovec in okolica	K	157—
2. Borovlje	„	147·72
3. Blače-Loče in okolica	„	84 50
4. Beljak in okolica	„	67·02
5. Prevalje in okolica	„	56—
6. Tolsti vrh in okolica	„	42—
7. Kotmaravas in okolica	„	35—
8. Velikovec in okolica	„	32—
Skupaj	K	621·24

IV. Primorska.

a) Goriška.

1. Gorica, m.	K	1.119·17
2. Gorica, ž.	„	913·51
3. Kanal	„	457·58
4. Vrtojba in okolica	„	452·40
5. Pevma, ž.	„	348·06
6. Sežana in okolica, m.	„	333 56
7. Devin in Mavhinje	„	282·85
8. Nabrežina	„	255·62
9. Tolmin, ž.	„	245·12
10. Sežana in okolica, ž.	„	233·55
11. Ajdovščina in okolica, ž.	„	210·20
12. Rihemberk	„	200—
13. Sv. Lucija in Baška dolina	„	193·45
14. Miren in okolica	„	189·20
15. Krmin	„	178·10
16. Tolmin, m.	„	165·50
17. Ajdovščina in okolica, m.	„	160·95
18. Solkan	„	150—
19. Kobarid, m.	„	147—
20. Divača	„	129·31
21. Šmarje	„	122—
22. Podgora in okolica	„	110—
23. Štanjel in okolica	„	100·81
24. Bilje pri Gorici	„	100·35
25. Dutovlje in okolica	„	100—
26. Cerčno in okolica, ž.	„	99·60
27. Tomaj in okolica	„	90·69
28. Sv. Križ, Dobravlje, Vel. Žablje	„	89·07
Odnos	K	7.177·65

	Prenos . . .	K	7.177.65
29.	Komen	„	85—
30.	Kred, občina	„	72.21
31.	Bovec	„	65.64
32.	Lokavec pri Ajdovščini	„	62.94
33.	Čepovan	„	55.87
34.	Šempas	„	52—
35.	Prvačina, ž.	„	50—
36.	Prvačina, m.	„	40—
37.	Brje pri Rihemberku	„	32.50
38.	Selo, Vrtovin in Gojače	„	25—
39.	Briška, sedež Biljane	„	12—
40.	Volčja draga in Vogersko	„	5—
	Skupaj . . .	K	7.735.81

b) Trst.

1.	Trst, m.	K	9.914.43
2.	„ S. Mar. Magd. Zg.	„	9.832.07
3.	„ ž.	„	3.561.34
4.	„ Škedenj	„	1.241.13
5.	„ Barkovlje	„	774.73
6.	„ Sv. Jakob	„	574—
7.	„ Bazovica in okolica	„	430.40
8.	„ Rocol in Kjadin	„	350—
9.	„ Greta-Rojan	„	300—
10.	„ Sv. Ivan	„	288.22
11.	„ Prosek, Kontovelj, Zgonik	„	224.80
12.	„ IV., sedež na Belvederu	„	218—
13.	„ Verdelca	„	200—
14.	„ Opčine in okolica	„	142.74
15.	„ Lonjer pri Trstu	„	94—
	Skupaj . . .	K	28.145.86

c) Istra.

1.	Klanec, Ocizla, Materija	K	319.67
2.	Breg pri Trstu	„	275.67
3.	Kozina in okolica	„	183.62
	Skupaj . . .	K	778.96

V. Nižja Avstrijska.

Dunaj, akadem. K 150—

Posnetek.

1. Kranjska	— 91	podružnic	K 22.770.64
2. Štajerska	— 67	"	" 10.954.57
3. Koroška	— 8	"	" 621.24
4. Primorska:				
a) Goriška	— 40	"	K 7.735.81
b) Trst	— 15	"	" 28.145.86
c) Istra	— 3	"	" 778.96
			Skupaj	" 36.660.63
5. Nižje Avstr.	— 1	"	" 150—
Skupaj	225	podružnic	K 71.157.08

B.

Imenik podružnic leta 1913.

I. Kranjska.

1. **Begunje-Breznica:** Ust. z odl. dež. vlade z dne 28./VI. 1910, št. 2031. — 1. Anton *Stroj*, tovarnar (Zapuže); 2. Fr. *Žnidar* (Begunje); 3. Erna *Omanova*, učit. (Begunje). Namestniki in odborniki: Viktor *Baloh*, trg. (Moste), Fr. *Kunaver* (Žirovnica), Milka *Jegličeva* (Žirovnica). Let. 30.
2. **Bistriški okraj na Notranjskem:** Ženska: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani z dne 10./XI. 1910, št. 3705/Pol. — 1. Roza *Tomšičeva*; 2. Pavlina *Ličanova*; 3. Minka *Tomšičeva*. Nam.: Lujiza *Hodnikova*, Leopoldina *Samsova*, B. *Bisailova*. Ust. 10, let. 45, skupaj 55.
3. **Bled:** Ustan. z odl. min. za not. stvari 30./III. 1886, št. 4775. — 1. Dr. Gabrijel *Hočvar*, zdravnik; 2. Avgust *Jensko*, učitelj; 3. Janko *Ravnik*. Nam.: Julka *Vovkova*, Janka *Pretnarjeva*. Odb.: Kat. *Drollova*, Jakob *Peternel*, Ivan *Rus*, Dragotin *Repe*. — Pokr 7 + 3 ust. 6, let. 70, skupaj 86.
4. **Bohinjska Bistrica:** Ustan. z odl. dež. predsedst. 25./X. 1911, št. 3493/Pol. — Mijo *Grobotek*, trgovec; 2. Ivan *Rihteršič*, nadučitelj; 3. Ivan *Mencinger*, mesar. Nam.: Ivana *Burjova*, sopr. c. kr. gozdarja, Ivan *Hodnik*, gostilničarjev sin, Franica *Mencingarjeva*, sopr. mesarja. Odb.: Iv. *Soklič*, postajenačelnik, Matej *Bevc*, c. kr. poštar, Ludovik *Črnigoj*, želez. skladiščar, Lovro *Vojvoda*, posest., Iv. *Arh*, posest. Let. 66, podp. 21, skupaj 87.
5. **Borovnica in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 26./II. 1910, št. 635/P. — 1. Ant. *Drašler*, gost; 2. Karol *Mramor*, poslovođa; 3. Hinko *Lebez*, krojač. Namestn.: Ivana *Majaronova*, Iv. *Švigelj*, Dr. *Košmerlj*, Antonija *Majaronova*, Ida *Paplerjeva*. Odborniki: Fr. *Petrovčič*, Jak. *Suhadolnik*, Fr. *Kokol*, Antonija *Švigeljeva*. Pregl. računov: Iv. *Lebez*, Iv. *Suhadolnik*. — Let. 60, podp. 19, skupaj 79.
6. **Brdo:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 24./X. 1907, št. 5848. — 1. Ant. *Osolin*, pos. (Št. Vid); 2. Anton *Germek*, nadučitelj, (Krašnja); 3. Franjo *Jelenc*, not. urad. (Brdo). Nam.: Iv. *Smerkolj*, trg. (Lukovica), Iv. *Tavčar*, nadučitelj (Brdo), Ant.

- Kersnik*, graščak (Brdo). Odbor.: dr. Otokar *Churain*, okr. zdravnik (Lukovica). — Pokr. 3 + 1, ust. 5, let 60, skupaj 69.
7. **Bučka:** Ustan. z odl. c. kr. okr. glav. v Krškem dne 16./XII. 1909, št. 32.661. — 1. Mat. *Lekše*, pos.; 2. Fran *Jan*; 3. Iv. *Marjetič*, pos. Nam.: Anica *Greglova*, soproga trgov.; Minka *Žitkova*, poštarica; Josipina *Weisova*. Odb.: Vinko *Mrgole*, Al. *Kranjc*, Jos. *Mlakar*. Let. 20, podp. 24, skupaj 44.
 8. **Cerklje pri Kranju:** Ustan. 1. 1889. — 1. Jos. *Jenko*, posest.; 2. Fr. *Ahlin*, pos.; 3. Janko *Ahlin*, pos. Odb.: Tom. *Zupin*, pos. — Pokr. 1, ust. 18, let. 19, skupaj 38.
 9. **Cerklje in Čatež:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 28./X. 1900, št. 3035. — 1. Alojzij *Marinček*, pos. in gost.; 2. Edvard *Bohinec*, nadučitelj; 3. Albina *Kocijančičeva*, učit. Nam.: Marija *Žagarjeva*, Pavla *Gostičeva*, Franc *Zevnik*. Odb.: J. *Stanič*, Ivan *Vahčič*, Franc *Bukovec*. — Pokr. + 2, let. 21, podp. 7, skupaj 30.
 10. **Cerknica in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 18./VII. 1907, št. 4288. — 1. Edv. *Pogačnik*, trg. in pos.; 2. Jurij *Gregorc*, c. kr. sodnik; 3. Marija *Wertljeva*, trg. Nam.: Hubert *Završnik*, c. kr. notar, Fr. *Negovetič*. — Pokr. 1 + 10, let. 75, skupaj 86.
 11. **Col, Budanje in Podkraj:** Ustan. z odl. dež. predsed. dne 16./IX. 1910, št. 3193.
 12. **Črnomelj:** Moška. Ustan. 1. 1886, potrjena z odl. okr. glavarstva v Črnomlju 21./I. 1887. — 1. dr. Josip *Malerič*, okrajni zdrav.; 2. Fran *Prezelj*, c. kr. davč. ofic.; 3. Anton *Prudič*, davč. asist. Nam.: Ivan *Ušlakar*, not. kand., Joško *Otoničar*, poštar, Stepec *Vekoslav*. Odb.: Fran *Šetina*, šol. vodja, Sp. *Vrankovič*, lekarnar. — Pokr. + 9, ust. 1, let. 36, podp. 3, skupaj 49.
 13. **Črnomelj: Ženska.** Ustan. 8./X. 1892. — 1. Rafaela dr. *Maleričeva*; 2. Olga *Haringova*; 3. Tončka *Kramaričeva*. Namestn.: Mar. *Vrankovičeva*, Mar. *Stepceva*, Angela *Šusteršičeva*. Odborniki: Ljudmila *Bukovičeva*, G. *Urbančičeva*. — Pokr. + 2, ustan. 7, letn. 50, podp. 4, skupaj 63.
 14. * **Dob, občina in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedst. v Ljubljani dne 13./VII. 1909, št. 1947. — 1. Iv. *Kuhar*, učit. v p. in pos.; 2. Iv. *Schmeidek*, učit.; 3. Ivo *Detela*, gost. Odborniki: Primož *Grošelj*, pos., Martin *Orehek*, pos. — Ust. 6, let 20, skupaj 26.
 15. **Dobrunje in okolica:** Sedež v Štepanji vasi. Ustan. z odl. okraj. glav. v Ljubljani dne 30./IX. 1909, št. 26.010. — 1. dr. Janko *Lokar*, c. kr. gimn. prof. 2. Iv. *Lokar*, nadučitelj v Spodnji Hrušici; 3. Anton *Rebernik* v Hradeckega vasi. Nam.: Jože *Anžič*, mesar in gost.; Fr. *Seljan*, Janez *Kregar*, oba v Štepanji vasi. Odborniki: Ant. *Novak*, Jernej *Hlebs*, Ivan *Bricelj*. — Pokr. 1 + 1, ust. 11, let. 25, skupaj 38.
 16. * **Domžale in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 8./VIII. 1908, št. 3793. — And. *Slokar*, trg.; 2. Rado *Hočevar*; 3. Stanko *Vedlin*. Namestnici: Blažena *Šetinova* in Emilija

- Stokarjeva*. Odbornika: Josipina *Adamičeva* in Iv. *Breceljnik*. Ust. 1. let. 28, podp. 2, skupaj 31.
17. **Dovje-Mojstrana**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 27./IX. 1908, št. 4444. — 1. Jos. *Zupan*; 2. Cenka *Jereletova*; 3. Jos. *Jerele*. Nam.: Cecilija *Ambrožičeva*, Minka *Hlebajnova*, Min. *Peternelova*. Odb.: Gregor *Klančnik*, Iv. *Orehovnik*, Martin *Hlebajna*. Pregl. rač.: Mar. *Šmercova*, Iv. *Pavlovčič*. — Ustan. 4, let. 14, podp. 5, skupaj 23.
18. **Gorenjska Dolina**: Sedež v Kranjski gori. Ustan. z min. odl. dne 8./IV. 1886. št. 6134. — 1. dr. Josip *Tičar*, zdravnik; 2. Ivan *Jalen*, župan; 3. Marija *Černilčeva*. Odb.: Janko *Zupančič*, Jak. *Černe*, Jerica *Kavalarjeva*. — Pokr. 3 + 1, ust. 6, let. 34, podp. 3, skupaj 47.
19. **Grosuplje**: Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani 20./III. 1909, št. 7062. — 1. Iv. *Rus*, pos. in trg.; 2. Leop. *Hude*, pos. in trg.; 3. Berta *Rusova*. Nam.: Alojzij *Koprivc*, pos. in in trg., N. *Sušnik*, žel. urad., Mar. *Hudetova*. Odb.: Viktor *Wagner*, poštar, Iv. *Žitnik*. Pregl. rač.: Ign. *Valentinčič*, pos., Alojzij *Koprivc*. — Pokr. 3 + 2, ust. 18, let. 33, skupaj 56.
20. **Idrija**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 1./IX. 1886, št. 8837. — 1. Fr. *Tavzes*, not. kand.; 2. Ljud. *Mlakar*, realč. prof.; 3. Val. *Vidmar*, poduradnik. Namestnika: Josip *Grilc*, trg.; Fr. *Kobal*, rudar. Odbornika in rač. pregl.: Ivo *Tejkal*, realč. prof., Fr. *Ciniburk*, knjigovez. — Pokr. 3 + 3, ustan. 1, let. 76, podp. 6, skupaj 89.
21. **Idrija: Ženska**. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 29./X. 1892, št. 13 037. — 1. Sonja *Peganova*; 2. Z. *Krapševa*; 3. Davorinka *Bajželjeva*. Namestnice: Roz. *Tavzesova*, A. *Grudnova*, Fr. *Sedejeva*. Pregl. računov: P. *Vidičeva*, L. *Lapajnetova*. — Pokr. 3 + 2, let. 76, podp. 6, skupaj 87.
22. **Ilirska Bistrica-Trnovo**: Ustan. dne 13./VIII. 1886. — 1. Dr. Viktor *Gregorič*, okr. zdravnik; 2. Kristijan *Hodnik*, trgovec in pos.; 3. Josip *Brinšek*, trgovec in pos. Nam.: Ivan *Vrančič*, sodni predstojnik, Ivan *Tomšič*, trg. in pos.; Josip *Ložak*, sodni nadoficijal. — Pokr. 2 + 3, ust. 2, let. 57, podp. 1, skupaj 65.
23. **Št. Janž in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani, dne 20./XII. 1910, št. 4141/Pol. — 1. Iv. *Majcen*; 2. ; 3. Vinko *Berce*. Nam.: Marija *Prijateljeva*, Fr. *Štirn*, Jos. *Repovž*. Odb.: Hinko *Filip*, Anastazija *Bajukova*, Minka *Prijateljeva*, Jos. *Kos*, Ida *Papulova*, Jos. *Kos*, Jos. *Repovž*. — Let. 42, podp. 1, skupaj 73.
24. **Št. Jernej**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 589. — 1. Ivan *Recelj*, gost.; 2. Iv. *Gantar*, učitelj; 3. Fr. *Schmidt*, trg. Namestniki: Ana *Filipovičeva*, zasebnica, Lija *Tavčarjeva*, učiteljica, Alojzij *Tomažič*, učitelj. Odborniki: Maks *Vale*, trg., Karol *Vrbič*, krojač, Jos. *Kos*, gostiln., Jos. *Brulc* ml., strojar. Pregled. računov: Iv. *Reitz*, strojevodja v p. — Pokr. 1, ust. 1, let. 30, podp. 2, skupaj 34.

25. **Jeseniška občina:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 11./VII. 1905, št. 2534. — 1. Mirko *Watzak*, železnični uradnik; 2. Jakob *Špicar*, posojilnični uradnik; 3. Lovro *Humer*, hotelir. Nam.: Rudolf *Oswald*, natakar, Jos. *Peternelj*, želez. uradnik, Franc *Lipar*, tov. delavec. Odb.: Albin *Hauptman*, pekovski mojster, Mavricij *Smolej*, urar, Janko *Ravnik*, tovarniški delavec. — Pokr. 2 + 2, ust. 3, let. 45, skupaj 52.
26. **Jesenice:** Ženska. Ustan. z odl. okr. glav. v Radovljici dne 15./I. 1908, št. 851. — 1. Marija *Jeraševa*, soproga žel. uslužb.; 2. Mara *Poglajenova*, otr. vrtnarica; 3. Ivanka *Čopova*, modistinja. Nam.: Pepina *Watzakova*, sopr. žel. urad., Adela *Balohova*, trgovka, Matilda *Hamova*, sopr. žel. uslužbenca (Hrušica). Odbornice: Micika *Oswaldova*, trg., Mar. *Mesarjeva*, posest., Terezija *Bizjakova*, posest., Marija *Vovkova*, posest., Magda *Peklarjeva*, gost., Mar. *Brezarjeva*. — Let. 40.
27. **Kamnik in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1889, št. 3502. — 1. Ant. *Križman*, višji davčni upravitelj; 2. Jos. *Modic*, nadpoštar; 3. Fr. *Kratner*, davčni oficijal. Namestniki: dr. Alojzij *Kraut*, odvetnik, Iv. *Rojko* davčni oficijal, Makso *Koželj*, akad. slikar. Odbornika: Iv. *Koschier*, pos. in trg., Ant. *Vedlin*, tajnik mestne hranilnice. — Pokr. 6 + 4, ustan. 7, let. 56, podp. 21, skupaj 94.
28. **Kamnik:** Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 6. IX. 1891, št. 11.014. — 1. Anica dr. *Krautova*; 2. Štefanija *Sadnikarjeva*; 3. Rezika *Karolnikova*. Nam.: Anica dr. *Karbova*, Ana *Novahova*, Minka *Močnikova*. Odb.: Mar. *Ahčinova*, Draga *Orožnova*. — Pokr. 8 + 1, let. 67, podp. 7, skupaj 83.
29. **Knežak in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani dne 6./II. 1911, št. 379/Pol. — 1. Mar. *Urbančičeva*, sopr. tovarnarja; 2. Anica *Milavčeva*, poštarica; 3. Antonija *Štamcarjeva* in Justina *Suševa*. Nam.: Marija *Češnikova*, sopr. nadučit., Marija *Ketejeva*, sopr. kovaškega mojstra, Jos. *Ambrožičeva*, sopr. posestn. Odb.: Dragotin *Češnik*, pos. in nadučit., Al. *Urbančič*, tovarnar. — Let. 22, podp. 4, skupaj 26.
30. **Kočevje in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. dne 27./VI. 1910, št. 2036.
31. **Kostanjevica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 31./III. 1909, št. 649. — 1. Lav. *Bučar*, pos. in gost.; 2. Amalija *Kobauova*, učit.; 3. Iv. *Gerlovič*, pos. taj. — Pokr. + 2, let. 28, skupaj 30.
32. **Košanska Dolina:** Sedež na Kalu. Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani dne 16./V. 1910, št. 576. — 1. Karol *Ambrožič*, mlinar; 2. Mih. *Čepirlo*, pos. in trg. na Kalu; 3. Jernej *Jankovič*, pos. in paznik nasadov. Nam.: A. *Kenič*, nadučitelj, Karolina *Čepirlova*, hči pos. in trg., Jos. *Mankoč*, pos. Odb.: Mih. *Kapel*, Iv. *Ratar*, Mih. *Šabec*, Jos. *Kapel*, Ant. *Ratar*, Jos. *Čepirlo*, P. *Kaluža*, Fr. *Morel*. — Ust. 4, let. 64, podp. 7, skupaj 75.
33. **Kranj:** Ustan. dne 28./XI. 1885, št. 4426. — 1. Ant. *Šinkovec*, ml., prokurist; 2. Jos. *Cvar*, zas. uradnik; 3. Fr. *Zupančič*,

- geom. Nam.: Makso *Fock*, Jos. *Tajnik*, Berti *Pučnik*. Pregl. računov: Jos. *Ahlin* in Jos. *Meden*. — Pokr. 6 + 17, ustan. 7, let. 105, skupaj 135.
34. **Kranj:** Ženska. Ustan. dne 13./VIII. 1892, št. 10.889. — 1. Leopoldina *Savnikova*, sopr. lekarnarja; 2. Janja *Miklavčičeva*, učit.; 3. Mar. *Pirčeva*, sopr. dež. posl. Nam.: Matilda *Majdičeva*, sopr. veleindustrija, Radojka *Ullrichova*, posest., Nuša *Sajovičeva*, trg. — Pokr. 4 + 3, ust. 21, let. 94, skupaj 122.
35. **Kropa-Kamna Gorica-Dobrava in okolica:** Ustan. z min. odl. dne 30./III. 1886, št. 4775. — 1. Ant. *Pogačnik*, župan in posestnik v Podnartu; 2. Iv. *Markelj*, pos. in gost. v Otočah; 3. Ivan *Žagar*, nadučit. v Kamni gorici. Nam.: Ant. *Pezdič*, posest. na Posavcu, Ant. *Bajželj* v Kamni gorici. Odb.: Filip *Pogačnik*, pos. in trg. na Dobravi, Jos. *Korošec*, nadučit. v Mošnjah, Viljem *Zirkelbach*, učit. v Podbrezju, Karol *Blažič*, učit. na Ovsišu, Fr. *Štular* v Podbrezju, Lovro *Šolar* v Lipnici, Peter *Sitar* v Mišačah, Ivan *Čebavs* v Ljubnem. — Pokr. 4 + 1, ust. 4, let. 26, skupaj 35.
36. **Krško:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 24./III. št. 3013. — 1. Avg. *Sedlar*, fin. konc.; 2. dr. Vilko *Maurer*, not. kand.; 3. Florijan *Rosman*, vpok. učit. Nam.: Fr. *Rendla*, davčni oficijal, Jos. *Perovšek*, geom., Fr. *Šilovinar*, brivec. Odb.: Karol *Humek*, strok. učit., Hinko *Stancer*, trgov., Iv. *Jerman*, posest. — Pokr. + 3, ustan. 9, let. 47, podp. 10, skupaj 69.
37. **Krško in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 27./VII. 1894, št. 13.985. — 1. Marija *Pfeiferjeva*; 2. Pavla *Zirerjeva*; 3. Marija *Sedlarjeva*. Nam.: Ana dr. *Romihova*, Ana *Rendlova*, Fina *Jermanova*. Odb.: Marica *Humekova*, Amalija *Jugovičeva*, Henrika *Pačakova*, Mila *Levstikova*, Milica *Rumpretova*, Minka *Vodopivčeva*. — Pokr. + 1, ust. 4, let. 42, podp. 30, skupaj 77.
38. **Ledine in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 10./IV. 1910, št. 1145/Pol. — 1. Matej *Novak*, pos.; 2. Ivan *Eržen*, rudar; 3. And. *Možina*, sin pos. Nam.: Ign. *Mohorič* in Marjanica *Bogatajeva*. Odb.: Fr. *Čadež*, Franja *Novakova*, Terezija *Erženova*. Namestnika: Iv. *Bogataj* in Fr. *Jereb*. — Let. 29, podp. 70, skupaj 99.
39. **Litija:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 1./XI. 1886, št. 10929. — 1. Jak. *Roglič*, sod. nadofic. v p.; 2. Luka *Sveteč*, notar; 3. Josipina *Steinerjeva*. Nam.: Ognjeslav *Fincinger*, pos., dr. Iv. *Premrov*, okrož. zdravnik, Fr. *Slanc*, veleposest. Pregl. računov: Iv. *Demšar*, živ. zdravnik. — Pokr. 38 + 7, ustan. 10, let. 22, podp. 75, skupaj 152.
40. **Ljubljana:** I. ljubljanska. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 14./X. 1885, št. 10.133. — 1. Rajko *Perušek*, gimn. prof.; 2. Fran *Novak*, prof.; 3. Ivan *Podgornik*, višji poštni ofic. Nam.: Anton *Bartel*, prof., Josip *Wester*, prof., Alojzij

- Tavčar*, prof. Odb.: Emanuel *Josin*, dež. plač. urada kontrolor, dr. Jakob *Žmavc*, prof., Veličan *Fink*, mest. blag. — Pokr. 109 + 92, ust. 37, let. 199, skupaj 437.
41. **Ljubljana**: Mestna ženska. Ustan. dne 25./VII. 1892. — 1. Franja dr. *Tavčarjeva*; 2. Mar. *Klobučarjeva*; 3. Mar. dr. *Kokaljeva*. Nam.: Minka *Kochova*, Mar. *Mehletova*, Ana dr. *Toplakova*. Odb.: Lina *Hudnikova*, Mar. *Sičeva*, Jelka dr. *Bretlova*, Mar. *Pintarjeva*, Mar. dr. *Zupančeva*, Ana *Hudovernikova*. — Pokr. 31 + 4, ustan. 22, let. 143, skupaj 200.
42. **Ljubljana**: Šentjakobsko-trnovska. Ustan. z min. odl. dne 29./III. 1886, št. 3164. — 1. Val. *Vončina*, sodni oficijal v p.; 2. Milan *Sterlekar*, urad. Mestne hran., 3. Fr. *Trtnik*, urad. Mestne hran. Nam.: Jak. *Smole*, pos., Fr. *Kovač*, trg., Ant. *Verbič*, trg. sotrudnik. Odb.: Albert *Sič*, licejski učitelj, Ant. *Pogačnik*, pos., dr. Pavel *Kozina*, prof., Hinko *Franzl*, st., tov. in pos., Fr. *Mlakar*, učitelj, And. *Javornik*, mizar. — Pokr. 15 + 9, ustan. 18, let. 162, skupaj 204.
43. **Ljubljana**: Šentjacobsko-trnovska ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 4./VIII. 1892, št. 9208. — 1. Marija *Sičeva*; 2. Mar. *Grošljeva*; 3. Franciška *Pfeiferjeva*. Nam.: Marija *Herrenova*, Ivana *Begova*, Josipina *Vidmarjeva*. Odbornice: Leopoldina *Bergantova*, Mar. *Turkova*, Mar. *Puhova*, Julija *Smoletova*, Antonija *Kadičeva*, Mar. *Maroltova*. — Pokr. 24 + 1, ustan. 33, let. 107, pod. 50, skupaj 215.
44. **Ljubljana**: Šentpetrska moška. Ustan. z min. odl. dne 14./IV. 1886, št. 5771. — 1. Fr. *Mally*, tovarnar; 2. Ign. *Šega*, ing. inspektor; 3. Fr. *Maselj*, c. in kr. rač. stotnik v p. Namestniki: 1. podpreds. Viktor *Rohrmann*, veletrg., 2. podpreds. Fr. *Potočnik*, revid. j. ž., Emil *Gherbaz*, kotonist, Mih. *Vetrovšek*, mag. uradnik. Odb.: Tomo *Mencinger*, trg., Drago *Vučnik*, revid. j. ž., Iv. *Maselj*, gimn. prot. — Pokr. 30 + 19, ustan. 29, let. 207, skupaj 285.
45. **Ljubljana**: Šentpetrska ženska. Ustan. dne 12./IV. 1891, — 1. Mihaela *Segova*, sopr. načel. kurilnice j. ž.; 2. Helena *Bavdekova*, pos.; Nilka *Potočnikova*, sopr. rev. juž. žel. Nam.: Josipina *Vučnikova*, Milka *Kendova*, Iva *Kneislova*. Odb.: Ana *Podkrajšekova*, Mar. *Trškanova*, Danica *Rohrmannova*. — Pokr. 6 + 1, ust. 32, let. 119, skupaj 158.
46. **Logatec**: Moška. Ustan. dne 6./I. 1887. — 1. Avg. *Kraigher*, trg.; 2. Ožbald *Branko*; 3. Ant. de *Gleria* ml. — Pokr. 2 + 2, let. 53, skupaj 57.
47. **Logatec**: Ženska. Ustan. dne 21./VIII. 1892, št. 9854. — 1. Josipina *Mazijeva*; 2. Zinka *Smoletova*; 3. Leopoldina *Mulleyeva*. Nam.: Josipina *Sicherlova*. — Pokr. 7 + 2, let. 46, skupaj 55.
48. **Loški Potok, Draga in Trava**: Ustan. z min. odl. 28./IV. 1886, št. 6133. — 1. Ferdo *Wigele*; 2. Ciril *Vizjak*; 3. Emil *Švigelj*. Nam.: Ivan *Rus*, Alojzij *Zbačnik*, Jos. *Mohorčič*. Odb.: Ivan *Bambič*, Iv. *Lavrič*. Nam.: Alojzij *Detoni*, Alojzij *Knavs*.

- Pregl. računov: Fr. *Rus*, Iv. *Knavs*. — Pokr. 2, ustan. 17, let. 45, podp. 10, skupaj 74.
49. **Matenja vas in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Postojni dne 13./III. 1910, št. 5669. — 1. Milan *Žnideršič*; 2. Kristijan *Kanalc*; 3. Alojzij *Durjava*. Nam.: Albina *Deklevova*, Josip *Križaj*, Franja *Durjavova*. Odb.: Dragotin *Černač*, Ivan *Vadnjal*, Josip *Šabec*, Jakob *Kristan*, Anton *Klemenc*. Pregl. rač.: Anton *Križaj*, Leopold *Slavc*. — Let. 25.
50. **Medvode in okolica:** Ustan. z odl. c. kr. dež. predsed. v Ljubljani z dne 25./IV. 1912, št. 1369/Pol. — 1. Jak. *Kolenc*, rest. na Ladiji; 2. Al. *Ponikvar*, nadučit.; 3. Zorka *Kolenceva*. Nam.: Mar. *Jesihova*, P. *Fertin*. Odb.: Fr. *Šušteršič*, Mar. *Uršičeva*, Jos. *Jesih*, Iv. *Luštrek*, Regina *Postoškova*, Ivan *Pečar*. Pregl. računov: Fr. *Jakob* in Fr. *Kurentar*. — Ust. 3, let. 20, podp. 3, skupaj 26.
51. **Mengeš in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 17./IX. 1909, št. 18.240. — 1. † Lovro *Letnar*; 2. Rajko *Božič*; 3. Ana *Petrovčeva*. Nam.: Mar. *Sicherlova*, Mar. *Jencičeva*, Rozika *Bogatajeva*. Odb.: Karol *Vidali*, Fr. *Mencinger*, Fr. *Bogataj*. Nam.: Mar. *Žnidarjeva*, Miheia *Vidalijeva*, Franja *Trojanšekova*. — Ustan. 8, let. 48, podp. 2, skupaj 58.
52. **Metlika:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 16./IV. 1886, št. 4886. — 1. Katina *Guštinova*; 2. Ema *Sallokerjeva*; 3. Agata *Makarjeva*. Nam.: Iv. *Kralj*, Jos. *Zadnik*, Fran *Perdan*. Odb.: Amalija dr. *Weiblova*, Amalija *Podgornikova*, Amalija *Vardjanova*, Tilka *Trampuševa*, Zofka *Gabrijanova*, Leop. *Rajmer*, Val. *Burnik*, Dako *Makar*. — Pokr. + 4, let. 86, skupaj 90.
53. **Mokronog:** Ustan. leta 1886. — 1. Jos. *Tekavčič*, okr. sod. predstojnik, 2. in 3. Jožef *Tratar*, učitelj. Nam.: Tilka *Česaršarkova*, zdrav. sopr. Odb.: Jos. *Romoldova*, sodnikova sopr., Fr. *Kržanova*, sod. kancelista sopr., Mihajlko *Pintar*, not. kand., Josip *Kenda*, not. kan. Frid. *Lenard*, fin. straže nadpaznik. — Pokr. 2 + 1, ust. 2, let. 50, pod. 2, skupaj 57.
54. * **Moravče:** Ustan. z odl. okr. glav. v Kamniku dne 13./IX. 1909, št. 17.861. — 1. Janko *Toman*, nadučit.; 2. Ferdo *Kobal*, pregl. fin. straže; 3. Josip *Šlibar*, krojač. Nam.: Adela *Orehkova*, Anica *Kobalova*, Martin *Aleš*. Odb.: Ivan *Lavrač*. — Let. 14, podp. 34, skupaj 48.
55. * **Moste:** Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani dne 27./VIII. 1909, št. 22.997. — 1. Fr. *Suppan*; 2. Iv. *Remžgar*; 3. Fr. *Pogačar*. Nam.: Iv. *Jarc*, Ivanka *Jarčeva*, Antonija *Jagrova*. Odb.: Albert *Jager*, Ivanka *Kelblova*, Ivanka *Baersatta*, Uroš *Pip*, Mar. *Jarčeva*. — Ustan. 6, let. 60, podp. 10, skupaj 76.
56. **Novo mesto:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./III. 1886, št. 3318. — 1. Iv. *Vašič*, odv. kand.; 2. dr. Milko *Triller*, odv. kad.; 3. Andrejko *Uderman*, davčni asistent. Nam.: Jos. *Tomazin*, poštni nadoficijal, Davorin *Majcen*, gimn. prof., dr. Milan *Šerko*, gimn. prof. Pregl. računov: dr. Ant. *Furlan*,

- sodni svetnik, Adolf *Pauser*, pos. Overovatelja zapisnika: dr. Ern. *Kobe*, avsk., Drag. *Kunc*, prof. — Pokr. 7 + 14, let. 57, podp. 15, skupaj 93.
57. **Novo mesto:** Ženska. Ustan. z odl. okr. glavarstva v Novem mestu 15./XII. 1901. — 1. Jakobina *Žitekova*, sopr. odv.; 2. Ana *Škerljeva*; 3. Ada *Turkova*, učit. Nam.: Olga *Skalickyjeva*, soproga vin. nadzornika, Angela *Vojškova*, Ana *Krautova*, sopr. sod. svetnika. Odb.: Tončka *Mogoličeva*, Marjana *Rožmanova*, Regina *Preatonijeva*, Ema *Toporiševa*. — Pokr. 1 + 2, ust. 16, let. 99, podp. 12, skupaj 130.
58. **Pivka s sedežem v Št. Petru:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./X. 1886 št. 9917. — 1. Ferdo *Špillar*, trg. in pos.; 2. Mar. *Dovganova*, učit.; 3. Kar. *Mehora*, poštni urad. Odb.: Alojzij *Domicelj*, pos. in trg., Julij *Čencič*, nadučit. — Pokr. 3 + 6, ust. 22, let. 52, podp. 16, skupaj 99.
59. **Planina in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 30./X. 1910, št. 3638. — 1. Fr. *Kiauta*, trg.; 2. Jos. *Milavec*, pos.; 3. Alojzij *Gartner*, trg. Nam.: Jelica *Gartnerjeva*, trg. hči, Josipina *Martinčičeva*, pos. hči. Odb.: Julij *Tršar*, Mirko *Fegic*, Ant. *Lavrič*, Leop. *Kotar*, Ivan *Bole*. — Pokr. 1 + 2, ustan. 3, let. 40, skupaj 46.
60. ** **Podkumska s sedežem v Št. Jurju:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 18./VI. 1912, št. 2183. — 1. Fran *Knez*; 2. Tilka *Blaganjetova*; 3. Matija *Pernišek*. Nam.: Hinko *Knez*, Božo *Radič*, Pepica *Knezova*. Odb.: Jos. *Vrtačnik*, ml., Jože *Čop*, Janko *Hiršl*, Janko *Boštic*. — Let. 30.
61. **Poljanska Dolina:** Ustan. dne 17./IX. 1886. — 2. Lovro *Perko*, nadučit.; 3. Vinko *Jamer*, trg. Odb.: Vaclav *Paleček*, trgov., Iv. *Debeljak*, pos. — Pokr. 1 + 1, ust. 4, let. 20, skupaj 26.
62. * **Posavska pri Ljubljani:** Ustan. z odl. dež. preds. v Ljubljani dne 12./IX. 1913, št. 2134. — 1. Iv. *Žirovnik*; 2. Rudolf *Žibert*; 3. Minka *Žirovnikova*. Nam.: Antonija *Černetova*, Ivan *Hvastja*, Minka *Žirovnikova*. Odb.: Jos. *Kregar*, Iv. *Hvastja*, Vinko *Kosmač*, Ludovik *Cunder*, Jernej *Novelli*, Blaž *Semrajc*, Iv. *Dolničar*, Pavel *Jemc*. Pregl. računov: Fránja *Pečnikova*, Ant. *Žibert*. — Let. 32.
63. **Postojna:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 13./VIII. 1886, št. 8053. — 1. Jos. *Brinar*, ravnatelj mešč. šole; 2. Andr. *Baraga*, posoj. urad.; 3. Jak. *Droll*, davčni upravitelj. Nam.: Jos. *Kraigher*, trg. in pos., Rih. *Koller*, davčni pristav, Jak. *Milavec*, davčni upravitelj. — Pokr. 5 + 7, ustan. 4, let. 60, skupaj 76.
64. **Postojna:** Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 17./IV. 1893, št. 2161. — 1. Mar. *Piklova*; 2. Albina *Kraigherjeva*; 3. Ema *Burgerjeva*. Nam.: Mar. *Lavrenčičeva*, Nina *Milavčeva*, Pavla *Drollova*. — Pokr. 1 + 3, ust. 8, let. 83, skupaj 95.
65. **Prem in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani dne 12./II. 1912, št. 453 Pol. — 1. Anton *Fatur*; 2. Jos. *Grahor*; 3. Leopoldinā *Kovačičeva*. Nam.: Mih. *Gustinšič*, Lina *Kuti-*

- nova*, Franc *Smerdel*. Odb.: Gregor *Fatur*, Franc *Kovačič*, Anton *Selhar*, Vik. *Debevc*, Franc *Žnidaršič*, Pavel *Renko*, Anton *Bostjančič*. — Ust. 2, let. 40, podp. 10, skupaj 52.
66. **Radeče in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 648. — 1. Fr. *Hmelj*, trg.; 2. K. *Sovré*, učitelj; 3. Avgusta *Kolnikova*, učiteljica. Nam.: dr. Al. *Homan*, zdravnik, Bogomir *Trepeinik*, kancelist; Fr. *Mastnak*, notar. kand. Odb.: Ševera *Reilova*, učit. (Boštanj), Magdalena *Ivančeva*, sopr. davč. oficijala, Zinka *Podlesnikova*, trg., Alojzij *Klofutar*, davč. upravitelj. — Ust. 2, let. 43, podp. 2, skupaj 47.
67. **Radovljica**: Ustan. dne 27./IX. 1892. — 1. Iv. *Šega*, učitelj; 2. Vekoslav *Chladek*; 3. Pavel *Kavčič*. Odb.: Leon *Patik*, Štefan *Kamenšek*, Ludovik *Hrovat*. — Pokr. 4 + 4, ust. 9, let. 56, podp. 16, skupaj 89.
68. **Radovljica in okolica**: Ženska. Ust. 8./VIII. 1900, št. 3502. — 1. Jela dr. *Vilfanova*; 2. Kristina *Andresova*; 3. Olga *Chladekova*. Nam.: Leopoldina *Čebuljeva*, Minka *Pretnarjeva*, Katinka *Žarkova*. — Pokr. 3, ust. 2, let. 36, podp. 5, skupaj 46.
69. **Raka in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 25./I. 1910, št. 275. — 1. Janko *Golob*; 2. Milka *Voukova*; 3. Alojzija *Hrastnikova*. Nam.: Fr. *Drnovšek*, Jos. *Bertoncelj*, Anica *Hrastnikova*. Odb.: Alojzij *Humek*, Fr. *Bajc*, Fr. *Hrastnik*, Ant. *Radi*. — Pokr. + 1, ustan. 2, let. 22, podp. 1, skupaj 26.
70. **Ribnica**: Ustan. z min. odl. dne 5./II. 1886, št. 1571. — 1. dr. Štefan *Rajh*, odvet.; 2. Iv. *Arko*, pos. taj. in pos.; 3. Ernest *Kobler*, davč. upravitelj. Nam.: dr. Ant. *Schiffrer*, okr. zdravnik, Fr. *Burger*, not. kand., Ant. *Adamič*, davčni oficijal. Odb.: Filip *Peterlin*, trg. in pos. — Pokr. 7 + 3, ust. 18, let. 50, skupaj 78.
71. **Ribnica in okolica**: Ženska. Ustan. 1./IX. 1898, št. 18.964. — 1. Mar. *Gruntarjeva*; 2. Pavla *Pirkerjeva*; 3. Vida *Picekova*. Nam.: Franja *Picekova*, Mar. *Adamičeva*, Matilda *Arkova*. Odb.: Klementina *Pavsarjeva*, Antonija *Erhovničeva*, Karla *Gödererjeva*, Albertina *Vukova*, Ana *Lovšinova* in Franja *Razingerjeva*. — Pokr. 10 + 2, ust. 13, let. 54, skupaj 79.
72. **Št. Rupert**: Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani 11./I. 1910, št. 73. — 1. Franc *Lukek*, čevlj. mojster in pos.; 2. Marija *Likarjeva*, učit.; 3. German *Freljh*, pos. sin. Nam.: Matija *Brezovar*, učit., Aloj. *Kolenc*, pos. sin, Mar. *Podkrajškova*, poštarica. Odb.: Aleks. *Lunaček*, šol. ravnatelj, Tit *Grčar*, učit., Aloj. *Gregorič*, pos., Svitbert *Brcar*, pos., Leopold *Vidmar*, pos. Nam.: Jernej *Škarja*, Ignacij *Pekolj*, Franc *Avsec*, Andrej *Prah*, Franc *Jurglič*. — Pokr. + 2, ustan. 2, let. 39, podp. 12, skupaj 55.
73. **Sava, Javornik, Koroška Bela**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Radovljici dne 4./X. 1907, št. 5554. — 1. Jos. *Ravnik*; 2. Ign. *Koritnik*; 3. Peter *Hafner*. Nam.: Ant. *Čop*. Odb.: Matej *Terčej*, Matej *Matjan*, Vinc. *Volčič*, Fr. *Krašovic*, Jakob *Žnidar*. — Pokr. 2, let. 130, skupaj 132.

74. ** **Semič-Gradac in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani 8./X. 1910, št. 3401/Pol. — 1. Iv. *Zurc*, trg.; 2. Mar. *Konjedičeva*; 3. Ant. *Sever*, trg. sotr. Nam.: Ivanka *Ogulinova*, Minka *Bartlova*. Odb.: Iv. *Ogulin*, Fr. *Toplak*, Ant. *Sebaher*, Jernej *Kralj*, Iv. *Simončič*, Iv. *Cesar*. Pregl. rač.: Jos. *Zurc*, Jos. *Rom*. — Let. 38, pod. 30, skupaj 68.
75. **Senožeče in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 23./IV. 1886, št. 4033. — 1. Milan *Senčar*; 2. Fr. *Zadnik*, ml.; 3. Ana *Kuraltova*. Nam.: Viktor *Poznik*, Ant. *Dolenc*. — Pokr. + 1, ustan. 6, let. 48, podp. 1, skupaj 56.
76. **Sodražica in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani z dne 29./VIII. 1909, št. 2425. — 1. Jos. *Obrstar*; 2. Evgen *Ivanc* ml.; 3. Iv. *Pogorelec*. Nam.: Amalija *Fajdigova*, Angela *Kokaljeva*, Olga *Vrbičeva*. Odb.: Matej *Gruden*, Jak. *Gregorič*, Cecilija *Peraanova*, Pavla *Vrbičeva*, Fr. *Mikolič*, Mar. *Grudnova* (st.), Franja *Ivančeva*. Pregl. računov: Fr. *Fajdiga*, Antonija *Koželjeva*. — Pokr. 1, ust. 2, let. 57, podp. 11, skupaj 71.
77. **Stari Trg in Lož**: Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 19./I. 1893, št. 15.820. — 1. Alojzij *Žagodič*, davč. asist.; 2. Ivan *Grčar*, davč. ofic.; 3. Jernej *Fabjan*, obč. tajnik. Nam.: Mara *Lahova*, pos. in trg. sopr., Vilko *Krajc*, pos. in mesar, Ida *Pečetova*, pos. — Pokr. 4 + 4, let. 59, skupaj 67.
78. **Stari trg, Predgrad in okolica**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Črnomlju dne 24./VI. 1911, št. 10.812. — Ust. 2.
79. **Senčur in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani 1. 1910. — 1. Mih. *Ropret*, zasebnik; 2. Fr. *Kuratt*, posest. 3. Ciril *Gašperlin*, trg. Nam.: Doroteja *Ferjanova*, Iv. *Čebašek*, Marija *Gašperlinova*. — Odb.: Iv. *Gašperlin*, Josip *Golob*, Mih. *Globočnik*, Primož *Žerovnik*, Fran *Žuvan*, Jos. *Kveder*, Jak. *Šter*. Pregl. rač.: J. *Žerovnik*, Fran *Okorn*. — Pokr. + 1, ust. 1, let. 25, podp. 7, skupaj 35.
80. **Šiška**: Ustan. z min. odl. 17./II. 1886, št. 1269. — 1. Drag. *Mohar*, pos. in gost.; 2. Ivan *Tavčar*, obč. tajnik; 3. Franc *Ogrizek*, trg. potnik. Nam.: Ivan *Petrič*, učitelj. Odb.: Fr. *Kralj*, Jos. *Sedej*, Drag. *Vučnik*, Jos. *Mohar*, Al. *Rozman*, Iv. *Škarjovec*, Alb. *Adlešič*. — Pokr. 7 + 5, ust. 13, let. 66, podp. 4, skupaj 95.
81. **Šiška**: Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 13./II. 1909-št. 34. — 1. Marija *Seidlova*; 2. Micika *Colnikova*; 3. Ant. nija *Tavčarjeva*. Nam.: Ivanka *Pirkovičeva*, Marija *Pušarjeva*, Terezija *Rozmanova*. Odb.: Josipina *Nočeva*, Marija *Ciglarjeva*. — Pokr. 2 + 3, let. 64, skupaj 69.
82. * **Šiška Gornja**: Ustan. z odl. dež. preds. dne 16./V. 1910, št. 1575. — 1. Fr. *Šušteršič*, pos. in gostil. (Zapuže); 2. A. *Debevc*; 3. Ana *Suvova*. Nam. in odb.: Rotija *Kregarjeva*, Ant. *Suva*, Manica *Komanova*, Mih. *Kavčič*, Jos. *Šušteršič*, Andr. *Lombar*, Jos. *Sever*, Vinko *Rozman*, Iv. *Jeras*. — Let. 50.
83. * **Škocjan in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 27./I. 1910, št. 301. — 1. Peter *Durjava*, trg.; 2. Iv. *Bene-*

- dičič*, nadučit.; 3. Marija *Benedičičeva*, učit. Nam.: Pavel *Zupet*, gost., Iv. *Komljanec*, Mar. *Zalokarjeva*. Odb.: Marija *Andrejčičeva*, Ant. *Činkule*, Alojzija *Zupetova*, Fr. *Resnik*, Janko *Zupet*. — Let. 20, podp. 2, skupaj 22.
84. in 85. **Škofja Loka in okolica**: Moška. Ustan. z min. odl. dne 23./III. 1886, št. 4772. Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 16./II. 1894, št. 3084. — 1. Slavko *Flis*, učit. in pos.; 2. Ivanka *Flisova*, pos.; 3. Avgust *Nadilo*, tajnik okr. hran. in posojil. Nam.: dr. Karol *Zakrajšek*, okrož. zdravnik, Otilija *Logarjeva*, poštna oficijantinja, Lev *Lavrič*, trgov. in pos. Odb. in pregl. računov: Jos. *Deisinger*, trg. in pos., Ant. *Kašman*, trg. in pos. — Pokr. 3 + 2, ustan. 18, let. 27, podp. 27, skupaj 77.
86. **Škofljica in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 17./IV. 1909, št. 820. — 1. Vinko *Ogorelec*, st., posest.; 2. Vlad. *Ogorelec*, c. kr. asistent; 3. Vida *Ogorelčeva*. Nam.: Jak. *Jesih*, pos., Vinko *Ogorelec*, ml., Fr. *Goli*. Odb.: Angelo *Aita*, tovarnar, Fr. *Martinc*, tesarski mojster. — Pokr. 1 + 1, ustan. 17, let. 50, skupaj 69.
87. **Toplice**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 4./VII. 1909, št. 1716/Pol. — 1. Drag. *Gregorc*, učit.; 2. Ivan *Žen*, učit.; 3. Karolina *Klemenčičeva*, učiteljica. Nam.: Gizela *Ženova*. Odb.: Ant. *Klinc*, Iv. *Vrisk*, M. *Zupanc*. — Let. 21, podp. 3, skupaj 24.
88. **Trebnje in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 4./VIII. 1908, št. 3714/Pol. — 1. Alojzij *Marok*; 2. Ferdo *Kogej*; 3. Mici *Pavlinova*. Nam.: Janko *Ruprecht*, Drago *Tomšič*, Mijo *Plevnik*. Odb.: Pavel *Kunstek*, Stanko *Ruprecht*, Rezika *Gorčeva*, Franc *Ivanc*. — Pokr. 5 + 5, let. 90, skupaj 100.
89. **Trojane in okolica**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Kamniku dne 17./VIII. 1909, št. 15.605. — 1. Franc *Konšek*; 2. Jakob *Slapar*; 3. Josip *Špenko*. Nam.: Jos. *Cukjati*, Malčika *Ogrizekova*, Fanika *Konšekova*. Odb.: Ernest *Cerar*, Jožef *Novak*, Alojzij *Smrkotj*, Fortunat *Pančur*. Pregl. rač.: Ivan *Novak*, Matevž *Pistotnik*. — Ust. 6, let. 41, podp. 13, skupaj 60.
90. **Trzič in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 29./VIII. 1899, št. 4547. — 1. Mat. *Marinček*, c. kr. notar; 2. Iv. *Lončar*, not. kand; 3. Rih. *Mally*, tovarnar. Nam.: Fr. *Deu*, tovarnar, Jos. *Šter*, pos., Iv. *Engelsberger*, trg. Odb.: K. *Pollak*, inž. in tovar. — Pokr. 3 + 1, ust. 7, let. 30, podp. 19, skupaj 60.
91. **Turjak**: Ustan. dne 26./III. 1886. Pokr. 3, ustan. 6, skupaj 9.
92. **Unec**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 13./V. 1904, št. 8581. — 1. Avg. *Belle*, trg.; 2. Peter *Repič*, nadučit.; 3. Matilda *Sebenikarjeva*. Nam.: Makso *Domicelj*, Antonija *Gnezdova*. — Pokr. + 4, let. 27, skupaj 31.
93. **Velika Dolina z okolico**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 3./XI. 1911, št. 3592. — 1. Franc *Jelinek*, tov. ravnatelj in pos.; 2. Val. *Ivanuš*, nadučit.; 3. Jak. *Humek*, pos. Nam.: Franc *Dolinar*, pos. in gost., Marija *Rantova*, učit., Tarina *Juvančeva*, učit. Odb.: Josip *Katin*, Jure *Novoselič*, Martin

- Šetinc*, Elvira *Dolinarjeva*, Marija *Želinkova*, Amalija *Hribarjeva*. Pregl. rač.: Mijo *Dolinar*, trg. in pos., Mijo *Weble*, obč. tajnik. — Ust. 3, let. 35, podp. 5, skupaj 43.
94. **Velike Lašče**: *Ženska*. Ustan. z odl. okr. glav. v Kočevju dne 2./I. 1896, št. 12.271. — 1. Jospina *Smodejeva*, sopr. notarja; 2. Ana *Somrakova*, učit.; 3. Tinca *Hartmanova*, hčerka trg. Nam.: Melita *Geršakova*, sopr. sod. predstoj., Adela *Tiegelova*, priv., Pavla *Grudnova*, not. pis. Odb.: Ana *Finkova*, učit, Ana *Hočevarjeva*, gost. in pos., Roza *Hudovernikova*, sopr. sod. ofic., Terezija *Košekova*, sopr. not. kand., Ema *Puceljova*, sopr. pos. in gost., Marija *Serpanova*, sopr. pos. in gost., Pavla *Starelova*, sopr. davč. ofic. — Pokr. 11, ust. 5, let. 69, podp. 16, skupaj 101.
95. **Vič**: Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani dne 6./X. 1908, št. 24.861. — 1. Fr. *Oblak*, župan; 2. Fr. *Golob*, ofic. trgov. zbor. in tovarnar; 3. Ant. *Vrtačnik*, bančni uradnik. Nam.: Andr. *Knez*, pos. itd., Val. *Kopitar*, uprav. „Slov. Naroda“, G. *Pekle*, pravnik. Odb.: Ante *Beg*, potovalni učitelj, Ivan *Končan*, trg. in Mat. *Škerlj*. — Pokr. 4, ust. 2, let. 95, skupaj 101.
96. **Št. Vid, Podraga, Vrabče**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./IX. 1910, št. 3192/Pol. — 1. Jos. *Furlan*, pos.; 2. Marica *Rudolfova*; 3. Fr. *Premru*. Nam.: Fr. *Kavčič*, poštar in pos., Iv. *Mistelj*, pos., Edv. *Žvanut*, pos. in gost. Odb.: Ciril *Pelicon*, Jos. *Božič*, Fil. *Semič*, Aloj. *Bizjak*. — Ust. 2, let. 47, podp. 2, skupaj 51.
97. **Vinica in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 28./VIII. 1909, št. 15.254. — 1. Fr. *Lovštin*, nadučit.; 2. Al. *Kordiševa*; 3. Leopoldina *Bavdekova*. Nam.: Iv. *Flajnik*, Barica *Šutejeva*, Pero *Malič*. Odb.: Mate *Musič*, Milko *Proselj*, Fran *Blinc*. — Let. 13, podp. 36, skupaj 49.
98. **Vipava**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./VIII. 1908, št. 3920/pr. — 1. Fr. *Mercina*; 2. Franjo *Zupančič*; 3. Mirko *Pavlin*. Nam.: Marica *Kozinova*. Odb.: Jurij *Kozina*, dr. Pavel *Kanc*, Karla dr. *Kančeva*, Hermina *Mercinova*. — Pokr. 2 + 2, ust. 16, let. 61, skupaj 81.
99. **Vreme in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 24./III. 1912, št. 971/Pol. — 1. Iv. *Cerkvenik*; 2. Albina *Deklevova*. Nam.: Anton *Cerkovnik*, Jos. *Prihavec*. Odb.: Franc *Magajna*, Fr. *Dekleva*, Fr. *Dujc*. — Ust. 1, let. 15, podp. 13, skupaj 29.
100. in 101. **Vrhnika**: Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 19./III. 1887, št. 4123. — *Ženska*. Ustan. z odl. dež. vlade dne 10./III. 1892, št. 12.368. — 1. Ivan *Tomšič*; 2. Fran *Jurca*; 3. Pavla *Götzlova*. Nam.: Marija *Grudnova*, Milka *Korenčanova*, Lovro *Rogelj*. Odb.: Karol *Matajč*, Mihael *Tomšič*, Amalija *Komotarjeva*, Angela *Petričeva*. — Pokr. 13 + 3, ust. 26, let. 59, skupaj 100.
102. **Zagorje ob Savi**: Ustan. z odl. okr. glav. v Litiji 27./XI. 1892, št. 3152. — 1. Iv. *Taufer*; 2. J. *Dolinšek*; 3. Berta *Müllerjeva*. Nam.: Leopolda *Ašičeva*, Albin *Gercar*, Ivan *Prosenč*. Odb.:

- Dragotin *Korbar*, Miloš *Lazar*, Fran *Keršnik*, Nežika *Sadarjeva*. Pregl. računov: Vera *Weinbergerjeva*, Rudol *Ahčan*. — Pokr. 11, ust. 3, let. 62, skupaj 76.
103. ** **Zalog, Vevče in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani 9./VI. 1913, št. 1478/Pol. — 1. And. *Kezele*, pristav j. ž.; 2. Alfonz *Aplenc*, uradnik; 3. Fort. *Kurnik*, sklad. mojster j. ž. Nam.: Eliza *Mazeljeva*, Avg. *Kuhar*, Frida *Rozmanova*, Fr. *Siherl*, And. *Palernoster*. Odb.: Fr. *Grad*, Viktor *Sluga*, Jernej *Bajželj*, Edmund *Delorenco*. Pregl. rač.: Fr. *Kavčič* in Fr. *Lešnjak*. — Ust. 1, let. 102, skupaj 103.
104. **Zatičina - Višnja Gora - Št. Vid:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./IX. 1886, št. 8967. — 1. Fran *Kovač*, nadučit.; 2. Janko *Škrbinec*, nadučit.; 3. Mima *Pezdirjeva*, učit. Nam.: Ana dr. *Repičeva*, Ivanka *Dolinarjeva*, Milica *Repičeva*. Odb.: dr. *Peitler*, Josipina *Vehovarjeva*, Ivan *Štupar*, Rudolf *Habjan*. — Pokr. 3 + 3, ust. 29, let. 75, skupaj 101.
105. **Železniki na Gorenjskem:** Ustan. dne 17./VI. 1886, št. 5. — 1. Ant. *Hafner*; 2. Melhijor *Dolenc*; 3. Gabrijel *Thaler*. — Pokr. 1, let. 17, podp. 15, skupaj 34.
106. **Žiri in okolica:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Logatcu z dne 29./XII. 1909, št. 22.986. — 1. Jos. *Feras*; 2. Karol *Črnjač*; 3. Franja *Demšarjeva*. Nam.: Ivanka *Dolenčeva*, Veronika *Demšarjeva*, Fr. *Oblak*. Odb.: Iv. *Strlič*, Luka *Jesenko*, Ivanka *Poljanšekova*. — Let. 30, podp. 5, skupaj 35.
107. **Žuženberk in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 2./VII 1887, št. 6490. — 1. Ant. *Carli*, c. kr. notar; 2. Fr. *Küssel*, c. kr. sodnik; 3. Stanko *Ribnikar*, c. kr. davč. asistent. — Pokr. + 1, ust. 10, let. 26, skupaj 37.

II. Štajerska.

1. † **Sv. Ana in na Krembergu in Mar. Snežna:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 30./7. 1913, št. 8-2178/1. — Ust. 3, let. 50, skupaj 53.
2. ** **Sv. Barbara, Št. Janž, Sv. Martin in Vurberg:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 17./III. 1913, št. 8-963/1-1913. — 1. Ant. *Gselman*, naduč.; 2. Jan. *Velker*, pos.; 3. Malka *Golobova*. Namestniki: Mih. *Brumen*, pos., Jak. *Golob*, pos., Jurij *Ferenc*, gostiln. Odborniki: Marta *Gobčeva*, učit., Fr. *Kranje*, naduč., Fr. *Žiher*, naduč. Let. 43, podp. 6, skupaj 49.
3. ** **Bizeljsko in okolica:** Ustan. z odl. c. kr. nam. v Gradcu z dne 13./XI. 1912, št. 8-2696/1. — 1. And. *Kos*, trgovec; 2. Iv. *Perger*, trg. poslovođa; 3. Marica *Kosova*. Nam.: Jos. *Janežič*, vcelepos., Gustav *Pečnik*, učit., Mimika *Janežičeva*. Odb.: Iv. *Malus*, dr. *Vilimek* Ant., Josipina *Levstikova*, Jos. *Balon*. — Ust. 3, let. 35, podp. 20, skupaj 58.
4. **Bočna pri Gornjem gradu:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 1./VIII. 1910, št. 8-2221/1. 1. Ant. *Sevar*, pos.; 2. Jos. *Bizjak*,

- nadučitelj; 3. Tina *Bizjakova*, učiteljica. Nam.: Ant. *Marovič*, pos., Jos. *Stiglic*, Odb.: Anton *Žmavc*, pos., Iv. *Žmavc*, pos., Fr. *Štiglic*, trg., Anton *Tevž*, pos., Karol *Božič*, gost., Ivan *Pavlin*, pos. — Let. 44, podp. 1, skupaj 45.
5. **Braslovče**: Ustan. z odl. min. za not. zad. 3./III. 1886, št. 6521. — 1. Iv. *Krefl*, krojaški mojster; 2. Iv. *Petrak*, učitelj; 3. Jos. *Omladič*, pos. Namestn. Marica *Ježovnikova*, učiteljica. Odbornik: Ivan *Vovšek*, usnjar. — Pokr. + 1, ust. 13, letnik 25, podp. 20, skupaj 59.
6. **** Breg pri Celju**: Ustan. z odl. nam. dne 1./VIII. 1910, št. 8-2220/1. — 1. Ivan *Looha*, uradn. in pos.; 2. Vane *Radej*, pravnik; 3. M. *Kraljeva*, gostiln. Nam.: Andr. *Perc*, obč. tajn., Drag. *Kralj.*, Pepca *Repenšekova*, Odb.: Fr. *Podržaj*, Sim. *Rupnik*, Franja *Božičeva*, Iv. *Radaj*. Nam.: Mart. *Kolšek*, Miloš *Leskovšek*, Lovro *Čremožnik*, Drag. *Gobec*. Pregl. rač.: Iv. *Radaj*. Iv. *Friedrich*. Let. 60.
7. **Brežiški okraj**: Sedež v Brežicah. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./VII. 1890, št. 15332, — 1. Dr. L. *Stiker*, odv. 2. Jos. *Boecio*, trg.; 3. K. *Pečnik*, gost. Nam.: dr. Lenard *Boecio*. — Pokr. 1 + 2, ust. 13, let. 31, skupaj 46.
8. **Brežice**: Ženska. Ustan. dne 26./VI. 1908. — 1. Mar. dr. *Stikerjeva*, sopr. odv.; 2. Katinka *Boeciova*; 3. Pavla *Schweigerjeva*. Nam.: Ana dr. *Hudelistova*, Justa *Pečnikova*, Lina *Stumbergerjeva*. — Ust. 2, let. 55, pod. 2, skupaj 58.
9. **Celje**: Moška. Ustan. z min. odl. dne 14./XII. 1885. št. 3563. — 1. Dr. Ant. *Božič*; 2. Miloš *Stibler*; 3. Simon *Wutt*. Podpredsednik Ivan *Rebek*. Odb.: Franjo *Vočlar* in Benjamin *Kunej*. — Pokr. 13 + 22 ust. 9, let. 100, skupaj 144.
10. **Celje**: Ženska: Ustan. z odl. nam. dne 19./XI. 1893, št. 29547. — 1. Ela dr. *Kalanova*, 2. Marta *Hrašovčeva*; 3. Mar. *Kopačeva*. Nam.: Josipa *Rebekova*, M. *Kunejeva*, Mila *Sernečeva*, Ana dr. *Kukovčeva*, M. dr. *Karlovska* — Pokr. 8 + 2, ust. 5, let. 180, skupaj 195.
11. **Dobova in okolica**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./IV. 1912. št. 8-1123/1, 1912. — 1. Lud. *Kokot*, učit.; 2. Hermina *Bračičeva*, 3. Peter *Poljanšek*. Namestniki: Fr. *Cetin*, Fr. *Vadnal*, Jos. *Kovačič*. Odborniki: Iv. *Toporišič* st., Iv. *Toporišič*, ml., Iv. *Čančer*, Iv. *Ogorelc*, Fr. *Peterkovič*, Nežika *Cetinova*, Josipina *Kovačičeva*, Mar. *Vučajnikova*. Let. 60.
12. **** Dol pri Hrastniku**: Ustan. z odl. c. kr. namestn. v Gradcu z dne 25./XI. 1912, št. 8-2822-1, 1912. — 1. Anton *Gnus*, nadučitelj; 2. Davorin *Čander*, učitelj.; 3. Lojze *Hofbauer*, učit. Nam.: Rado *Draksler*, trgovec, Avgust *Dolinšek*, čevljar, Franc *Okorn*, premogar. Odb.: Stanka *Gnusova*, Marija *Kranjčeva*, Agata *Okornova*, Antonija *Topolšekova*, Helena *Stokavnikova*, Jernej *Ahčan*, Anton *Brinar*, Iv. *Draksler*, Anton *Štefančič*, Anton *Schnek*. Rač. pregl.: Fran *Peklar*, Emil *Sartory*. — Pokr. 2, let. 92, poep. 16, skupaj 110.

13. **Dramlje:** Ustan. z odl. nam. dne 6./II. 1909, št. 8-462/1. — Ust. 3.
14. **Dravinjska za Poljčane, Studenice in Makole:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Mariboru z dne 31./III. 1911, št. 12530-11. — 1. Sebastjan *Krotky*, učitelj; 2. Ignacij *Čokl*, učitelj; 3. Ivana *Hinterlechnerjeva*, učiteljica. Odb.: Jožef *Kokl*, Jožef *Svetlin*, Edvard *Čokl*, Amalija Lešnikova. — Let. 17, podp. 3, skupaj 20.
15. **Fala, Puščava, Selnica:** Ustan. 6./XI. 1910. — 1. Alojzij *Ilgo*, pos.; 2. Josip *Ilgo*, pos.; 3. Ferdo *Kovačič*, učit. Nam.: Andrej *Hauptman*, pos., Jakob *Kraner*, pos., Adolf *Friedl*, učit. Odb.: A. *Fak*, Jos. *Agrež*, Ignac *Fröblinger*, Jak. *Seifried*, Aloj. *Majcen*. Pregl. rač.: Jos. *Kapun*, Jos. *Zemljč*. — Let. 12, pod. 9, skupaj 21.
16. **Fram in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 2./I. 1910, št. 8-3521/1. — Karol *Černej*; 2. Mar. *Pirkmaierjeva*; 3. Marija *Lauterjeva*. Nam.: Fr. *Stern*, Nace *Skrbinšek*, Anton *Bezjak*. Odb.: Štefan *Lešnik*, Valentin *Predan*, Ant. *Lešnik*, A. *Faleš*, Pregl. rač.: dr. *Pavel Turner*. — Let. 48, podp. 8, skupaj 56.
17. **Gabrje poleg Celja:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 4./VII. 1909, št. 8-2250, 1. 1909. — 1. Ad. *Rode*; 2. Cirila *Kržanova*; 3. Pavla *Omladičeva*. Podpredsednik: J. *Martinčič*. Odbornik: Gregor *Govedič*, J. *Speglič*, Minka *Vltavska*, Mar. *Šrivarjeva*. Pregl. računov: A. *Kunej*. — Ustan. 1, letn. 11, podp. 1, skupaj 13.
18. † **Globoko (za Artiče, Pišeče in Sromlje s sedežem v Globokem):** Ustanovlj. z odl. nam. v Gradcu dne 26./VI. 1913, št. 8-1881/1. — Let. 30, podp. 10, skupaj 40.
19. **Gornji Grad:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./II. 1886, št. 2593. — 1. Jos. *Krajnc* velep.; 2. Dr. Fr. *Pristan*; 3. Avg. Drukar, notar. Nam.: Fr. *Tiller*, sodnik, dr. Maks *Konečnik*, zdravnik, Jos. *Korban*, učitelj. — Pokr. 2 + 2, ust. 23, let 23, podp. 7, skupaj 57.
20. **Gornji Grad: Ženska.** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 5./I. 1909, št. 8-3525/1. — 1. Mar. *Drukarjeva*, sopr. notarja; 2. Ivanka *Kranjčeva*, pos.; 3. F. *Trobejeva*. Odb.: Mica *Kolenčeva*, pos. *Volčeva*, učit. — Pokr. 1, let. 46, skupaj 47.
21. **Gornja Radgona:** Ustan. 1. 1901. — Pokr. + 1, ust. 4, skupaj 5.
22. **Gradec:** Akademiška. Ustan. z odl. dne 26./I. 1886, št. 1112. — 1. Leon *Travner*, medic.; 2. Franjo *Juhart*, pravn.; 3. Vladimir *Mikuž*, tehn. Namestniki: Makso *Kovačič*, modrosl., Ant. *Kadunc*, tehn., Jos. *Muster*, medic. — Pokr. 2 + 1, ust. 5, skupaj 8.
23. **Gradec:** Izvenakademiška. Ustan. z min. odl. dne 15./V. 1886, št. 7231. — 1. Jos. *Modic*, vlad. svet.; 2. Mirko *Bernard*; 3. Janko *Košan*, profesor. Nam.: Rudolf *Štegmüller*, Fran *Vršič*, Ivan *Zupan*. Pregl. rač.: Matej *Vrbnjak*, Henrik *Mohorčič*. — Pokr. 8 + 11, ust. 20, let. 97, podp. 28, skupaj 164.
24. **Gradec: Ženska.** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 12./VI. 1907, št. 8-1844/1. — Hermina *Kaisersbergerjeva*; 2. Franja *Hol-*

- zova*; 3. Mila *Miheličeva*. Namestnica: Aleksandra *Zabrežova*. Pregl. rač.: Ana *Srnečeva*, Gerta *Gomilšekova*. — Pokr. + 1, ust. 2, let. 70, skupaj 73.
25. ** **Grobelno** (za *Slivnico*, *Sv. Štefan* in *Št. Vid* s sedežem v Grobelnem.) Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 30./VII. 1913, št. VIII-2177/I. — 1. Fr. *Vuga*, trg.; 2. Karel *Paulinc*, železn. urad.; 3. Fr. *Pogačnik*, učit. (*Št. Vid*). Nam.: Hermina *Stritarjeva*, učit. (*Št. Vid*), Tilka *Lcckerjeva*, učit. (*Slivnica*), Alojzija *Segulova*, sopr. nadpoštarja (*Grobelno*). Odbor.: Tomo *Kurbus*, nadučitelj (*Slivnica*), Al. *Randl*, postajenačelnik (*Grobelno*), J. *Malgaj*, pos. (*Sv. Štefan*), Fr. *Vavpotič*, (*Grobelno*), Jos. *Gobec*, pos. (*Št. Vid*). — Let. 30.
26. **Hrastnik**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Celju 26./II. 1908 št. 8-867/1 1908. — Vekoslav *Baša*, postajenačelnik; 2. Vekoslav *Roš*; 3. Jernej *Gorenjec*. Namestniki: Rado *Rainer*, Miroslav *Heren*, Iv. *Sovre*. Odborniki: Mih. *Urbajs*, Ant. *Kerže* Vinko *Šentjunc*, Fr. *Plaznik*, Franc *Gašparut*. — Pokr. 2 + 1 let, 97, podp. 26, skupaj 124.
27. ** **Hrastnik in okolica**: *Ženska*: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu z dne 2. II. 1913, št. 8-363/1-1913. 1. Mar. *Černetova*; 2. Minka *Rihtarjeva*; 3. Milka *Šentjurčeva*. Namestnice: Lojzika *Roševa*, Mar. *Sorčanova*, Klara *Balohova* Odbornice: Cecilija *Baševa*, Mara *Flisova*, Julka *Jamova*, Ana *Bočkova*, Rezika *Dolinškova*, Namestnice: Pavla *Stihova*, Mar. *Restarjeva*, Eliza *Pepelnakova*. Pregl. računov: Lojzika *Šentjurčeva*, Micika *Laznikova*. — Let. 96.
28. † **Sv. Jakob, Sv. Marjeta in Sv. Juri v Slov. Goricah** s sedežem pri Sv. Jakobu.
29. † **Št. Janž na Drav. polju**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 4./II. 1911, št. 8-337/I.
30. ** **Sv. Jurij ob Ščavnici**: Priglašena dne 20./6. 1913. št. 122. 1. Dr. Lev *Kreft*, okr. zdravnik; 2. Jos. *Farkaš*, trg.; 3. Fr. *Lukner*, učitelj. Namestniki: Mat. *Dominko*, župan, Edmund *Kocmul*, pos., Ana *Ciuhova*. Odborniki: Iv. *Kreft*, poštar, Andr. *Mikl*, Herma *Mohorčičeva*, učit., Jos. *Kupljen*, župan. Namestniki: Tomo *Perger*, Zofka *Frasovo*, Alojzija *Nedogova*, Iv. *Korošak*. Pregl. računov: Avg. *Lah*, učitelj, Mar. *Kocmutova*, učiteljica. — Ust. 1, let. 50, podp. 6, skupaj 57.
31. **Št. Juri ob juž. žel.**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./V. 1886, št. 395. — 1. Jos. *Podgoršek*; 2. Ivan *Oset*; 3. Alojzij *Recelj*. Nam.: Jos. *Čretnik*, Jos. *Krivec*. Ant. *Sivka*. Odb.: Iv. *Belle*, Iv. *Brežnik*, Fr. *Ferlež*. — Pokr. + 1, ust. 5. let. 40, podp. 20, skupaj 66.
32. **Št. Juri ob juž. žel.**: *Ženska*. Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 9./XI. 1891, št. 19.609. — 1. Ljudmila *Schreinerjeva*; 2. Rožica *Gatejeva*; 3. Marica *Osetova*. Nam.: Marta *Kvedrova*, Milica *Kavčičeva*, Malčika *Nendlova* Odb.: Josipa *Sivkova*, Tilka *Lekarjeva*, Jerica *Čretnikova*. Nam.: Neža

- Urlebova, Micika Kinclova, Malčika Šketova.* — Pokr. 2, ust 5, let. 18, podp. 32, skupaj 57.
33. **Št. Juri ob Tab., Gomilsko in Kapla:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 21./V. 1912, št. 8-1481/1.
34. **Kapele pri Brežicah:** Ustan. z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 28./III. 1912, št. 8-891/1, 1912. — 1. Ivan *Bradač*; 2. Fr. *Krulc*; 3. Ivan *Veble*, Nam.: Franc *Veble*, Ivan *Urek*, Franc *Urek*. Odb.: Miha *Janežič*, Jožef *Kovačič*, Marko *Kežman*, Josip *Jerše*. — Let. 30.
35. **Konjice:** Ustan. z minist. odl. 26./III. 1886, št. 4552. — 1. Vaclav *Prorazil*, mag. pharm.; 2. Milogoj *Mastnak*, sod. ofct.; 3. Rudolf *Ahtik*, davč. ofct. Namestniki: Ljudevit *Petrič*, učit., Saba *Serajnikova*, zasebn., Mar. *Ogorevčeva*, sprg. trg. Odbornika: Mirko *Zorčič*, ev. ofct., Mela *Prorazilova*, sprg. lekarnarja. — Pokr. 1 + 3, letn. 21, podp. 14, skupaj 39.
36. **Kozje in kozjanski okraj:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 18./II. 1904, št. 6044. — 1. Dr. Jos. *Barle*, notar; 2. Jos. *Kokole*, notarski uradnik; 3. Makso *Merčun*, davčni asistent. — Pokr. + 2, let. 30, skupaj 32.
37. **Sv. Križ-Veržej:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 29./III. 1910, št. 8-987/1. — 1. Dr. Jos. *Lebar*, zdravnik; 2. Fr. *Cilenšek*, učitelj; 3. K. *Mavrič*, učitelj. Nam.: Al. *Seršen*, trg., Al. *Vrabl*, pos. sin, Rud. *Horvatič*, trg. Let. 34.
38. **Ksaverij-Ljubno** v Savinjski dolini: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 27./IV. 1912, št. 8-1466/1. — 1. Fr. *Kolenc*, velepos. (Juvanje); 2. Jos. *Fürst* (Radmirje); 3. Nežika *Pirčeva*, (za Ksaverij) in Franja *Sotlarjeva* (za Ljubno). Podpredsed. Vera *Terčakova*. Odbor.: Jos. *Kolenc* in Fr. *Kolenc* ml. (Juvanje), Ant. *Robnik* in Maks *Štuler* (Radmirje). Let. 45.
39. **Laški trg in okolica:** Usten. z odl. namestn. v Gradcu dne 18./IX. 1891, št. 21.236. — 1. Aneta *Elsbacherjeva*; 2. Aneta *Gerse-tičeva*; 3. Iv. *Elsbacher*. Namestniki: Ivan *Četina*, Maks *Wudler*, Ida *Drobnič*. — Pokr. + 2, ustan. 6, letn. 54, podp. 14, skupaj 76.
40. **Lembah in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 2./X. 1907, št. 8-2731/1. — 1. Ant. *Godec*, učit.; 2. R. *Kranjc*, org. in obč. tajn.; Jurij *Kaloh*, pos. Nam.: Marica *Godčeva*, učiteljica. Odb.: Andrej *Bračič*, župnik, Simon *Vodenik*, nadučit., Josip *Ajd*, žel. uslužbenec, Ant. *Černko*, pos. Let. 25, podp. 14, skupaj 39.
41. **Sv. Lenard v Slov. Gor.:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 13./X. 1888, št. 21.440. — 1. Fr. *Breznik*, velepos.; 2. Davorin *Polič*, odv. sollicitator; 3. Milan *Gorišek*, odvetnik. — Pokr. + 3, let. 30, skupaj 33.
42. **Leoben in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 20./XI. 1911. št. 8-2817/1.
43. **Ljutomer in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Hradcu dne 10./X. 1892, št. 13.714. — 1. Fr. *Stajnko* ml., pos.; 2. Janjo *Baukarl*, učit.; 3. Srečko *Vršič* trg. Namestniki: Fr. *Čeh*, učit., Mirko *Muršec*, sollicitator, Fr. *Zacherl*, učitelj. — Pokr. + 1, letn. 36, podp. 28, skupaj 65.

44. **Ljutomer:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 7./VIII. 1909, št. 8-2483/I. — 1. Mar. *Seršenova*; 2. Elza *Repičeva*; 3. Mara *Kocuvanova*. Nam.: Matilda dr. *Grossmannova*, Jelica *Škerlečeva*, Marica *Čagranova*. Odb.: Angela *Karbova*, Lonida *Herzogova*. — Let. 21, podp. 23, skupaj 44.
45. **Št. Lovrenc nad Mariborom:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 1./VII. 1901, št. 22.669. — Pokr. 1+1, ust. 5, skupaj 6.
46. **Maribor:** Ustan. z min. odl. 10./I. 1888, št. 353. — 1. dr. Ant. *Dolar*, prof.; 2. K. *Tribnik*, prof.; 3. Janko *Voglar*, pošt. ofic. Nam. in odb.: dr. Fr. *Rosina*, Ant. *Hohnjec*, J. *Mesarič*, Iv. *Mravljak*, dr. Rad. *Pipuš*, Fr. *Pišek*, Mart. *Planinšek*, Iv. *Šoštarčič*, dr. Slavko *Weixl*. — Pokr. 15 + 22, ust. 12, let. 192, podp. 25, skupaj 266.
47. **Maribor in okolica:** Ženska. Ustan. dne 14./V. 1898, št. 12.381. — 1. Marija dr. *Rosinova*; 2. Marija dr. *Foljančeva*; 3. Marija *Matekova*. Nam.: *Planinškova*, *Čepičeva*, *Hrenova*, dr. *Voušekova*, dr. *Sernečeva*. — Pokr. + 1, let. 102, skupaj 103.
48. ** **Mariborska železničarska:** Ustan. z odl. namest.: v Gradcu 3./I. 1913, št. 8-3098/1, 1912. — 1. Avg. *Lukačič*, asist. j. ž.; 2. Fr. *Farh*; 3. Ludovik *Krajnc*, asist. j. ž. Nam.: Ga. Mar. *Koroševa*, Mirka *Lukačičeva*, ga. Ter. *Schwartzova*. Odborn.: Alojz *Karba*, ga. Tonka *Pavlovičeva*, Jos. *Vokač*, Ivana *Gajšek*, Ant. *Rebolj*, Jos. *Sajovic*, Ant. *Zorko*, Jože *Žabkar*. Pregl. rač.: Iv. *Skvarča*, Iv. *Cerinšek*. — Ust. 1, let. 200, podp. 20, skupaj 221.
49. † **Meža, Št. Janž in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 30./X. 1911, št. 8-2693/I.
50. † **Mislinja in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./IV. 1911, št. 8-1050/I.
51. **Mozirje:** Gornjesavinska ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu 23./XII. 1907, št. 8-3362/1, 1907. — 1. Ljuba *Pevčeva*; 2. Tončika *Fežovnikova*; 3. Mar. *Leykaufova*. Nam.: Pavla *Tribučeva*, Ana *Blaževa*. Odb.: Franja *Goričarjeva*, Lea *Novakova*, Eliza *Turnšekova*, Jožica *Terčakova*, Micika *Puncerjeva*, Mimica *Mlinarjeva*, Cilika *Govekova*. Pregled. rač.: Angela *Goričarjeva*, Helena *Goričarjeva*. — Pokr. + 3, ust. 16, letn. 54, podp. 12, skupaj 85.
52. **Ormoški okraj:** Ustan. z odl. deželne vlade dne 17./X. 1887, št. 21.104. — 1. Dr. Franc *Strelec*, notar; 2. Janko *Grivec*, tajnik posoj.; 3. Ivan *Zemljič*, sodnik. — Pokr. 2 + 3, ust. 14, let. 30, skupaj 49.
53. **Ormoški okraj:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 27./I. 1892, št. 721. — 1. Pavla *Omulecova*, odv. vdova; 2. M. *Preskerjeva*, učit.; 3. Franja *Pernatova*, koncip. soprog. Namestnice: Ana *Rosinova*, soproga učitelja, Iva *Gomzijeva*, Helena *Zemljičeva*, sopr. sodnikova. — Ust. 10, let. 53, podp. 8, skupaj 71.
54. **Št. Pavel pri Preboldu:** Ustan. z odl. dež. vlade v Gradcu dne 5./VII. 1909, št. 8-2184/1. — 1. Jos. *Vidic*, nadučitelj v. p.;

2. Ernest *Marinc*, obč. tajnik; 3. Fr. *Pikl*, trgovec. Namestniki: Ant. *Cvenkel*, veletrgovec, Daniel *Omerzu*, poslovodja, Adalbert *Sulzer*, kontoarist. Odbornik: Ivan *Vasle*, posestnik. — Pokr. + 1, ust. 7, let. 11, podp. 5, skupaj 24.
55. **Št. Pavel pri Preboldu:** Ženska. Ustan. z odl. c. kr. namestn. v Gradcu z dne 25./II. 1912, št. 8483/2. — 1. Olga *Zanterjeva*; 2. Hedvika *Fohnova*; 3. Valerija *Cvenklova*. Namestn.: Dragotina *Vasietova*, Milica *Fischerjeva*, Marica *Debelakova*. Odb.: Anica *Brišnikova*, Rozika *Šribarjeva*. Marija *Vedenikova*, Anica *Turkova*, Julija *Vedenikova*, Marija *Privškova*, Marija *Potočnikova*, Katica *Druškovičeva*, Anica *Sitterjeva*. Pregl. rač.: Tinka *Fischerjeva*. — Ust. 3, let. 30, podp. 37, skup 70.
56. **Sv. Peter pod Sv. Gorami:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 7./VI. 1910, št. 8-1658/1. — 1. Dr. Ferdo *Kunej*; 2. Martin *Ulčnik*; 3. Hanza *Gherbazova*. Nam.: Franc *Tajnušek*, Josip *Kostevec*, Franc *Kraner*. Odb.: Franc *Gostinčar*, Milka dr. *Kunejeva*. — Pokr.: + 1, let. 30, skupaj 31.
57. **Petrovče:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 1./VII. 1909, št. 8-2116/1. — 1. Fran *Lešar*; 2. Ciril *Pregelj*; 3. Marica *Ježevnikova*, Franja *Ocvirkova*, Roza *Razborškova*, Terezija *Holobarjeva*. Nam.: Vinko *Kopriva*. Odb.: Martin *Ocvirk*, Ivan *Pešec*, Franc *Košec*, Janez *Potočnik*, Ivan *Holobar*, Jernej *Razboršek*. — Pokr. + 1.
58. **Planina in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu 4./XI. 1909, št. 8-2387/1. — 1. Miloš *Jazbinšek*, trg. in pos.; 2. Milka *Bračičeva*, učiteljica; 3. Niko *Trefner*, gos. in pos. Namestn.: dr. Bogomir *Skaza*, zdravnik, Karol *Span*, gost. in pos. Odb.: Anica *Nieffergallova*, poštarica, And. *Gostiša*, učitelj, Makso *Križman*, učitelj. Pregl. rač.: Fr. *Bračič*, pravnik. — Let. 27.
59. **** Podčetrtek in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 28./VII. 1912, št. 8-2010/1-12. — 1. Dr. Emerik *Breschar*, zdr.; 2. Albert *Ferin*; učit.; 3. Rud. *Arnšek*, učit. Nam.: Franja *Jakopinova*, Slava *Lavričeva*, Justina *Bačeva*. Odborniki: Ant. *Cvetko*, Val. *Čokl*, Fort. *Jelovšek*, Ter. *Soltarjeva*, Iv. *Štravs*, Ant. *Volovšek*, Mar. *Cvetkova*, Mimika *Amonova*. Letn. 38.
60. **Podsreda in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 7./VI. 1910, št. 8-1659/1. — 1. Jos. *Čuček*, šol. vodja (Pečice); 2. Ante *Potočnik*, učitelj (Podsreda); 3. Rozika *Kosova*, trg. soproga (Podsreda). Nam.: Avg. *Preskar*, župan, Iv. *Sotošek*, pos.; Lina *Preskarjeva*, žup. soproga. Odb.: Iv. *Jazbec*, Jos. *Preskar*, Jožefa *Preskarjeva*. — L. 22, podp. 2, skupaj 24.
61. **Polenshak:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 12./VIII. 1910, št. 8-2420/1. — 1. Jos. *Gorup*, naduč.; 2. Ang. *Lebarjeva*, nčiteljica; 3. Fr. *Poplatnik*, učit. (Sv. Tomaž). Nam.: Mart. *Golob*, pos., Jos. *Repič*, pos., Leop. *Schalda*, učit. (Juršinci). Odb.: Josipa *Golobova*, pos., Alojza *Hergova*, učit., Štefka *Kosarjeva*, Franja *Brataničeva*. — Let. 35, podp. 78, skupaj 113.
62. **Polskava-Pragersko:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 22./IX. 1909, št. 8-2661/1, 1909. — 1. Jos. *Hojnik*, velepos.,

2. Jos. *Rainer*, učit., 3. Julijan *Korbun*, krojač. Namestniki: Jos. *Sabati*, naduč., Ana *Westrova*, učiteljica, Iv. *Orthaber*, poštni uradnik in Lud. *Bučar*, asist. j. ž. Odbornika: Mar. *Schweiglerjeva*, učiteljica, Peter *Juhard*, zidar. — Letn. 20.
63. **Polzela**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 26./IV. 1903, št. 5339. — 1. Julij *Žigan*, trg.; 2. Radivoj *Tušak*, učitelj; 3. Jos. *Cizel*, trg. Namestniki: Ant. *Farčnik*, nadučitelj, Anica *Lipovčeva*, poštarica, Jos. *Tušek*, trg. pom. Odbornika: Pavel *Kramar*, trg. sotr., Jos. *Repič*, mizar. — Pokr. + 2, ustan. 2, letn. 10, pod. 33, skupaj 47.
64. **Ponikva**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 13./IV. 1910, št. 1129/l. — 1. Ant. *Podgoršek*, velepos.; 2. Franja *Vošnjakova*, učit.; 3. Jernej *Zdolšek*, pos. Nam.: Mar. *Zdolšekova*, Anica *Mlakarjeva*, Mar. *Podgoršekova*. Odb.: Mar. *Kregarjeva*, Jos. *Dobnik*, Fr. *Tillik*, Fr. *Vouk*, Jos. *Zdolšek*. — Ust. 5.
65. **Ptuj**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./XII. 1885, št. 25.288. — 1. Dr. Fr. *Jurtela*, odv.; 2. Ferdo *Skuhala*, priv. uradnik; 3. dr. Jos. *Komljanec*, gimn. profesor. Podpredsednik dr. Iv. *Fermevc*, odv. — Pokr. 4 + 10, ust. 17, let. 28, skupaj 59.
66. **Ptuj**: **Ženska**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 10./VIII. 1908, št. 1-6795/08. — 1. Mirka dr. *Fermevčeva*; 2. Ema *Mahoričeva*; 3. Ida *Sagadinova*. Mamestnici: Mar. *Kollarjeva*, Mar. *Šegova*. — Pokr. + 1, ust. 6, letn. 50, podp. 2, skupaj 54.
67. **Ptujska Gora, Št. Lovrenc in okolica**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 2./III. 1912, št. 8-558/l. — 1. Ant. *Kupčič*, ekonom (Ptuj. Gora); 2. Oskar *Žolnir*, nadučitelj (Ptuj. Gora); 3. Jurij *Topolovec*, župan (Ptuj. Gora). Nam. Fr. *Šorn*, naduč. (Št. Lovrenc), Iv. *Klemenčič*, učit. (Ptuj. Gora), Ljud. *Turin*, trg. (Št. Lovrenc), Marica *Kocmutova*, učit. (Majšperk), Ig. *Vrabič*, trg. (Stoprce). Odb.: Gizela *Šornova*, poštarica (Št. Lovrenc), Ant. *Kožuh*, učit. (Majšperk). — Ustan. 2, let. 47, podp. 10, skupaj 59.
68. **Rajhenburg-Videm in okolica**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 11./XI. 1907, št. 1302. — 1. Dr. M. *Schirmmaul*; 2. Melhior *Rismal*; 3. Lina *Podjedova* (za Videm) in Josipina *Kosarjeva*. Nam. Štefka *Šeligova* in Ljudmila *Gomiščekova*. — Let. 42.
69. **Rečica v Savinjski dolini**: Ustan. z odl. min. dne 15./IV. 1886, št. 5233. — 1. Rud. *Pevec*, trg. in pos.; 2. J. *Hribernik*, učit.; 3. Peter *Miklavc*, zasebnik. Nam.: dr. Jos. *Goričar*, zdravnik, Maks *Turnšek*, pos. in gost. Odborniki: Jos. *Štiglic*, pos. in gost., I. *Kožanc*, učitelj, I. *Pulko*, naduč. — Pokr. 2 + 3, ust. 2, letn. 50, skupaj 57.
70. **Ribnica na Pohorju**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 6./V. 1909, št. 8-1676/1, 1909. — 1. Ulrik *Hauptman*, učit., 2. Jos. *Zabovnik*, uradnik; 3. Ulrik *Hauptman*, učit. Namestniki: Roza *Podlesnikova*, velepos., Lizika *Pivčeva* velepos. hčerka, Rozika *Pivčeva*, velepos. hčerka. Odb.: dr. Miroslav *Škof*, okrožni zdravnik, Antonija dr. *Škofova*, sopr. okrož. zdravn., Edvard

- Pivc*, velepos., *Terezija Pivčeva*, velepos., *Ant. Podlesnik*, velepos., *Janko Zabovnik*, pos. Pregl. računov: *Jos. Petrun*, gost., *Ant. Škočir*, velepos. — Pokr. + 1, letn. 36, skupaj 37.
71. **Rogaški okraj**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 22./V. 1910, št. 8-1544/I. — 1. *Jos. Senčar*, c. kr. sodnik v pok. (Rogatec); 2. *Franjica Grilčeva*, učit. (Št. Florjan); 3. *Makso Berlisg*, trg. itd. (Žetale). Nam.: *Mart. Sotošek*, nadučitelj (Žetale), *Zofka Belšakova*, učit. (Sv. Rok); *Marta Sekirnikova*, učit. (Sv. Florjan). — Ustan. 1, let. 32, pod. 14, skupaj 47.
72. **Ruše in okolica**: Ženska. Ustan. dne 26./XII. 1898. — 1. *Ema dr. Gorišekova*; 2. *Gizela Lasbacherjeva*; 3. *Elza Gorišekova*. Nam.: *Julčka Sernečeva*. Odb.: *Marija Sernečeva*, *Alojzija Glaserjeva*, *Elza Lichtenwallnerjeva*, *Stanka Pogačnikova*. — Pokr. + 1, let. 40, skupaj 41.
73. **Sevnica**: Ustan. z odl. min. dne 27./V. 1886 št. 8017. — 1. *Jos. Mešiček*; 2. *Pavla Starklova*; 3. *Pavla Tobiasova*. Nam.: *Karl Cimperšek*. Odb.: *Mihael Korber*, *Anton Verbič*, *Berta Smoletova*, *Anka Starklova*. — Pokr. + 1, ustan. 4, let. 40, skupaj 45.
74. **Slovenska Bistrica**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 13./IX. 1892, št. 20790. — 1. *Iv. Gumscj*, ključavn. mojster; 2. *Otilija Feiglva*, učiteljica; 3. *Gusta Janežičeva*, učit. Nam.: *Miroslav Pirkmajer*, davčni asistent, dr. *Rudolf Ravnik*, odv. koncip., *Rudolf Železnik*, trg. sotrudnik. Pregl. rač.: *Miško Schwarz*, davčni preglednik. — Pokr. 1 + 1, ust. 10, let. 20, podp. 30, skupaj 62.
75. **Slovenji Gradec in okolica**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 8./III. 1887, št. 3926. — 1. *Dr. Fr. Schelesnik*, zdravnik; 2. *Dragan Gabron*, davč. asist.; 3. *Jos. Čepin*, davčni ofic. Nam.: *Simon Šalomon*, naduč., *Iv. Kac*, velepos., *Karl Barle*, učit. in pos. Odbornika: *Iv. Verduik*, lesni trg. in pos., *Lovro Vaupot*, tajnik hranil. — Pokr. 1, ust. 19, letn. 36, podp. 2, skupaj 58.
76. **Slov. Gradec in okolica**: Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 15./VI. 1912, št. 8-1653/I. — 1. *Ljudmila Pirnatova*, sopr. okr. živinozdr.; 2. *Marica Vranjekova*, učit. (Šmartin); 3. *Marijana Vrečkova*, učit. (Slov. Gradec). Nam.: *Anka Čepinova*, sopr. davč. ofic., *Matilda Šmidova*, učit. (Podgorje), *Minka Mithansova*, učit. (Št. Ilj pod Turjakom). Odbor: *Marija Kačeva*, *Franja Barletova*, *Anka Zormanova*, *Neža Runovčeva*, *Justina Pernovšekova*, *Katinka Iršičeva*, (Mislinja), *Adela Šmidova* (Št. Janž.). — Ust. 4, let. 30, skupaj 34.
77. **Središče in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 6./IX. 1909, št. 8-2609/1. — 1. *Jak. Zadravec* lastnik paroml.; 2. *Iv. Najšer*, učit.; 3. *Frančiška Robičeva*, trg. sopr. Nam.: *Marija Kosijeva*, naduč. sopr. Odb.: *Julijana Plepelčeva*, *Ema Cajnkova*, *Stanislav Dogša*, *Matija Ivanuša*, *Martin Rakuša*. Pregl. rač.: *Maks Robič*, trg., *Ivan Ravšl*, župan. — Ustan. 2, let. 74, podp. 18, skupaj 94.

78. **Škofja vas pri Celju:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 3./X. 1890, št. 35.890.
79. **Šmarje pri Jelšah:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 10./XII. 1886, št. 24.839. — 1. Dr. J. *Rakež*, zdravnik; 2. Viktor *Babiž*; 3. Fr. *Ferlinc*, župan. Podpredsednik: Janko *Sernec*, sodnik. — Pokr. + 3, let. 34, skupaj 37.
80. **Šmarje okolica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./VI. 1910, št. 8-1894/11910. — 1. Ana dr. *Rakuževa*, sopr. zdravn.; 2. Dorica *Debelakova*, učit.; 3. Ivanka *Zupančičeva*, učit. Podpredsedn.: Mar. *Ferlinčeva*, županja. — Let. 27.
81. **** Šmartin na Paki, Letuš in okolica:** Moška. Ustan. z odl. nam. v Gradcu 26./V. 1913, št. 8-1636/1. — 1. Mart. *Klinar*; 2. Jos. *Hergouth*; 3. Ant. *Bizjak*. Odb.: Iv. *Bizjak*, Jos. *Kostajnsšek*, Sim. *Škrabl*. — Letn. 25.
82. **Šmartin in Rečica na Paki:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 11./I. 1911, št. 819./I. — 1. J. *Bizjakova*; 2. J. *Klinarjeva*; 3. *Steblovnikova*. — Let. 70.
83. **** Šoštanj in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./IV. 1913, št. 8-1919/I. — 1. Dr. Fr. *Mayer*, odv.; 2. Milica *Jurkovičeva*, učit.; 3. Ivanka *Seničeva*. Nam.: Franc *Švarc*, posestn., Milka *Kolšekova*, Marica *Trobejeva*. Odb.: Ivan *Lukman*, učit., Jakob *Klemenčič*, posest., Martin *Vrečko*, učit., Ivan *Šoln*, kovač, Ivan *Gregorevčič*, trg., Micika *Košanova*, Miloš *Tajnik*, učit., S. *Košutnik*, učit., Martin *Ročnik*, gost., Ivan *Smolnikar*, šol. vodja, Josip *Ravljen*. Nam.: Josipina *Štorova*, Katinka *Fisterjeva*, Jakob *Volk*, Martin *Kocjanc*. Pregl. rač.: Ivan *Koropec*, učit., Zmagoslav *Pilih*, trg. — Pokr. 1 + 2, let. 40, skupaj 43.
84. **Trbovlje in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./III. 1892, št. 6047. — 1. Jos. *Moll* ml., trg.; 2. Juro *Naglav*, rud. podur.; 3. Fr. *Osel*, žel. uradnik. Nam.: Jos. *Letnik*, oskrbnik rud. bolnice, Jos. *Tory*, učit., Fr. *Feštajn*, uradnik. Odborniki: Ant. *Počivavšek*, Jos. *Mahkovec*, Fr. *Pertot*, Fr. *Pungerčar*. Pregl. računov: Jos. *Velkavrh*, Drag. *Omerzu*. — Pokr. 6, ust. 24, let. 142, skupaj 172.
85. **Trbovlje in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 19./II. 1901, št. 5466. — 1. Ana *Dimnikova*, pos. (Loke-Trbovlje); 2. Ruska *Frankovičeva*, modistka; 3. Zlata *Kuharjeva*, učit. sopr. Nam.: Josipa *Šentjurčeva*, pazn. sopr., Ant. *Kuhar*, učit., Rezika *Pustova*, trg. sotrdnica. Odbor.: Mar. *Arzenšekova*, Lora *Vodušekova*, Mar. *Windischerjeva*, Ana *Wessnerjeva*, učit. v Trbovljah, Silva *Velkavrhova*, Roza *Lesova*, Anica *Kramerjeva*, Zoška *Volkerjeva*, Josipa *Tratnikova*. — Pokr. 5, ust. 1, let. 65, podp. 22, skupaj 93.
86. † **Sv. Trojica - Sv. Anton, Sv. Benedikt:** Ustanovlj. z odl. namestn. dne 23./VIII. 1913, št. 8-2334/I. — Pokr. + 1, let. 35, skupaj 36.
87. **Velenje:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Slovenjem Gradcu z dne 19./IX. 1894, št. 2879. — 1. Dr. J. *Pirnat*, graščak; 2. Jos.

- Armič*, učit.; 3. *Cirila Ježovnikova*. Nam.: Dr. Mih. *Podlesnik*, zdravnik. Odb.: Leop. *Viher*, naduč., Vinko *Stopar*, učit., Ant. *Valenčak*. trg., Ferdo *Pokršnik*, učit. — Pokr. + 4, let. 20, skupaj 24.
88. ** **Vojnik in okolica**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu 8./IV. 1913, št. 8-1151/1, 1913. — 1. Mirko V. *Brezovnik*; 2. Rudolf *Zupanek*; 3. Vlado *Brezovnik*. Nam.: Terezija *Greinova*, Ana *Zupanekova*, Olga *Brezovnikova*. Odb.: Ant. *Brezovnik*, Franc *Fijauš*, Valentin *Krajnc*, Jožef *Dremelj*, Franc *Gorečan*, Ivan *Štukelj*, Jadviga *Smolnikarjeva*. Nam.: Ant. *Gmeiner*, Ant. *Strigl*, Jos. *Prekoršek*. — Pokr. + 1, let. 40, skupaj 41.
89. **Vransko**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./XII. 1890, št. 45.968. — 1. Iv. *Jakše*, učit.; 2. Mela *Ježovšekova*, učit.; 3. Fr. *Oset*. Namestniki: dr. E. *Šerko*, zdravnik, Bebica *Jakšetova*, učit., Karol *Košeniina*, gost. Odborniki: Arnold *Pernat*, Fr. *Košeniina*, Minka *Košeninova*, Zinka *Vrablova*. — Pokr. 2 + 2, ust. 4, let. 57, podp. 1, skupaj 66.
90. **Vuhred-marenberški okraj**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 10./II. 1886, št. 2958. — 1. A. P. *Osravnjak*, trg.; 2. Rober. *Viher*, knjigovodja; 3. J. *Robič* učitelj. Nam.: Fran *Pahernik*, inž. in velepos., Ivan *Pahernik*, velepos., Srečko *Habermant* Odb.: Franc *Kristan*. — Pokr. + 4, ust. 16, let. 19, podp. 1, skupaj 40.
91. **Vuzenica, Muta in okolica**: Ustan. 29./XII. 1907. — 1. Jak. *Verdnik*, pos.; 2. Zvonko *Hren*, naduč.; 3. Vekoslav *Grubelnik*, pos. Nam.: dr. Makso *Pregl*, zdravnik, Jos. *Golob*, uč., Emerik *Mravljak*, trg. Pregl. rač.: S. *Ježnik*, J. *Kričej*, J. *Jamnik*, posestnik. — Pokr. + 2, letn. 24., podp. 27, skupaj 53.
92. ** **Zidan most in Loka**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 27./XII. 1912, št. 8-3074/1, 1912. — 1. Jos. *Možorko*, revid. j. ž.; 2. Ernest *Vargazon*, pristav j. ž.; 3. Iv. *Deržič*, prist. j. ž. Nam.: Fr. *Meško*, naduč., Ant. *Firm*, premikač, Jos. *Zorn*, učit. Odbor.: Jos. *Škorc*, sklad. mojster, Karol *Ožek*, nadpremikač, And. *Močivnik*, čuvaj, J. *Sulčič*, trg., Adolf *Jestih*, učit, K. *Dobršek*, pošt. ofic., Iv. *Vodišek*, čuvaj, Ant. *Pugelj*, urad. sluga. Pregl. rač.: Jak. *Fančar*, pristav j. ž., Al. *Bučar*, učit. — Ustan. 1. letn. 84, podp. 9, skupaj 94.
93. **Žalec poleg Celja**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 28./II. 1886, št. 2621. — 1. Ivan *Prekoršek*; 2. Rajko *Vrečer*; 3. Fran *Pristovšek*. Nam.: Fran *Pikl*, Vinko *Kveder*, Jernej *Košar*, Odb.: Ivan *Naraks*, Leopold *Tratnik*, Josip *Korent*, Martin *Škok*, Fran *Brinar*, Andrej *Antloga*. — Pokr. 4 + 4, ust. 17, let. 26, podp. 1, skupaj 52.
94. **Žalec poleg Celja**: Ženska. Ust. z odl. nam. dne 5./XI. 1905, št. 45.051. — 1. Mar. *Piklova*; 2. Mar. *Seničova*; 3. Terezija *Šusteršičeva*. Nam.: Tilka *Brinarjeva*, Ivanka *Tratnikova*, Mar. *Goričanova*. Odbornici: Viktorija *Pristovšekova*, Terez. *Kordischeva*. — Pokr. + 3, ust. 1, letn. 44, podp. 1, skupaj 49.

III. Koroška.

1. **Beljak in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 21./X. 1886, št. 1954. — 1. Valentin *Fale* (Lipa); 2. Peter *Romauch* (Beljak); 3. Fr. *Lamprecht* (Beljak). Nam.: Gašpar *Trupe* (Brnca), Zdravko *Kovač*, (Strmec), Jos. *Miklavič* (Brnca). Odb.: Fr. *Reichmann* (Lipa), Jos. *Trunk* (Perava), Iv. *Hochmüller* (Beljak), Matija *Vošpernik* (Vernberg), Urban *Heber* (Podravlje), Jan. *Vilč* (Brnca). Pregl. računov: Ant. *Gabron* (Skočidol), Fr. *Katnik* (Brnca). — Pokr. 2 + 2, ust. 11, let. 12, podp. 12, skupaj 38.
2. **Blače, Loče in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Beljaku dne 14./VIII. 1909, št. 23.620. — 1. Vinko *Zimčič*; 2. Tone *Gastl*; 3. Fr. *Lah*. Nam. in odb.: Iv. *Sgiaravello*, Ant. *Ulbing*, Jos. *Feichtler*, Iv. *Kandut*, Pet. *Kofler*. — Let. 12, podp. 36, skupaj 48.
3. **Borovlje:** Ustan. 1. 1908. — 1. Jos. *Urek*, vod. kons.; 2. Janko *Ravnik*, zas. uradn.; 3. Ant. *Borovnik*, zas. uradn. Nam.: Lud. *Borovnik*, st., Zdravko *Vertič*, Anton *Stangl*. Odb.: Janko *Mišič*, Hubert *Ibovnik*. — Let. 27.
4. **Celovec in okolica:** Ustan. 1. 1909. — 1. Prof. Štef. *Podboj*; 2. Iv. *Weber*, uradn.; 3. Iv. pl. *Kappus*, uradn. Nam.: Tilčka *Stuhecova*, Jož. *Čad*. Pregl. računov: dr. Jos. *Wieser* in Jos. *Stuhec*. — Pokr. 7 + 4, ust. 8, let. 47, podp. 2, skupaj 68.
5. **Olinje in okolica:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 8./VI. 1909, št. 2498. — 1. Jak. *Žug*, pos., Loka; 2. Jos. *Goričnik*, puškar; 3. Iv. *Ravnik*, zaseb. urad., Trata. Nam.: Boštjan *Zablačan*, Cvetko *Goričnik*, Val. *Wieser* (Borovlje). Odb.: Jos. *Esterl* in Fric *Šime*. — Ust. 6, let. 23, skupaj 29.
6. **Kotmara vas in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 11./III. 1888, št. 298. — 1. Mat. *Prosekar*, pos.; 2. Ivan *Štih*, pos.; 3. Janko *Arnuš*. Nam.: And. *Kubau*, pos., Doniž *Struger*, pos., Rupert *Krušič*, Iv. *Križaj* in Jak. *Hedenik*. — Ustan. 1, let. 20, podp. 85, skupaj 106.
7. **Prevalje in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 10./III. 1910, št. 967/prez. — 1. Andr. *Hrast*; 2. Luka *Potočnik*; 3. Angela *Hrastova*. Odb.: Fr. *Stopar*, Ferd. *Godec*, Val. *Wesiak*. — Ust. 9, let. 25, skupaj 34.
8. **Tolsti vrh in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 6./VI. 1888, št. 677. — 1. Andr. *Oset*. Nam. in odb.: Dom. *Kotnik*, Fr. *Cvetkovič*, Luka *Kotnik*, Avg. *Križaj*, Fr. *Kogelnik*. — Ust. 1, let. 12, podp. 20, skupaj 33.
9. **Velikovec in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 6./X. 1893, št. 1616. — 1. Jos. *Pušl*, pd. *Štefan*, kmet (Važenberg); 2. Matevž *Škofic*, pd. *Leber* kmet, (Št. Jurij); 3. Anton *Kasl*, pd. *Krofič*, kmet, (Striholče). — Let. 21, podp. 26, skupaj 47.

IV. Primorska.

a) Goriška.

1. **Ajdovščina in okolica:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Gorici dne 9./IX. 1896, št. 11.979. — 1. Artur *Lokar*, notar; 2. Janko *Kavs*, nadučit.; 3. Štipko *Štekar*, trg. Nam.: Fr. *Repič*, trg., Ant. *Rustja*, pek, Mih. *Malik*, trg. Pregl. rač.: Rud. *Vodeb*, obč. tajnik, Fr. *Žurca*, not. kand. — Pokr. 2 + 8, let. 50, podp. 8, skupaj 68.
2. **Ajdovščina in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 11./XI. 1892, št. 19.261. — 1. Justina *Lokarjeva*; 2. Marica *Mahorčičeva*; 3. Marica *Bratinova*. Nam.: Antonija *Vodebova*, Ema *Godinova*, Rožica *Fajgeljeva*. Odb.: Zofija *Obadova*, Hermina *Plesničarjeva*, Rezika *Marceva*. — Pokr. 4 + 2, ust. 6, let. 52, podp. 11, skupaj 75.
3. **Št. Andrež:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 23./IV. 1909, št. 815. — 1. Leop. *Furlani*; 2. Fr. *Zorn*; 3. Viljemina *Malarjeva*. Nam.: Josip *Budal*, Anton *Poškulin*, Marija *Plesničarjeva*. — Let. 30.
4. **Bilje in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./III. 1912, št. 640. — 1. Ant. *Saunik*; 2. Iv. *Nemec*; 3. Fr. *Mozetič*. Nam.: Zofija *Saunikova*. Odb.: Iv. *Dominko*, Leopolda *Nemčeva*, Josipina *Peričeva*. — Let. 50.
5. **Bovec:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 10./XII. 1886, št. 19.586. — 1. Fr. *Vidmar*; 2. Rud. *Pretnar*; 3. Ivan. *Mihelič*. Odb.: Adolf Ant. *Mlekuš*, Olga *Mlekuševa*, † Kristijan *Bratina*, Fr. *Hrovat*. — Pokr. + 1, ust. 6, let. 40, skupaj 47.
6. **Breginj in okolica:** Ustan. z odl. nam. dne 2./V. 1910, št. 578.
7. **Briška podruž. s sedežem v Biljani:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 29./XI. 1888, št. 18.671. — 1. Iv. *Kristančič*, trg. in pos. (Višnjevnik), 2. Viljem *Sfiligoj*, c. kr. poštar (Dobrovo); 3. Izidor *Kožlin*, obč. taj. in pos. (Biljana). Odb.: in nam.: Al. *Mavrič*, Al. *Domenis*, Jos. *Erzetič*, Henrik *Perin*, Rajko *Gradnik*, Leop. *Masič*, Rud. *Rejv*. — Ust. 10, let. 60, skupaj 70.
8. **Brje pri Rihemberku:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 30./I. 1908, št. 114.
9. **Cerkno in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 31./III. 1910, št. Pr. 415/2. — 1. Vika *Štravsova*; 2. Rezika *Kendova*; 3. Albina *Gerželjeva*. Nam.: Iv. *Bonač*, Ant. *Gruntar*, Leop. *Gorjup*. — Ust. 2, let. 38, skupaj 40.
10. **Cerovo. Št. Ferjan. Vipolže:** Ustan. 1909.
11. **Čepovan:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 12./XI. 1908, št. 1942. — 1. Ciril *Kafol*; 2. Marica *Kafolova*; 3. Justin *Podgornik*. Pregl. rač.: Leop. *Kofol*. — Let. 17, podp. 25, skupaj 42.
12. **Devin in Mavhinje:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 9./X. 1911, št. 638/2. — 1. Ivan *Pecikar*, železničar; 2. Rud. *Gašperin*, šol. vodja; 3. Jos. *Štigelj*, železničar v pok. Nam.: Iva *Smerdu*, c. kr. poštarica, Marica *Legiševa* (Mavhinje 21), Eliza *Kra-*

- ljeva* (Slivno). Odb.: Janko *Urdih* (Mavhinje), Jak. *Klemenc* (Vižovlje), Jak. *Gabrovec* (Sesljan), Jos. *Rojc* (Sv. Ivan), Kristina *Peričeva* (Slivno), Leop. *Ples* (Devin), Iv. *Suc* (Sesljan), Avg. *Gabrovec* (Vižovlje), Ant. *Legiša* (Mavhinje), Eliza *Legiševa* (Sv. Ivan). — Pokr. + 2, let. 65, skupaj 67.
13. **Divača:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 681. — 2. Al. *Vadnjak*; 2. Pepina *Mahorčičeva*. Nam. in odb.: Angela *Obersnelova*, Mar. *Vovkova*, Micika *Zurlinijeva*, Fr. *Dovgan*, Fr. *Mlakar*, Fr. *Žiberna*, Jos. *Suša*, Pavla *Rešaverjeva*, Kristina *Zafredova* in Milka *Gombačeva*. — Pokr. 1, let. 50, podp. 30, skupaj 81.
14. **Dornberg:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 14./VII. 1892, št. 13.893. — Ust. 3.
15. **Dutovlje in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 4./III. 1911, št. 381. — 1. Elvira *Pojami*, c. kr. poštarica; 2. Jos. *Mahorčič*, učitelj; 3. Franja *Živec*, učiteljica. Nam.: Jos. *Suc*, župan, Fr. *Vendramin*, nadučitelj, Ivanka *Zegova*. Odb.: Rezika *Živčeva*, Ernesta *Zegova*, Ant. *Stoka*, Fr. *Orel*, Viktor *Širca*. — Pokr. + 1, let. 42, podp. 23, skupaj 66.
16. **Gorica:** Moška. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 29./III. 1886, št. 4773. — 1. Dr. E. *Dereani*, zdravnik; 2. Martin *Mastnak*, prof.; 3. Viljem *Dominko*, ravnatelj kmet. šole v pok. Odb.: Fr. *Strnad*, ravnatelj v pok., Iv. *Fabčič*, poslovodja, I. *Žnidaršič*, stavb. podjetnik, R. *Žnidarčič*, nadučit. — Pokr. 7 + 34, ust. 15, let. 138, podp. 15, skupaj 209.
17. **Gorica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 9./V. 1889, št. 7300/1. — 1. Marija *Kopačeva*, 2. Olga *Zajčeva*; 3. Roza *Bisajlova*. Nam.: Ivanka *Deklevova*, Jelica *Deklevova*, Lavoslava *Koršičeva*. Odb.: Ljudmila *Kreganova*, Gizela *Musičeva*, Štefanija *Podgornikova*, Karla *Šaplova*, Kristina *Kijunova*. — Pokr. + 6, let. 138, skupaj 144.
18. **Kanal:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 23./II. 1888, št. 3002. — 1. Al. *Verč*, nadučit.; 2. Jos. *Vales*, prožni mojster; 3. Franja *Kofolova*, zaseb. Nam.: Fr. *Gorjup*, župan, Mihajl *Urbančič*, sod. oficijant, Jos. *Baudaž*, trg. — Pokr. 1 + 1, ustan. 4, let. 36, skupaj 42.
19. **Kobarid:** Moška. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 11./XII. 1886, št. 18.840. — 1. Olga *Frاندoličeva*, 2. Franja *Stresova*, 3. Marija *Gabrščkova*. Nam.: Rud. *Miklavič*, Fran *Bogataj*. Fr. *Miklavič*. Odb.: Olga *Miklavičeva*, Vilma *Bogatajeva*, Rožica *Miklavičeva*, Ivan *Matelič*. — Pokr. 1 + 4, ustan. 2, let. 39, skupaj 46.
20. **Komen:** Ustan. dne 5./VII. 1891. — 1. Jos. *Štrekelj*, šol. vodja; 2. Viktor *Sivitz*, trg.; 3. Mijo *Štrekelj*, sod. sluga. Nam.: Ant. *Godnič*, pos., Ant. *Žigon*, kroj. mojster, Alojzij *Komel*, trgov. Odb.: Jos. *Kovačič*, krčmar, Jos. *Švara*, pos. — Pokr. 1 + 4, ust. 14, let. 13, skupaj 32.
21. **** Kostanjevica in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 13./II. 1913, št. Pr. 356. — 1. Marija *Fakinova*; 2. Vinka

- Antoničeva*; 3. Ant. *Fakin*. Nam.: Jos. *Novak*, Jos. *Franciškin*, Franja *Urdihova*. Odb.: Natalija *Furlanova*, Fr. *Urdih*, K. *Trampuž*, Fr. *Trampuž*. Nam.: Olga *Franciškinova*, Amalija *Urdihova*, Albina *Mozetičeva*, Angela *Trampuževa*. Pregl. računov: J. *Furlan*, K. *Tomažič*. — Let. 52, podp. 2, skupaj 54.
22. **Kred in občina:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 28./V. 1911, št. 967. — 1. L. *Volarič*, gost.; 2. Alb. *Miklavič*, učitelj; 3. Andr. *Skočir*, v p. orožn. postajevodja. Nam.: Iv. *Ivanič*, učit. Ant. *Cenčič*, pos., Fr. *Rakovšek*, pos. — Let. 28.
23. **Sv. Križ in Dobravlje:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 18./IV. 1911, št. 733. — 1. Anica *Valičeva*; 2. Zinka *Breščakova*; 3. Marica *Bouetova* in Anica *Bratinova*. Nam.: J. *Berbuč*. — Ust. 2, let. 64, skupaj 66
24. **Krmin in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./XI. 1911, št. 1875. — 1. Ant. *Erzetič*, velepos.; 2. Jos. *Ribičič*, šolski vodja; 3. Ljudmila *Erjavčeva*, učit. Nam.: Iv. *Kalčič*, gost., Marija *Resova*, vrtnarica. Odb.: ge. *Devetakova*, *Spielerjeva* in *Almanova*, ter gg. *Sirk* in *Getz*. Pregl. računov: ge. *Gaberjevičeva* in svetnik *Mašerova*. — Let. 60, podp. 3, skupaj 63.
25. **Lokavec pri Ajdovščini:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 11./XI. 1908, št. 1804. — 1. Katarina *Hmeljakova*; 2. Ernest *Bevk*; 3. Fr. *Kompara*. Nam. in odb.: Jos. *Špacapan*, Anastazija *Lokarjeva*, Jos. *Slokar*, Peter *Hmeljak*. — Let. 20, podp. 8, skupaj 28.
26. **Lokev in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 14./VII. 1909, št. 1172. — 1. Slavoj *Praprotnik*, trg.; 2. Pavlina *Srebotnjakova*; 3. Mimica *Muhova*. Nam.: Marija *Petelinova*, Miha *Placar*, Jos. *Škabar*. Odb.: Ant. *Perhavec*, Radoslav *Srebotnjak*. — Pokr. + 3, ust. 6, let. 31, podp. 6, skupaj 46.
27. **Sv. Lucija in Baška dolina:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 17./VII. 1909, št. 1272. — 1. Jos. *Kakovšček*; 2. Karol *Avser*; 3. Marija *Bizjakova*. Nam.: Alma *Maregova*, Olga *Kovačičeva*, Lucijan *Kovačič*. Odb.: Ign. *Tratnik*, Ana *Mikuževa*, Milan *Perozzi*, Božidar *Božič*. — Pokr. + 1, ustan. 5, let. 77, podp. 57, skupaj 140.
28. **Miren in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trsta dne 2./V. 1910, št. 4641/10. — 1. Josipina *Pavletičeva*; 2. Slavica *Vilharjeva*; 3. Vera *Marmoljeva*. Nam.: Zofija *Ĵakilova*, Alojzija *Uršičeva*, Kristina *Vukova*. Pokr. + 5, let. 32, podp. 11, skupaj 48.
29. **Nabrežina:** Ustan. z odl. okr. glav. v Sežani dne 31./XII. 1909, št. 16.134. — 1. Fran *Nemec*, trg.; 2. Ignac *Gruden*, iur.; 3. Avgust *Tance*, učit. Nam.: Bogomila *Čaharjeva*, Herman *Ipavec*, učit., Leop. *Pertot*, kamn. podjetnik. Odb.: Milan *Kolar*, iur., Anton *Šoršič*, učit. — Pokr. + 5, ust. 1, let. 50, skupaj 56.
30. **Opatje Selo in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 13./II. 1913, št. Pr. 357. — 1. Vinko *Gregorič*, nadučit.; 2. Mirko *Perko*, učit.; 3. Pavel *Marušič*. Nam.: Fr. *Pahqr*, Avgusta *Podgornikova*, Angela *Marušičeva*. Odb.: Štefan *Gorjan*, K.

- Pahor, Ant. Zavadlav, Karol Ferletič. Ant, Perič, Kar. Pahor.* — Let. 44, podp. 5, skupaj 49.
31. ** **Št. Peter pri Gorici:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 9./IV. 1913, št. Pr. 721-1913. — 1. Božidar *Mervic*; 2. Dorica *Mervičeva*; 3. Ciril *Bitežnik*. Nam.: Petrina *Černičeva*, Viktor *Šavli*. Odb.: Karolina *Siličeva*, Albert *Pavlič*. — Pregl. rač.: Anton *Droč*, Alojzij *Blažica*. — Let. 62.
32. **Pevma:** Ženska. Ustan. z odl. okr. glav. v Gorici dne 14./XI. 1909, št. 18.962. — 1. Ana *Jugova*; 2. Roza *Maraževa*; 3. Franica *Mikluševa*. Odb.: Ivanka *Komavljičeva*, Rozalka *Klanjščekova*, Karolina *Primožičeva*. — Pokr. + 1, ust. 1, let. 27, skupaj 29.
33. ** **Pliskovica, Gabrovica in Veliki Dol:** Ustan. z odl. c. kr. nam. v Trstu 13./XII. 1912, št. Pr. 2144-12. — 1. Milan *Volkov*, nadučit.; 2. Alojzij *Puc*, pos.; 3. Avgust *Štemberger*, Josip *Kavčič*. Odb.: Karol *Slavec*, Ivan *Fakin*, Josip *Rebula*, Alojzij *Švara*, Franc *Žerjal*. — Let. 104.
34. **Podgora in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 24./X. 1911, št. Pr. 1840. — 1. Milka *Klančičeva*, učit.; 2. Ant. *Faganeli*, učit.; 3. Ivan *Trpin*, obč. sluga. Nam.: Jože *Nemec*, Olga *Klančičeva*, Ljudmila *Dolenčeva*. Odb.: Olga *Bregantova*, Zmaga *Brezigarjeva*, Školastika *Brešanova*, Marija *Komavljičeva*, Ana *Bandelova*, Marija *Draščekova*. — Pokr. + 2, ust. 44, let. 56, podp. 3, skupaj 65.
35. **Prvačina:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./I. 1894, št. 1264. — 1. And. *Kozem*, pos.; 2. Alb. *Šušmelj*; 3. Iv. *Mamilovič*. Nam.: Jos. *Orel*, Fr. *Gregorič*, Vinko *Tušar*. Odb.: Andrej *Vodopivec*, Jak. *Gregorič*, Ivan *Peršič*. — Let. 42.
36. **Prvačina:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./I. 1894, št. 1264. — 1. Avgusta *Orlova*; 2. Jospina *Pristavova*; 3. Terezija *Pahorjeva*. Nam.: Lucija *Gregoričeva*, Viktorija *Gregoričeva*, Marija *Slaničeva*. Odb.: Viktorija *Faganelova*, Terezija *Saksidova*, Kristina *Zornova*. — Pokr. 2, let. 55, podp. 15, skupaj 72.
37. **Rihemberg:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 6./IV. 1909, št. 318/I. — 1. Jos. *Čebtron*, pos.; 2. Ant. *Lenarčič*, učit.; 3. Leopold *Zgonik*, pos. Nam.: Avgusta *Poniževa*, sopr. nadučit. v pok., Ana *Rojc*, Alojzija *Hmeljak*. Odb.: Ant. *Guardjančič*, Fr. *Pavlica*, Al. *Mihelj*, Jos. *Hmeljak*, Dora *Birsa*, Fr. *Hebat*. — Let. 26.
38. **Selo, Vrtovin in Gojače:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 4./I. 1911, št. 2275/10. — 1. Jos. *Mrmolja*, pos.; 2. Iv. *Pišot*, pos.; 3. Alojzij *Bavčar*. Odb.: Jos. *Pišot*, Al. *Bavčar*, Angela *Črmeljeva*, Ida *Mrmoljaeva*, Terezija *Črmeljeva*, Fr. *Bavčar*. — Ust. 1, let. 25, podp. 12, skupaj 38.
39. **Sežana in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 10./VIII. 1894, št. 14.126. — 1. Ant. *Berginc*, šol. ravnatelj; 2. Jos. *Pahor*, učit., 3. Danilo *Čebular*, davč. asist. Nam.: Fr. *Stolfa*, trgov., Ign. *Guštin*, kamn. mojster, Alojzij *Štrekelj*, davč. asist. Odb.: Jos. *Pontelj*, sod. kancelist, Jos. *Pirjevec*, kavarnar. — Pokr. 4 + 3, ust. 2, let. 37, skupaj 46.

40. **Sežana in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu 6./X. 1892, št. 16.977/1. — 1. Vanda *Cebularjeva*; 2. Emilija *Štrekeljeva*; 3. Adela *Bandeljeva*. Nam.: Mer. *Ponteljeva*, Milena *Pirjevčeva*. Odb.: Franja *Guličeva*, Rozina *Kantelova*, Marija *Štolfova*, Antonija *Pirjevčeva*, Ivana *Bevčeva*, Urška *Štolfova*, Dragotina *Brčarjeva*, Franja *Fleretova*. Pregl. računov: Adela *Amfova* in Jožica *Pariževa*. — Pokr. 10 + 2, ust. 7, let. 54, skupaj 73.
41. **Solkan:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 17./IV. 1910, št. 717. — 1. Albin *Stritar*, učit.; 2. Marij *Mozetič*, trg. poslovodja; 3. Viktor *Leban*, mizarski mojster. — Pokr. 1 + 1, let. 90, skupaj 92.
42. † **Sovodnje-Rubije.** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 20./V. 1912, št. 961.
43. **Šempas:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 15./VII. 1886, št. 9830/I. — 1. Jos. *Hvala*; 2. Cilka *Feigelova*; 3. Marija *Golijeva*. Nam.: Peter *Batič*, Julij *Savelli*, Davorin *Cenčič*. Odb.: Jos. *Živic*, Ciril *Pomel*, Ciril *Rijavec*, Matej *Pomel*. — Ustan. 1, let. 25, podp. 10, skupaj 36.
44. **Šmarje:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 6./VIII. 1909, št. 9830/I. — 1. Rih. *Orel*, nadučit.; 2. Otilija *Strelova*, učit.; 3. Filip *Stubelj*, trg. Nam.: Peter *Jejčič*, Mimika *Gruntarjeva*, Ida *Stubeljeva*. Odb.: Rastoslav *Gruntar*, Anton *Hmeljak*, Josip *Furlan*, Rih. *Rajer*. — Pokr. + 1, ust. 2, let. 19, podp. 21, skupaj 42.
45. **Stanjel in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 7./VII. 1911, št. Pr. 1080. — 1. Avgust *Starc*; 2. Vinko *Fakin*; 3. Marica *Švageljeva*. Odb.: Filip *Hočevan*, Jos. *Hočevan*, Al. *Gorjup*, Al. *Švagelj*, Ciril *Čehovin*, Marica *Turkova*, Rozalija *Švageljeva*, Janko *Kerševan*, Angela *Fabjanjeva*. — Pokr. + 1, let. 45, podp. 5, skupaj 51.
46. **Tolmin:** Moška. Ustan. dne 2./V. 1909. — Pokr. + 1, ust. 5, let. 30, skupaj 36.
47. **Tolmin:** Ženska. Ustan. 24./X. 1892. — 1. Leopoldina *Gabrščekova*; 2. Berta *Pavličkova*; 3. Albina *Kavčičeva*. Nam.: Amalija *Puppisova*, Anica *Sedejeva*, Marija *Gabrščekova*. — Pokr. + 1, ust. 9, let. 33, podp. 18, skupaj 61.
48. **Tomaj in okolica:** Ustan. z odl. nam. dne 19./VI. 1910. — 1. Jos. *Uran*, župan; 2. Ant. *Kosovel*, nadučit.; 3. Matilda *Škrlova*. Nam. in odb.: Al. *Brundula* (Kreplje), Jos. *Škrl* in Antonija *Dujčeva* (Šepulje), Josip *Bezek* in Anton *Filipčič* (Križi), J. *Grbec* (Utovlje), Al. *Turk* in Fr. *Fabjan* (Avber), Antonija *Orlova* (Ponikve), Iv. *Kjuder* in Bernard *Novak* (Kazlje). — Pokr. + 1, let. 30, skupaj 31.
49. **Volčja Draga in Vogrsko:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 10./III. 1911, št. 510. — 1. Jos. *Bajt*, orožn. stražm. v p.; 2. Alojzij *Urbaučič*, nadučit.; 3. Avgusta *Šercerjeva*, poštna uprav. Nam.: Marija *Muršičeva*, sopr. nadučit., Zofija *Plezničarjeva*, učit., Ivan *Arčon*, pos., Jos. *Gregorič*, pos., Al. *Lovec*, zidarski

mojster, Katarina *Turelova*. Nam.: Jadviga *Strelova*, učiteljica, *Albert*, trg., Fran *Žemlja*, postajenačelnik — Pokr. + 1, let. 35, skupaj 36.

50. **Vrtojba in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 27./I. 1905, št. 317. — 1. Genovefa *Faganejjeva*; 2. Fr. *Gorkič*; 3. Rožica *Černetova*. Odb.: Milutin pl. *Locatelli*, Iv. *Koglot*, Alojzija *Černetova*, Josipina *Vukova*, Izidor *Mermolja*. — Ustan. 1. let. 48, podp. 1, skupaj 50.

b) Trst.

1. **Barkovlje pri Trstu:** Ustan. dne 28./VIII. 1910. — 1. Franc *Schmutz*, poštni kontrolor in pos.; 2. Miroslav *Prašelj*; 3. Ferdo *Starec*, učitelj. Nam.: Ant. *Ščuka*, pos., Dragotin *Martelanc*, stavbnik, Marija *Humplikova*, učit. Odb.: Justina *Pertotova*, Rafaela *Krošeljeva*, Olga *Sedevčičeva*, Ana *Scheimerjeva*, Fr. *Guštin*, Jos. *Frandolič*. Pregl. rač.: Vladimir *Premru*, Franc *Obersnel*. — Pokr. + 2, let. 35, skupaj 37.
2. **Bazovica in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 2./V. 1910, št. Pr. 547 — 10. — 1. Lovro *Grgič*; 2. Genka *Gorkičeva*; 3. Olga *Gruntarjeva*. Nam.: Ivan *Mahnič*, Andrej *Presl*, Vinko *Škerjanc*. Odb.: Andrej *Grgič*, Lovro *Brece*. — Pokr. + 2, let. 46, podp. 44, skupaj 92.
3. **Greta poleg Trsta:** Ustan. z odl. namest. v Trstu 2./II. 1889, št. 2377/1. — 1. Matija *Laurenčič*; 2. Mihajl *Vončina*; 3. Makso *Svoboda*. Nam.: Emanuel *Schrey*, Josip *Pertot*, Julij *Mikota*. Pregl. rač.: Fr. *Mikelič*, Ant. *Bremic*, Ant. *Mavrič*. — Pokr. 5 + 5, ustan. 8, let. 75, skupaj 93.
4. **Sv. Ivan v Vrdeli poleg Trsta:** Ustan. dne 24./III. 1887. — 1. Anton *Požar*; 2. Anton *Germek*; 3. Ivan *Valič*. Namestn.: Pina *Furlanijeva*, Albert *Besednjak*, Iva *Sabadinova*. Odb.: Jožef *Kolarič*, Ana *Sosičeva*, Mihael *Živic*. Pregl. rač.: Fran *Fakin*, Josip *Karis*, Iva *Vatovčeva*. — Pokr. 4 + 3, ust. 10, let. 104, skupaj 121.
5. **** Kolonja pri Trstu:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 25./I. 1913, št. Pr. 156. — 1. Iv. *Rihter*, pos.; 2. Fr. *Pirjevec*, uradnik; 3. Ant. *Čevnja*. Nam.: Ant. *Vetrih*, Leonard *Blažič*, Josip *Rihter*. Odb.: Marija *Krušičeva*, Marija *Joštova*, Franja *Ukmarjeva*, Julija *Blažičeva*, Jos. *Muha*, Drag. *Kodrič*, Fr. *Batagelj*, Franja *Krpanova*, Ivanka *Štolfova*, Marija *Rihterjeva*.
6. *** Sv. Križ pri Trstu:** Ustan. 1. 1910. — 1. Viktor *Bizin*, gost.; 2. Leonard *Ferlan*, čevljar; 3. Janko *Košuta*, gost. Namestn.: Jos. *Tence*, Ant. *Tence*, Martin *Maganja*. Odb.: Lovro *Sedmak*, Jos. *Košuta*, Zofija *Košutova*, Cecilija *Maganjova*, Anton *Košuta*. — Let. 45, podp. 30, skupaj 75.
7. **Lonjer pri Trstu:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu 24./II. 1911, št. 244 — 11. — 1. Iv. Mar. *Čok*, zidar; 2. Amalija *Čokova*, učit.; 3. Marija *Čokova*, učit. Nam.: Janko *Maver*, črkostavec, And. *Batič*, zidar, Ant. *Čok*, pos. Odb.: Dragotin *Čok*, vele-

- pos., Fr. *Kiuder*, pos., And. *Gombač*, zidar. — Pokr. + 2, let. 58, podp. 10, skupaj 70.
8. **Opčine in okolica:** Ustan. z odl. nam. dne 2./V. 1910, št. Pr. 548. — 1. Štefan *Ferluga*; 2. Jos. *Sorč*; 3. K. *Malalan*. Nam.: Ivanka *Malalanova*, Iv. *Vidav*, Zora *Draščekova*. Odb.: Matko *Hrovatin*, Ernesta *Malalanova*, Merica *Ferlugova*, Tončka *Danevova*. — Ustan. 3, let. 50, podp. 10, skupaj 63.
9. **Prosek, Kontovelj, Zgonik:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 14./III. 1911, št. Pr. 545. — 1. Davorin *Furlan*; 2. Drago *Komac*; 3. Franc *Cibic*. Nam.: Dora *Gorjupova*, Čelka *Pertotova*, Malči *Regentova*. Odb.: Marino *Luxa*, Fran *Milič*, Robert *Ravbar*, M. *Martelančeva*, Dominik *Cuk*, Ivo *Pertot*, M. *Stoka*, K. *Furlan*, Franica *Orlova*. — Pokr. + 1, let. 53, podp. 9, skupaj 63.
10. **Trebče in okolica:** Ustan. 1. 1910. — 1. Fran *Bratovž*; 2. Ant. *Možina*; 3. Luka *Kralj*. Nam.: Milena *Kraševčeva*, Bernard *Kralj*, Lovro *Kralj*. Pregl. rač.: Fr. *Cirk*, Iv. *Kralj*. — Let. 21, podp. 20, skupaj 41.
11. **Trst: Moška:** Ustan. z min. odl. dne 27./II. 1886, št. 3267. — 1. Dr. Josip *Abram*, odv.; 2. dr. Ernest *Rekar*, odv. kand.; 3. Andrej *Cok*, c. kr. učit. Nam.: Anton *Šeme*, c. k. učit., dr. Anton *Delak*, odv. kand., Fran *Marinček*, učit. Odb.: ing. Franc *Zupančič*, nam. pristav, Stanislav *Detela*, tajnik Trg. obrt. zad. — Pokr. 28 + 32, ust. 46, let. 150, skupaj 256.
12. **Trst: Ženska.** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 12./II. 1887, št. 1800/1. — 1. Karla *Ponikvarjeva*, urad. sopr.; 2. Pavla *Hočevarjeva*, c. kr. učiteljica; 3. Irma *Štrekljeva*, uradnica. Nam.: Ema *Barteljeva*, sopr. veletržca, Amalija *Hartmanova*, učit., Draga *Trnovčeva*, sopr. dvor. svetnika. Odb.: Mira *Engelmanova*, Roza *Golijeva*, Mira *Costaperarjeva*, I. *Miheličeva*, Maša *Gromova*, Marija *Guličeva*, Jožka *Saksidova*, Vekoslava *Siščeva*, Marija *Pfeiferjeva*, Milka *Mankočeva*, Marica *Baratolova*. — Pokr. 8 + 29, ust. 74, let. 242, skupaj 353.
13. **Trst. I. mestni okraj:** Ustan. z odl. namestnišva dne 25./IX. 1912, št. 1729.
14. **Trst IV., sedež v Belvederu:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 9./VIII. 1911, št. 1321. — 1. Dr. Vekoslav *Kisovec*; 2. Dragotin *Podreka*; 3. Ant. *Žiberna*. Nam.: Jos. *Sekanj*, Ivan *Marc*, Hinko *Kosič*. Odb.: Josip *Mladovan*, Josip *Žnidaršič*, Josip *Markočič*. Pregl. rač.: Božidar *Simčič*, Dragotin *Štolfa*. — Pokr. + 1, ust. 1, let. 86, skupaj 88.
15. **Trst. Sv. Jakob:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 3./V. 1907, št. 534/1. — 1. Josip *Šornj*; 2. Josip *Durnik*; 3. Jak. *Merhar*. Nam.: Ernest *Volarič*, Anton *Sluga*, Franc *Štrancar*. Odb.: Edvard *Dobriča*, Milka *Sirokova*, Ljudmila *Lapanjova*. — Pokr. + 3, ust. 10, let. 160, skupaj 173.
16. **Trst. Sv. Marija Magdalena Zgornja:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 28./II. 1910, št. 819-1/1. — 1. Benedikt *Godina*, c. kr. uslužbenec; 2. Milka *Kovačičeva*, otr. vrtnarica; 3. Iv.

- Štekar*, c. kr. podurad. Nam.: *Martin Zupanc*, c. kr. fin. nadstražnik, *Jos. Vibiral*, čevljar, *Ant. Čiač*, c. kr. uslužbenec. Odb.: *Jos. Piško*, delavec. — Ustan. 13, let. 83, skupaj 96.
17. **Trst, Rocol in Kjadin**: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 7./III. 1909, št. 405 Pr. — 1. *Rado Meršeh*, učit.; 2. *Vekoslav Sahar*, urad.; 3. *Mate Sever*, pos. Nam.: *Malvina Plaperjeva*, vrtnarica, *Ivanka Volkova*, priv. urad., *Amalija Požarjeva*, gostiln. Odb.: *Josipina Lahova*, *Lucija Volkova*, *Marija Škilanova*, *Štefan Volk*, *Franjo Štravs*, *Julij Gerdol*. Pregl. rač.: *Mihael Germek*, *Andrej Novak*. — Pokr. + 1, ust. 1, let. 51, skupaj 53.
18. **Trst-Škedenj**: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 30./VII. 1908, št. Pr. 811/I. — 1. *Ant. Sancin*, trg.; 2. *Marica Gregoričeva*, mestna učit.; 3. *Ante Lavrenčič*, urad. Nam. *Ant. Sancin*, žel. urad., *Just Fonda*, *Marija Godinova*, izpr. vrt. — Pokr. + 2, ust. 35, let. 202, skupaj 239.
19. **Vrdelca**: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./V. 1910, št. Pr. 493/1-10. — 1. *Štefan Godina*; 2. *Avg. Rebek*; 3. *Ivan Marija Mikeluci*. Nam.: *Antonija Čargova*, *Amalija Mirkova*, *Antonija Godinova*. Odb.: *Jos. Godina*, *St. Godina*, *Jos. Furlani*, *Albert Godina*, *Draga Godinova*, *Marija Cuckova*, *Josipina Majcnova*, *Marija Mijolova*, *Ana Sosičeva*, *Franja Tomincva*, *Antonija Rebekova*, *Marija Skamperletova*. — Pokr. + 3, let. 82, skupaj 85

c) Istra.

1. **Breg pri Trstu s sedežem v Boljuncu za vasi Boljunec, Boršt, Dolina in Ricmanje**: Ustan. z odl. nam. v Trstu 20./IX. 1911, 1252/II. — 1. *Fr. Ferjančič*, nadučit. v Boljuncu; 2. *Anton Pavel Sancin*; 3. *Miloš Marc*. Nam.: *Fr. Košutnik*, nadučit., *Ricmanje*, *Oskar Pangerc*, *Iv. Petaros*. Odb.: *Fr. Jered*, nadučitelj v Dolini, *Iv. Bordon*. Pokr. + 1, let. 50, skupaj 51.
2. **Klanec-Ocizla-Materija**: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./VI. 1910, št. 1083. — 1. *Rudolf Božič*; 2. *Albina Grahlijeva*; 3. *Rezika Sikošekova*. Nam.: *Antonija Grahlijeva*, *Miha Gulin*, *Gabrijela Mikuluševa*. Odb.: *Josip Petrinja*, *Ivan Mihalič*, *Josip Benčič*, *Andrej Resinovič*, *Ludovik Kabaj*, *Ludovik Žerjav*, *Ivan Babuder*. — Pokr. + 1, let. 63, podp. 133, skupaj 197.
3. **Kozina in okolica**: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 728-10. — 1. *Stanka Rapotčeva*; 2. *Elza Rapotčeva*; 3. *Antonija Deklevova*. Nam.: *Ana Pavletičeva*, *Franja Rapotčeva*. Odb.: *Olga Sosičeva*, *Zora Benčičeva*. — Pokr. + 1, let. 40, podp. 35, skupaj 76.

V. Druge avstrijske dežele.

1. **Dunaj**: Akademiška. Ustan. z odl. namestništva na Dunaju dne 23./III. 1911, št. Z. V. 7393. — 1. *Stanko Dimnik*, cand. ing.; 2. *Bogdan Žužek*, stud. iur.; 3. *Janko Ženko*, stud.

mech. Pregl. rač.: Ivan *Fras*, cand. med., Ferdo *Kranjec*, cand. cem. ing., Srečko *Lapajne*, cand. agr. — Pokr. 2 + 1, let 60, skupaj 63.

2. **Dunaj:** Izven akademiška. Ustan. z odl. nam. na Dunaju dne 23./III. 1911, št. Z. V 740/I. — 1. Dr. Ant. *Podpečnik*; 2. dr. Stanko *Lapajne*; 3. Jos Potokar. Odb.: Julija dr. *Ferjančičeva*, Amalija dr. *Prijateljeva*, Fr. *Bonač*, dr. Fr. *Kidrič*, Jak. *Volk*. — Pokr. + 3, ust. 7, let. 84, skupaj 92.

Podružnice sv. Cirila in Metoda v Ameriki,

ustanovljene leta 1909, 1910 in 1911.

Podružnica št. 1, New York, N Y. — P. št. 2, Dunlo, Penn. — P. št. 3, Bridgeport, Ohio. — P. št. 4, Pueblo, Colo. — P. št. 5, Cumberland, Wyo. — P. št. 6, Calumet Mich. — P. št. 7, Eveleth, Minn. — P. št. 8, Lakewood, Ohio. — P. št. 9, Winter Quarters, Utah. — P. št. 10, Chisholm, Minn. — P. št. 11, Aurora, Minn. — P. št. 12, Salida, Colo. — P. št. 13, McKinley, Minn. — P. št. 14, Frontenac, Kan. — P. št. 15, Hibinng, Minn. — P. št. 16, Black, Diamond, Wash. — P. št. 17, Jenny Lind Ark. — P. št. 18, Johnstown, Pa. — P. št. 19, Kansas City, Kans. — P. št. 20, Primero, Colo. — P. št. 21, Delagua, Colo. — P. št. 22, Cleveland, O. — P. št. 23, Superior, Wyo. — P. št. 24, Rock Springs, Wyo. — P. št. 25, Sublet, Wyo. — P. št. 26, Somerset, Colo. — P. št. 27, Frontier Wyo. — P. št. 28, Tacoma, Wash. — P. št. 29, Pittsburg, Pa. — P. št. 30, Johnstown, Pa. — P. št. 31, Moon Run, Pa. — P. št. 32, Meadoro Lands, Pa. — P. št. 33, Chicago Ill. — Pod. št. 34, Oregon City, Oreg. —

Vseh članov štejejo ameriške podružnice 1493. Njihova ustrojba je popolnoma samostalna in neodvisna od Družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

Pripomnja. Z zvezdico * zaznamovane podružnice so v zadnjem času oživele. Z dvema zvezdicama ** označene so novoustanovljene. S križem † zaznamovane se snujejo, oziroma so že oblastveno dovoljene, a še niso imele ustanovnega občnega zbora.

Pokrovitelji, ki so vplačali do 15. kimavca 1913 K 200 za obrambni sklad, so izkazani pri pristojnih podružnicah za †.

Zaspala ni nobena podružnica, pač pa so se nekatere vkljub opetovanim prošnjam zakesnile, da niso sporočile do zaključitve koledarja odbora in števila članov.

Družbe sv. Cirila in Metoda

število podružnic in članov po XXVIII veliki skupščini.

	Podružnic			Vkup	Članov				Vkup	
	me- šanih	mo- ških	žen- skih		častnih	pokro- vi- teljev	usta- nov- nikov	let- nikov		pod- pomi- kov
za Kranjsko .	72	15	20	107	5	443+298	635	5413	742	7531
„ Štajersko .	72	4	18	94	1	84+136	328	3887	666	5101
„ Koroško .	8	1	—	9	1	9+6	36	199	181	431
„ Goriško .	41	2	7	50	—	34+91	109	2159	289	2682
„ Trst . . .	17	1	1	19	—	45+86	201	1543	123	1998
„ Istro . . .	3	—	—	3	—	-3	—	153	168	324
druge avstr. dež.	2	—	—	2	—	2+4	7	144	—	157
	215	43	46	284	7	617+624	1316	13498	2169	18224

Opomnja. Družbenih članov je gotovo nad 20.000, ako prištejemo člane samostojne ameriške C. M. organizacije in ker mnogo, posebno novih podružnic še ni naznanilo števila članov.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

častni člani :

1. † **Mons. Andrej Einspieler**, profesor; izvoljen na II. vel. skupščini dne 19. mal. srpana 1887; umrl dne 16. pros. 1888.
2. **Luka Svetec**, vitez Fran-Josipovega reda, namestni prvomestnik in pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda, c. kr. notar, posestnik v Litiji i. dr.; izvoljen na XVIII. veliki skupščini dne 6. vel. srpana 1903.
3. **Mons. Tomo Zupan**, tajni komornik Nj. Svetosti papeža Pija X., vitez Fran-Josipovega reda, bivši prvomestnik in pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda, konzistorijski svetnik, gimnazijski profesor v p., odbornik „Društva za krščansko umetnost“, vlastelin i. dr. na Okroglem; izvoljen na XXII. vel. skupščini dne 6. vel. srpana 1907.
4. **Ivan Hribar**, bivši župan ljubljanski itd. v Ljubljani; izvoljen na XXV. vel. skupščini dne 3. mal. srpana 1910.
5. † **Ivan Murnik**, ces. svetnik, tajnik trg. in obrt. zbornice v p. itd. v Ljubljani, izvoljen prav takrat.
6. † **Dr. Jos. Vošnjak**, dež. bolnice primarij v p., posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici; izvoljen prav takrat; umrl dne 21. vin. 1911.
7. **Ivan Vrhovnik**, župnik v Ljubljani; izvoljen prav takrat.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

pokrovitelji :

A.

ki so po § 4 a) družbenih pravil vplačali vsaj po 200 kron.

1. **Abiturijenti idrijske realke**, zast. Fr. Lapajne; 2. **Abiturijenti slovenski** 1896. leta v Ljubljani, zast. dr. Leon Stare; 3. **Abiturijenti slovenski in hrvatski** 1891. leta; 4. **Abiturijenti II. drž. gimnazije** v Ljubljani 1904. leta, zast. Ivan Kecelj, sedaj medicinec na Dunaju; 5. **Abiturijenti** v Celju leta 1909., zast. Rado Brenčič; 6. **Ga. Accettova** Ivana, posestnica v Ljubljani; 7. „**Adrija**“, pevsko društvo v Bar-kovljah pri Trstu; 8. **Akad. ferijalno društvo „Prosveta“**, I. v Ljubljani, zast. vsakokratni predsednik; 9. **Akad. ferijalno društvo „Prosveta“**, II. v Ljubljani, zast. vsakokratni podpredsednik; 10. **Akad. ferijalno društvo „Prosveta“** III. v Ljubljani, zast. vsakokratni tajnik; 11. **Akad. društvo slov. kat. „Danica“** na Dunaju; 12. **Akad. tehn. društvo „Triglav“** v Gradcu (nabrano ob 35 letnici); 13. **Akademija slovenskih bogoslovcev** v Celovcu, šolskega leta 1905/6., zast. Štefan

Singer, župnik v Logavesi; 14. Alijančič Andrej †, prelat in stolni kanonik v Celovcu; 15. Ga. Alijančičeva M. na Dobravi pri Kroplj; 16. Aljaž Jakob, župnik na Dovjem; 17. Gdč. Arcetova Josipina, posestnica v Ljubljani.

18. † Benedik Iv., župnik v p. v Gradcu; 19. Bogoslovci slovenski, Gorica 1891. leta; 20. Bogoslovci slovenski, Gorica 1894. leta; 21. Bogoslovci slovenski, Gorica 1893. leta; 22. Bogoslovci slovenski, Gorica 1894. leta; 23. Bogoslovci slovenski, Gorica 1895. leta; 24. Bogoslovci ljubljanski 1892. leta; 25. Bogoslovci ljubljanski 1897. leta, zast. Ivan Baloh, vikar; 26. Bogoslovci ljubljanski 1906. leta, zast. Ivan Pogačar, kaplan; 27. Bogoslovci mariborski 1892. leta; 28. Bogoslovci mariborski šolskega leta 1895/6; 29. Bogoslovci mariborski 1899. leta; 30. Bogoslovci mariborski 1902. leta; 31. Bogoslovci mariborski 1903. leta; 32. Bogoslovci mariborski 1904. leta, zast. Josip Friedauer; 33. Bogoslovci mariborski šol. leta 1904/5; 34. Bogoslovci mariborski šol. leta 1905/6, zast. Ivan Širec; 35. Ga. Brataničeva Marija †, veleposestnica v Celju; 36. Bralno društvo pri Sv. Ivanu na Verdeli; 37. Brezničani mašniki, zast. najmlajši župnik-rojak, sedaj Fr. S. Finžgar; 38. Bukovec Fr., župnik v Irvižu v Istri; 39. Bukvarna kat. v Ljubljani, zast. vsakokratni poslovodja, sedaj Ivan Mesar; 40. Bulovec Ivan †, kupec in posestnik v Radovljici.

41. Dr. Celestin Fr., vseučiliški profesor v Zagrebu.

42. Čitalnica narodna v Kranju; 43. Čitalnica v Postojni; 44. Čitalnica v Planini pri Rakeku; 45. Čitalnica v Spodnji Šiški; 46. Čitalnica Slovanska v Trstu; 47. Čitalnica v Vipavi.

48. Ga. dr. Deckova Adela, odvetnikova vdova, graščakinja v Celju; 49. Dekanija Šmartin pri Litiji, zast. vsakokratni dekan, sedaj Matej Rihar; 50. Dijaki slov. l. drž. gim. v Ljubljani, zast. Janko Vranjek; 51. Dobrotvor narodni, neimenovan; 52. Dr. Dolenc Josip, konz. svetnik in prof. bogoslovja v Ljubljani; 53. Dolenc Oroslav, posestnik v Ljubljani; 54. Dom Gorjanski v Gorjah, zast. njegov prvomestnik, Darovalec ameriški misijonar Josip Zalokar; 55. Dom Katoliški na Vrhniki; 56. Domofjub, neimenovan v Idriji; 57. Drčar Martin †, župnik v Preski; 58. Gdč. Druškovičeva Ana, trgovčeva hči v Ljubljani; 59. Ga. Druškovičev. Valentina, omožena Goljaževa v Pulju; 60. „Društvo bralno“ v Sv. Ivanu poleg Trsta; 61. „Društvo bralno“ Litija; 62. „Društvo bralno“ Trebnje; 63. „Društvo bralno“ slovensko, Tržič; 64. „Društvo delavsko podporno“ v Trstu; 65. Društvo gasilno v Trbovljah; 66. „Društvo hranilno in posojilno“ v Ptuj št. I.; 67. „Društvo hranilno in posojilno“ v Ptuj št. II.; 68. „Društvo Kamnik“ v Kamniku; 69. „Društvo Kamnik“ v Kamniku II., zast. gospa Alojzija Žargijeva; 70. Društvo katol. delavsko na Jesenicah; 71. Društvo kat. izobraževalno sv. Josipa v Tržiču; 72. Društvo kat. tisk. v Ljubljani, zast. Andrej Kalan, prelat; 73. „Društvo konsumno“ pri Sv. Ivanu v Verdeli; 74. Društvo pevsko „Kolo“ v Trstu; 75. Društvo pevsko „Zvon“ v Šmartinu pri Litiji; 76. Društvo slov. katoliško politično za radovljiški okraj v Radovljici; 77. „Društvo slovensko učiteljsko“ v Ljubljani; 78. Društvo svobodomiselnih slov. akademikov Sava na Dunaju, zast. Ferdinand Kranjec, tehnik; 79. „Društvo učiteljev

in šolskih prijateljev“ za okraj Kamnik; 80. „Društvo učiteljsko za kranjski šolski okraj“; 81. „Društvo vzajemno in podporno“ v Ljubljani, zast. A. Kalan, prelat; 82. Društvo „Zvezda“ na Dunaju; 83. Družba sv. Mohorja v Celovcu; 84. Družba Vincencijeva v Trziču; 85. Družba zabavna na Dolu, Štajersko, zast. nadučitelj Anton Gnus; 86. Duhovščina ljubljanskega mesta št. I., zast. mestni župnik Martin Malenšek †; 87. Ista št. II., zast. stolni kanonik dr. Fr. Lampe †.

88. Einspieler Andrej †, mnsgr., profesor v Celovcu.

89. Ferik Feliks, zdravnik in veleposest. v Mariboru; 90. Fon Jakob, župnik v Kredi.

91. Gerdol Iv., posestnik v Škorklji pri Trstu; 92. Dr. Glančnik Jern., odvetnik v Mariboru; 93. Govedič Ivan, župnik v Šoštanj; 94. Gregorič Sim. †, duhovnik, slovenski pesnik v Gorici; 95. Dr. Gregorič Vinko dež. primarij v Ljubljani; 96. Gričar Ivan, trgovec v Ljubljani; 97. Gruden Jakob †, župnik.

98. Hajšek Ant. †, č. kanonik, dekan v Slov. Bistrici; 99. Ga. Hočevnar Josipina †, veleposest. v Krškem; 100. Hrašovec Fr. †, sodnik v pokoju, Gradec; 101. Gdč. Hrenova Ana †, posestnica v Ljubljani, Krakovo; 102. Hren Jak., c. kr. dež. sod. nadsvetnik v p. v Ljubljani; 103. Hrovatin Ant. †, mnsgr., častni kanonik v Trstu.

104. Jan Juri †, č. kanonik in dekan v Dolini v Istri; 105. Dr. Jeglič Anton Bonaventura, knezoško ljubljanski i. dr.; 106. Jelačin Iv., trg. v Ljubljani (povodom poroke hčerke Angele); 107. Jenko Davorin, dvorni skladatelj, Ljubljana; 108. Jerman Iv., rač. revident v Ljubljani; 109. Jurca And., veletržec v Ptuj; 110. Jurca Fran, trgovec v Postojni.

111. Gdč. Kadivčeva Ant., posestnica v Ljubljani; 112. Kalan Andrej, prelat v Ljubljani; 113. Kalister Frančišek †, veletrgovec v Trstu; 114. Ga. Kalistrova Ivana, soproga veletrgovčeva v Trstu; 115. Kavčič Hinko †, posestnik in de elni poslanec v Razdrtem. V hvaležni spomin njegovega delovanja zbrali in darovali prijatelji po njegovi smrti 1893. l.; 116. Klub slovenski v Celovcu; 117. Klub slovenskih napr. akademikov v Celju, zast. vsakokratni predsednik; 118. Koblar Anton, dekan v Kranju; 119. Ga. Koblarjeva Marija †, posestnica v Litiji; 120. Ga. Koblarjeva Vekoslava, omož. Slančeva v Litiji; 121. Kogej Jak., notar v Postojni; 122. Kollman Fran †, veletržec v Ljubljani; 123. Dr. Košmerlj Fran †, c. in kr. višji štabni zdravnik v Ljubljani; 124. Košmelj Frančišek, župnik v Ameriki; 125. Kotnik Fran †, veleposestnik na Vrhniki; 126. Kranjc Viktor, c. in kr. generalni major v p. v Gradcu; 127. Dr. Krek Gregor †, dvorni svetnik, vseučiliški profesor v p. v Ljubljani št. I.; 128. Ista št. II.; 129. Dr. Krisper Valentin, odvetnik v Ljubljani; 130. Gospa Kroftova Minka, sopr. banč. uradnika v Ljubljani; 131. Krožek magistratnih uradnikov v Ljubljani; 132. Krožek magistratnih uradnikov v Ljubljani št. II.; 133. Kržič Anton, učiteljski profesor, častni kanonik, kot zast. „Katol. društva detoljubov“; 134. Ga. Kukovčeva Ana, sopr. odv. v Celju.

135. Lavrenčič Josip, Postojna; 136. Dr. Lesar Josip, častni kanonik, ravnatelj sem. v Ljubljani; 137. Ljudska pesmarica, zast.

dr. Pečjak Gregorij, gimnazijski profesor; 138. Luckmann Karol †, ravnatelj na Jesenicah; 139. Luxa Marino, posestnik in gostilničar na Proseku.

140. Dr. Majaron Danilo, odvetnik; 141. Ga. Majdičeva Ana, veletovarnarjeva sopr. v Hudinju pri Celju; 142. Majdič Peter, veletovarnar v Hudinju pri Celju; 143. Majdič Vinko, veletovarnar v Kranju; 144. Ga. Mallyjeva Antonija, tovarnarjeva sopr. v Ljubljani; 145. Mally Fr., tovarnar v Ljubljani; 146. Dr. Marinko Josip, gimn. prof. v p. v Preski; 147. Dr. Marolt Janko, okrožni zdravnik na Vrhniki; 148. Martelanc Drag. †, hranilnični uradnik na Greti pri Trstu; 149. Maselj Fr., c. in kr. računski stotnik v p.; 150. † Matjan Jakob, veleposestnik v Zgornji Šiški; 151. Mejač Ivan, trgovec v Ljubljani; 152. Mejač Ivan, trgovec v Ljubljani, zast. inž. Viktor Skaberneta; 153. Mencinger Tomo, trgovec v Ljubljani; 154. Mestna občina v Idriji; 155. Mestna občina Ljubljana; 156. Miklavčič Karol †, župnik v p.; 157. Mladina litijska, zast. vsakokratni nadučitelj, sedaj Bernard Andoljšek; 158. Dr. Munda Fran, odvetnik in posestnik v Ljubljani; 159. Murnik Ivan †, ces. svetnik v Ljubljani; 160. Gospa Murnikova Marija †, sopr. ces. svetnika.

161. Nabergoj Ivan †, posestnik na Proseku; 162. Naselbina slovenska v Pulju, zast. mornarski župnik v p. Iv. Ambrož; 163. Notar Anton, eksposit v Štorjah, p. Sežana; 164. Novakova Antonija, prof. sopr. v Ljubljani, zast. njen sin Stanko Novak.

165. Občina Draga; 166. Občina Selce na Gorenjskem; 167. Občina Sežana na Krasi; 168. Občinski svetniki ljubljanski št. I., zast. dr. Fran Novak, dež. poslanec; 169. Isti št. II., zast. dr. Josip Pipenbacher, gimn. profesor; 170. Isti št. III., zast. dr. A. Švigelj, odvetnik; 171. „Obitelj Truden-Bogdanovič“ v Barkovljah pri Trstu v spomin † g. Natalije Trudnove; 172. Oblak Ivan, župnik na Bledu; 173. Omizje „Ciril-Methodovo“ pri Rožu v Hrastniku, zast. Miloš Roš, učitelj v Hrastniku; 174. Omizje „Za plotom“, I., zast. Vojt. Vidmajer v Ljubljani; 175. Isto II. zast. dr. K. Triller v Ljubljani; 176. Isto III. zast. dr. Fran Kandare v Ljubljani; 177. Isto IV. zast. dr. Fran Režek v Ljubljani; 178. Isto V. zast. prof. Fran Kralj v Ljubljani; 179. Omizje stalno pri „Roži“, I. zast. Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani; 180. Isto II. zast. V. Rohrmann v Ljubljani; 181. Isto III. zast. Iv. Mejač v Ljubljani; 182. Isto IV. zast. Mat. Zamida v Ljubljani; 183. Isto V. zast. Al. Hudovernik v Ljubljani; 184. Omizje stalno pri Auru, zast. dr. Ivan Oražen, dež. posl.; 185. Omizje stalno Zupančičeve gostilne na Martinovi cesti v Ljubljani, zast. M. Verovšek, mag. rač. asistent; 186. Omizje Bohinjski kot pri „Zlati kaplji“ št. I. zast. prof. Jos. Verbič; 187. Omizje samcev pri „Zlati kaplji“ št. I. zast. Ivan Škarja; 188. Isto št. II. zast. Matija Krajc, stavb. nadkomisar v Ljubljani; 189. Omizje slovensko v Beljaku, zast. vsakokratni starosta; 190. Omizje slovensko v Gradcu št. I.; 191. Omizje slovensko v Celovcu, zast. Beno Gruden; 192. Omizje pri „Bel. volku“ I. zast. pošt. ofic. Al. Vernik; 193. Isto II. zast. Ivan Bonač; 194. Isto III. zast. Vinko Borštner, gimn. prof. v p.; 195. Isto IV. zast. Iv. Bele, učitelj v Ljubljani; 196. Isto št. V. zast. Jos. Lenče; 197. Isto

št. VI.; 198. Isto št. VII. zast. Al. Lenček; 199. Isto št. VIII. zast. Janko Česnik; 200. Isto št. IX. zast. Ivan Mejač; 201. Isto št. X. zast. dr. Fr. Tominšek; 202. Isto št. XI. zast. Karel Seunig, trg.; 203. **Omizje** v gostilni pri Bergantu v Trnovem; 204. **Omizje Mrakovo** pri „Novem svetu“ v Ljubljani, zast. Fr. Barle, mag. pis. pristav; 205. **Omizje** v gostilni Peter (Mar. Mayr) v Kranju, zast. Petko Mayr; 206. **Omizje** v gostilni Bekselj v Kranju, Tončka Mihelič.

207. **Perdan** Ivan †, veletrgovec v Ljubljani; 208. Dr. **Perne** Fr., gimn. prof. v Kranju; 209. Dr. **Pertot** Šim. †, zdravnik v Trstu, 210. **Petričič** Vaso, veletržec v Ljubljani; 211. **Plantan** Ivan, notar v Ljubljani; 212. **Pleteršnik** Makso, gimn. prof. v pok. v Ljubljani; 213. **Ploj** Oton, c. kr. notar v Črnomlju; 214. **Podružnica m. v Ajdovščini št. I.**; 215. **Podružnica m. v Ajdovščini št. II.**; 216. **Podružnica akademiška** v Gradcu; 217. **Podružnica Bled** v proslavo 50-letnice vladanja cesarja Frana Josipa I.; 218. **Podružnica Brdo**; 219. **Podružnica Brežice**; 220. **Podružnica v Clevelandu** zast. Iv. Lah; 221. **Podružnica Dobrunje**; 222. **Podružnica m. v Gorici**; 223. **Podružnica Gornji Grad**, zast. Fr. Kocbek, nadučitelj; 224. **Podružnica Grosuplje št. I.**, zast. Fr. Kos; 225. **Podružnica Grosuplje št. II.**, zast. Micika Rusova; 226. **Podružnica Sv. Ivan** pri Trstu; 227. **Podružnica Kanal**, Goriško 228. **Podružnica Kropa-Kamna Gorica-Dobrava št. I.**; 229. **Ista št. II.**; 230. **Ista št. III.**; 231. **Podružnica v Litiji št. I.**, zast. vsakratni prvomestnik, sedaj I. Roglič, višji sod. oficijal v pok.; 232. **Podružnica Litija št. II.**, zast. ga. Terezija Svetčeva; 233. **Podružnica m. v Logatcu**; 234. **Podružnica v Loškem Potoku**; 235. **Podružnica v Mokronogu**; 236. „**Podružnica pivška**“ v Št. Petru na Krasu št. I.; 237. **Ista št. II.**; 238. **Podružnica Šiška m. št. I.**; 239. **Ista št. II.**, zast. trgovec Ant. Pogačnik; 240. **Ista št. III.**; 241. **Podružnica na Viču**; 242. **Ista št. II.**; 243. **Ista št. III.**; 244. **Ista št. IV.**; 245. **Podružnica v Železnikih**; 246. **Podružnica m. v Celju št. I.**; 247. **Podružnica m. v Celju št. II.**; zast. vsakokratni predsed., blagajnik in tajnik, oz. teh namestniki; 248. **Podružnica m. v Celju št. III.**, zast. vsakokratni predsednik, blagajnik in tajnik, oz. teh namestniki; 249. **Podružnica m. v Celju št. IV.**, zast. vsakokratni preds., blagajnik in tajnik, oz. njih namestniki; 250. **Podružnica m. v Kamniku št. I.**; 251. **Ista št. II.**, zast. višji okr. živinozdravnik Jos. Nik. Sadnikar; 252. **Ista št. III.**, zast. lekarničar Jos. Močnik; 253. **Podružnica m. v Kranju št. I.**; 254. **Ista, št. II.**; 255. **Podružnica v Kranju** (iz nablralnika kavarne Jäger), zastopnica gdč. Karla Jäger; 256. **Podružnica m. v Postojni**; 257. **Podružnica m. v Rečici** v Savin. dolini. 258. **Podružnica m. v Ribnici št. I.**; 259. **Ista št. II.**, zast. višji dež. sodni svet. Fr. Višnikar; 260. **Ista št. III.**, zast. sodni nadoficijal Anton Spende; 261. **Ista št. IV.**, zast. dr. Schifferer; 262. **Ista št. V.**, zast. notar Ig. Gruden; 263. **Podružnica m. šentpeterska v Ljubljani, št. I.**, zast. tov. poslovodja Fran Mulaček; 264. **Podružnica šentpeterska m. v Ljubljani št. II.**, zast. notar Luka Svetec; 265. **Podružnica šentpeterska št. III.**; 266. **Podružnica m. v Sežani št. I.**; 267. **Ista št. II.**; 268. **Podružnica v Solkanu**; 269. **Podružnica v Slovenjem Gradcu**; 270. **Podružnica Sodražica**; 271. **Podružnica m. v Starem trgu št. I.**, zast.

vsakokratni prvomestnik; 272. Ista št. II., zastopnik nadučitelj Jak. Žebre; 273. Podružnica v Škofljici; 274. Podružnica m. v Trbovljah št. I., zast. voli vsako leto občni zbor; 275. Ista št. II., zast. voli vsako leto občni zbor; 276. Ista št. III.; 277. Ista št. IV.; 278. Ista št. V.; 279. Podružnica v Trebnjem št. I.; 280. Ista št. II.; 281. Ista št. III.; 282. Ista št. IV.; 283. Podružnica m. v Trstu št. I.; 284. Ista št. II.; 285. Ista št. III.; 286. Ista št. IV.; 287. Ista št. V.; 288. Ista št. VI.; 289. Ista št. VII.; 290. Ista št. VIII.; 291. št. IX.; 292. Ista št. X.; 293. Ista št. XI.; 294. Ista št. XII.; 295. št. XIII.; 296. št. XIV.; 297. Ista št. XV.; 298. Podružnica na Turjaku št. I.; 299. Ista št. II.; 300. Podružnica v Vipavi; 301. Podružnica m. na Vrhniki št. I.; 302. Ista št. II.; 303. Podružnica v Zagorju ob Savi št. I.; 304. Ista št. II.; 305. Ista št. III.; 306. Podružnica m. v Žalcu; 307. Podružnica ž. v Ajdovščini št. I.; 308. Ista št. II.; 309. Ista št. III.; 310. Ista št. IV.; 311. Podružnica ž. v Celju št. I., zastopnica vsakokratna predsedn., tajnica in blagajničarka, oz. teh namestnice; 312. Ista št. II., zast. vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka, oz. teh namestn.; 313. Ista št. III., zast. vsakokratna predsednica, tajnica in blagajn., oz. teh namestnice; 314. Ista št. IV., zast. vsakokratna predsedn., tajnica in blagajničarka, oz. teh namestnice; 315. Ista št. V.; 316. Podružnica ž. v Cerknici; 317. Podružnica ž. v Dornbergu; 318. Podružnica ž. Gornji grad; 319. Podružnica ž. v Idriji št. I.; 320. Podružnica ž. v Idriji št. II.; 321. Podružnica ž. v Idriji št. III.; 322. Podružnica ž. v Št. Jurju ob južnici železnici; 323. Podružnica ž. v Kamniku št. I.; 324. Ista št. II.; 325. Ista št. III., zast. gospa Marija Fischerjeva; 326. Ista št. IV., zast. odvetnikova ter županova sopr. Ana dr. Krautova; 327. Ista št. V., zast. gdč. Terezija Karolnikova; 328. Ista št. VI., zast. ga. Mar. Vremšakova; 329. Ista št. VII., zast. Terezija Kemperletova; 330. Ista št. VIII., zast. gdč. Ivanka Trpinčeva; 331. Podružnica ž. v Kranju št. I.; 332. Ista št. II.; 333. Podružnica ž. v Krškem; 334. Podružnica ž. v Laščah št. I., zast. ga. Šušljeva; 335. Ista št. II., zastop. ga. Kristina Grebenčeva; 336. Ista št. III., zastop. ga. Ana Hočevarjeva; 337. Ista št. IV., zastop. ga. Ema Pucljeva; 338. Ista št. V., zast. gdč. Francika Hočevarjeva; 339. Ista št. VI., zast. gdč. Marija Somrakova; 340. Ista št. VII., zast. Leopoldina Štefančičeva, nadučit. sopr.; 341. Ista št. VIII., zast. Ana Finkova, učiteljica; 342. Ista št. IX., zast. Marija Tekavčeva, c. kr. poštarica; 343. Ista št. X., zastop. Josipina Smodejeva, notarja sopr.; 344. Ista št. XI., zast. ga. Pavla Staretova, soproga davč. ofic.; 345. Podružnica mestna ž. v Ljubljani št. I., zast. ga. Marija pl. dr. Bleiweis-Trsteniška; 346. Ista št. II., zast. dvornega svetn. gospa Julija dr. Ferjančičeva; 347. Ista št. III., zast. ga. Ana Lahova †; 348. Ista št. IV., zastopnica gospa vlad. svet. Marija dr. Zupančeva; 349. Ista št. V., zast. „Glasbena Matica“ po vsakokratnem svojem prvomestniku; 350. Ista št. VI., zast. gdč. nadzorovalna dama mestne višje dekliške šole Marija Wessnerjeva; 351. Ista št. VII., zast. ga. odvet. soproga Lina dr. Hudnikova; 352. Ista št. VIII., zast. ga. ravnateljjeva sopr. Marija pl. Grassellijeva; 353. Ista št. IX., zast. vsakokratni prvomestnik akad. kluba „Mladost“ v Zagrebu; 354. Ista št. X., zastop. častni

član družbe sy. C. in M. notar Luka Svetec; 355. Ista št. XI., zast. ga. Vera dr. Šlajmerjeva; 356. Ista XII., zastopnico voli vsako leto občni zbor; 357. Ista št. XIII., zast. ga. Amalija Widrova, trgovčeva soproga v Ljubljani; 358. Ista št. XIV., zast. gdč. Marija Mehletova, mestna učit. v Ljubljani; 359. Ista št. XV., zast. gdč. Pipa Tavčarjeva, hči župana itd.; 360. Ista št. XVI., zast. gdč. Zorka Hudovernikova, hči notarja v Ljubljani; 361. Ista XVII., zast. gdč. Milica Sadarjeva, zasebnica v Ljubljani; 362. XVIII., zast. Milica Kunčeva v Ljubljani; 363. **Podružnica ž. šentjakobska-trnovska v Ljubljani št. I.**; zast. ga. ravnateljeva Jadviga Šubičeva; 364. Ista št. II., zast. ga. Ivanka Gutnikova †; 365. Ista št. III., zast. gdč. mestn. učiteljica-voditeljica Minka Maroltova; 366. Ista št. IV., zast. ga. mestna učiteljica v p. Ivanka Beg-Praprotnikova; 367. Ista št. V., zastop. magistratni pis. pristav Anton Gutnik; 368. Ista št. VI., zast. ga. svet. Marija Petrovičeva; 369. Ista št. VII., zast. ga. prvomestnica Ivanka Zupančičeva; 370. Ista št. VIII., zastop. ga. Marija prof. Perušekova; 371. Ista št. IX., zast. ga. Marija dr. Kušarjeva; 372. Ista št. X., zast. gdč. trg. Jerica Lozarjeva; 373. Ista št. XI., zast. gdč. veletrg. hči Brigita Souvanova; 374. Ista št. XII., zastopnica g. Josipina Vidmarjeva; 375. Ista št. XIII., zastop. gospa Milica Hribarjeva; 376. Ista št. XIV., zast. konc. vodja „Glasbene Matice“ Matej Habad; 377. Ista št. XV., zast. ga. Jelka dr. Bretlova; 378. Ista št. XVI., zast. veletrg. hči gdč. Vera Souvanova; 379. Ista št. XVII., zast. nof. sopr. ga. Lea Demšarjeva; 380. Ista št. XVIII., zastop. ga. Antonija Gogolova; 381. Ista št. XIX., zastop. voli vsako leto občni zbor; 382. **Podružnica I. ž. šentpeterska v Ljubljani št. I.**; 383. Ista št. II., 384. Ista št. III., v spomin † prvometstniku Martinu Malenšku; 385. Ista št. IV., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 386. Ista št. V., v spomin † prvomestnici g. Mariji Trčkovi; 387. **Podružnica ž. v Logatcu št. I.**; 388. Ista št. II., 389. Ista št. III., zast. ga. Ivana Šegova; 390. Ista št. IV., zast. gdč. Marija Tollazijeva; 391. Ista št. V., zast. gdč. učiteljica Evgenija Pehanijeva; 392. Ista št. VI., zast. gdč. Marija Puppisova; 393. Ista št. VII., zastop. ga. Josipina Mazijeva; 394. **Podružnica ž. v Št. Lovrencu nad Mariborom**; 395. **Podružnica ž. v Novem mestu**; 396. **Podružnica ž. v Postojni**; 397. **Podružnica ž. v Prvačini št. I.**; 398. Ista št. II.; 399. **Podružnica ž. v Radovljici št. I.**; 400. Ista št. II.; 401. Ista št. III.; 402. **Podružnica ž. v Ribnici št. I.**, zast. ga. notarjeva sopr. Marija Gruntarjeva; 403. Ista št. II., zast. ga. Albina Višnikarjeva, sopr. viš. dežel. sod. svetnika; 404. Ista št. III., zast. ga. Ana Podboj-Cenetova, posestnica; 405. Ista št. IV., zast. ga. notarjeva sopr. Marija Gruntarjeva; 406. Ista št. V., zast. ga. Amalija Fajdiga, soproga veleposestnika v Sodražici; 407. Ista št. VI., zastop. ga. Ana Tomšičeva, naduč. sopr.; 408. Ista št. VII., zas. ga. Franja Picekova; 409. **Podružnica v Št. Rupertu**; 410. **Podružnica ž. v Sežani št. I.**, zastop. ga. Marija dr. Treova v Gorici; 411. Ista št. II., zastop. ga. Zinka dr. Rybařeva v Trstu; 412. Ista št. III., zast. ga. Franja Guličeva; 413. Ista št. IV., zast. gdč. Iv. Lozejeva, učiteljica v Tomaju; 414. Ista št. V., zastop. ga. Maša

Gromova v Trstu; 415. Ista št. VI., zast. ga. Ant. Drufovka; 416. Ista št. VII., zast. gdč. Zvezdoslava Delakova, učiteljica v Štorjah; 417. Ista št. VIII., zast. ga. Janja Stolfova; 418. Ista št. IX.; 419. Ista št. X., zast. ga. Ant. Grahlijeva v Klancu, Istra; 420. **Podružnica ž. v Šiški št. I.**; 421. Ista št. II.; 422. **Podružnica ž. v Škofji Loki št. I.**; zast. gdč. Jerica Dolenceva; 423. Ista št. II.; 424. **Podružnica Trebnje** (iz nabiralnika pri Springerju); 425. **Podružnica ž. v Trbovljah št. I.**; zast. voli vsako leto občni zbor; 426. Ista št. II., zast. voli vsako leto občni zbor; 427. Ista št. III.; 428. Ista št. IV., 429. Ista št. V.; 430. **Podružnica ž. v Trstu št. I.**, zast. ž. ga. Natalija Trudnova; 431. Ista št. II., zast. gdč. Milica Mankočeva; 432. Ista št. III., zast. ga. Franja dr. Pertotova; 433. Ista št. IV., zast. g. učit. Marica Nadlišek-Bartlova; 434. Ista št. V., zast. ga. Karla Ponikvarjeva; 435. **Podružnica ž. v Št. Vidu nad Ljubljano**; 436. **Podružnica ž. na Vrhniki šte. I.**; 437. Ista šte. II.; 438. Ista šte. III.; 439. Ista šte. IV.; 440. **Pogačar**, c. kr. vojni oskrbnik v. p. in posestnik v Ljubljani; 441. **Pollak**, tovarnar v Ljubljani; 442. **Posojilnica** v Celju št. I.; 443. Ista št. II.; 444. Ista št. III.; 445. Ista za ilirsko-bistriški okraj v Trnovem; 446. Ista kmetška za ljubljansko okolico št. I.; 447. Ista št. II.; 448. Ista št. III.; 449. Ista št. IV.; 450. Ista št. V.; 451. Ista št. VI.; 452. Ista št. VII.; 453. Ista št. VIII.; 454. Ista št. IX.; 455. Ista št. X.; 456. Ista št. XI.; 457. Ista št. XII.; 458. Ista št. XIII.; 459. Ista št. XIV.; 460. Ista v Logatcu; 461. Ista v Mariboru št. I.; 462. Ista št. II.; 463. Ista št. III.; 464. Ista št. IV.; 465. Ista notranj. v Postojni; 466. Ista v Ormožu; 467. Ista v Radovljici; 468. Ista v Ribnici; 469. Ista Savinjska v Žalcu; 470. **Posojilnica in hranilnica** v Trstu; 471. **Posojilnica** v Vitanju; 472. Ista v Zagorju ob Savi; 473. **Potočnik Tomo** ž., župnik na Breznici; 474. **Predovič** Elija, veletrg. v Ljubljani; 475. **Prezlik** Jaromil, mag. pharm. v Litiji; 476. **Profesorji** slovenske l. drž. gim., zast. vpok. prof. Makso Pleteršnik.

477. **Ramoveš** Adr., veležupnik v Dobropoljah; 478. **Ramoveš** Jernej, župnik v Poljanah nad Škofjo Loko; 479. Ga. **Ravniharjeva** Franja, vdova dež. knjigovodje v Ljubljani; 480. **Resman** Iv. Nep. ž., vpok. načel. žel. postaje; 481. **Roblek** Fran, veleposestnik v Žalcu; 482. **Rodbina** Lovro Verbičeva. V spomin očetove smrti 11. velikega srp. 1897. Zast. Jos. Verbič, posest. v Borovnici; 483. **Rode** Jos. ž., posestnik v Kamniku; 484. **Rodoljub**, neimenovan v Celovcu; 485. „**Rodoljubi lokovski**“, zast. ga. Marija Muhova; 486. **Rohrman** Viktor, posestnik in tovarnar v Ljubljani; 487. **Rozina** Julij ž., trgovec v Pudobu pri Ložu; 488. **Rozman** Karel, gostilna „pri vratih“, Novo mesto št. I.; 489. Ista št. II.

490. „**Sava**“, društvo svobodomiselnih slov. akademikov na Dunaju; 491. „**Samci novomeški**“; 492. „**Samci šentpeterski**“ na Krasu; 493. **Schrey** Alojzij, višji poštar in posest. na Jesenicah; 494. Dr. **Sedej** Fr., knez in nadškof v Gorici, i. dr.; 495. Dr. **Sernec** Janko, zdravnik v Celju; 496. **Skaberne** A. & E., trgovina v Ljubljani; 497. **Skočir** Avgust, župnik dež. bolnice v Gradcu; 498. **Skrinjar** Sim., uradnik v Trstu; 499. **Skupina** poštnih uradnikov v Ljubljani,

zast. oficijal Iv. Hafner; 500. **Slavija, banka** v Ljubljani št. I.: 501. Ista št. II.; 502. Ista št. III.; 503. **Slovenci stalnega omizja** pri Stolci v Sezani; 504. „**Slovenke litijske**“ št. I., zastopnica ga. Jos. Koblarjeva; 505. Iste št. II., zastop. ga. Hel. Bevkova; 506. Iste št. III., zast. ga. Milivoja Vončinova, Ljubljana, Karlovska c.; 507. Iste št. IV., zast. ga. Ljudmila Roblekova, pos. v Litiji; 508. Iste št. V., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 509. Iste št. VI., zast. ga. Minka Vrančičeva, vdova železniškega uradnika v Ljubljani; 510. Iste št. VII., zast. ga. Krist. Gregorčičeva; 511. Iste št. VIII.; zastop. ga. notarjeva Ter. Svetčeva; 512. Iste št. IX., zastop. ga. Hel. Bevkova; 513. št. X., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 514. Iste št. XI., zast. g. Ana Kozlevčarjeva, soproga postajenačelnika na Rakeku; 515. „**Slovenke litijske in šmartinske**“ št. I., zast. ga. Ter. Svetčeva; 516. Iste št. II., zast. gdč. Ljudmila Roblekova; 517. Iste št. III.; zast. ga. Marija Zoretova; 518. Iste št. IV., zast. Iv. Knafličeva; 519. Iste št. V., zast. učiteljica gdč. Kristina Demšarjeva; 520. Iste št. VI., zast. g. Marija Jeretinova, sopr. okr. tajnika; 521. Iste št. VII., zastop. gdč. Amalija Jenkova; 522. Iste št. VIII. zastop. ga. Jos. Bartlova, nadučiteljjeva soproga v Ljubljani; 523. Iste št. IX., zast. ga. Franja pl. Wurzbach † v Gradcu pri Litiji; 524. Iste št. X., zast. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 525. Iste št. XI., zast. gdč. Ana Moosova, učiteljica v Šiški; 526. Iste št. XII.; zast. ga. Marija Lebingerjeva, posestnica in trgovka v Litiji; 527. Iste št. XIII., zast. ga. Ljudmila Roblekova; 528. **Slovensko omizje v Pliberku**, zastop. g. Ivan Hornböck; 529. **Slovenski rimski romarji**, zastop. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič; 530. **Smolnikova ročbina** pri Sv. Križu nad Mariborom, zast. Fran Hauptman, prof. v Gradcu; 531. **Smrekar Ivan**, katehet v Ljubljani; 532. „**Sokol Dolenjski**“ v Novem mestu; 533. „**Sokol ljubljanski**“; 534. **Souvan Fr. Ks. †**, veletrgovec v Ljubljani; 535. Ga. **Souvanova Uršula**, vdova veletrgovčeva v Ljubljani; 536. Dr. **Servec Jos.**, odvetnik v Celju; 537. Dr. **Stare Jos.**, fin. prok. adjunkt v pokoju v Ljubljani; 538. Ga. dr. **Storova Ana**, sopr. odvetn. v Teharjih na Štajerskem; 539. Dr. **Stor Fr.**, graščak v Teharjih na Štajerskem št. I; 540. Iste št. II.; 541. **Stor Stanko**, pravnik v Teharjih; 542. **Svec Emilija**, okr. kom. sop. v Litiji; 543. **Svetčeva Terezija**, soproga notarja v Litiji; 544. **Svec Luka**, častni član družbe sv. C. in M., notar, posestnik i. dr. v Litiji; 545. Dr. **Svetina Iv.**, častni kanonik, gimn. prof. v Ljubljani.

546. **Sabec Iv. †**, veletrgovec v Trstu; 547. **Škrjanec Ivan**, župnik v Vremah; 548. Ga. dr. **Škofic-Trtnikova Iv. †**, sopr. prof.; 549. **Štepančič Fr. †**, velepos. v Temnici; 550. Leopoldina **Šturmo**va komisar. soproga v Ljubljani.

551. **Tarokisti celjski** v „Norodnem domu“, zastopn. Milan Detiček †, not. kand.; 552. Ga. dr. **Tavčarjeva Franja**, sopr. odvetnika, ljublj. župana itd. v Ljubljani; 553. **Tiskarna Blasnikova** v Ljubljani, zast. gdč. † Albina Blasnikova; 554. „**Tiskarna Narodna**“ v Ljubljani št. I.; 564. Ista št. II.; 555. Ista št. III.; 556. Ista št. IV.; 557. Ista št. V.;

558. **Tomazič** Iv. F. †, mestni župnik v Škofji Loki; 559. **Treven** A., posestnik in trgovec ob Savi na Jesenah; 560. **Trg Litija**; 561. **Trg Vrhnika**, zast. vsakokratni župan; 562. **Trgovina Kollmannova** v Ljubljani, zast. ga. Josipina Blumauerjeva; 563. **Trpin** Iv., župnik v Mošnjah; 564. **Dr. Turner** Pavel, velepos. v Mariboru; 565. **Tušak** Radivoj, učitelj na Polzeli.

566. **Uradno osobje Mestne hranilnice** v Ljubljani; 567. **Dr. Ušeničnik** Aleksij, prof. bogosl. v Ljubljani.

568. **Valencič** Ivan, trgovec v Trnovem pri Ilirski Bistrici; 569. **Vas Podholm** pri Blejskem jezeru, zast. duh. pred. gorjanske župnije. Darovalec misijonar Josip Zalokar; 570. **Vas Šmartin** pri Litiji; 571. **Vas Št. Vid** pri Zatičini; 572. **Vatovec** Ivan Marija †, dež. poslanec v Trstu; 573. **Vavru** Ivan †, upok. c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; 574. Ga. **Velkoverhova** Franja, tovarnarjeva soproga v Ljubljani; 1898. leta, v spomin 50-let. vladanja ces. Frana Josipa I.; 575. **Velkoverh** Ivan, tovarnar v Ljubljani; 576. **Verbič** Josip, tovarnar v Bistri; 577. **Dr. Vicco** Anton †, graščak v Podgradu v Istri; 578. **Dr. Vidrič** Lovro †, odvetnik v Zagrebu; 579. **Vilhar** Ivan †, hišni posestnik in meščan v Ljubljani; 580. **Visokošolci slovenski** na Dunaju l. 1892.; 581. **Volk** Ivan †, župni upravitelj pri Sv. Lenartu; 582. **Dr. Vošnjak** Jos. †, zdravniški svetovalec, posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici; 583. **Vošnjak** Mih., pos. v Gorici; 584. **Vrhovnik** Ivan, trnovski župnik v Ljubljani; 585. **Vršec** Makso †, bankir v Ljubljani; 586. **Vuti Matijeva družina** na Ločilu pri Beljaku.

587. Ga. **Wiesel** Ana v Divači.

588. **Zadavec** J., velepos. v Središču; 589. **Zalokar** J., duh. pastir v Red Jacketu, Michigan, U. St. of N. America; 590. **Zamejic** Andrej †, stolni dekan v Ljubljani i. dr.; 591. **Zarnik** Ant. †, pos. in trg. v Krtini; 592. **Zavedni Slovenci** v Jolietu; 593. „Zaveza zagorskih Slovencek“ št. I., zast. ga. M. Weinbergerjeva; 594. Ista št. II., zast. gdč. Amalija Čerinova; 595. Ista št. III., zast. gdč. Lavoslava Eibensteinerjeva; 596. Ista št. IV., zast. ga. Uršula Jerinova; 597. Ista št. V., zast. ga. Ivana Polšakova; 598. **Zbor slovenskih uradnikov** v Gornjem gradu; 599. **Zelenik** Josip †, posestnik pri Sv. Vrbanu poleg Ptuja; 600. Msgr. **Zupan** Tomo, tajni komornik Nj. Svetosti papeža Pija X., vitez Fran-Josipovega reda, konzistorijski svetnik, gimn. profesor, vlastelin i. dr.; 601. **Zupancič** Iv., gost. in pos. na Martinovi cesti v Ljubljani; 602. **Dr. Zupanec** Jernej †, notarske kamore prvomestnik.

603. **Dr. Žizek** Fran, zdravnik v Gradcu; 604. **Žlogar** Anton, kanonik v Novem mestu; 665. **Župnija Breznica**, zast. vsakokratni župnik Brezniški ali pa njegov namestnik, sedaj župnik J. Lavrič; 606. **Župnija Cerklje** na Gorenjskem; 607. **Župnija Sv. Ivan** pri Trstu; 608. **Župnija Kranjska gora**, zast. vsakokratni župnik v Kranjski gori ali njegov namestnik; 609. **Župnija Št. Lambert** pri Zagorju ob Savi, zast. župnik Anton Berce; 610. **Župnija trnovska** v Ljubljani zast. župnik Ivan Vrhovnik; 611. **Župnija Rojan** pri Trstu; 612. **Župnija Višnja gora**; 613. **Župnija Zagorje ob Savi**, zast. starosta zagorskega „Sokola“.

Pokrovitelji:

B.

ki so vplačali do 15. kimovca 1913. za Ciril-Metodov obrambni sklad 200 K.

1. **Abiturijentstvo ljubljanske realke**, zastop. Stanko Dimnik; 2. **Absolventi trg. šole Mahrove** v Ljubljani, zast. Rajko Turk; 3. **Akad. fer. društvo Balkan** v Trstu št. I. zast. ym. podr. v Trstu; 4. Isto št. II. zast. podpredsednik in arhivar; 5. Isto št. III. zast. Čitalnica, Narodni dom; 6. **Akad. dr. Ilirija** v Pragi (Kralj. Vinohrady); 7. **Akad. teh. dr. Triglav** v Gradcu; 8. **Arce Rajko** v Ljubljani; 9. **Arkova Josipina** v Zagrebu; 10. **Arimatejsko pogrebno društvo** v Barkovljah; 11. **Aškerčev kamen** (nabralo C. M. omizje „Skala“ pri „Golobčku“ v Ljubljani).

12. † **Babič Fr.**, posestnik v Ljubljani (Dol. cesta); 13. **Banja-luški Slovenci**; 14. **Bavdek Helena**, pos. v Ljubljani; 15. **Berce Ant.**, župnik v p. in pis. tajnik C. M. D.; 16. † **Beyc Ivan** v Gorici; 17. **Belokranjska rodoljubka**; 18. **Bergmanova Franja** v Žalcu; 19. **Bergmanova Olga** v Žalcu; 20. **Bernik Jos.**, miz. pom. v Čikagi; 21. **Bilardni klub rodoljubnih angeljčkov** v kavarni „Prešeren“ v Ljubljani; 22. **Bleiweis vitez Trsteniški Janko**, magistratni svetnik v Ljubljani; 23. **Bogdanovič Ante** (ženska rodoljubka v Trstu); 24. **Bole Josip**, veletržec na Reki št. I.; 25. Isti št. II.; 26. Isti št. III.; 27. **Bralno društvo** na Ložnici pri Žalcu; 28. Isto v Trebnjem; 29. † **Dr. Brenčič Al.**, odvet. v Celju; 30. **Brenčič Mihael**, veleposestnik v Rogoznici pri Pljuju; 31. **Brinšek I.** v Trnovem; 32. **Breznik Ivan**, meščan in pos. v Kamniku.

33. **Prof. Jos. Celestinov kamen**, zast. dež. šol nadzornik Fr. Hubad; 34. **Ciril-Metodar** v Ajdovščini; 35. **Cirilmetodovski fantje** v Kranju, zast. Albert Pučnik; 36. **Costaperaria Mira** v Trstu; 37. **Colnar-Cvetnič** v Ljubljani; 38. **Cvar Josip**, knjigovodja v Kranju; 39. **Cvetnič L.** v Sp. Šiški.

40. **Černe Amalija** v Tomaju; 41. **Češki akademiki**, zast. V. M. Zalar; 42. **Česka obec** v Ljubljani; 43. **Čitalnica narodna** v Kranju; 44. **Čitalnica narodna** v Novem mestu; 45. **Člani učitelj. zbora** II. drž. gimn. v Ljubljani.

46. **Dr. Defranceschi P.**, zdravnik v Gorici; 47. **Defranceschi Božidar**, železniški uradnik v Trziču na Primorskem; 48. **Dekleva Jos.**, trg. v Gorici; 49. **Delavsko podporno društvo** v Trstu; 50. **Dr. Dereani Ernest**, zdravnik v Gorici; 51. **Desetorica profesorjev** v Kranju, zast. prof. Anton Zupan; 52. **Detiček Juro**, c. kr. notar v Celju; 53. **Dr. Detiček Milan** †, not. kand. v Celju; 54. **Dijaki slovenski I.** državne gimnazije v Ljubljani; 55. **Dijaki slovenski II.** drž. gimn. v Ljubljani; 56. **Dobertova Elizabeta** v Zagrebu; 57. **Dobida Jos.**, dvor. svetnik v Ljubljani; 58. **Dobrotvor narodni** neimenovan št. I.; 59. Isti št. II.; 60. Isti št. III.; 61. Isti št. IV.; 62. **Dolenc Rih.** v Novem mestu; 63. **Domobranik** v Ljubljani; 64. **Doljan A.** v Postojni; 65. **Društvo učiteljev za Trst in okolico**, zast. Št. Ferluga,

dež. posl., nadučitelj na Opčinah; 66. **Društvo učiteljev za goriški okraj** št. I. zast. Pavel Plesničar, nadučitelj v Ajdovščini; 67. Isto št. II. zast. Ig. Križman, naduč. v Dornbergu; 68. Isto št. III. (Fran Finžgarjev kamen); 69. **Društvo učiteljsko** v Ljutomeru, zast. Ivan Kryl; 70. Isto za Tolminski okraj; 71. **Društvo slov. učiteljic** v Ljubljani; 72. **Društvo učiteljsko** za Ptujski okraj; 73. **Družba vesela** pri Rošu v Hrastniku, zast. gdč. Miroslava Gnusova; 74. **Dunajski Slovenci**; 75. **Dunajski slov. tehnik**, zast. Lad. Bevc; 76. **Dvanajst rodoljubov** pri omizju konz. društva v Rojanu.

77. **F. T.** v Kostanjevici; 78. **Fürsager Leopold**, trgovec v Radovljici.

79. **Geometri** na Kranjskem; 80. **Glavna slov. posojilnica** v Ljubljani; 81. **„Glista“**, omizje v Barkovljah; 82. **Godina Ivan** v Škednju št. 330. 83. **Gojenci otr. vrta C. M. D.** na Vrdeli, zastop. Antonija Čarga-Ipavc; 84. **Gorenjska Sokolska Zupa** v Kranju, zast. Cvar Jos. in Sajovic Janko menjavaje se; 85. **Gospodarsko in izobraževalno društvo** za dvorski okraj; 86. **Grdešič Josip** v Novem mestu; 87. **Dr. Gregorič Vinko**, zdravnik v Ilir. Bistrici; 88. **Dr. Gregorin Gustav**, odvetnik itd. v Trstu.

89. **Holz Vatroslav**, pisatelj v Ljubljani; 90. **Dr. Horvat Tomaž**, odvetnik v Ptuj in sopr. Vida; 91. **Hranilno in posojilno društvo** v Ptuj št. I.; 92. Isto št. II.; 93. **Hranilnica in posojilnica** v Šmarju pri Jelšah; 94. **Hrašovec Bogumil**, pravnik, Praga; 95. **Hrast Anton** v Trstu; 96. **Dr. Hrašovec Juro**, odvetnik v Celju; 97. **Hren Jakob**, c. kr. višji sodni svetnik v pok. v Ljubljani; 98. **Hribar Dragotin**, tovarnar v Ljubljani; 99. **Dr. Hrovat Fran**, notar v Brežicah; 100. **Hudovernik Aleks.**, notar v Ljubljani.

101. **Igralci narod. Čitalnice** v Ljubljani; 102. **Dr. Jenko Iv.** v Ljubljani; 103. **Jakil Andr.**, tov. v Mirnu pri Gorici; 104. **Jurtela A.**, prof. v Moskvi; 105. **Dr. Jurtela Fr.**, odvetnik v Ptuj; 106. **Južnoštajerska hranilnica** v Celju št. I.; 107. **Ista št. II.**; 108. **Ista št. III.**

109. **Dr. Kac V.**, zdravnik v Mariboru št. I.; 110. **Isti št. II.**; 111. **Sonja dr. Kalanova** v Ribnici; 112. **Kalmus F.**, tov. v Ljubljani; 113. **Kalister Anton**, veletržec v Trstu; 114. **Kamen pok. Jederti Pretnarjevi** roj. Vodnik, zast. sin Miroslav Pretnar, ravnatelj priprav. v Trstu; 115. **Kamen obč. zbora celovške podr.** 116. **Kavčič Ivan**, posestnik v Gorici; 117. **Kegljaški klub „Edinost“** v Ljubljani, zast. Al. Lilleg; 118. **Kegljaški klub „Ruši“** v Ljubljani; 119. **Klančičeva Milka**, učit. v Podgori; 120. **Klun Anton**, uradnik v p. v Gorici; 121. **Klub „Narodni Pipec“** v Mariboru, zast. Iv. Tomšič; 122. **Klub napred. slov. akademikov** v Celju št. I. 123. **Isti št. II.** 124. **Isti št. III.** 125. **Isti št. IV.** 126. **Isti št. V.** 127. **Klub slov. biciklistov** Ljubljana; 128. **Klub „Orgeljce“** v Trstu; 129. **Knaus Janko**, trgovec v Trstu; 130. **Knez Ivan**, veletržec v Ljubljani; 131. **Kogej Jakob**, c. kr. notar v Postojni in sopr. Julija; 132. **Kokalj Iv.**, c. kr. carinski revident v p. v Trstu (v spomin † soprog Mariji); 133. **Dr. Kolšek Josip**, odv. v Laškem trgu; 134. **Kollmann Fran** (tvrška) v Ljubljani, zastop. Rob. Kollmann; 135. **Kollmann Robert**, veletržec v Ljubljani št. I.;

136. Isti št. II.; 137. Dr. **Komljanec** Jos., profesor v Ptuj; 138. **Komparetova** Antonija v Trstu; 139. **Korenčan** Iv., trg. v Ljubljani; 140. **Koroški slov. učitelji**; 141. Dr. **Kos** Fran, profesor v Gorici; 142. † **Kozlevčar** Ant. Vrhnika; 143. **Krajec** Ivan v Novem mestu; 144. Dr. **Kraigher** Al., zdravnik pri Sv. Trojici v Sl. Goricah; 145. **Krajec** Otmar, mestni fizik v Ljubljani; 146. Ana dr. **Krautova** v Kamniku; 147. **Kreditno društvo** v Kranju; 148. Dr. **Krisper** Valent., odv. v Ljubljani; 149. **Kroček nekadilcev** v Ajdovščini (Fr. Repič); 150. **Kumše** Anton v Ljubljani; 151. Dr. **Kušar** Valentin, profesor v Ljubljani.

152. **Lah** Ignacij v Sarajevu; 153. **Lapajnetova** Lucija v Grižah; 154. Dr. **Lapajne** St., dvor. odvet. na Dunaju; 155. Dr. **Lapajnetova** Vida na Dunaju; 156. **Lavrenčič** Josip, župan v Postojni; 157. Dr. **Lavrenčič** J. ml., odvet. kand. v Ljubljani; 158. **Lavtižar** Fr., šolski vodja v Spod. Šiški; 159. Dr. **Lemež** Urban, odvetnik v Slov. Bistrici; 160. **Lenče** Josip, veletržec v Ljubljani; 161. **Lenče** Terezina, soproga veletržca v Ljubljani; 162. Dr. **Lisjak** Andrej, zdravnik v Ljubljani; 163. **Litijska dekleta**, zast. gdč. Pavla Mešekova; 164. **Litijsko-šmartinske Slovenke** št. I. 165. Iste št. II. 166. Iste št. III. 167. **Lokar** Artur, notar v Ajdovščini; 168. **Lokar** Vekoslav, veleposestnik v Ajdovščini; 169. **Luznar** Fran, naduč. na Primskovem.

170. **Majdič** Vinko, veletržec v Kranju; 171. Dr. **Malerič** Jos., zdravnik v Črnomlju; 172. **Malik** Mih. v Ajdovščini; 173. **Mankoč** Ivan, trgovec v Trstu; 174. **Mankočeva** Ljudmila v Trstu; 175. Ista št. II.—XIX. (poslala ž. podr. v Trstu); 193. **Mankoč** Radoslav, trgovec v Trstu; 194. **Margreiter** Karla (Milkina pušica); 195. **Mari-borski napred. dijaki**; 196. **Marinič** Frid., nadučitelj pri Sv. Bolfenku v Slov. Goricah; 197. **Maselj** Fran, stotnik v p. v Ljubljani; 198. **Matejčič** Fran, deželni šolski nadzornik v Trstu; 199. **Medica** Fran v Mori (Tirolsko); 200. **Mejač** Ivan, trgovec v Ljubljani; 201. **Mikuž** Ivanka, gostilničarka v Ljubljani; 202. **Modič** Janko ml., trgovec na Blokah; 203. **Muha** Anton, veleposestnik v Lokvi; 204. Dr. **Munda** Fran v Ljubljani; 205. **Jela dr. Murkova**, soproga vseuč. prof. v Gradcu; 206. † **Murnik** Iv., ces. svetnik i. dr. v Ljubljani.

207. **Narodna čitalnica** v Vipavi; 208. **Narodni duhovnik** št. I.; 209. **Narodni pipčarski klub** pri Sv. Jakobu v Trstu; 210. **Narodna tiskarna** v Ljubljani; 211. **Narodno ženstvo** pri Sv. Lovrencu v Puščavi; 212. **Neimenovan** v Gradcu; 213. **Neimenovan** v Ljubljani št. I.; 214. **Neimenovan** v Ljubljani št. II. 215. **Neimenovan** v Ljubljani št. III. 216. **Neimenovan** v Ljubljani št. IV. 217. **Neimenovan** v Ljubljani št. V. 218. **Neimenovan** v Črnomlju; 219. **Neimenovan** v Litiji; 220. **Neimenovan** Notranjec; 221. **Neimenovan** v Radovljici; 222. **Neimenovan** na Bledu; 223. **Neimenovan** iz Kostanjevice; 224. **Neimenovan** v Št. Petru na Krasu št. I. 225. **Neimenovan** iz Škofje Loke; 226. **Neimenovan** v Šenčurju pri Kranju; 227. **Neimenovan** učitelj v p. na Štajerskem; 228. **Neimenovan** v Kranju v spomin na † prof. dr. Jos. Cerka; 229. **Neimenovan** v Gradcu.

230. **Občina Dekani**; 231. **Občina Ilirska Bistrica**; 232. **Občina „Sej je vse glih“** v Radovljici; 233. **Občina Podgora** pri Gorici; 234.

- Občina mestna v Kamniku; 235. Občina mestna v Metliki; 236. Občina mestna Novo mesto; 237. Občina mestna v Ljubljani št. I.; 238. Ista št. II. 239. Ista št. III. 240. Občinski zast. v Nabrežini; 241. Obitelj S. v B.; 242. Obitelj Fr. Mikeliča v Rojanu; 243. Obrtnijsko društvo v Barkovljah; 244. Odborniki slov. bral. in podpor. društva v Gorici; 245. Odposlanci koroških Slovencev; 246. Okrajna posojilnica v Kobaridu; 247. Omizje „Dolga vas“ v Ljubljani; 248. Omizje Goršetovo pri Novem svetu; 249. Omizje „Grad“ v Črnomlju; 250. Omizje slovensko v Gradcu št. I.; 251. Isto št. II. 252. Isto št. III., zast. vlad. svet. v pok. Jos. Modic; 253. Isto št. IV., zast. dr. Jak. Kušej; 254. Omizje slovensko v Sarajevu (Trebevičev dom); 255. Omizje slovensko v Beljaku; 256. Omizje stalno pri Vugi na Grobelnem; 257. Omizje „pri Roži“ št. I. 258. Isto št. II. 259. Isto št. III. 260. Isto št. IV. 261. Isto št. V., zast. Iv. Pribil, podravnatelj „Slavije“, ali Tone Bončar, pos., ali Hinko Logar, zasebnik v Ljubljani; 262. Isto v Prešernovi sobi pri Roži; 263. Omizje stalno v Nar. Domu v Ljubljani št. I.; 264. Omizje v „Sladki luknjici“ v Celovcu; 265. Isto pri Moharju v Spod. Siški, zastop. V. Maurer; 266. Isto št. II. 267. Isto št. III.; 268. Dr. Oražen Iv., zdravnik itd. v Ljubljani št. I.; 269. Ista št. II. 270. Oswald Rudolf na Jesenicah. 271. Pahernik Fran, velepos. v Vuhredu; 272. Pahernik Ivan v Vuhredu; 273. Pahernikova Marija, velepos. v Vuhredu; 274. Pavletič Jos., veleposestnik v Mirnu pri Gorici; 275. Pedagoško društvo v Krškem; 276. Pepelnak Stanko, v imenu Mozirskih otrok; 277. Perdan Ivan, veletržec v Ljubljani; 278. Perušek Rajko, profesor v pok. v Ljubljani; 279. Petovar Lovro, trg. itd. v Ivanjkovcih; 280. Pevc Rud., trgovec v Mozirju; 281. Pfeifer Mar., c. kr. učiteljica v Trstu; 282. Pikel Ivanka v Gorici; 283. Pikel Bogomir v Postojni (volilo pok. očeta Gregorja, župana itd.); 284. Dr. Pipuš R., odv. v Mariboru; 285. Dr. Pirnat Jak. Št. II. pri Velenju; 286. Pisarna notarska v Črnomlju; 287. Plantan Ivan, notar v Ljubljani; 288. Pleteršnik Makso, prof. v Ljubljani; 289. Pleiweis Karel, c. kr. notar v Višnji gori; 290. Dr. Ploj Miroslav, dvorni svetnik na Dunaju; 291. Dr. Podlesnik Mih., okr. zdravnik v Velenju; 292. Podružnica ž. v Ajdovščini; 293. Ista v Bazovici št. I.; 294. Ista št. II.; 295. Ista na Bledu; 296. Ista v Braslovčah; 297. Ista na Bregu (Istra); 298. Ista na Brdu; 299. Ista Celje ž.; 300. Ista Cerklje Čatež; 301. Ista št. II.; 302. Ista v Cerknici št. I.; 303. Ista št. II.; 304. Ista št. II.; 305. Ista št. III.; 306. Ista št. IV.; 307. Ista št. V.; 308. Ista št. VI.; 309. Ista št. VII.; 310. Ista št. VIII.; 310. Ista št. IX.; 311. Ista moška v Črnomlju št. I. 313. Ista št. II.; 314. Ista ž. št. I.; 315. Ista št. II.; 316. Ista v Dobrunjah; 317. Ista Dunaj izvenakad.; 318. Ista moš. v Gorici; 319. Ista v Dunlo (Amerika); 320. Ista v Dutovljah; 321. Ista ženska v Gorici; 322. Ista moška v Gornjem gradu; 323. Ista gornjesavinjska ž. v Mozirju št. I.; 324. Ista št. II.; 325. Ista št. III.; 326. Ista moš. v Gorici; 327. Ista v Grosuplju; 328. Ista št. II.; 329. Ista Hrastnik-Dol; 330. Ista m. v Idriji; 331. Ista pri Sv. Jakobu v Trstu št. I.; 332. Ista št. II.; 333. Ista ž. v Idriji; 334. Ista št. II.; 335. Ilirsko-bistriška-trnovska m.; 336. Ista Sv. Ivan

pri Trstu, zast. Antonija Germek; 337. Ista m. v Kamniku; 338. Ista za Klanec, Ocizlo; 339. Ista v Kobaridu; 340. Ista v Komnu št. I.; 341. Ista št. II.; 342. Ista v Konjicah; 343. Ista v Kozini; 344. Ista v Kozjem št. I.; 345. Ista št. II.; 346. Ista ž. v Kranju št. I.; 347. Ista št. II.; 348. Ista št. III.; 349. Ista m. Kranj; 350. Ista m. v Krškem; 351. Ista ž. v Krškem; 352. Ista v Laškem trgu; 353. Ista v Št. Lenartu v Slov. Goricah št. I.; 354. Ista št. II.; 355. Ista m. v Logatcu št. I.; 356. Ista št. II.; 357. Ista ž. v Logatcu št. I.; 358. Ista št. II.; 359. Ista v Lokvi; 360. Ista Lonjer pri Trstu št. I.; 361. Ista št. II.; 362. Ista ž. v Mariboru; 363. Ista v Mirnu pri Gorici; 364. Ista ž. v Metliki; 365. Ista št. II.; 366. Ista št. III.; 367. Ista v Nabrežini št. I.; 368. Ista št. II.; 369. Ista št. III.; 370. Ista v Planini (Notr); 371. Ista v St. Petru na Krasu; 372. Ista v Št. Petru pod Sv. Gorami; 373. Ista v Petrovčah; 374. Ista ž. Pevmi; 375. Ista v Podgori; 376. Ista m. v Postojni; 377. Ista št. II.; 378. Ista ž. v Postojni; 379. Ista v Poljanah nad Škofjo Loko; 380. Ista na Polzeli; 381. Ista na Proseku; 382. Ista na Raki; 383. Ista Št. Rupert (Dol.) št. I.; 384. Ista št. II.; 385. Ista ž. v Rušah; 386. Ista ž. v Ptujju; 387. Ista v Ribnici na Pahorju; 388. Ista v Ribnici ž. (Dol.); 389. Ista Sv. Ivan pri Trstu, zastop. Antonija Germek; 390. Ista na Rocolu; 391. Ista ž. v Šiški; 392. Ista v Senožecah; 393. Ista v Sevnici; 394. Ista v Sežani m. 395. Ista v Starem trgu pri Ložu št. I.; 396. Ista št. II.; 397. Ista št. III.; 398. Šentpet. m. v Ljubljani; 399. Ista m. in ž. v Šiški; 400. Ista m. v Šiški; 01. Ista v Škofljici; 402. Ista v Šmarju (Goriška); 403. Ista v Šmarju pri Jelšah m.; 404. Ista v Štanjelu; 405. Ista ž. v Tolminu; 406. Ista v Trebnjem; 407. Ista št. II.; 408. Ista ž. v Trstu; 409. Ista ž. v Trstu IV. (Belveder) „Aškerčev kamen“; 410. Ista na Uncu št. I.; 411. Ista št. II.; 412. Ista št. III.; 413. Ista v Velenju; 414. Ista v Volčjdragi, zastop. Avgusta Schlosserjeva; 415. Ista na Vrdeli pri Trstu; 416. Ista na Vrhniki št. I.; 417. Ista št. II.; 418. Ista v Vuhredu; 419. Ista v Vuzenici; 420. Ista v Zatičini; 421. Picek Tina v Ribnici; 422. Pogačnik Edvard v Cerknici; 423. Poljanec Leopold, profesor v Mariboru; 424. Pollak Fran, predsednik čitalnice v Ptujju; 425. Poniž Benedikt, vad. učit. v pok. v Gorici; 426. Isti št. II.; 427. Isti št. III.; 428. „Posavčev“ na Dunaju št. I.; 429. Isti št. II.; 430. Isti št. III.; 431. Posojilnica v Ajdovščini; 432. Ista okrajna v Bovcu; 433. Ista na Bledu; 434. Posojilnica v Celju; 435. Ista v Črnomlju; 436. Ista v Gornji Radgoni; 437. Ista v Konjicah; 438. Ista ljudska v Gorici; 439. Ista kmetska ljublan. okolice št. I.; 440. Ista št. II.; 441. Ista v Mariboru št. I.; 442. Ista št. II.; 443. Ista št. III.; 444. Ista I. dol v Metliki; 445. Ista okrajna v Ormožu; 446. Ista notranjska v Postojni; 447. Ista v Radovljici; 448. Ista v Ribnici; 449. Ista v Starem trgu pri Ložu; 450. Ista šaleška v Šoštanjju; 451. Ista v Trebnjem; 452. Ista na Vranskem; 453. Ista kmečka na Vrhniki; 454. Ista v Žužemberku; 455. Poštni uradniki v Mariboru št. I.; 456. Isti št. II.; 457. † Praprotnik Avgust star., posestnik v Lokvi; 458. Praprotnik Edvard, nadučit. v Mirnu pri Gorici; 459. „Preferancarji“ v Škofji Loki; 460. Dr. Pregl Makso,

zdravnik v Vuzenici; 461. Preschern vit. Henrik, zaseb. v Gradcu; 462. Prijatelji pok. Štefka Pogačnika št. I.; 463. Isti št. II.; 464. Profesorji slovenski ljublan. realke, zast. prof. A. Tavčar; 465. Prva češka deln. zavarovalnica na življenje v Trstu; 466. Prvi slovenski zdravniški shod v Ljubljani.

467. „Rdeča mabela“ v Pulju št. I.; 468. Ista št. II.; 469. Dr. Reja Izo, zdravnik v Bazovici; 470. Dr. R. R. v Št. Vidu pri Zatičini; 471. Repič Fr., trg. v Ajdovščini; 472. Ga. Repičeva Augusta, trg. sopr. v Ajdovščini; 473. Roblek Fr., veleposest. v Žalcu. 474. Ga. Roblekova Mar., sopr. veleposest. v Žalcu; 475. Rodoljub iz mariborske okolice; 476. Rodoljub neimenovan iz Selške doline; 477. Rodoljub Podbreški; 478. Rodoljubi v Kobaridu, zastop. Mir. Premrov; 479. Rodoljubi v Rojanu (12 rododoljubov v konzum. dr. v Rojanu); 480. Rodoljubi vipavski; 481. Rodoljubno osebje pisarne dr. Krisperja in dr. Tomiška v Ljubljani; 482. Rodoljubno osebje neke odvetn. pisarne v Ljubljani; 483. Rohrman Viktor, industrijec itd. v Ljubljani; 484. Dr. Rosina Fr., odv. v Mariboru; 485. Rozman Ivan, poštni oficijal v Sarajevu; 486. † Rudež Jos., graščak v Št. Jerneju; 487. Rusjanov kamen, zast. Celestin Sirk, trgovec v Trstu; 488. Dr. Rybař Otakar, drž. poslanec v Trstu.

489. Sabadin Iva, učiteljica, Sv. Ivan pri Trstu; 490. Sajovic Janko, trg. v Kranju; 491. Samec Iv., trg. v Ljubljani; 492. Samci v restavraciji Nar. doma v Mariboru, zastop. Ant. Hohnjec, c. kr. učitelj v kaznilnici; 493. Sedej Jos., pos. v Spod. Šiški; 494. Seidl Ferd., prof. v Gorici; 495. Seidlova Mimica v Novem mestu; 496. Seidlova Pavlina, sopr. prof. v Gorici; 497. Senekovič Andrej, vladni svetnik, prvomestnik društva Sv. C. in M. v Ljubljani; 498. Dr. Serneć Gvidon, odv. v Ormožu; 499. Dr. Serneć Janko, zdravnik v Celju št. I.; 500. Isti št. II.; 501. Dr. Serneć Jos., odv. itd. v Celju; 502. Skale Otm., višji živinozdravnik v Novem mestu; 503. Skupina gostov „Nar. doma“ v Vrdo pri Trstu; 504. Slanc Fr., veleposest. v Litiji; 505. Dr. Slanc K., odv. v Novem mestu; 506. „Sloga“ godbeni orkester v Kranju; 507. Slovenski abiturijenti v Novem mestu, zast. Jos. Rus; 508. Slovenske narodne abiturijentke v Gorici; 509. Slovenski gimnazijci v Celju; 510. Slovenski notarji in notarski kandidati št. I.; 511. Isti št. II.; 512. Isti št. III.; 513. Sploš. sloven. žen. društvo v Ljubljani; 514. Skupina rodoljubov v Kobaridu; 515. Skupina rodoljubov v Šklednju, zastop. Iv. Godina; 516. Stefan I., Zagreb; 517. Spomin na † prof. dr. Jos. Cerka (zložili kolegi in prijatelji); 518. Spomin na † Jos. viteza Gorupa pl. Slavinskega, darovala obitelj Gorupova št. I.—XXV.; 543. Šupan Ig., učitelj v Brežicah; 544. Svetec Luka, notar v Litiji; 545. Svetioivanski rodoljubi-diletanti; 546. Svetolucijski Ciril-metodarji; 547. Svoboda Makso v Rojanu; 548. Sturm K., deželni agronom v Ljubljani; 549. Dr. St. A. v Ljubljani.

550. Šaleško učit. društvo; 551. Šantel Ant., šol. svetnik v Gorici; 552. Šarabon A., trg. v Ljubljani; 553. Dr. Šegula I., odv. v Novem mestu; 554. Šentakova Ema na Vranskem; 555. Šepič Iv., pos. v Konjicah; 556. Šerko Fr., trg. v Cerknici; 557. Škrtelj Iv.,

c. kr. višji sod. svetnik v Novem mestu; 558. Širca Jos., župan v Žalcu; 559. Schiffrer Albin, mestni uradnik, Novo mesto. 560. Slajpah Franja v Vel. Loki; 561. Schrey Al., višji poštar na Jese-
nicah; 562. Schrey Emanuel v Rojanu; 563. Štekar Štipko, trgovec
v Ajdovščini; 564. † Štifter St. B., profesor v Kalugi (Rusija.)

565. Tarokisti rodbin Močnik-Orožen v Kamniku; 566 Dr. To-
plakova Anka, v Ljubljani; 567. Tinčetovi otroci v Idriji; 568. Tra-
besingerjev kamen v Celovcu; 569. † Trček Janko, volilo (570—579);
580. Dr. Tičar Josip, zdravnik v Kranjski gori; 581. Trgovska in
obrtna zadruga v Gorici; 582. Tridentinski Slovenci, zast. ga. Berta
Medičeva; 583. Trnkoczy pl. Ub., lekarnar v Ljubljani; 584. Trnovec
Vladko, trgovec v Trstu; 585. Trojica slovenska dunajske okolice;
586. Truden Ant., veletržec v Trstu; 587. Dr. Turner Pavel, velepo-
sestnik v Mariboru; 588. Turnšek Anton, trgovec v Nazarjih. 589.
Turnšek Ant. ml., trg. v Rečici; 590. Turnšek Viktor, strojni inž. v
Mariboru; 591. Tržaški kvartet, zast. Mahkota; 592. Tržaško podp.
in bralno društvo. 593. Tržaški slovenski srednješolci zast. Fr. Perić,
trg. ak.; 594. Tržaške Slovenke; 595. Tržaške Sokolice, zast. Joška
Saksida; 596. Tržičan.

597. Učenke dekliške šole v Trstu na Acquadotto; 598. Uči-
teljstvo meščanske šole v Krškem. 599. Uradniški krog v Ajdovščini;
600. Uradniki železniški in poštni v Št. Petru na Krasu; 601. Isti št. I.;
602. Isti št. II.; 603. Isti št. III., zast. Al. Kovačič; 604. Uradniki
„Kmetске posojilnice“ v Ljubljani; 605. Isti št. II.; 606. Urbančič
Ant., pos. na Čatežu pri Veliki Loki.

607. V. J. v Ljubljani; 608. V. I. v Višnji gori; 609. Vavken
Janko †, tajnik južnoštaj. hraniln. v Celju; 610. Velkavrh lv., c. in
kr. nadporočnik v Ljubljani; 611. Velkavrh Jos., c. in kr. stotnik v
Gradcu; 612. Venec blagopok. gdč. Nataliji Jakilovi v Mirnu pri Gorici;
613. Visokošolci slovenski v Pragi; 614. Vojska Vladimir v Gradcu;
615. Dr. Vošnjak Bogumil v Gorici; 616. Vošnjak Mih., pos. in inženir
v Gorici št. I.; 617. Isti št. II.; 618. Isti št. III. (itd. do št. X);
629. Dr. Vrečer Karol v Gradcu.

630. Wasschitscheva Regina, Celje.

631. Zapltniki slovenski v Opatiji in Voloski; 632. Združena
slovenska mladina v Trstu, zast. Čok Drejček, drž. učitelj; 633.
Zlatorog kamen, zast. gdč. Irma Kunčeva, hčerka krojača v Ljubljani;
634. Zorc Anton, trg. v Crnomlju; 635. Zwenkel Ant., Št. Peter, Štaj.

636. Železniški uradniki, goriških postaj; 637. Dr. Žerjav Gr.,
odv. konc. v Gorici; 638. Žiberna A. v Trstu; 639. Žigon Jos., vele-
posestnik v Žalcu; 640. prof. Žilih Ida, v Gorici; 641. Dr. Žizek
Fr., zdravnik v Gradcu; 642. Železniški uradniki juž. kolod. v Ljub-
ljani, zast. revid. Fr. Potočnik št. I.; 643. Isti št. II.; 644. Županstvo
mestno v Kranju; 645. Županstvo mestno v Idriji; 646. Županstvo
Miren pri Gorici; 647. Isto v Sežani; 648. Županstvo Solkan pri
Gorici.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

A. Vodstvo

po volitvi na XXVIII. veliki skupščini v Domžalah, dne 8. kimavca 1913.

1. Prvomestnik: Andrej **Senekovič**, vladni svetnik, gimnazijski ravnatelj v pokoju, izvoljen leta 1910.
 2. Dr. Jos. **Abram**, odvetnik v Trstu, 1913. l.
 3. Fran **Črnagoj**, nadučitelj na Barju pri Ljubljani, 1911. l.
 4. Dr. Ernest **Dereani**, zdravnik v Gorici, 1911. l.
 5. Blagajnik: Aleksander **Hudovernik**, notar, posestnik i. dr., 1912. l.
 6. Ivan **Kejzar**, višji revident južne železnice v Mariboru, 1912. l.
 7. Dr. Karol **Koderman**, odvetniški koncipijent v Ljubljani, 1912. l.
 8. Matija **Prosekar**, posestnik v Kotmari vasi, 1911. l.
 9. Namestni prvomestnik: Častni član Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Luka **Sveteč**, vitez Fran-Josipovega reda, notar v Litiji, posestnik i. dr., 1911. l.
 10. Tajnik: Dr. Janko **Šlebinger**, realčni profesor, 1912. l.
 11. Dr. Ivan **Tavčar**, odvetnik, župan itd., 1910. l.
 12. Ivan **Vrhovnik**, trnovski župnik v Ljubljani, 1912. l.
- Ožji odbor: Načelnik Senekovič, Sveteč, Hudovernik, dr. Šlebinger, dr. Tavčar, Vrhovnik.

B. Nadzorništvo.

1. Dr. Ant. **Božič**, odvetnik v Celju.
2. Mate **Kante**, okr. šolski nadzornik v Sežani.
3. Dr. Fran **Ilešič**, profesor v Ljubljani.
4. Dr. Vladimir **Ravnihar**, odvetnik in drž. poslanec v Ljubljani.
5. Matija **Rode**, uradnik Mestne hranilnice v Ljubljani.

C. Razsodništvo.

1. Dr. Fran **Rosina**, odvetnik v Mariboru.
2. **Marinček Mat.**, c. kr. notar v Tržiču.
3. Fran **Pahernik**, veleposestnik v Vuhredu.
4. Dr. Fran **Tekavčič**, odvetnik v Ljubljani.
5. Dr. Karol **Triller**, odvetnik in dež. odbornik v Ljubljani.

Č. Svetovalci.

1. Oroslav **Dolenec**, hišni posestnik v Ljubljani.
2. Dr. Fran **Munda**, hišni posestnik v Ljubljani.
3. Makso **Pleteršnik**, gimnazijski prof. v p. Ljubljani.
4. Henrik **Schreiner**, učit. ravnatelj v Mariboru.

D. Pisarna.

V „Narodnem domu“ v Ljubljani v I. nadstropju; uradne ure ob delavnikih od 3.—6. popoldne.

Vodja: Andrej **Senekovič**.

Uradniki: Pisarniški tajnik: Anton **Berce**, župnik v p.

Knjigovodja: Emanuel **Josin**.

Registrator: Fran **Skulj**.

Pisarica: Franja **Benedikova**.

E. Potovalni učitelj.

Ante **Beg**, Ljubljana, Rožna dolina 216, p. Vič pri Ljubljani.

Mal položi dar domu na altar!

Tak napis nosijo **vžigalice**

Družbe sv. Cirila in Metoda.

Kdor jih kupuje in drugim priporoča, podpira plemenito delo, ki ga izvršuje že osemindvajset let

Družba sv. Cirila in Metoda.

Pripomnimo, da ima Družba sv. C. in M. samo od teh vžigalic dohodke.

Družbeni zavodi.

I.

Število otrok

v družbenih zavodih v šolskem letu 1912./13.

Tek. št.	Vrtci	Skupno število		Po spolu konec leta	
		v zač. leta	konec leta	dečkov	deklic
A. Družbeni.					
1.	v Celju	34	30	10	20
2.	„ Gaberju pri Celju . . .	40	41	22	19
3.	„ Hrastniku I.	43	73	28	45
4.	„ „ „ „ „ II.	52	62	25	37
5.	na Jesenicah	54	57	28	29
6.	v Krminu	25	32	21	11
7.	„ Mariboru	50	55	17	38
8.	„ Ormožu.	21	25	9	16
9.	„ Pevmi pri Gorici.	35	27	13	14
10.	„ Rocolu pri Trstu	55	56	28	28
11.	„ Rojanu	123	111	55	56
12.	na Savi pri Jesenicah I. . .	60	52	27	25
13.	„ „ „ „ „ II.	62	52	28	24
14.	pri Sv. Ivanu poleg Trsta . .	112	114	48	66
15.	v Škednju	202	224	115	119
16.	„ Tržiču	68	68	34	34
17.	na Verdeli	130	110	67	43
18.	Blanča pri Gorici	77	82	40	42
19.	Sv. M. Magd. Zgor. v Trstu .	110	128	63	65
B. Podpirani:					
20.	v Podgori poleg Gorice I. .	68	62	32	30
21.	„ „ „ „ „ II.	34	40	13	27
	Vkup	1535	1588	741	847

Tek. št.	Š o l e	Skupno število		Po spolu konec leta	
		v zač. leta	konec leta	dečki	deklice
1.	Mešana dvorazrednica na Blanči pri Gorici . . .	69	77	39	38
2.	Mešana dvorazrednica v Krminu	72	77	35	43
3.	Slovenski II. razred ljudske šole šolskih sester v Mariboru	59	56	—	56
4.	Mešana dvorazrednica na Muti	101	101	52	49
5.	Šestrazredna deška šola pri Sv. Jakobu v Trstu . . .	769	770	770	—
6.	Šestrazredna dekliška šola pri Sv. Jakobu v Trstu .	514	522	—	522
7.	Šestrazredna dekliška šola na Acquedotto v Trstu .	493	438	—	438
8.	Mešana štirirazrednica v Št. Rupertu poleg Velikovca	195	164	59	105
	Vkup . . .	2222	2206	955	1251

Konec šolskega leta 1912./13. je bilo torej v družbenih zavodih 3794 otrok.

POZOR!**Dolžnost****POZOR!**

vsakemu narodnemu Slovencu bodi: da je **član Družbe sv. Cirila in Metoda.**

Njeni člani so:

1. **pokrovitelji**, ki plačajo 200 K,
2. **ustanovniki**, ki plačajo 20 K,
3. **letniki**, ki dajo po 2 K na leto,
4. **podporniki**, ki žrtvujejo vsaj po 20 v. na leto.

Vsak naj se vpiše pri bližnji podružnici in skuša pridobiti še kakega novega člana!

II.

Število otrok

v družbenih zavodih v začetku šolskega leta 1913./14.

Tek. št.	V r t e i	Po spolu		Skupno število
		dečkov	deklic	
A. Družbeni:				
1.	v Celju	13	23	36
2.	„ Gaberju pri Celju . . .	15	17	32
3.	„ Hrastniku I.	17	26	43
4.	„ „ II.	12	24	36
5.	na Jesenicah	24	24	48
6.	v Krminu	16	12	28
7.	„ Mariboru	18	29	47
8.	„ Ormožu.	9	12	21
9.	„ Pevmi pri Gorici. . . .	14	18	32
10.	„ Rocolu pri Trstu	28	29	57
11.	„ Rojanu	59	71	130
12.	na Savi pri Jesenicah I. .	30	26	56
13.	„ „ „ II.	33	28	61
14.	pri Sv. Jakobu v Trstu*) .	61	50	111
15.	pri Sv. Ivanu poleg Trsta .	57	63	120
16.	v Škednju	113	132	245
17.	„ Tržiču	29	31	60
18.	na Verdeli	42	64	106
19.	„ Blanči v Gorici	47	50	97
20.	Sv. Mar. Magd. zgornja, Trst	62	77	139
B. Podpirani.				
21.	v Podgori poleg Gorice I.	32	30	62
22.	„ „ „ II.	13	27	40
Vkup		744	863	1607

*) Vzdrževan od C. M. podružnice pri Sv. Jakobu v Trstu.

Tek. št.	Š o l e	Po spolu		Skupno število
		dečki	deklice	
1.	Mešana dvorazrednica na Blanči v Gorici	46	49	95
2.	Mešana dvorazrednica v Krmínu	41	42	83
3.	Slovenski II. razred ljudske šole šolskih sester v Mariboru	—	64	64
4.	Mešana dvorazrednica na Muti	52	49	101
5.	Šestrazredna deška šola pri Sv. Jakobu v Trstu . . .	903	—	903
6.	Šestrazredna dekliška šola pri Sv. Jakobu v Trstu .	—	612	612
7.	Sedemrazr. dekliška šola na Acquadottu v Trstu .	—	58	58
8.	Mešana štirirazrednica v Št. Rupertu poleg Velikovca	66	138	204
Vkup . . .		1108	1512	2620

V začetku šolskega leta 1913./14. je bilo torej v družbenih zavodih 4227 otrok.

III.

Učno osebje

v začetku šolskega leta 1913./1914.

1. Otroški vrtec v Celju.

Otvorjen dne 20. grudna 1886.

Voditeljica: Bivša prednica šol. sestra, s. Mr. Angelina Krizaničeva.*Vrtnarica*: Sestra Angela Selišekova.*Pomočnica*: Katica Šaškovičeva.

2. Otroški vrtec v Gaberju pri Celju.

Otvorjen dne 16. kimavca 1907.

Voditelj: Armin Gradišnik, nadučitelj v Celju.

Vrtnarica: Cirila Kržanova.

3. Otroški vrtec na Blanči v Gorici.

Otvorjen dne 24. kimavca 1911.

Voditelj: Rudolf Žnidarčič, šolski voditelj.

Vrtnarica: Kristina Kljunova.

4. Otroški vrtec v Hrastniku I.

Otvorjen dne 2. prosinca 1907.

Voditelj: Ivan Sorčan, nadučitelj v Hrastniku.

Vrtnarica: Minka Richterjeva.

5. Otroški vrtec v Hrastniku II.

Otvorjen dne 5. vinotoka 1907.

Voditelj: Ivan Sorčan, nadučitelj v Hrastniku.

Vrtnarica: Klara Balohova.

6. Otroški vrtec na Jesenicah.

Otvorjen dne 15. kimavca 1903.

Voditeljica in vrtnarica: Margareta Podkrajšekova.

7. Otroški vrtec v Krminu

Otvorjen dne 20. kimavca 1909.

Voditelj: Josip Ribičič, šolski voditelj.

Vrtnarica: Marija Resova.

8. Otroški vrtec v Mariboru.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1894.

Voditeljica: S. Mr. Stanislava Vohova.

Vrtnarica: S. Mr. Mehtilda Černegova.

Pomočnica: S. Mr. Salezija Čečkova.

9. Otroški vrtec v Ormožu.

Otvorjen dne 1. rožnika 1909.

Voditelj: Josip Rajšp, nadučitelj okoliške ljudske šole v Ormožu.

Vrtnarica: Pavla Pernatova.

10. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1888.

Vrtnarica: Roza Maraževa.

11. Otroški vrtec v Rocolu.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1900.

Voditeljica in vrtnarica: Malvina Plaperjeva.

12. Otroški vrtec v Rojanu.

Otvorjen dne 19. kimavca 1889.

Voditelj: Josip Pertot, šolski vodja v p., dež. poslanec itd.

Vrtnarica: Minka Rekarjeva.

13. Otroški vrtec na Savi pri Jesenicah I.

Otvorjen dne 15. vinotoka 1903.

Voditeljica in vrtnarica: Agneza Staralova.

14. Otroški vrtec na Savi pri Jesenicah II

Otvorjen dne 1. vinotoka 1905.

Voditeljica: Agneza Staralova, vrtnarica.

Vrtnarica: Marija Poglajenova.

15. Otroški vrtec pri Sv. Jakobu v Trstu.

Otvorjen dne 16. kimavca 1912. (Gl. opomnjo na str. 181.)

Voditelj: Vinko Engelman, drž. vadniški učitelj.

Vrtnarica: Vera Ponikvarjeva.

16. Otroški vrtec pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

Otvorjen dne 1. malega srpana 1898.

Voditeljica in vrtnarica: Antonija Germekova.

17. Otroški vrtec v Škednju pri Trstu.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1899.

Voditelj: Ferdo pl. Kleinmayer, mestni učitelj v Škednju.

Vrtnarica: Marica Černigojeva.

Pomočnica: Marija Godina.

18. Otroški vrtec v Trziču.

Otvorjen dne 22. prosinca 1900.

Voditelj: Ferdo Kalinger, nadučitelj v Trziču.

Vrtnarica: Ivanka Kastelčeva.

19. Otroški vrtec Sv. Marije Magdalene zgornje pri Trstu.

Otvorjen dne 14. vinotoka 1912.

Voditelj: Vinko Engelman, drž. vadniški učitelj.

Vrtnarica: Milka Kovačičeva.

20. Otroški vrtec na Vrdeli poleg Trsta.

Otvorjen dne 15. kimavca 1909.

Voditeljica in vrtnarica: Antonija Čargova, omož. Ipaviceva.

21. Mešana dvorazrednica v Krminu s pravico javnosti.

Otvorjena dne 29. kimavca 1908.

Voditelj-učitelj: Josip Ribičič, (II. r.).

Učiteljica: Ljudmila Erjavčeva, (I. r.).

Katehet: Josip Peteani, dekan.

22. Slovenski drugi razred dekliške ljudske šole s pravico javnosti na zavodu šolskih sester v Mariboru.

Otvorjen dne 15. kimavca 1905.

Voditeljica: S. Mar. Stanislava Vohova.

Učiteljica: S. Akvilina Jermanova.

Učiteljica ž. r. del: S. Evgenija Rančigajeva.

Katehet: Ivan Bogovič, korni vikar v Mariboru.

23. Dvorazredna mešana ljudska šola na Muti s pravico javnosti.

Otvorjena kot enorazredna dekliška šola dne 23. malega travna 1900,
kot dvorazredna mešana šola dne 9. malega travna 1908.

Učitelj-voditelj: Anton Hren, (II. r.).

Učiteljica: Ana Hrenova rod. Enohova, (I. r.).

Katehet: Adolf Gril, kapelan na Muti.

24. Šestrazredna deška ljudska šola s pravico javnosti pri Sv. Jakobu v Trstu

z 11 vzporednicami.

Otvorjena dne 15. vinotoka 1888.

Voditelj: Ivan **Vrščaj**, drž. meščanski učitelj, (I. c r.).

Emil **Adamič**, c. kr. državni vadniški učitelj (V. b r.).

Andrej **Čok**, „ „ „ „ „ (I. d r.).

Ivan **Dimnik**, „ „ „ „ „ (V. a r.).

Vinko **Engelman**, „ „ „ „ „ (III. b r.).

Ivan **Garvas**, „ „ „ „ „ (II. b r.).

Herman **Ipavec**, suplent, (I. e r.).

Egon **Jezeršek**, definit. učitelj, (I. a r.).

Valentin **Katnik**, c. kr. vadniški podučitelj, (IV. b r.).

Fran **Kos**,*) c. kr. državni vadniški učitelj, (IV. b r.).

Karel **Mahkota**, c. kr. državni vadniški učitelj, (I. b r.).

Fran **Marinček**, „ „ „ „ „

Jakob **Meršek**, prov. učitelj, (III. a r.).

Ciril **Petrovec**, c. kr. državni vadniški učitelj (IV. c r.).

Matija **Skabar**, c. kr. državni katehet.

Ivan **Slavec**, suplent, (IV. a r.).

Anton **Šeme**, c. kr. državni vadniški učitelj (II. c r.).

Avgust **Waschte**, c. kr. državni vadniški učitelj, (III. c r.).

Ema **Zamejčeva**, c. kr. državna vadniška učiteljica, (II. a r.).

Josip **Ravnik**, pomožni katehet.

Josip **Kraljič**, „ „ „

25. Šestrazredna deklinška šola s pravico javnosti pri Sv. Jakobu v Trstu

s 6 vzporednicami.

Otvorjena dne 30. kimavca 1895.

Voditeljica: Mira **Engelmanova**, c. kr. vadniška učiteljica, (I. b r.).

Mara **Baranova**, definitivna učiteljica, (VI. r.).

Josipina **Delkinova**, „ „ „ (I. a r.).

Anica **Gantarjeva**, „ „ „ (III. a r.).

Amalija **Hartmanova**, „ „ „ (IV. a r.).

Marija **Herenova**, definitivna učiteljica, (II. a r.).

Marija **Kmetova**, „ „ „ (III. b r.).

Marija **Pfeiferjeva**, „ „ „ (II. b r.).

*) Fr. Kos je na dopustu in ga nadomešča supl. Simon **Ducman**.

Milena Rohrmanova, c. kr. drž. vadniška podučit., (V. a r.).
Erna Rozmanova, „ „ „ „ „ (V. b r.).
Matija Skabar, c. kr. veroučitelj.
Josipina Švigeljeva, suplentinja (I. c r.).
Jožica Trdinova, provizorična učiteljica (IV. b r.).
Julij Rutar, mestni kapelan, pom. katehet.

26. Sedemrazredna dekliška ljudska šola v ulici Acquedotto št. 22 v Trstu s pravico javnosti.

Otvorjena dne 16. kimavca 1907.

Voditeljica: Roža Golijeva, c. kr. vad. učiteljica, (V. r.).
Klotilda Burgerjeva, definitivna učiteljica, (VII. r.).
Anica Čokova, suplentinja, (I. b r.).
Ana Črnagojeva, prov. učiteljica, (III. r.).
Pavla Hočevanjeva, c. kr. vadniška podučit., (IV. r.).
Vida Kersnikova, c. kr. vadniška podučiteljica, (II. r.).
Minka Medičeva, definitivna učiteljica, (VI. r.).
Teodora Vinšekova, suplentinja, (I. a r.).
Anton Čok, mestni kapelan, katehet.

27. Štirirazredna ljudska šola v Št. Rupertu pri Velikovcu.

IV. razred je razdeljen v deški in dekliški oddelek.

Otvorjena dne 25. vinotoka 1896.

Voditelj in katehet: Fran Treiber, župnik.
Učiteljica: Sestra prednica Mr. Cirila Šijančeva, (IV. r.).
Učiteljica: S. Maksimiljana Skroberova, (II. r.).
Učiteljica: S. Kornelija Zegova, (III. r.).
Učiteljica: S. M. Falijana Neuwirtova, (I. r.).
Učiteljica ženskih ročnih del: S. Pankracija Lipovšekova.

28. Mešana dvorazrednica na Blanči v Gorici, s pravico javnosti.

Otvorjena dne 24. kimavca 1911.

Voditelj, učitelj: Rudolf Žnidarčič, (II. r.).
Učitelj: Anton Turk, (I. r.).
Učiteljica žen. r. del: Kristina Kljunova.
Katehet: o. Marko Fišer.

Od Družbe podpirana zavoda:

29. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici I.

Otvorjen dne 1. kimavca 1887.

Voditelj: Josip Budal, nadučitelj v Podgori.

Vrtnarica: Viktorija Brezigarjeva.

30. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici II.

Otvorjen dne 26. listopada 1896.

Voditelj: Josip Budal, nadučitelj v Podgori.

Vrtnarica: Marija Bunčeva.

:: Komur bije srce ::

za

ohranitev Slovenstva,

naj po svoji moči deluje na korist

Družbi sv. Cirila in Metoda!

Pojasnuje naj znancem njen namen in njene dosedanje uspehe! Pridobiva naj jej denarne doneske in razširja njeno blago! Mirno in dostojno naj zavrača družbene obrekovalce!

Slovinci !

Vodstvo Družbe sv. C. in M. opozarja vse svoje prijatelje in zlasti svoje podružnice, da so prispevki iz družbenih **nabiralnikov** vedno manjši. Družba je dobila iz nabiralnikov:

leta 1909.	K 21.887·31
" 1910.	" 20.125·50
" 1911.	" 13.799·62
" 1912.	" 12.512·44
" 1913. (v času od 1. dne prosinca do konca kimavca, t. j. v 9 mesecih) . . .	" 6.370·50

Družba je opetovano že to dejstvo naznanila po časnikih, prejela pa je tudi od raznih rodoljubov in prijateljev Družbe razne nasvete, kako naj bi se povzdignili prispevki iz nabiralnikov. Da se vedno manj nabere, je kriva gotovo sedanja draginja, razni narodni davki itd. Vzrok padanja prispevkov je pa tudi dejstvo, ker so ponekod nabiralniki skriti v kaki omari, namesto da bi bili vedno na vidnem mestu. Nekatere podružnice, oziroma njeni odborniki imajo družbene nabiralnike v oskrbi in pošiljajo nabrani denar naravnost vodstveni blagajni. Tam, kjer se tako ravna, je velik uspeh. Družba ima sedaj že precej podružnic, ki oskrbujejo tako nabiranje.

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda prosi in vabi vsled tega cenjene podružnice, da prevzamejo, kjer je le mogoče, oskrbo družbenih nabiralnikov.

Nabiralnik naj se odpre vedno ob navzočnosti gostilničarja ali trgovca; denar pa naj pošilja podružnični blagajnik Družbi. Izpraznjuje se naj nabiralnik

vsak drugi mesec, tudi če je le malo nabranega denarja. Na položnici se naj vedno napiše na drugi strani posamezni znesek nabiralnika. Ako je premalo prostora, naj se Družbi pošlje poseben dopis. Na ta način upa podpisano vodstvo, da se bode zopet več nabralo za prepotrebno Družbo.

Tej prošnji si usojamo dodati drugo, prav tako utemeljeno, da naj bi Družbi naklonjeno slovenstvo, zlasti slavne podružnice poskrbele za razširjanje **družbenega blaga, plačilnih listkov in kolk**a. Priznati moramo, da uspeva edino le razpečavanje družbenih vžigalic, skoro vse drugo blago se nahaja redko kje na prodaj in se zato tudi malo kupuje. Podružnice naj bi se blagovolile pobriniti, da bi imeli vsaj nekateri trgovci njihovega okraja v zalogi družbeno blago. Agitacija za kupovanje blaga naj bi se vršila od osebe do osebe; vsaj vsi družbeni člani naj bi kupovali stvari, ki se prodajajo na korist Družbi sv. C. in M. Posebno opozarjamo na novi družbeni papir za pisma. Prav tako lahko vplivajo podružnice v svojem področju na večjo porabo plačilnih listkov in kolkov. Kolkovina se je v zadnjih letih jako skrčila; redek je Slovenec, ki bi pritiskal na svoje pismene poslatve družbeni kolek. Ako kje, velja glede na rabo družbenega blaga, plačilnih listkov in kolk pregovor: Iz malega zraste veliko. Ako hočemo izvršiti veliki narodni smoter: rešitev slovenske mladine, ne zanemarjajmo podrobnega dela! Le v vztrajnem delu je naš spas.

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dne 6. vinotoka 1913.

Knjige

izšle v založbi Družbe sv. Cirila in Metoda ali
podarjene jej v razprodajo.

Simon Gregorčič, **Poezije II.** — cena 1 K.

Pesmi Valentina Vodnika — cena 60 v.

Fr. Hubad, **Junaki**, II. snopič, c. 60 v, vez. 70 v.

Fr. Hubad, **Franc Jožef I.**, c. 30 v.

J. Mercina, **Igre in pesmi za otroška zabavišča**
in ljudske šole, c. vez. K 1'20.

J. Leban, **Andrej baron Čehovin**, c. 20 v.

E. Gangl, **Materine sanje**, c. 30 v.

I. Vesel, **Psalmi**, c. 1 K.

J. Lavtizar, **Cerkve in zvonovi v dekaniji Kranj**,
c. 1 K.

V. Kurnik, **Kralj Rastislav in sv. Ciril**, c. 30 v.

Lujiza Pesjakova, **Smrt Pravičnega**, c. 20 v.

J. Gradačan, **Mlada leta**, c. 30 v.

Pogled na prvo četrstoletje družbe sv. Cirila
in **Metoda v Ljubljani**, c. 1 K.

Družba sv. Cirila in Metoda. Poučna zastonjska
knjižica.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za 1904—1909,
1911 in 1913, niž. c. po 60 v.

Vse gori naštetе knjige se dobivajo v družbeni
pisarni ali po pošti proti povrnjeni poštnini pod na-
slovom: Družba sv. C. in M. v Ljubljani, Narodni dom.

* * *

V zalogi „Slov. Branika“ (Ljubljana, Tržaška
cesta št. 33) so izšle:

J. Žirovnik, **Narodne pesmi z napevi. IV. zv.**,
c. 1 K.

L. Brunčko, **Vse za šolo!** c. 20.

Založništvo blaga,

ki se prodaja v prid Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, imajo sledeče tvrdke:

Ivan **Bonač** v Ljubljani: Svinčniki družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

Českobudějovický **paprový průmysl** akc. spol. Č. Budějovice: Papir za pisma in pisarne.

Godina in **Vondraček** pri Sv. Ivanu poleg Trsta: Pralno milo.

Golob in **Volk**, tvornica kemičnih izdelkov v Ljubljani, Čistilo za kovine in tla ter vazelina za črevlje v korist Družbe sv. C. in M.

Adolf **Jacobi** na Dunaju VIII.: Svalčični papirčki in svalčični ovitki v korist Družbi sv. C. in M. v Ljubljani.

Ivan **Keber**: Krema (čistilo) za usnje in čevlje v korist Družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

Kolinska tovarna za kavne primesi v Ljubljani na korist Družbi sv. C. in M.

Tvrdka Fr. **Kollmann** v Ljubljani: Cilindri za svetilke v korist Družbi sv. C. in M. v Ljubljani.

Fran **Kovač** in Ignacij **Novak** v Ljubljani: Prva slov. zaloga čaja in ruma na debelo v Ljubljani v korist Družbi sv. C. in M.

Andrej **Oset** p. Guštanj na Koroškem: Tolstovrška slatina.

Ivan **Perdan** v Ljubljani: Vžigalice Družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

J. **Pilnaček**, tovarnar v Kraljevem Gradcu na Češkem toaletno milo, stearinske in glicerinske sveče.

Viktor **Rohrman** v Ljubljani: Pivo delniške pivovarne v Budjejevicah.

Makso **Zalokar** v Ljubljani (Kladezna ulica 19); drože v korist Družbi sv. C. in M. v Ljubljani.

A. E. **Škaberne** v Ljubljani: Ciril-Metodovo platno.

Vilko **Weixl** v Mariboru (Gosposka ulica 33): Tekoči klej in črnilo v korist Družbi sv. C. in M.; glavno zalogo družbenega kleja in črnila za Ljubljano ima I. Bonač.

Pravkar našteto blago najtopleje priporočamo vsem rojakom, katerim je mar prospeh Družbe sv. Cirila in Metoda. Kakor so se domalega povsod po Slovenskem vdomačile družbene vžigallce, tako naj se prikupi in vsepovsod razširi med nami tudi ostalo blago, ki se prodaja na korist Družbi sv. Cirila in Metoda. Dolžnost vsakega slovenskega narodnjaka bodi, da sam kupuje družbeno blago in da ga priporoča svojim znancem.

Naznanjamo, da so na razpolago, **razglednice**, ki jih je nekaj založila in nekaj v dar dobila Družba sv. Cirila in Metoda: Polakove, Nabergojeve, Krilanove, Babičeve, zmajeve, tabor v Žalcu, po jako znižanih cenah.

Družbenega **narodnega kolka** je šest vrst: Narod sebi! Ptuj, Št. Ilj, Kotnikov, Marija Vilharjeva in narodna šola. Iskreno ga priporočamo, kakor tudi družbene **računske listke**.

Razglednice, kolek, sprejemnice in računski listki se naročajo v družbeni pisarni pod naslovom: Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Narodni dom).

Vodstvo.

VSEBINA.

Koledar.

Petindvajsetletnica C. M. podružnic 1914.

Poštarne določbe.

Lestvice.

Narodnemu delu.	Stran
Ivan Fabjančič	25
Za rodno grudo!	31
Dr. Fran Košmelj (s podobo)	36
O važnosti narodnoobrambnega slovstva	43
Sredi izgubljenih	48
Narodnostno stanje beneških Slovencev sedaj in nekdanj	60
Vestnik Družbe sv. C. in M. v Ljubljani XXVIII.	
Družbe sv. C. in M. redna XXVIII. velika skupščina dne 8. kimavca v Domžalah	75

NAZNANILA

v „Koledarju“ Družbe sv. Cirila in Metoda

naj blagovole cenj. mnogobrojni člani družbe uvaževati pri naročilih. Tu objavljene tvrdke so narodne in zanesljive, postrežejo točno z dobrim blagom in za nizko ceno. Ker je dohodek naznanil namenjen Družbi v korist, je želeti, da se častiti naročniki pri naročbah sklicujejo izrečno na inserat v Družbenem „Koledarju“; sklicevanje na inserat uveri p. n. uvrstitelje o uspehu inseriranja.

Slovinci in Slovenke!

Kupujte pri narodnih slovenskih trgovcih, zlasti pri tistih, ki so člani Družbe sv. Cirila in Metoda.

PRIJATELJEM DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA
PRIPOROČAMO LIST

SLOVENSKI BRANIK

KI IZHAJA KAKOR MESEČNIK 1. DNE VSA-
KEGA MESECA.

Poleg zanimivih aktualnih člankov prinaša z našega narodnega bojišča, zasleduje pogubno delovanje naših nasprotnikov in opozarja na požrtvovalno samoobrambo bratov Slovanov; zlasti mu je pri srcu naša

„Družba sv. Cirila in Metoda“.

Kdor hoče biti natančno obveščen o njej, naj si naroči „Slovenski Branik“. — Naj bi ne bilo slovenske narodne rodbine, kjer bi ne bil doma „Slovenski Branik“.

Vsi, kar nas je rodila slovenska mati, moramo stati na braniku domovine v ljutem boju, ki nam je napovedan in ki odloči obstanek ali pogubo našega naroda. **Boj za Slovenstvo!** je geslo „Slovenskemu Braniku“. Rojaki, podpirajte ga!

Cena listu 3 K. Za dijake 1 K 80 vin.

Naročajo naj ga skupno.

NAROČNINA NAJ SE POŠILJA UPRAVNIŠTVU »SLOVENSKEGA
BRANIKA«, LJUBLJANA, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 33.

KONZORCIJ »SLOVENSKEGA BRANIKA«.

Poleg Družbe sv. Cirila in Metoda deluje za ohranitev in za utrjevanje slovanstva društvo

BRANIBOR.

Družba sv. Cirila in Metoda deluje na šolskem polju, Braniboru pa pripada gospodarska stroka.

Braniboru je namen:

na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem v **gospodarskem oziru podpirati Slovence**, ki stanujejo v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih krajih ali pa se hočejo ondi naseliti.

Branibor hoče delovati zoper Súdmarko.

Brez denarnih sredstev ne more „Branibor“ izvrševati svoje plemenite naloge, zato vabimo vse rodoljubne Slovence, da naj podpirajo z darovi to potrebno narodno-obrambno društvo in da se mu pridružijo kakor člani.

Člani Branibora so:

Ustanovniki, ki plačajo 100 K naenkrat ali v štirih obrokih. **Letniki**, ki plačujejo 2 K na leto. **Podporniki**, ki žrtvujejo najmanj po 20 vln. na leto.

Vsak zaveden Slovenec bodi član „Branibora“.

Rodoljubi, osnujte po večjih krajih podružnice „BRANIBORA“.

Zglasila sprejema in daje pojasnila
Predsedstvo „Branibora“ v Ljubljani.

**„Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“**

**v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“**

priporoča založnik: **Ivan Perdan v Ljubljani.**

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani, Židovska ulica št. 7

priporoča svojo **bogato zalogo**

raznovrstnih pušk in samokresov

Popravila
in naročbe
se izvršu-
jejo točno
in
zanesljivo.

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamči dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik.

Popravila
in naročbe
se izvršu-
jejo točno
in
zanesljivo.

Priporočam tudi veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

A. LUKIĆ

Ljubljana, Pred Škofijo št. 19.

Konfekcijska trgovina

za dame, gospode, dečke in deklice

— se najtopleje priporoča. —

OROSLAV DOLENC

svečar in lectar, trgovina z medom
in voskom

priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu **debelno - voščene sveče za cerkev, procesije in pogrebe**, gospodom trgovcem **voščene zvitke in med** za prodajo v škafih po 15, 20 in 40 kg težkih prav cenó.

Za ebila naročila se pripravam in zagotavljam točno postrežbo.

Zaloga in prodaja
brinja in brinjevca.

LJUBLJANA
Wolfova ulica št. 10.

ANTON LEBEN, nožar

Stari trg šte. 15

priporoča svojo zalogo jeklenega blaga.

Brusarnica in popravljalnica.

oooooooooooo Električni obrat, oooooooooooooo

Najcenejše

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

J. VIDMAR

v Ljubljani

Pred Škofijo 19. Prešernova ulica 4.

Popravila in preobleke

 točno in ceno.

Ustanovljeno l. 1835.

Ustanovljeno l. 1835.

Manufakturna trgovina
na debelo in na drobno

Fr. Ks. Souvan.

Najstarejše
in največje domače
podjetje te stroke.

Tovarna strojev in livarna
== železa in kovine ==

K. & R. Ježek,

BLANSKO (Moravska)

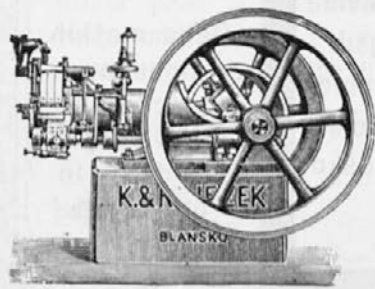
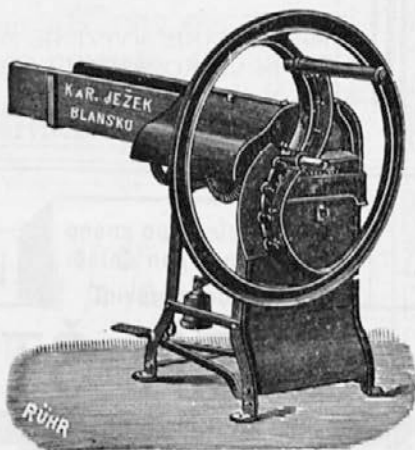
se priporoča v dobavo vseh vrst

kmetijskih strojev in sesalk.

Izdeluje motorje na
bencin in sesalni plin.

Popolne opreme
opekarn, šamotnih
tovarn in tovarn
za cement, mlinov,
in žag. — Dvi-
gala, prenašala.

Najnovejše
sestave trans-
: : misij. : :

Odlikovana z naj-
višjimi priznanji na
vseh razstavah.

Dopisuje slovensko.
Ceniki zastonj in
poštne prosto.

BOGATA ZALOGA ŽENSKIH ROČNIH DEL IN ZRAVEN
SPADAJOČIH POTREBŠČIN

~ F. MERŠOL ~

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠTEV. 18.

TRGOVINA Z MODNIM IN DROBNIM BLAGOM.

VELIKA IZBER VEZENIN, ČIPK, ROKAVIC, NOGA-
VIC, OTROŠKE OBLEKE IN PERILA, PASOV, PRED-
PASNIKOV, ŽEPNIH ROBCEV, OVRATNIKOV, ZA-
VRATNIC, VOLNE, BOMBAŽA, SUKANCA ITD.

oooo

PREDTISKANJE IN VEZENJE MONOGRAMOV
IN VSAKOVRSNIH DRUGIH RISB.

ZMERNE CENE.

TRPEŽNO BLAGO.

Dobro blago po znano
najnižjih cenah dobite
v modni trgovini

Ljubljana, Stari trg 18.

PETER ŠTERK

Specijalna trgovina
najmodernejših
bluz, jutranjih oblek
I^a kakovosti, moško
žensko in otroško
perilo.

Dalje moških
klobukov,
čepic, slam-
nikov, čepic
za dame in
otroke iid.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA

Prešernova ulica štev. 3

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**

— Hranilnica posoja na zemljišča in posloja proti 5¹/₄% obrestim in najmanj ³/₄% amortizacije. — Za varčevanje ima
===== vpeljane lične =====

:: domače hranilnike. ::

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Občeznana manufakturna trgovina

JANKO ČEŠNIK

v Ljubljani, Lingarjeva ulica

priporoča sl. občinstvu pri nakupovanju
različnega oblačilnega blaga

svojo bogato zalogo.

Nizke cene!

Točna postrežba!

Telefon števil. 240.

Tovarna kanditov in slaščic Jos. Schumi, Ljubljana Gradišče št. 9

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih v svojo
stroko spadajočih izdelkov, kot: mnogovrstnih slaščic
(bonbonov) od navadnih do najfinejših vrst.

Razno navadno pecivo, piškote, vafelne itd.

Edina zaloga za Ljubljano čokoladne tvornice Josip
Mannerja na Dunaju; čokoladne in druge predmete
na drobno in na debelo.

Kakovost mojih izdelkov brez konkurence.

Točna postrežba!

Zmerne cene!

Najnižje
cene!

V. Bratovž

Solidno
blago!

Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno pa ženinom in nevestam

svojo zalogo pohištva.

Najstarejša domača tvrdka, ustanovljena leta 1889.

Ljubljana **Lud. Černe** Woltova ulica 3

zlatar, trgovec z urami ter zaprisežen sodn. cenilec.

Edina zaloga ur z znamko „Tup“.

Zaloga zlatnine, juvelov, srebrnine in raznih ur.

Lastna delavnica za popravila in nova dela.

Najnižje cene!

Solidna in točna postrežba.

F. P. ZAJEC LJUBLJANA
Stari trg št. 26.

Priporočam svojo veliko zalogo švicarskih ur, zlatnine in srebrnine po nizkih cenah.

Priporočam dobro urejeni optični zavod, kakor različne vrste naočnikov, ščipalcev, toplometrov, zrakomerov, daljnogledov itd. — Popravila ščipalcev, očal itd. opravljam dobro in cenno.

Zahtevajte novi cenovnik, ki ga pošljem brezplačno.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših fazonah in velikih izbirah priporoča

Ljubljana **IV. SOKLIČ** Pod Trančo

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Postaja električne cestne železnice.

Zaloga stekla, porcelana

.. .. in svetiljk

Fran Kollmann

LJUBLJANA, MESTNI TRG

priporoča

bogato zalogo vseh v svojo
stroko spadajočih predmetov.

Osobito priporoča slav. občinstvu
v nakup

: valjčke za svetiljke :

v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Cenovniki so na razpolago.

Domača tvrdka.

Najnižje cene!

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica.

Največja zaloga
**izgotovljene obleke za go-
: spode, gospe in dečke. :**

Velika izbira po poljubnem kroju
izvršene obleke

iz najrazličnejšega blaga
∴ za vsak letni čas. ∴

Najcenejši nakup dobro in trpežno ingotovljenih
oblek za lovce, turiste in potovalce, različno prikro-
jenih vrhnih in zimskih sukenj itd. za gospode;
za gospe plaščev in plaščkov, tudi s krznino oblo-
ženih in obrobljenih.

V zalogi imava tudi najrazličnejše
blago ter sprejemava naročila na
izvršitev oblek po izbranem blagu.

Nujna naročila v najkrajšem času.

Točna postrežba!

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani, Stritarjeva ulica 2.

Delniška glavnica:
K 8,000.000.

Rezervni zaklad:
K 800.000.

Posreduje najkulantneje nakup in prodajo vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, prioritet, srečk in novcev;

prevzema: zavarovanje proti kurzni izgubi pri izžrebanju (glej premijski tarif za l. 1910.);
denarne in hranilne vloge na tekoči račun ali na vložno knjižico. Vloženi denar se obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. Od vlog na knjižice plačuje banka 2⁰/₀ rentnino.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane obligacije, srečke in kupone.

Prodaja in kapuje devize in valute. Daje predujme na vrednostne listine pod kulantnimi pogoji. **Eskomptuje in vnovčuje menice.**

Preskrbuje vinkulacijo in devinkulacijo, zlasti vojaških ženitninskih kavcij ter raznih ustanov. Vsa potrebna pojasnila, kateri papirji so za to najbolj umestni, kako se doseže čim višje obrestovanje, kdaj je izmenjava posameznih papirjev koristna, daje drage volje in izvede vse tozadevne transakcije najtočneje.

Borzna naročila za dunajske in inozemske borze izvede točno in ceno.

Nakaznice in čeki na tu- in inozemska mesta.

Promese k vsem žrebanjem.

Podružnice:

v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

F. P. Vidic & K_{omp.}

v Ljubljani

opekarna in zaloga peči

nudijo vsako poljubno množino

patentiranih zareznih strešnikov

kakor tudi

:: stavbne izdelke. ::

BLAŽ JESENKO

== v Ljubljani, Stari trg št. 11 ==

priporoča

klobuke, slamnike, cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone.

Najnižje cene!

Najnižje cene!

H. SUTTNER

urar

v Ljubljani, Mestni trg

nasproti rotovža

priporoča

svojo veliko izborno zalogo finih
švicarskih ur, bri-
ljantov, zlatnine in
∴ srebrnine ∴

v veliki izbiri po nizkih cenah.

* *

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!

* *

Najcenejša, največja
! eksportna tvrdka !

* *

Prosim, zahtevajte veliki
cenik, ki se pošilja zastonj
: in poštnine prosto! :

Priznано solidna domača modna trgovina

Ljubljana **J. KOSTEVČ** Ljubljana
Sv. Petra cesta 4 Sv. Petra cesta 4

priporoča vse v manufakturno stroko spadajoče blago, vedno založeno s prvimi novostmi po najsolidnejših cenah, dalje izvrstne kakovosti moško perilo, kravate, pasove ter moške in ženske dežnike.

Cene solidne, postrežba točna.

Vzorci na zahtevo poštine prosto.

Velika zaloga storjene obleke za gospode in dečke

Ljubljana **Marija Čik** Mestni trg 9

priporoča svojo veliko izbiro storjenih oblek, havelokov, pelerin, čepic, vsakovrstnega perila za gospode in dečke od 2 let naprej.

Domača tvrdka.

Najnižje cene!

J. LOZAR

V LJUBLJANI, MESTNI TRG ŠT. 7

PRIPOROČA

VSE VRSTE VOLNENEGA PERILA, BELIH SRAJC, BARVASTIH SRAJC ZA HRIBOLAZCE, OVRATNIKOV, ZAVRATNIC, ZAPESTNIC, NOGAVIC, ŽEPNIH ROBCEV, KOPITCEV, DOKOLENIC, ZAGRINJAL NA VALCIH, VOLNE, BOMBAŽA I. T. D.

ZALOGA POTREBŠČIN ZA SOKOLSKA IN
KOLESARSKA DRUŠTVA.

A. Šinkovic nasled.

SOSS & Co.

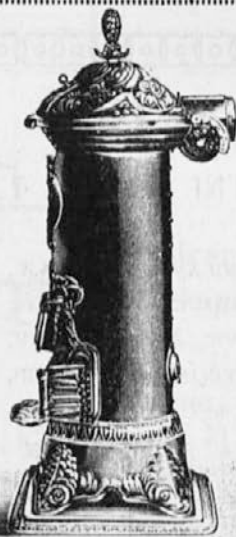
LJUBLJANA, Mestni trg

priporoča svojo

modno trgovino za dame in gospode.

Bogata izbira najmodernejših bluz,
steznikov po najmodernejšem kroju
in po najnižjih cenah.

Vse potrebščine za šivilje in krojače.

Vsakovrstne
peči in štedilniki, že-
lezne blagajne, motorji
ter razni poljedelski stroji
so vedno v zalogi pri
prvi slovenski veletrgo-
vini z železnino

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Istotam se dobivajo vse
stavbne potrebščine, port-
land in roman cement ter
orodje za kovače, ključav-
ničarje, kleparje, mizarje,
strugarje i. t. d.

Ustanovljena l. 1847.

Ustanovljena l. 1847.

TOVARNA POHIŠTVA J. J. NAGLAS

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in go-
sposke sobe.

Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene!

Najsolidnejše blago!

Ljubljanska plinarna.

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in v okolici pri-
poročamo svoj

angleški plinov koks

kot kurivo, ki je prosto dima, saj in smradu ter pripravno
za kurjavo v stanovanjih, kakor tudi za industrijske in
prav posebno za kovaške namene.

Cenjeno občinstvo tudi vabimo, da si v našem
skladišču ogleda naše

plinove peči in aparate za kuhanje s plinom.

LJUBLJANSKA PLINARNA.

Ustanovljena i. 1881.

Ustanovljena i. 1881.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

— V LJUBLJANI —

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna
kmečka posestva, radi tega je tudi ves
denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodijo gg.:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Sarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani,
Josip Lenčič, veletržec in posestnik v Ljubljani,
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.
Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški,
Franc Jarc, posestnik v Medvodah,
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani,
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervni zaklad K 800.000.

Upravno premoženje kon-
cem leta 1912 K 19,000,000.

Svoji k svojim!

 Najcenejši, najugodnejši
pogoji na kontinentu.

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje v Pragi.

Vrhovno zastopstvo
za vse slovenske dežele v Trstu.

EDINA, slovanska delniška družba
za zavarovanje na življenje,

EDINA, katera kolekuje zavarovalne
listine z narodnim kolekom,

EDINA, katera kolekuje svoje dopise
z narodnim kolekom,

EDINA, katera sprejema zavarovanje
v prid „Družbe sv. Cirila

in Metoda“ in izplačuje njej dotične
zavarovane svote ob njih dospelosti ter
jej tako ustanavlja

milijonsko obrambno glavnico.

Vabimo vljudno vse zavedne Slovenke in Slo-
vence, naj se pridno oglašajo za ta zavarovanja!

Zavaruje najceneje in najugodneje

: : : : na vse načine. : : : :

Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna
zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

Svoji k svojim!

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA

∴ Frančiškanska ulica števil. 8. ∴

Poštnohram. račun št. 76.307. Telefon št. 118.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi so vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni kakor tudi večbarvni tisk.

Cene zmerne.

Cene zmerne.

LITOGRAFIJA.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije s pravičnim in razločnim tiskom.

:: Delo točno, solidno in elegantno. ::

ANTON BAJEC

umetni in trgovski vrtnar

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 34,

cvetlični salon Pod Trančo,

izdeluje

šopke, vence in trakove z napisi.

Zmerne cene, točna postrežba.

Zunanja naročila z obratno pošto.

Velika zaloga suhih vencev.

Prvo slovensko obrambno društvo je

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,

ustanovljena leta 1885. v ta namen, da se po njej **rešuje slovenska mladina potujčenja.**

Slovenke in Slovenci,

vpišite se kot člani v Ciril Metodovo podružnico svojega kraja ali okraja.

Slovenke in Slovenci,

podpirajte Družbo sv. Cirila in Metoda z darovi o vsaki priliki; vsak vinar, ki jej ga naklonite, se porabi v prid naši mladini!

Slovenke in Slovenci,

v vsaki rodoljubni družini bodi narodno hišno orodje: **nabiralnik** Družbe sv. Cirila in Metoda vanj polagajte pogostoma svoje darove!

Slovenke in Slovenci,

kupujte tam, kjer se prodaja blago v prid Družbi sv. Cirila in Metoda!

Slovenke in Slovenci,

ne pozabite dopisov kolkovati z **narodnim kolkom!** Zahtevajte v gostilnah, kavarnah in prodajalnah **računske listke** v prid Družbi sv. Cirila in Metoda! Rabite **družbene razglednice!**

Kolki, računski listki, razglednice in nabiralniki se naročajo pod naslovom:

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom.